

PSEUDO-CALLISTHENES.

NACH DER LEIDENER HANDSCHRIFT

HERAUSGEGEBEN

VON

HEINRICH MEUSEL.

Besonderer Abdruck aus dem fünften Supplementband der Jahrbücher für classische Philologie.

LEIPZIG,
DRUCK UND VERLAG VON B. G. TEUBNER.
1871.

PSEUDO-CALLISTHENES.

NACH DER LEIDENER HANDSCHRIFT

HERAUSGEGEBEN

VON

HEINRICH MEUSEL.

Besonderer Abdruck aus dem fünften Supplementband der Jahrbücher für classische Philologie.

LEIPZIG,

DRUCK UND VERLAG VON B. G. TEUBNER.

1871.

Die Seitenzahlen sind die des fünften Supplementbandes der Jahrbücher für classische Philologie.

PSEUDO-CALLISTHENES.

NACH DER LEIDENER HANDSCHRIFT HERAUSGEGEBEN

VON

HEINRICH MEUSEL.

Die meisten bearbeitungen der Alexandersage, deren es bis zum ende des mittelalters eine unzählige menge gab, weisen auf die Alexandrinische aufzeichnung, welche mit dem namen des Pseudo-Callisthenes bezeichnet zu werden pflegt, als auf ihre hauptsächlichste grundlage zurück. der griechische text des Pseudo-Callisthenes ist in einer leidlichen anzahl von handschriften erhalten (zwölf sind als sicher vorhanden nachweisbar), die aber nicht, wie sonst gewöhnlich handschriften desselben werkes, denselben text mit einzelnen varianten bieten, sondern ähnlich den hss. des Nibelungenliedes verschiedene recensionen darstellen und wesentlich von einander abweichen. erst drei (Pariser) hss. sind genauer bekannt und zwar durch die (bis jetzt einzige) ausgabe von Karl Müller: 'Pseudo-Callisthenes primum edidit Carolus Müller. accedit itinerarium Alexandri. Paris 1846' (als anhang zu Dübners ausgabe des Arrian. Paris Firmin Didot). diese drei hss. (A B C) geben uns im allgemeinen ein bild der drei verschiedenen recensionen. A steht der ursprünglichen Alexandrinischen fassung am nächsten, B bietet 'eine etwas jüngere griechische fassung, welche aus jener ältern groszenteils durch eine mit bewuster absicht ausgeführte revision hervorgieng', und C ist eine erweiterung und verunstaltung von B. genaueres darüber in Müllers ausgabe s. VIII—X und XV ff. und besonders in 'Pseudo-Callisthenes. forschungen zur kritik und geschichte der ältesten aufzeichnung der Alexandersage von Julius Zacher' (Halle 1867) s. 7—14.

Die meisten der vorhandenen hss. gehören nach allem was darüber bekannt ist der recension B′ an; aber 'kaum werden sich zwei finden, welche in allem detail übereinstimmen; auch sind stücke welche der einen recension angehören in hss. einer andern recension gedrungen' und so wird jede hs. mancherlei bieten, was für die gestaltung des textes auch der andern recensionen von wichtigkeit ist. eine der bessern hss. nun, deren text im folgenden nach einer sorgfältigen abschrift des herrn professor Zacher vollständig abgedruckt ist, ist die Leidener. diese hs., cod. Vulcanii nr. 93, aus dem 15n jh., ist eine papierhandschrift in octav, die seite zu 26 durchgehenden zeilen, und scheint in Sicilien geschrieben zu sein. sie enthält 1) den Stephanites des Simeon Sethus (fol. 1—112ᵇ); 2) das leben Aesops (fol. 113ᵃ—152ᵇ); 3) die fabeln Aesops (fol. 153ᵃ—182ᵇ); 4) Pseudo-Callisthenes (fol. 183ᵃ—276ᵇ); 5) einen chronologischen abriss von Adam bis auf Michael I., den sohn des Theophilus, und verschiedene sentenzen (fol. 276ᵇ—277ᵃ); 6) eine prosaische analyse der Homerischen gedichte (fol. 278ᵃ ff.). einiges wenige aus der hs. ist, aber nicht ganz

genau, schon früher bekannt gemacht, besonders von Berger de Xivrey und benutzt von Müller (s. Müller s. VII und Zacher s. 15).

Im allgemeinen stimmt der text der hs. zu der recension B′, ist aber besser, als der text der hs. B (cod. Par. 1685). nur der anfang (cap. 1 bis zu den ersten zeilen von cap. 10) stimmt mit dem von hs. A (cod. Par. 1711) gebotenen; doch auch später ist L (die Leidener hs.) oft zur wiederherstellung des textes der recension A′ von wesentlichem nutzen. was nun den im folgenden gebotenen text anlangt, so will derselbe nur ein von offenbaren schreibfehlern gereinigter abdruck der hs. sein. es muste daher gar manches auffällige in form, construction usw. stehen bleiben. besonders durfte nicht geändert werden, wenn L mit B und C übereinstimmte.

Fehler (schreibfehler) finden sich in der hs. in ziemlicher menge, aber der gröste teil davon ist entstanden durch verwechselung der im neugriechischen gleich oder sehr ähnlich klingenden laute: ει, η, ι, οι, υ, durch vertauschung von ο und ω u. ä. es liegt die vermutung nahe, dasz dem schreiber der hs. oder dem schreiber seiner vorlage der text dictiert worden ist. was unter dem texte ohne weitere bemerkung steht, ist lesart der hs. das ι subscriptum ist in der hs. bald gesetzt, bald nicht, bisweilen auch wo es nicht hingehört, z. b. fol. 251ᵃ ταρασσέτῳ. die accente stehen fast immer auf der richtigen silbe, aber eine verwechselung von acut und circumflex ist sehr häufig (τούτο und τοῦτῳ). auch in der betonung der enklitiken ist die hs. ziemlich genau, nur findet sich wol stets ἐστίν und φησίν orthotoniert, aber regelmäszig οὐκ ἔστιν. auch die interpunction ist im ganzen nicht schlecht, aber nach der früher gebräuchlichen weise fast hinter jedem dritten oder vierten worte eine interpunction. als interpunctionszeichen ist in der regel das kolon verwandt, bisweilen das fragezeichen. auf einzelnen blättern findet sich auch ein dem komma gleiches zeichen, aber gewöhnlich da wo eine interpunction in keiner weise gerechtfertigt ist. das fehlen eines ι subscriptum, die abweichende betonung eines wortes in der hs., sowie die dort gegebene interpunction sind im drucke nur dann angedeutet, wenn es auf die gestaltung des textes irgend von einflusz sein konnte. grosze anfangsbuchstaben finden sich nicht, wie es in einigen Oxforder hss. zu sein scheint, bei eigennamen; wol aber sind in der hs. ziemlich häufig absätze durch grosze anfangsbuchstaben bezeichnet, oft an stellen, wo wirklich ein neuer abschnitt beginnt, nicht selten aber auch mitten im satze, ja gegen ende drei bis vier mal sogar mitten im worte. überhaupt finden sich gegen ende viel mehr fehler, besonders verwechselung von dativ und accusativ, formen wie ἤλθαμεν, εὕραμεν u. a.

Es ist sehr schwer oder vielmehr unmöglich hier bestimmt zu sagen, was absicht des schreibers, was schreibfehler ist.

Was die im texte des druckes angewandten zeichen betrifft, so bedeuten runde klammern ( ), dasz das durch dieselben eingeschlossene nicht in der hs. steht, sondern nach den anderen codices ergänzt ist. im anfange sind die ergänzungen nach dem armenischen gemacht, welches ja der hs. A, zu welcher unsere Leidener in den ersten capiteln

stimmt, am nächsten steht. genauere auskunft über den inhalt der armenischen übersetzung und wörtliche übertragung vieler stellen sind mir durch die güte des hrn. professor Gildemeister in Bonn zugekommen, welcher mir über manche stellen genaue auskunft erteilt und mir auf das bereitwilligste die erlaubnis gegeben hat zur benutzung dessen, was er hrn. professor Zacher über die armenische übersetzung mitgeteilt hat. ich kann nicht unterlassen, ihm hier für seine güte meinen wärmsten dank auszusprechen.

Alles was durch eckige klammern eingeschlossen ist, steht in der hs., stört aber den zusammenhang und ist daher auszuscheiden. an manchen stellen, wo diese klammern angewandt sind, konnte ebenso gut eine lücke angenommen werden oder sonst eine andere heilung des verdorbenen versucht werden. lücken sind durch . . . . . . angedeutet. liesz sich eine verdorbene stelle nicht auf einfache weise heilen, so ist das verdorbene (genau nach der schreibung der hs.) durch †. . . . . .† eingeschlossen worden.

Die capiteleinteilung ist nach der Müllerschen ausgabe gemacht.

So viel über den im folgenden gebotenen text.

ΒΙΟϹ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟϹ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙϹ. Fol. 183a

Cap. 1.

Οἱ coφώτατοι Αἰγύπτιοι, θεῶν ἀπόγονοι, γῆc μέτρα καταλαβόμενοι, θαλάccηc κύματα καθημερωcάμενοι[1]), οὐρανοῦ ἀcτροθεcίαν ψηφιcάμενοι, παραδεδώκαcι*) † τὴν οἰκουμένην ἐπὶ cτρατείαc· ἀρχὴ λόγου ῥύcεωc μαγικῆc δυνάμεωc· † φαcὶ γὰρ τὸν Νεκταναβῶ[2]) τὸν τελευταῖον τῆc Αἰγύπτου βαcιλέα, μεθ' ὃν ἡ Αἴγυπτοc ἐξέπεcε τῆc τοιαύτηc τιμῆc, τῇ μαγικῇ δυνάμει πάντων περιγενέcθαι. τὰ γὰρ κοcμικὰ cτοιχεῖα λόγῳ πάντα αὐτῷ ὑπετάccετο. εἰ γὰρ αἰφνιδίωc πολέμου νέφοc ἐπεληλύθει, οὐκ ἔcκυλε[3]) cτρατόπεδον οὐδὲ ὅπλων πομπεύματα οὔτε cιδήρου μηχανήματα, ἀλλ' εἰcήρχετο εἰc τὰ βαcίλεια καὶ ἐλάμβανε χαλκῆν λεκάνην καὶ ἐμπλήcαc αὐτὴν ὕδατοc ὀμβρίου ἔπλαττεν ἐκ κηροῦ πλοῖα μικρὰ καὶ ἀνθρωπάρια καὶ ἐνέβαλλεν αὐτὰ εἰc τὴν λεκάνην καὶ ἔλεγεν ἀοιδὴν κρατῶν ἐβενίνην[4]) ῥάβδον· καὶ ἐπεκαλεῖτο τοὺc ἀγγέλουc
fol. 183b καὶ θεὸν Λιβύηc Ἄμμωνα. καὶ οὕτωc τοιαύτῃ λεκανομαντείᾳ τὰ ἐν τῇ λεκάνῃ πλοῖα (ἐβάπτιζε καὶ αὐτῶν βαπτιζομένων τὰ ἐν τῇ θαλάccῃ πλοῖα) τῶν ἐπερχομένων[5]) πολεμίων[6]) (ἀπώλοντο· καὶ οὕτωc) ἀπολλυμένων ἀνθρωπίων περιεγένετο· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ (κατὰ) τῶν διὰ γῆc ἐπερχομένων.

Cap. 2.

Οὕτωc οὖν διὰ τῆc πολυπειρίαc τοῦ ἀνδρόc, τοῦ βαcιλέωc, διαμένοντοc μετὰ ἱκανὸν χρόνον ἐκ τῶν[1]) παρὰ Ῥωμαίοιc ἐξπλωρατώρων[2]), παρὰ δὲ τοῖc Ἕλληcι καταcκόπων, παρὼν ποτέ τιc παρὰ τῷ βαcιλεῖ οὕτωc εἶπε· μέγιcτε Νεκταναβῶ[3]), παραπεμψάμενοc (πάντα) τὸ ἐν εἰρήνῃ εἶναι τοῦτο ἐπίcκεψαι. ἐπίκειται γὰρ coι νέφοc οὐκ ὀλίγον μυρίων ἐχθρῶν· εἰcὶ γὰρ Cκύθαι[4]) † κένcι-

1. 1) κατήμερωcάμενοι. *) der armenische text, wörtlich ins griechische zurückübersetzt, ergibt: παραδεδώκαcι τῇ οἰκουμένῃ (möglich auch τῆc οἰκουμένηc) δύναμιν (ἀλκὴν?) καὶ τὴν τάξιν καὶ τὸ εὕρημα (μυcτήριον?) τῶν λόγων καὶ τὴν τέχνην τῶν ἔργων. Φαcὶ κτλ. 2) ᵛεκταβῶ 3) ἐcκύλε 4) ἐβεννίνην (mit νν auch im armenischen) 5) ὑπερχομένων 6) πολέμων **2.** 1) ἐν τοῖc 2) ἐκφρουρατόρων 3) νεκταβῶ 4) cκύθεc

ρες· καύκωνες· ἴβηροι· ςτόδιοι· κυκλωςάνιοι· καὶ λαπάτες· καὶ ςπόροι· καὶ ἀργεῖοι καὶ ζάλβοι· καὶ χαλδαῖοι· καὶ μετωπόφορες· καὶ ἀγριοφάγοι· καὶ εὐωνυμῖται· † καὶ ὅςα εἰςὶν ἔθνη ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μεγάλα, ἀναρίθμητα, ἀνδρῶν ςτρατὸν ἔχοντα μύριον ςπευδόντων τὴν ςὴν Αἴγυπτον καταλαβέςθαι. ὑπειςελθέτω ςοι τὸ Ὁμηρικὸν διςτίχιον (sic)· οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα, ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται[5]) καὶ τόςςα μέμηλεν. οὕτως εἰπόντος τοῦ ςτρατάρχου μειδιῶν[6]) ὁ Νεκτεναβὼς (sic) εἶπε· cὺ fol. 184ᵃ μὲν καλῶς καὶ ἐπαγρύπνως ἦν βεβούλευςαι (πεπίςτευςαι?) φρουρὰν φυλάςςειν[7]), δειλῶς δὲ καὶ οὐ ςτρατιωτικῶς[8]) ἐφθέγξω· οὐ γὰρ δύναμις[9]) ἐν ὄχλῳ φαίνεται, ἀλλ' ἐν προθυμίᾳ·[10]) καὶ γὰρ εἷς [λόγος πολλοὺς ἐλαύνει· χειρὶ τῇ ἀγαθῇ πολυπληθείᾳ, καλύψων· καὶ γὰρ εἷς] κύων πολλὰς ἐλάφους ἐχειρώςατο καὶ λύκος εἷς ἀγέλην ποιμνίων ὤλεςεν. ὥςτε cὺ πορεύου ἅμα τοῖς ὑποταγεῖςι[11]) ςτρατιώταις καὶ τὴν ςεαυτοῦ παράταξιν[12]) φύλαττε. λόγῳ γὰρ ἐγὼ τὴν τῶν βαρβάρων ἀνάριθμον πολυπληθίαν[13]) πελάγους[14]) κύμαςιν ὑποκαλύπτω. οὕτως εἰπὼν ἀπέπεμψεν αὐτόν.

Cap. 3.

Οὗτος (αὐτὸς?) δὲ εἰς τὰ βαςίλεια ἀναςτρέψας ἐκέλευςε πάντας ἐκ μέςου γενέςθαι. μόνος δὲ τὴν λεκάνην θεὶς ἔπληςεν ὕδατος· βαλὼν δὲ ἐπάνω τὰ κήρινα πλοῖα, ἀράμενος κατὰ χεῖρα τὴν ῥάβδον, τῷ δυναμικῷ λόγῳ ἐχρήςατο· ἀτενίςας[1]) δὲ εἰς τὴν λεκάνην εἶδε[2]) τοὺς τῶν Αἰγυπτίων θεοὺς τὰ τῶν πολεμίων βαρβάρων πλοῖα διακυβερνῶντας.[3]) διὸ καὶ ςτοχαςθεὶς τὸ τῶν Αἰγυπτίων βαςίλειον ὑπὸ τῶν μακάρων ἤδη προδοςίαν ἔχειν ξυρηςάμενος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα[4]) πρὸς[5]) τὸ ἀλλομορφῆςαι, ἐγκολπωςάμενος χρυςὸν ὅςον ἠδύνατο βαςτάξαι, ἔφυγε τὴν Αἴγυπτον διὰ τοῦ Πηλουςίου. πολλὰ δὲ περιμαςτεύςας[6]) ἔθνη εἰς Πέλλην τῆς fol. 184ᵇ Μακεδονίας παρεγένετο. (καὶ) ὀθόνην ἀμφιαςάμενος οἷα προφήτης Αἰγύπτιος ἀςτρολόγος ἐκάθιςε δημοςίᾳ τὸν προςερχόμενον ςκέπτεςθαι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ ἀφανοῦς γενομένου τοῦ Νεκταναβὼ[7]) ἠξίωςαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν προπάτορα τῶν θεῶν Ἥφαιςτον, τί ἄρα ὁ τῆς Αἰγύπτου βαςιλεὺς ἐγένετο. ὁ δὲ ἔπεμψεν αὐτοὺς[8]) διὰ χρηςμῳδίας[9]) πρὸς τὸν ἀόρατον τοῦ Cινωπίου, ὅςτις ἐχρηςμώδηςεν αὐτοῖς· οὗτος[10]) Αἴγυπτον ἐκφυγὼν κρατερὸς ἄλκιμος πρέςβυς βαςιλεὺς δυνάςτης ἥξει μετὰ χρόνον νέος[11]), τὸ γηραλέον[12]) ἀποβαλὼν τύπων εἶδος[13]), κόςμον κυκλεύςας, ἐπὶ τὸ Αἰγύπτιον[14]) πεδίον, ἐχθρῶν ὑποταγὴν[15]) ἐλθὼν διδοὺς[16]) ἡμῖν. οὕτω δοθέντος

5) ἐπιτετραφάτε 6) μηδιῶν 7) φυλάςςης 8) ςτρατηωτικῶς 9) δύναμεις 10) ἀλλα προθυμία 11) ὑποταγεί ςοι 12) παρᾰταξην 13) πολυ πληθείαν 14) πελάγου **3.** 1) ἀτενίςθ 2) ἴδε 3) δὲ κυβερνόντας· 4) των πόγωᵛα 5) πρὸ 6) περὶ μαςτεύςας 7) λυννεκταναβῶς 8) αὐτοις 9) δι' ἀχρηςμωδίας 10) αὐτοῖς· οὕτως 11) νέων 12) γηραλαῖον 13) οὖδος 14) αἰγύπτον 15) ὑπὸ ταγὴν 16) δίδως

τοῦ χρησμοῦ τούτου μὴ νοήσαντες τὴν λύσιν εἰς τὴν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Νεκταναβῶ[17]) βάσιν γράφουσιν εἰς μνήμην ποταμοῦ ἐκβησομένου τοῦ χρησμοῦ τούτου.

Cap. 4.

fol. 185ᵃ Ἐν τῇ Μακεδονίᾳ οὖν φανερὸς γίνεται πᾶσιν[1]) ὁ Νεκταναβὼς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ τὴν Ὀλυμπιάδα θελῆσαι σκέψασθαι (sic) ὑπ' αὐτοῦ. μετεκαλέσατο οὖν αὐτὸν ἀποδήμου[2]) τοῦ Φιλίππου τυγχάνοντος πρὸς πόλεμον. ὃς παραγενόμενος εἰς τὰ βασίλεια, ἰδὼν αὐτῆς τὴν εὐμορφίαν τῆς σελήνης διαφορωτέραν[3]), ἄνθρωπος[4]) κατωφερὴς[5]) εἰς τὰς γυναῖκας, ἀπὸ τῆς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας τὸν νοῦν ἀκονήσας, προτείνας τὴν χεῖρα ἠσπάσατο· χαίροις Μακεδόνων βασίλεια[6]), μὴ καταξιώσας αὐτὴν δέσποιναν εἰπεῖν, τὸν βασιλικὸν ἔχων λογισμόν. Ὀλυμπιὰς εἶπεν· χαίροις, ἀγαθώτατε[7]) μαθηματικέ, καὶ παραβὰς καθέζου. ὡς δὲ ἐκάθισεν[8]), Ὀλυμπιὰς εἶπεν· ἦ[9]) τυγχάνεις Αἰγύπτιος ἀληθινός[10]); Νεκταναβὼς εἶπεν· ὡς οἱ δοκιμάσαντες λέγουσι. Ὀλυμπιὰς εἶπεν· ποίᾳ σκέψει χρώμενος τὸ ἀληθὲς ἀπαγγέλλεις[11]); Νεκταναβὼς εἶπε· καλῶς ἀπεφήνω, ὦ βασίλισσα· πολυσχιδὴς[12]) γάρ ἐστι τῆς σκέψεως ἡ κρίσις· εἰσὶ γὰρ ὀνειροκρίται[13]), σημειολύται, ὀρνεοσκόποι, μάντεις[14]), ἀμμουμάντεις (sic), γενεθλιαλόγοι[15]), ἀπροθέται (sic), ἀστρολόγοι.
fol. 185ᵇ ἐγὼ οὖν πάντων τούτων ἐφαπτόμενος, κατ' ἐξοχὴν προφήτης ὢν Αἰγύπτιος, καὶ μάγος εἰμὶ καὶ ἀστρολόγος. καὶ ταῦτα λέγων δριμύτατον αὐτῇ ἐνέβλεψεν[15a]), ἥτις σημειωσαμένη τὸ βλέμμα εἶπε· τί λογιζόμενος οὖν, ὦ προφῆτα[16]) κατ' ἐξοχήν, τί περιέργως με οὕτως περιέβλεψας; Νεκταναβὼς εἶπεν· ὑπομνησθεὶς[17]) χρησμοῦ, βασίλισσα·[18]) ἤκουσα γὰρ ὑπὸ τῶν ἰδίων θεῶν ποτέ, ὅτι βασιλίδα σε δεῖ σκέψασθαι, καὶ ἅπερ ἔλεγον[18a]) ἀληθῆ εὑρέθη εἶναι.[19]) ἅμα δὲ τῷ ταῦτα εἰπεῖν[20]) προσενεγκάμενος πίνακα πολυτίμητον[21]) βασιλικόν, ὃν ἑρμηνεῦσαί τίς ποτε οὐ δύναται, ἐξ ἐλέφαντος καὶ ἐβενίνου[22]) καὶ χρυσίου καὶ ἀργύρου, τριχάρακτον ζώναις, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κύκλου δεκανοὺς ἔχοντα τοὺς τριάκοντα ἕξ, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ζώδια (τὰ) δεκαδύο, ἐπὶ δὲ[23]) τοῦ μέσου ἥλιον καὶ σελήνην, ἔθηκεν ἐπὶ δίφρου· εἶτα γλωσσόκομον ἐλεφάντινον ἀνοίξας[24]) ὡσαύτως μικρὸν ἐκκενώσας τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας, καὶ τὸν ὡροσκόπον ἐξ ὀκτὼ λιθοτεχνῶν (sic) μετάλλων ἔθηκε, τὸν τηλικοῦτον οὐρανὸν ἐν ὀλίγῳ κύκλῳ περιφωτίσας[25]) προσθεὶς τὸν
fol. 186ᵃ ἥλιον (κρυστάλλινον), τὴν δὲ σελήνην ἀδαμαντίνην, τὸν Ἄρεα αἱματίτου, τὸν Ἑρμέα[26]) (sic) σμαράγδου, τὸν Δία αἰθερίτου (sic), τὴν Ἀφροδίτην σαπφείρου[27]), τὸν Κρόνον ὀφίτου, τὸν ὡροσκόπον

17) νεκταναβὼς 4. 1) πᾶσην 2) ὑποδήμου 3) διαφοροτέραν 4) ἄνος 5) κατοφερὴς 6) μακεδόνος βασιλείου 7) ἀγαθότατε 8) ἐκάθησεν 9) εἰ 10) ἀληθικός 11) ἀπαγγέλεις 12) πολυσχεδῆς 13) ὀνειροκρίτε 14) μάντις 15) γενεολόγοι 15a) ἔβλεψεν· 16) προφῆται 17) ὑπομνησθῆς 18) βασιλικοῦ· 18a) λέγων 19) εὑρεθηναι 20) εἰπῆν 21) πολυτίμιτον 22) ἐβεννίνου 23) ἐπι μὲν 24) ἀθροίσας· 25) περιφωτάσας 26) αἱματί· τουτὸν ἑρμέα 27) σαπφίρου

λυγδίτου. καί φησιν· εἰπέ μοι, λέξον μοι, βασιλίς, ἐνιαυτόν, μῆνα[28]), ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἑαυτῆς γενέσεως.[29]) τῆς δὲ εἰρηκυίας Νεκταναβῶς ψηφίζει τὴν αὐτῆς[30]) καὶ τὴν ἑαυτοῦ γένεσιν[31]), εἰ συναστρεῖ εὖ νοῆσαι[32]). ἰδὼν δὲ εὖ κειμένην τὴν ἀστρονομίαν φησί· τί θέλεις ἀκοῦσαι, βασιλίς; Ὀλυμπιὰς εἶπε· τὰ περὶ τὸν Φίλιππον μαθεῖν θέλω· φημίζεται γάρ μοι μετὰ τὸν πόλεμον ἀποβαλεῖν με καὶ γαμεῖν ἄλλην. Νεκταναβῶ εἶπεν· (οὐ) ψευδὴς ἡ φήμη γέγονε, βασίλισσα † νῦν χρόνος μετάμελος γὰρ ὄντος· τοῦτο γεννήσεται· πλὴν δύναμαί σοι ὡς αἰγύπτιος· προφήτης μάγος· εἰς πολλὸν βοηθὸς γενέσθαι ὅταν μου πρὸς τὸ τοιοῦτον χρεία γέννηται· τὸ γὰρ νῦν ἥμαρτες σὺ κατὰ τὴν τεθεικές μοι σαυτῆς γένεσιν. † θεῷ γὰρ ἐπιγείῳ συνελθεῖν σε δεῖ καὶ ἐξ αὐτοῦ σύλλημμα[33]) ἔχειν[34]) καὶ παιδοποιηθῆναι[35]) σοι ἔκδικον γενόμενον τέκνον τῶν ὑπὸ Φιλίππου γενομένων ἁμαρτημάτων. ἡ δὲ εἶπε· fol. 186b
ποῖος θεός ἐστι, ὃν λέγεις μοι συνευνήσεσθαι[36]); Νεκταναβῶς εἶπε· [ποῖος] ἐστὶν οὗτος ὁ τῆς Λιβύης κεραὸς πλουτηφόρος Ἄμμων. ἡ δὲ εἶπε· ποῖός ἐστιν οὗτος; [τὴν ἡλικίαν νέος· μεσῆλιξ· τὸν δὲ χαρὰ ποῖος ἐστίν·] ὁ δὲ εἶπε· τὴν μὲν ἡλικίαν μεσῆλιξ, πολιὸς τὴν χαίτην, κέρατα κριοῦ ἐπὶ τῶν κροτάφων ἔχων. ὥστε ἑτοίμασον σαυτὴν ὡς γυνὴ καὶ βασίλισσα πρὸς τοὺς γάμους· καὶ θεωρήσεις ὄνειρον[37]), καὶ θεόν σοι συγγινόμενον.[38]) Ὀλυμπιὰς εἶπεν· πότε; Νεκταναβῶς εἶπεν· οὐ μακράν, σήμερον· διὸ καὶ προτρέπομαί σε καθὼς βασιλίδα γυναῖκα ἤδη περὶ ἑαυτὴν γενέσθαι· περιπλακήσεται γάρ σοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ[39]) δι' ὀνείρων. Ὀλυμπιὰς εἶπε· τοῦτο ἐὰν ἴδω, οὐχ ὡς προφήτην ἢ μάγον, ἀλλ' ὡς θεόν σε προσκυνήσω.[40])

Cap. 5.

Οὕτως εἰπὼν ὁ Νεκταναβῶς ἐξέρχεται ἐκ τῶν βασιλείων.[1]) ἀναμονὴν δὲ μηδεμίαν[2]) ποιησάμενος ἐπὶ τὴν ἔρημον δραμὼν τίλλει βοτάνας πρὸς ὀνειροπόμπιον ἁρμοζούσας[3]) τὸν Ὀλυμπιάδος ὕπνον, (καὶ) ὄνειρον γεννᾷ ἧς ἤθελε πράξεως, ὥστε ἀληθῶς κατ' ὄναρ ἰδεῖν τὴν Ὀλυμπιάδα περιπλακέντα τὸν Ἄμμωνα καὶ συνερχόμενον αὐτῇ. ἀνιστάμενος λέγει·[4]) γύναι, κατὰ γαστρὸς fol. 187a.
ἔχεις υἱὸν ἔκδικον γενόμενον.[5])

Cap. 6.

Ἀναστᾶσα οὖν ἡ Ὀλυμπιὰς τῶν ὕπνων καὶ τὸ σύμφωνον τῶν λόγων θαυμάσασα μετεπέμψατο τὸν μαθηματικὸν καταμόνας καί φησιν· ἴδε ὃν εἶπάς μοι θεόν, καὶ συνεισῆλθέ μοι καθὼς μάκαρ

28) μήναν 29) γεννήσεως 30) ἑαυτῆς 31) γέννεσιν 32) εὐνοῆσαι· 33) σύλλημα 34) ἔχην 35) παιδοποιηθειναί 36) σὺν εὐνοῆσθαι 37) ὄνveιρον 38) συνγινόμενον 39) νυκτῇ 40) προσκηνήσω· **5.** 1) βασιλίων 2) μὴδε μίαν 3) ἀμοζούσας 4) σὺν ἐρχόμενον αὐτῇ ἀνισταμένη λέγειν (συνερχ. αὐτῇ ἀνισταμένη λέγειν?) 5) γενόμενον·

ἤδη[1]) ἡδέως· ὥcτε με[2]) καὶ βούλεcθαι γρηγοροῦcαν[3]) αὐτῷ καθ' ἡμέραν[4]) κοινωνεῖν· cὺ οὖν μὴ ἀμελήcῃc καὶ τοῦτο. [πῶc δέ cε τοῦτο λανθάνει θαυμάζω.] Νεκταναβῶc εἶπεν· [οὐδένα με λανθάνει·] ἐπειδὴ [δε] ὁμολογεῖc γρηγοροῦcα[3]) αὐτῷ θέλειν cυνέρχεcθαι, δεῖ τινα γενέcθαι πρὸc τοῦτο cκέψιν· ἄλλο γὰρ ὄνειροc καὶ ἄλλο αὐτοψία. λογίζομαι οὖν χωρημάτιον[5]) ὑπὸ cοῦ λαβεῖν πληcίον τοῦ κοιτῶνόc cου, ὅπωc ἐρχομένου τοῦ θεοῦ πρὸc cὲ φόβῳ τινὶ μὴ cχεθῆναί[6]) cε, ὑπουργοῦντόc μου ταῖc ἐμαυτοῦ ἐπαοιδαῖc. ὁ γὰρ θεὸc οὗτοc ἐρχόμενοc πρὸc cὲ γίνεται πρῶτον δράκων[7]) ἐπὶ γῆc ἕρπων (cυριγμὸν πέμπων), εἶτα μεταβάλλεται (eic) κεραὸν Ἄμμωνα, εἶτα εἰc Ἀλκείδην[8]) Ἡρακλέα, εἶτα εἰc θυρcόκο-
fol. 187b μον[9]) Διόνυcον, εἶτα cυνελθὼν ἀνθρωποειδὴc θεὸc ἐμφανίζεται, τοὺc ἐμοὺc τύπουc ἔχων. Ὀλυμπιὰc εἶπε· καὶ καλῶc εἶπεc, προφῆτα· λάβε τὸν κοιτῶνα. ἐπὰν δὲ τοῦτο ἴδω γρηγοροῦcα[10]), μάθω δὲ τὴν τοῦ[11]) θεοῦ cπορὰν καθεcτηκυῖαν ἐμαυτῇ[12]), τιμήcω cε καθὼc βαcιλίc.[13]) cχήcομαι δὲ cὲ καὶ πατέρα τοῦ παιδὸc τυγχάνοντα. Νεκταναβῶc εἶπε· προεῖπόν cοι τὸν τοῦ δράκοντοc cυριγμόν· μὴ πτυρῇc τὸ κῆτοc, μᾶλλον δὲ προcηνὴc[14]) αὐτῷ καὶ ἄδειλοc ἴcθι.[15])

Cap. 7.

. . . . . Γενομένων οὖν πάντων τῶν προειρημένων οὐκ ἐδειλίαcεν ἡ βαcίλιccα, ἀλλ' εὐθαρcῶc[1]) ἤνεγκεν τὰc τοῦ θεοῦ[2]) μεταμορφώcειc ἀπὸ τοῦ δράκοντοc θαυμάζουcα. ὁ δὲ πάλιν ἀνιcτάμενοc ἀπ' αὐτῆc, τύψαc αὐτῆc τῇ χειρὶ τὴν[3]) κοιλίαν, εἰπών· cπέρματα ἀνίκητα καὶ ἀνυπότακτα διαμείνατε, ἐξέρχεται πρὸc τὴν ἰδίαν ὑπομονήν. γίνεται οὖν τὸ τοιοῦτον cύνηθεc λοιπόν, ἡδέωc αὐτῆc, ὡc ὑπὸ δράκοντοc, Ἄμμωνοc, Ἡρακλέουc, Διονύcου πανθέου (sic) περιλαμβανονένηc.

Ὡc δὲ ἡ γαcτὴρ ὠγκοῦτο[4]), βλέψαcα τὸν Νεκταναβῶ δειλῶc ἡ Ὀλυμπιὰc εἶπε· προφῆτα, τί μέλλω ποιεῖν, ἐὰν παραγενόμενοc
fol. 188a Φίλιπποc ἔγκυόν με εὕρῃ; Νεκταναβῶc εἶπε· μηδὲν πτοηθῇc, βαcιλίc· ἐν τούτῳ βοηθὸc ἔcται ὁ τρίμορφοc θεὸc Ἄμμων ὄνειρον αὐτῷ δεῖξαι, ὥcτε ἀνέγκλητόν[5]) cε ὑπ' αὐτοῦ εἶναι. οὕτωc μὲν οὖν Ὀλυμπιὰc ἐπλανᾶτο ἀνθρωπίνῳ θεῷ μοιχευομένη, πλὴν Αἰγυπτίῳ βαcιλεῖ.

Cap. 8.

Καὶ δὴ λαβὼν ἱέρακα πελάγιον ὁ Νεκταναβῶc μαγεύcαc ὀνειρόπομπον ποιεῖ τῷ Φιλίππῳ. εἶδεν[1]) γὰρ δι' ὀνείρων θεὸν[2]) εὖ-

---

6. 1) ἔιδη 2) μαι 3) γρηγορῶcαν 4) καθῆραν 5) χορηματιον 6) cχεcθῆναί 7) δράκον 8) ἀλκιδὴν 9) θυρcόκο^{μ} 10) γρηγορῶcα· 11) τίνοc (τινὸc?) 12) ἐμαυτὴν 13) βαcιλεῖc 14) πρὸc cηνὴc 15) ἄδειλοc ἴcθι γενομένων. οὐκ ἐδειλίαcεν (οὖν παν τῶν τῶν προηρημένων οὐκ ἐδειλίαcεν) ἡ cett. das eingeklammerte von späterer hand corrigiert. **7.** 1) ἀλὲυθαρcῶc 2) τῶν θεῶν 3) τὴν κοιλ. εἰπὼν· ἐξέρχ. πρ. τ. ἰ. ὑπομονὴν γίνεται· ὂν τὸ τοιοῦτον εἰπὼν· cπέρμ. ἀνίκητα· καὶ ἄνυπ. διαμείνατε· 4) ὀγκοῦτο· 5) ἀνεκλητόν **8.** 1) ἴδεν 2) θεῶν

μορφον, πολιόν, κεραόν, ἔνθα τρόπον Ἄμμωνος, συγκοινωνὸν[3])
τῆς Ὀλυμπιάδος (scrib. συγκοιμώμενον τῇ Ὀλυμπιάδι?)· ἀνιστάμενος
δὲ ἀπ' αὐτῆς λέγει αὐτῇ[4])· κατὰ γαστρὸς ἔχεις ἐξ ἐμοῦ παῖδα καὶ
σοῦ καὶ τοῦ πατρὸς Φιλίππου γενόμενον[5]) ἔκδικον. ὑπενόησε δὲ
τὴν φύσιν αὐτῆς Νειλῴᾳ[6]) βίβλῳ καταρράπτειν αὐτὸν καὶ σφραγίζειν
δακτυλίῳ χρυσῷ ἐν λίθῳ γλυφὴν ἔχοντι κεφαλὴν λέοντος[7]), ἡλίου
κράτος καὶ δοράτιον. ἔδοξε δὲ ἱέρακα ταῖς πτέρυξι[8]) [δοκημάζειν
καὶ] διυπνίζειν αὐτόν. ταῦτα ἰδὼν πρωίας ἀνιστάμενος μετεπέμ-
ψατο ὀνειροπόλον καὶ διηγεῖται τὸν χρησμόν. ὁ δέ φησι· Φίλιπ-
πε, καθὼς ἐθεάσω[9]) ἔγκυος γέγονεν Ὀλυμπιάς[10]), πλὴν ὑπὸ θεοῦ. fol. 188b
τὸ γὰρ σφραγίζειν τινὰ[11]) τὴν φύσιν αὐτῆς πίστεως γέμει· οὐδεὶς
γὰρ κενὸν ἀγγεῖον σφραγίζει, ἀλλὰ μεστόν. ἐπεὶ[12]) (δὲ) βίβλῳ
καταρραφεῖσα[13]) ἦν ἡ φύσις, Αἰγυπτία ἐστὶν ἡ σπορά· οὐδαμοῦ
γὰρ βίβλος γεννᾶται εἰ μὴ ἐν Αἰγύπτῳ μόνον. πλὴν οὐ ταπεινή,
μᾶλλον δὲ λαμπρὰ ἡ τύχη καὶ ἔνδοξος καὶ ἐπίσημος διὰ τὸν χρύ-
σεον δακτύλιον. (τί γὰρ χρυσοῦ ἐνδοξότερον,) δι' οὗ καὶ θεοὶ
προσκυνοῦνται[14]); ὁ δὲ ἥλιος ὁ τῆς γλυφῆς καὶ ἡ κεφαλὴ λέοντος
(καὶ τὸ δοράτιον λόγον ἔχει (?) τοιοῦτον·) ὁ γὰρ γεννώμενος[15])
ἕως ἀνατολῆς[16]) φθάσει[17]) πάντας, πολεμίων δορυαλώτους τὰς
πόλεις ποιούμενος. τὸ δὲ τὸν θεὸν κριοκέφαλον πολιὸν εἶναι, ὁ
τῆς Λιβύης[18]) Ἄμμων θεὸς ὁ τούτου σπορεύς. οὕτως κρίναντος
τοῦ ὀνειροπόλου συμπαθῆς[19]) ἤκουσεν Φίλιππος τὸ ὅλως συνειλη-
φέναι[20]) τὴν Ὀλυμπιάδα, κἂν εἴη ἐκ θεοῦ.

Cap. 9.

**Νικήσας οὖν τὸν πόλεμον εἰς Μακεδονίαν ἐποιεῖτο τὴν ἐπά-
νοδον. (ὡς δὲ ἦλθεν εἰς τὰ βασίλεια,) ἐνύποπτος ἡ Ὀλυμπιὰς ἠσπά-
σατο αὐτόν. ὁ δὲ ἀποβλέψας αὐτὴν τεταραγμένην, ὁ Φίλιππος
εἶπε· τίνι παρεδόθης Ὀλυμπιάς; . . . . .[1]) ὅτι ἁμαρτήσασα οὐχ[2])
ἥμαρτες· θεὸς γάρ σε εἰς τοῦτο [οὐκ] ἐβιάσατο, ἵνα ἐκ θεοῦ γεν- fol. 189
νήσασα[3]) παῖδα Φιλίππου πατρὸς ἀναγορεύσῃς αὐτόν. πάντα γὰρ
τὰ περὶ σοῦ δι' ὀνείρων ἐθεασάμην· διὸ ἀνέγκλητος εἶ· πάντα
γὰρ δυνάμενοι βασιλεῖς πρὸς τοὺς θεοὺς οὐδὲν δυνάμεθα. οὕτως
εἰπόντος εὔθυμον τὴν Ὀλυμπιάδα ἀποκατέστησεν.[4])**

Cap. 10.

**Ἐν[1]) δὲ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐν τοῖς βασιλείοις[2]) κρύφα διάγων[3])
ὁ Νεκταναβὼς ἤκουσε Φιλίππου λέγοντος τῇ Ὀλυμπιάδι· ἐπλάνη-
σάς[4]) με, γύναι· οὐχ ὑπὸ θεοῦ σύλλημμα[5]) ἔχεις, ἀλλ' ὑπὸ ἀνθρω-
πίνης φύσεως. εὐωχουμένου δὲ αὐτοῦ κατηφὴς[6]) ἦν διὰ τὸ**

---

3) συγκονωνόν 4) αὐτῆς 5) γεννόμενον 6) ἐνίλωά 7) ἔχοντος 8) πτέριξι 9) ἐθεάσσω 10) ὀλιμπιάς 11) τῇ κατὰ 12) ἐπὶ 13) καταῥαφεῖσα 14) πρόσκινοῦνται 15) γλυφῆς· κεφαλῆς λέοντος· ὁ γὰρ γ. cett. 16) κεφαλῆς 17) φθάση 18) λύμνης 19) συμπαθεῖς 20) συνειληφαῖναι **9.** 1) im mscr. keine lücke. 2) οὐκ 3) γεννήσεις 4) ἀπεκατέστησεν· **10.** 1) Ἔτι 2) βασιλίοις 3) κρύφαδι ἄγιυν 4) ἐπλάνεσάς 5) σύλλημα 6) κατειφῆς·

ἔγκυον[7]) εἶναι τὴν Ὀλυμπιάδα. ὁ δὲ Νεκταναβῶς[8]) ἀλλάξας ἑαυτὸν διὰ τῆς μαγείας (εἰς) δράκοντα μείζονα ἦλθε διὰ μέσου τοῦ τρικλίνου[9]) καὶ ἐσύρει (sic) φοβερόν, ὥστε τὰ θεμέλια σεισθῆναι τοῦ παλατίου. οἱ δὲ συνεσθίοντες τῷ βασιλεῖ θεωρήσαντες τὸν δράκοντα ἐπήδησαν φόβῳ συνεχόμενοι, ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς ἐπιγνοῦσα τὸν ἴδιον νυμφίον προέτεινε τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα. καὶ ἐξεγεί- fol. 189b ρας ἑαυτὸν ὁ δράκων ἐπέθηκε[10]) τὸ γένειον (εἰς τὴν χεῖρα) καὶ ἐκύκλωσε πάντως.[11]) καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὰ γόνατα Ὀλυμπιάδος, καὶ προβαλὼν τὴν δίχηλον[12]) αὐτοῦ γλῶσσαν κατεφίλησεν[13]) αὐτήν, τεκμήριον στοργῆς ὁ δράκων πρὸς τοὺς θεωροῦντας ποιούμενος. καὶ τοῦ μὲν Φιλίππου ἅμα μεμφομένου, ἅμα δὲ καὶ θαυμάζοντος καὶ ἀκορέστως προσέχοντος, [καὶ ταῦτα πράξας Νεκταναβὼ πρὸς ἔνδειξιν ἀφανὴς ἐγένετο,] μεταβάλλει[14]) ἑαυτὸν ὁ δράκων εἰς ἀετόν, καὶ τὸ ποῦ ἐχώρησε περιττὸν τὸ λέγειν. ὁ δὲ Φίλιππος ἐκ τοῦ φόβου νοήσας εἶπεν· γύναι, τεκμήριον τοῦ περὶ σὲ ἀγῶνος ἐθεασάμην τὸν θεόν σοι βοηθοῦντα ἐν τῷ κινδύνῳ· τίς δὲ θεός, νῦν οὐκ οἶδα. ἔδειξε γὰρ ἐμοὶ[15]) θεοῦ Ἄμμωνος μορφὴν καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀσκληπιοῦ. ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς (εἶπεν αὐτῷ· καθὼς μοι ἐδήλωσεν αὐτός, ὅτε μοι συνῆλθεν, ἁπάσης Λιβύης θεὸς Ἄμμων ἐστίν. ὁ δὲ Φίλιππος) ἰδὼν ταῦτα ἐμακάριζεν ἑαυτόν, θεοῦ σπορὰν μέλλοντα καλεῖν[16]) τὸ τικτόμενον ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικός.

Cap. 11.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς καθεζομένου τοῦ Φιλίππου ἔν τινι τῶν βασιλικῶν τόπων συμφύτῳ, ὀρνέων[1]) διαφόρων πλήθη ἐνέμοντο fol. 190a ἐπὶ τῷ τόπῳ. καὶ αἰφνιδίως[2]) ὄρνις ἁλλομένη εἰς τὸν κόλπον Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἔτεκεν ᾠόν· καὶ ἀποκυλισθὲν ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ πεσὸν[3]) εἰς τὴν γῆν ἀπερράγη, ἀφ' οὗ ἐξεπήδησε μικρὸν δρακόντιον, ὅπερ κυκλεῦσαν τὰ[4]) ἔξωθεν[5]) τοῦ ᾠοῦ πάλιν ἐζήτει εἰσελθεῖν ὅθεν ἐξῆλθε· καὶ βαλὼν ἔσωθεν τὴν κεφαλὴν ἐτελεύτησεν. ταραχθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς Φίλιππος μετεστείλατό τινα[6]) σημειολύτην καὶ ὑφηγήσατο αὐτῷ τὸ γενόμενον. ὁ δὲ σημειολύτης εἶπεν αὐτῷ ἐμπνευσθεὶς ἐκ θεοῦ· βασιλεῦ, ἔσται[7]) σοι υἱός, ὃς περιελεύσεται ὅλον τὸν κόσμον, πάντας τῇ ἰδίᾳ δυνάμει ὑποτάσσων· ὑποστρέφων δὲ εἰς τὰ ἴδια βασίλεια ὀλιγοχρόνιος τελευτήσει. ὁ γὰρ δράκων βασιλικὸν ζῶόν ἐστιν· τὸ δὲ ᾠὸν παραπλήσιον τῷ κόσμῳ, ὅθεν ὁ δράκων ἐξῆλθε. κυκλεύσας οὖν τὸν κόσμον καὶ βουλόμενος ὅθεν ἐξῆλθεν εἰσελθεῖν οὐκ ἔφθασεν ἀλλ' ἐτελεύτησεν. ὁ μὲν οὖν σημειολύτης ἐπιλύσας τὸ σημεῖον καὶ δοματισθεὶς[8]) παρὰ τοῦ βασιλέως Φιλίππου ἐξῆλθεν.

---

7) ἐγγῦον 8) ννεκταναβῶς 9) τρικλείνου 10) ἐπέθυκε 11) πάντας 12) δίχειλον 13) κατεφίλισεν 14) μεταβάλει 15) ἐμὶ 16) καλεῖσθαι **11.** 1) τόπων· συμφύτω ὀρνέων· 2) αἰφνήδίως 3) πεσῶν 4) κυκλεύσαντα· 5) ἔξοθεν 6) μετεστήλατο τίνα 7) ἔστε 8) δωματισθεὶς

Cap. 12.

Καὶ τελεσθέντος [1]) τοῦ χρόνου τοῦ τεκεῖν τὴν Ὀλυμπιάδα, fol. 190b καθίσαςα [2]) ἐπὶ τὸν κυοφόρον δίφρον ὠδίνει. παρεστὼς δὲ Νεκταναβὼ καταμετρήςας τοὺς οὐρανίους δρόμους ἐψυχαγώγει αὐτὴν τοῦ μὴ σπεῦσαι ἐπὶ τῷ τοκετῷ, καὶ συγκλονήςας τὰ κοσμικὰ στοιχεῖα, τῇ μαγικῇ δυνάμει χρώμενος, ἐμάνθανε τὰ ἐνεστῶτα καὶ λέγει αὐτῇ· γύναι, ἔπεχε σεαυτὴν καὶ νίκησον τὰ ἐνεστῶτα τῇ φύσει. ἐὰν γὰρ νῦν ἀποκυήσῃς, ὑπόδουλον αἰχμάλωτον ἢ μέγα τέρας γεννήσεις. πάλιν οὖν τῆς γυναικὸς ὑπὸ τῶν ὠδίνων ὀχλουμένης καὶ μηκέτι κατασχεῖν δυναμένης πλείστων τῶν [3]) πόνων, ὁ Νεκταναβὼς ἔφη· καρτέρησον [4]) ὀλίγον, γύναι· ἐὰν γὰρ νῦν ἀποκυήσεις, γάλλος [5]) ἔσται ἀπρόκοπος ὁ γεννώμενος. [6]) τινὰ δὲ καὶ παρηγορίαν [7]) καὶ χρηστοὺς λόγους [8]) ὁ Νεκταναβὼ (παρεῖχε καὶ) τὰς χεῖρας τοῖς φυσικοῖς πόροις ἐδίδασκεν ἐπέχειν τὴν Ὀλυμπιάδα· αὐτὸς δὲ τῇ ἰδίᾳ μαγείᾳ χρώμενος κατεῖχε τῆς γυναικὸς τὸν τοκετόν. πάλιν οὖν κατανοήσας τοὺς οὐρανίους δρόμους τῶν κοσμικῶν στοιχείων ἐπέγνω τὸν σύμπαντα κόσμον μεσουρανοῦντα καὶ λαμπηδόνα τινὰ ἀπὸ οὐρανοῦ ἐθεάσατο ὡς τοῦ ἡλίου μεσου- fol. 191a ρανοῦντος, καὶ ἔφη πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα· δίδου νῦν τὴν πρὸς γέννησιν [9]) φωνήν. καὶ αὐτὸς δὲ ἐπένευσεν αὐτῆς τὸν τοκετὸν καὶ εἶπεν αὐτῇ· βασιλέα ἄρτι τέξει κοσμοκράτορα. ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς μεῖζον [10]) βοὸς μυκησαμένη ἀπεκύησε παῖδα ἄρρενα σὺν ἀγαθῇ τύχῃ. τοῦ δὲ παιδὸς πεσόντος εἰς τὴν γῆν ἐγένοντο βροντῶν κτύποι ἀλλεπάλληλοι καὶ ἀστραπῶν φωτισμοί [11]), ὥστε τὸν σύμπαντα κόσμον κινεῖσθαι.

Cap. 13.

Πρωίας δὲ γενομένης [1]) ἰδὼν Φίλιππος τὸ τεχθὲν παιδίον ὑπὸ Ὀλυμπιάδος ἔφη· ἐβουλόμην [2]) μὲν αὐτὸ [3]) μὴ ἀναθρέψαι, διὰ τὸ γέννημα ἐμὸν μὴ [4]) εἶναι, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁρῶ τὴν μὲν σπορὰν θεοῦ οὖσαν, τὸν δὲ τοκετὸν ἐπίσημον κοσμικόν, τρεφέσθω [5]) εἰς μνήμην τοῦ τελευτήσαντός μου παιδός, γενομένου [6]) μοι [7]) ἐκ (τῆς) προτέρας γυναικός· καλείσθω [8]) δὲ Ἀλέξανδρος. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Φιλίππου πᾶσαν ἐπιμέλειαν [9]) ἐλάμβανε τὸ παιδίον· στεφανηφορία [10]) δὲ καθ᾽ ὅλης τῆς Μακεδονίας ἐγένετο καὶ τῆς Πέλλης καὶ τῆς Θράκης καὶ ταῖς ἑτέραις χώραις. [11]) ἵν᾽ οὖν μὴ ἐπὶ πολὺ [12]) βραδύνω τὸν λόγον περὶ τῆς ἀνατροφῆς Ἀλεξάνδρου, fol. 191b ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἀναβιβάζεται τῇ ἡλικίᾳ. ἀνδρυνθέντος δὲ Ἀλεξάνδρου τὸν χαρακτῆρα οὐχ ὅμοιον εἶχε Φιλίππῳ [13]), ἀλλ᾽ οὐδὲ Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ οὐδὲ τῷ σπείραντι· ἀλλ᾽ ἰδίῳ τύπῳ κεκοσμη-

---

12. 1) τελευθέντος (τελευτηθέντος?) 2) καθήςαςα 3) τῶν πλήστων 4) καρτέριςον 5) γάλλον 6) γεννόμενος 7) παριγορίαις 8) χρηστοῖς λόγοις· 9) προςγέννηςιν 10) μείζων 11) φοτισμοί·
13. 1) γενωμένης 2) ἐβολόμην 3) αὐτῷ 4) μοι 5) θρεφέσθω 6) γενναμένου 7) μου 8) καλεῖσθο 9) ἐπιμέλιαν 10) στεφανηφόρος 11) χόραις· 12) πολῇ 13) φιλίππου

μένος μορφὴν μὲν εἶχεν ἀνθρώπου, τὴν δὲ χαίτην[14]) λέοντος, τοὺς
δὲ ὀφθαλμοὺς ἑτερογλαύκους· τὸν μὲν δεξιὸν κατωφερῆ[15]) (καὶ
μέλανα) ἔχων, τὸν δὲ εὐώνυμον[16]) γλαυκόν· ὀξεῖς δὲ τοὺς ὀδόντας
ὡς πασσαλίσκους, ὡς δράκοντος, ὁρμὴν δὲ ἐνέφηνε[17]) λέοντος,
[ὀξύς· πρόδηλος δὲ ἦν·] κατὰ χρόνους δὲ αὐξήσας εἰς τὰ μαθήματα
ἐμελέτα. ἐγένετο δὲ αὐτοῦ τροφὸς Λεκάνη, ἡ Μέλαντος ἀδελφή,
παιδαγωγὸς δὲ καὶ ἀνατροφεὺς Λεωνίδης[18]), διδάσκαλος γραμμά-
των Πολυνείκης[19]), μουσικῆς δὲ Λεύκιππος Λήμνιος[20]), γεωμε-
τρίας[21]) δὲ Μέλεμνος Πελοποννήσιος, ῥητορικῶν δὲ λόγων Ἀνα-
ξιμένης[22]) Ἀριστοκλέους ὁ Λαμψακηνός[23]), φιλοσοφίας δὲ Ἀριστο-
τέλης Νικομάχου[24]), Σταγειρίτης.[25]) Ἀλέξανδρος δὲ πᾶσαν παιδείαν
καὶ ἀστρονομίαν μελετήσας καὶ ἀπολυόμενος ἐκ τῶν μαθημάτων
fol. 192a τοὺς συμμαθητὰς αὐτοῦ ἐδίδασκε κατὰ μέρος καὶ εἰς πόλεμον αὐ-
τοὺς ἤθροιζε, καὶ μόνος συνῆπτε τὴν μάχην· ὁπότε δὲ ἑωράκει
μέρος ἡττώμενον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, εἰς τὸ ἡττώμενον[26]) μέρος με-
τέβαινε καὶ ἐβοήθει[27]) καὶ πάλιν ἐνίκα, ὡς φανερὸν ἦν, ὅτι αὐτὸς
ἦν ἡ νίκη. οὕτως μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἀνετρέφετο. καὶ μετὰ τῶν
στρατευμάτων ἐπὶ τὸ καμπικὸν ἔτρεχε μελέτημα, καὶ τοῖς ἵπποις
ἐναλλόμενος[28]) ἵππευεν. ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν κομίζουσιν οἱ
τοῦ Φιλίππου ἱπποφορβοὶ[29]) ἐκ τῶν ἱπποφορβίων αὐτοῦ πῶλον
ὑπερμεγεθέστατον καὶ παρέστησαν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ[30])
λέγοντες· δέσποτα βασιλεῦ, τοῦτον τὸν ἵππον ἐν τοῖς βασιλικοῖς
ἱπποφορβίοις εὕρομεν γεννηθέντα, κάλλει διαφέροντα τοῦ Πηγά-
σου·[31]) ὃν κομίζομέν σοι, δέσποτα. θεασάμενος δὲ αὐτοῦ τὸ μέγε-
θος καὶ τὸ κάλλος Φίλιππος ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασεν. βίᾳ δὲ φρου-
ρούμενος ὑπὸ πάντων κατείχετο. οἱ δὲ ἱπποφορβοὶ[29]) εἶπον·
δέσποτα βασιλεῦ, ἀνθρωποφάγος[32]) ἐστίν. ὁ δὲ βασιλεὺς Φίλιππος
fol. 192b εἶπεν· ἀληθῶς[33]) ἐν τούτῳ πληροῦται τὸ ἐν τοῖς Ἕλλησι παροί-
μιον[34]), ὅτι ἐγγὺς ἀγαθοῦ πέφυκε[35]) κακόν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἔφατε[36])
αὐτὸν ἐνηνοχέναι, λήψομαι αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε τοῖς προπόλοις[37])
αὐτοῦ ποιῆσαι σιδηροῦν κάγκελον[38]) καὶ τοῦτον ἐγκλεῖσαι ἀχα-
λίνωτον[39]), καὶ τοὺς μὴ ὄντας ὑπηκόους τῆς ἐμῆς βασιλείας, ἀλλ'
ὑποπίπτοντας [ἢ] τῷ νόμῳ ἀπειθοῦντας ἢ ἐπὶ λῃστείᾳ ληφθέντας
αὐτῷ παραβάλλετε.[40]) καὶ ἐγένετο καθὼς ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς.

Cap. 14.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος προέκοπτε τῇ ἡλικίᾳ, καὶ γενόμενος ἐτῶν
ιβ' μετὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατευμάτων παρεγένετο,

14) χέτην 15) κατωφερεῖ 16) ἐβώνυμον 17) ἐνέφανε 18) κλεονίδης 19) πολυνίκης 20) λιμναῖος 21) γεομετρίας 22) ἀξιμένης 23) λαψηκινός· 24) νικομάχους 25) τατιίτης (von jüngerer hand am rande σταγειρίτης) 26) τω ἡττόμενον 27) ἐβοήθη 28) ενηλόμενος 29) ἱπποφόροι 30) φιλείππω· 31) πιγάσου 32) ἀνθροποφάγος 33) ἀληθός 34) προοίμιον· 35) πέφηκε 36) ἔφητε 37) πρωπώλοις 38) cίδερον κάγγελον· 39) ἀχαλίνοτον· 40) παραβάλεται

καὶ καθώπλιζεν[1] ἑαυτόν, καὶ ϲυνώρμα[2] τοῖϲ ϲτρατεύμαϲιν καὶ τοῖϲ ἵπποιϲ ἐφήλλετο[3], ὥϲτε ὁρῶντα[4] τὸν Φίλιππον εἰπεῖν· τέκνον Ἀλέξανδρε, [ϲτυγῶ[5] δέ ϲου τὸν χαρακτῆρα[6] ὅμοιόν μοι (μὴ) τυγχάνοντα·] φιλῶ ϲου τοὺϲ τρόπουϲ καὶ τὸ γενναῖον, οὐ[7] τὸν χαρακτῆρα, ὅτι οὐχ ὅμοιόϲ μοι τυγχάνει. λυπηρὰ δὲ ταῦτα πάντα τῇ Ὀλυμπιάδι ἐτύγχανον. καλεῖ οὖν τὸν Νεκταναβῶν πρὸϲ ἑαυτὴν ἡ Ὀλυμπιάϲ, καὶ λέγει αὐτῷ· ϲκέψαι[8] τί βούλεται περὶ fol. 193ᵃ ἐμοῦ Φίλιπποϲ. θεὶϲ δὲ τὸν πίνακα[9] καὶ τοὺϲ ἀϲτέραϲ ϲκέπτεται περὶ αὐτῆϲ παρακαθημένου αὐτοῖϲ τοῦ Ἀλεξάνδρου. καὶ εἶπε πρὸϲ αὐτὸν Ἀλέξανδροϲ· πάτερ, οὐ τοίνυν οὓϲ λέγειϲ ὧδε[10] ἀϲτέραϲ ἐν τῷ οὐρανῷ φαίνονται. καὶ μάλα, ἔφη, τέκνον. καὶ λέγει αὐτῷ Ἀλέξανδροϲ· οὐ δύναμαι[11] αὐτοὺϲ εἰδέναι[12] (ἰδεῖν?); ὁ δὲ[13] εἶπε· ναὶ τέκνον, δύναϲαι ἑϲπέραϲ γινομένηϲ. καὶ τῇ ἑϲπέρᾳ παραλαβὼν Νεκταναβὼ τὸν Ἀλέξανδρον, φέρει αὐτὸν ἔξω τῆϲ πόλεωϲ εἰϲ ἔρημον τόπον, καὶ ἀναβλέπων εἰϲ τὸν οὐρανὸν ἐδείκνυεν[14] τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοὺϲ οὐρανίουϲ ἀϲτέραϲ. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ κατέχων αὐτοῦ τὴν χεῖρα φέρει αὐτὸν εἰϲ [τὸν] βόθυνον καὶ ἀπολλύει[15] αὐτόν. καταπεϲὼν δὲ Νεκταναβὼ λαμβάνει φοβερῶϲ κατὰ τῶν ἰνίων αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· οἴμοι τέκνον Ἀλέξανδρε, τί ϲοι ἔδοξε τοῦτο ποιῆϲαι[16]; ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ εἶπεν· ἑαυτὸν μέμφου μαθηματικέ. ὁ δὲ ἔφη· διὰ τί, τέκνον; ὁ δὲ Ἀλέξανδρόϲ φηϲιν· ὅτι τὰ ἐπὶ γῆϲ μὴ ἐπιϲτάμενοϲ τὰ ἐν οὐρανῷ ἐκζητεῖϲ.[17] καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Νεκταναβώ· τέκνον, φοβερῶϲ εἴληφα τὸ πρᾶγμα· ἀλλ᾽ οὐκ ἔϲτιν οὐδένα θνητῶν κατανικῆϲαι τὴν εἱμαρμένην.[18] ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ εἶπε· διὰ τί; λέγει αὐτῷ[19] Νεκτανεβώ· ὅτι ἐμοιρολόγηϲα ἑαυτόν, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἰδίου τέκνου ἀναιρεθῆναί[20] με δεῖ, fol. 193ᵇ καὶ οὐκ ἐξέφυγον τὴν μοῖραν, ἀλλ᾽[21] ὑπὸ ϲοῦ ἀνῃρέθην. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἔφη· ἐγὼ οὖν υἱόϲ ϲού εἰμι; τότε διηγήϲατο αὐτῷ ὁ Νεκτανεβὼ τὴν ἐν[22] Αἰγύπτῳ βαϲιλείαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπ᾽ Αἰγύπτου φυγήν, τὴν εἰϲ Πέλλην αὐτοῦ ἐπιδημίαν[23], καὶ τὴν πρὸϲ Ὀλυμπιάδα[24] εἴϲοδον αὐτοῦ, καὶ τὴν ϲκέψιν αὐτῆϲ, καὶ τὸ πῶϲ εἰϲῆλθεν πρὸϲ αὐτήν, ὡϲ θεὸϲ Ἄμμων, καὶ τὸ πῶϲ ϲυνεμίγη αὐτῇ.[25] λέγων δὲ ταῦτα ἐξέπνευϲεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἀκούϲαϲ ταῦτα παρ᾽ αὐτοῦ καὶ πειϲθεὶϲ ὑπ᾽ αὐτοῦ τὸν ἴδιον πατέρα τελευτήϲαντα, κατενύγη καὶ φοβηθεὶϲ οὐκ εἴαϲεν αὐτὸν ἐν τῷ βόθρῳ, μή πωϲ θηριόβρωτοϲ[26] γένηται·[27] νὺξ γὰρ ἦν καὶ ἔρημοϲ ὁ τόποϲ. καὶ ϲτοργὴν λαβὼν πρὸϲ τὸν ϲπείραντα διεζώϲατο[28] καὶ ἐπιτίθεται αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ γενναίωϲ καὶ ἀπάγει πρὸϲ Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ. καὶ θεαϲαμένη ἡ fol. 194ᵃ Ὀλυμπιὰϲ εἶπε πρὸϲ Ἀλέξανδρον· τί τοῦτο, τέκνον; ὁ δὲ εἶπε·

14. 1) καθόπληζεν 2) ϲυνόρμα 3) ἐφήλετο 4) ὁρόντα 5) ϲταγῶ (?) 6) χαρακτίρα 7) ὁ 8) ϲκέψε 9) πήνακα 10) ὅδε 11) δύναμε 12) ἰδέναι· 13) ὅδε 14) ἐδείκνυϲεν 15) ἀπόλύει 16) ποιῆϲαϲ; 17) ἐκζητῆϲ· 18) ἡμαρμένην· 19) αὐτῶν 20) ἀνερεθῆναι 21) ἀλ᾽ 22) ἐ 23) ἐπιδιμίαν 24) ὀλυμπιάδαν 25) αὐτὴν· 26) θυριὄβροτοϲ 27) γένητε· 28) δυεζώϲατο

[νέος αἰνείας] τυμβεύσων[29]) βαστάζω. καὶ διηγήσατο αὐτῇ πάντα λεπτομερῶς, ἃ ἤκουσε παρὰ τοῦ Νεκτανεβώ. ἡ δὲ θαυμάσασα κατέγνω ἑαυτῆς ὡς πλανηθεῖσα ὑπ᾽ αὐτοῦ μαγικαῖς κακοτεχνίαις ἐμοιχεύθη. στοργὴν δὲ λαβοῦσα ἔθαψεν[30]) αὐτὸν πρεπόντως[31]) ὡς πατέρα Ἀλεξάνδρου. καὶ τάφον ποιησαμένη ἐκεῖ αὐτὸν ἔθετο.

Θαῦμα τῆς προνοίας ἐστὶ δόκιμον, τὸν (μὲν) Νεκτανεβὼ Αἰγύπτιον τυγχάνοντα εἰς τὴν Μακεδονίαν Ἑλλαδικῇ[32]) ταφῇ κηδευθῆναι, (τὸν δὲ Ἀλέξανδρον Μακεδόνα τυγχάνοντα εἰς Αἰγυπτιακὴν ταφὴν κηδευθῆναι.)

Cap. 15.

Ἐπανελθὼν δὲ Φίλιππος ἀπὸ τῆς ἀποδημίας[1]) ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς χρησμοδοτηθῆναι, τίς ἄρα[2]) μετ᾽ αὐτὸν βασιλεύσει. ἡ δὲ ἐν Δελφοῖς Πυθία[3]) γευσαμένη τοῦ Κασταλίου νάματος[4]), διὰ χθονίου χρησμοῦ οὕτως εἶπεν· Φίλιππε, ἐκεῖνος ὅλης τῆς[5]) οἰκουμένης βασιλεύσει, καὶ δόρατι πάντας ὑποτάξει, ὅστις τὸν Βουκέφαλον ἵππον ἁλλόμενος διὰ μέσης τῆς Πέλλης[6]) διοδεύσει. ἐκλήθη δὲ Βουκέφαλος, ἐπειδὴ ἐν τῷ μηρῷ εἶχεν ἐκ καύματος βοὸς [φαί-
fol. 194b νοντα] κεφαλήν.[7]) ὁ δὲ Φίλιππος ἀκούσας τὸν χρησμὸν προσεδόκα νέον Ἡρακλῆν.[8])

Cap. 16.

Ἀλέξανδρος δὲ Ἀριστοτέλει[1]) τῷ καθηγητῇ οὐ μόνος[2]) ἐχρήσατο. καὶ ἱκανῶν ὄντων ἄλλων παίδων τῷ Ἀριστοτέλει εἰς μάθησιν παιδείας, ὄντων δὲ ὑπ᾽ αὐτῷ βασιλέων υἱῶν[3]), εἶπεν ἐν μιᾷ (τῶν ἡμερῶν) πρὸς ἕνα αὐτῶν[4]) Ἀριστοτέλης· ἐὰν κληρονομήσῃς[5]) τοῦ πατρός σου τὸ βασίλειον, τί μοι χαρίζῃ τῷ καθηγητῇ σου; ὁ δὲ εἶπεν· ἔσῃ[6]) παρ᾽ ἐμοὶ[7]) συνδίαιτος μονοκράτωρ[8]), καὶ ἔνδοξόν σε παρὰ πάντας ποιήσω. ἑτέρου δὲ ἐπύθετο· εἰ δὲ σὺ τέκνον παραλάβῃς τὸ βασίλειον τοῦ πατρός σου, πῶς μοι χρήσῃ[9]) τῷ καθηγητῇ σου; ὁ δὲ εἶπεν· διοικητήν σε ποιήσω, καὶ τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ κρινομένων πάντων σύμβουλον[10]) καταστήσω. εἶπε δὲ καὶ πρὸς Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ σὺ τέκνον Ἀλέξανδρε παραλάβῃς τὸ βασίλειον τοῦ πατρός σου Φιλίππου, πῶς μοι[11]) χρήσει τῷ καθηγητῇ σου; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· περὶ μελλόντων πραγμάτων ἄρτι μοι (μὴ?) πυνθάνῃ· τῆς αὔριον ἐνέχυρον μὴ ἔχων, τότε δώσω σοι τοῦ καιροῦ[12]) καὶ τῆς ὥρας ἐλευσομένης. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀριστοτέ-
fol. 195a λης· χαίροις Ἀλέξανδρε κοσμοκράτωρ (κοσμοκράτορ?), σὺ γὰρ

---

29) τυμνεύσων (τὸν Ἀγχίσην?) 30) ἔθαψαν 31) πρεπόντος 32) ἐλαδικῇ **15.** 1) ἀποδιμίας. diese ἀποδημία nur in A angedeutet (cap. 14 note 4 Müll.) 2) ὧρα 3) παθεῖα 4) νάμματος 5) ὅ ληστῆς 6) πέλης 7) κεφαλῆς· (ἐγκαύματα βοὸς φαίνοντα κεφαλὴν oder κεφαλάς?) 8) ἡρακλήν. **16.** 1) ἀριστοτέλης 2) μόνος οὐκ 3) υἱοὺς· 4) αὐτὸν 5) κληρονομίσης 6) ἔσω 7) ἐμοῦ 8) μηνοκράτωρ· 9) μη χρήση 10) σύμβουλόν (add. σε?) 11) μη 12) κεροῦ·

μέγιστος βασιλεὺς ἔσῃ. ὑπὸ πάντων δὲ Ἀλέξανδρος ἐφιλεῖτο ὡς φρενήρης καὶ πολεμιστής, ὑπὸ δὲ Φιλίππου ἐν ἀμφιβολίᾳ (ἦν). ἔχαιρε γὰρ ὁρῶν τοιοῦτον ἀρειμάνιον[13]) πνεῦμα τοῦ παιδός, ἐλυπεῖτο δὲ μὴ[14]) ὅμοιον αὐτὸν ὁρῶν τῷ ἑαυτοῦ χαρακτῆρι.

Cap. 17.

Ἐγένετο δὲ Ἀλέξανδρος ἐτῶν ιε', καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔτυχε διέρχεσθαι αὐτὸν ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἦν ὁ Βουκέφαλος ἵππος ἐγκεκλησμένος, καὶ ἤκουσε χρεμετισμοῦ[1]) φοβεροῦ. καὶ ἐπιστραφεὶς πρὸς τοὺς προπόλους[2]) εἶπεν· τίς οὗτος ὁ χρεμετισμός[3]) του ἵππου; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πτολεμαῖος ὁ στρατάρχης εἶπεν· δέσποτα, οὗτός ἐστιν ὁ Βουκέφαλος ἵππος, ὃν ὁ πατήρ σου ἐνέκλεισε διὰ τὸ ἀνθρωποφάγον αὐτὸν εἶναι. ἀκούσας δὲ ὁ ἵππος τῆς Ἀλεξάνδρου λαλιᾶς ἐχρεμέτισεν[4]) ἐκ δευτέρου, οὐχ ὡς πάντοτε φοβερόν, ἀλλὰ μελιχρὸν καὶ λιγυρόν, ὡς ὑπὸ θεοῦ ὑποτασσόμενος. ὡς οὖν ἤγγισε τῷ καγκέλλῳ[5]) Ἀλέξανδρος, εὐθέως ὁ ἵππος προέτεινε τοὺς ἐμπροσθίους πόδας τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ προσχὼν [ἐν] αὐτῷ, ὑποφαίνων τὸν ἴδιον δεσπότην. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος fol. 195b
θεασάμενος[6]) τὴν θαυμαστὴν τοῦ ἵππου πρόσοψιν, καὶ λείψανα πολλῶν[7]) ἀνθρώπων βιαιοθανάτων[8]) ὑποκείμενα αὐτῷ, παραγκωνισάμενος τοὺς φύλακας τοῦ ἵππου ἤνοιξε τὸ κάγκελλον[9]), καὶ δραξάμενος τοῦ τένοντος[10]) αὐτοῦ ὑπετάγη αὐτῷ, καὶ ἥλατο ἀχαλίνωτον, καὶ διῆγε διὰ μέσης τῆς πόλεως Πέλλης. δραμὼν δέ τις τῶν ἱπποφορβῶν ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ ἔξω ὄντι τῆς πόλεως Πέλλης. ὁ δὲ Φίλιππος ὑπομνησθεὶς τοῦ χρησμοῦ εὐθέως ὑπήντησε τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν εἰπών· χαίροις Ἀλέξανδρε κοσμοκράτωρ. καὶ ἀπὸ τότε ἱλαρὸς ἦν Φίλιππος ἐπὶ τοῦ τέκνου ἐλπίδι.

Cap. 18.

Μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εὗρεν εὐκαιροῦντα[1]) τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀλέξανδρος καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπεν· πάτερ, δέομαί σου ἐπιτρέψαι[2]) μοι εἰς Πίσας[3]) πλεῦσαι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν[4]) Ὀλυμπίων, ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. ὁ δὲ Φίλιππος εἶπε πρὸς αὐτόν· καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τοῦτο ἐπιθυμεῖς; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἁρμελατῆσαι (sic) βούλομαι. ὁ δέ φησιν· τέκνον, ἐγὼ νῦν fol. 196a
προνοήσομαί σοι[5]) ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ἱπποστασίων[6]) ἐπιτηδείους· καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται, σὺ δὲ τέκνον γύμναζε σεαυτὸν ἐπιμελέστερον, ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· πάτερ, σὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν ἐν τῷ ἀγῶνι· ἔχω γὰρ ἵππους ἐκ νέας ἡλικίας, οὓς ἐγὼ ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. καταφιλήσας δὲ αὐτὸν

---

13) ἀριμάνιον 14) μοι **17.** 1) χραιμετισμοῦ 2) πρωπώλους 3) χραιμετισμός 4) ἐχραιμέτισεν 5) καγγέλλῳ 6) θεασσάμενος 7) πολῶν 8) βιοθανάτων· 9) κάγγελλον· 10) στένοντος **18.** 1) εὐκεροῦντα 2) ἐπιτρέψε 3) πίσσας 4) τῶν ἀγωνάτων 5) σου 6) ἱπποσταλέντων (?)

[τὸν Ἀλέξανδρον] Φίλιππος καὶ θαυμάσας αὐτοῦ τὴν προθυμίαν φησὶν πρὸς αὐτόν· τέκνον, (εἰ) τοῦτο βούλει, βάδιζε ὑγιαίνων.[7]) ἀπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα ἐκέλευσεν ναῦν[8]) καινὴν κατασκευασθῆναι, καὶ τοὺς ἵππους ἅμα καὶ ἅρμασιν ἐμβληθῆναι. ἐπέβη δὲ Ἀλέξανδρος ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιστίωνι, καὶ ἀποπλεύσας παρεγένετο εἰς Πίσας.[9]) ἐξελθὼν δὲ καὶ λαβὼν ξένια πολλὰ ἐκέλευσε τοῖς παισὶ [εἰς] τὴν τῶν ἵππων ἄλειψιν ποιεῖσθαι, καὶ αὐτὸς ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιστίωνι[10]) ἐπὶ περίπατον[11]) ἐξῄει.[12]) καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ Νικόλαος υἱὸς Ἀνδρέου βασιλέως Ἀκαρνάνων, πλούτῳ καὶ τύχῃ, δυσὶ θεοῖς, φρυαττόμενος[13]), καὶ τῇ τοῦ σώμα-
fol. 196b τος δυνάμει πεποιθώς. καὶ προσελθὼν ἠσπάσατο τὸν Ἀλέξανδρον εἰπών·[14]) χαίροις μειράκιον. ὁ δὲ ἔφη· χαίροις καὶ σύ, ὅστις εἶ[15]) καὶ ὅθεν τυγχάνεις.[16]) ὁ δὲ Νικόλαος εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· ἐγώ εἰμι Νικόλαος ὁ βασιλεὺς Ἀκαρνάνων.[17]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε πρὸς αὐτόν· μὴ οὕτω γαυριῶ, Νικόλαε βασιλεῦ, καὶ φρυάττου ὡς τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆς αὔριον ζωῆς· τύχη γὰρ οὐχ[18]) ἕστηκεν ἐφ' ἑνὸς τόπου, ῥοπὴ δὲ τοὺς ἀλαζόνας κατευτελίζει. ὁ δὲ Νικόλαος ἔφη· λέγεις μὲν ὀρθῶς, ὑπονοεῖς δὲ οὐχ οὕτως· τί δὲ παρεγένου[19]) ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιστής; ἔμαθον γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἐγὼ πάρειμι ἀγωνίσασθαί σοι τὸν ἱππαστικὸν ἀγῶνα μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ. Νικόλαος (εἶπε)· μᾶλλον[20]) παλαιστὴς[21]) ἢ παγκρατιῶν[22]) ἢ ἱμαντομάχος ἥκεις.[23]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· ἁρμελατῆσαι βούλομαι. ὑπερζέσας δὲ τῇ χολῇ ὁ Νικόλαος καὶ καταφρονήσας Ἀλεξάνδρου, θεωρήσας τὸ νέον[24]) τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν τὸ τῆς ψυχῆς ἔκχυμα (sic)
fol. 197a ἐνέπτυσεν αὐτῷ εἰπών· μή σοι καλῶς γένοιτο. ὁρᾶτε εἰς τίνα ἐλήλυθεν τὸ Πισαῖον[25]) στάδιον.[26]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδεμένος (δεδαημένος — δεδιδαγμένος?) ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγκρατεύεσθαι, ἀπομαξάμενος τὸν ἐν ὕβρει σίελον[27]), καὶ μειδιάσας θανάσιμον, φησί· Νικόλαε ἄρτι σε νικήσω καὶ ἐν τῇ πατρίδι σου Ἀκαρνάνων[28]) δόρατί σε λήψομαι. καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἀλλήλων διαμαχόμενοι.

Cap. 19.

Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας ἐπέστη ἡ τοῦ ἀγῶνος προθεσμία· καὶ εἰσῆλθον ἁρμελατῆσαι[1]) ἐννέα, οἱ μὲν [εἰσῆλθον] δ' υἱοὶ βασιλέων[2]) τυγχάνοντες· αὐτὸς ὁ Νικόλαος ὁ Ἀκαρνάν[3]), καὶ Ξανθίας[4]) Βοιώτιος[5]), καὶ Κίμων[6]) Κορίνθιος, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, οἱ δὲ λοιποὶ σατραπῶν καὶ στρατηγῶν υἱοί. ἐτέθησαν λοιπὸν[7]) τὰ τοῦ ἀγῶνος πάντα, καὶ ἡ καμπὴ[8]) ἐκληρώθη. ἔλαχε πρῶτος Νι-

7) ὑγειαίνω· 8) νῆαν (νῆα?) 9) πίσσας· 10) ἡφεστίωνι 11) ἐπι περιπατῶν 12) ἐξίει· 13) φυλαττόμενος· 14) εἴπων· 15) ὃς δ' ἂν τις ἦ 16) τυγχάνης· 17) ἀρκανῶν· 18) οὐκ 19) παραγένου 20) μᾶλον 21) παλεστῆς 22) παγκρατίω[ν] 23) ἧκας· 24) τὸν ἔον 25) πισσαῖον 26) στόμαον· 27) ἐνύβρεισι ἐλὸν· 28) ἀκαρναννῶν· **19.** 1) ἁρμελατῆσσαι 2) βασιλέως 3) ἀκαρναῖος· 4) ξανθέως 5) βοιότιος· 6) κιμὼν 7) λοιπῶν 8) κάλπη

κόλαος, δεύτερος Ξανθίας[9]), τρίτος Κίμων[6]), τέταρτος Κλειτόμαχος[10]), πέμπτος Ἀρίστιππος Ὀλύνθιος, ἕκτος Πιήριος Φωκαεύς[11]), ἕβδομος Κίμων Λίνδιος, ὄγδοος Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, ἔννατος Κριτόμαχος Λοκρός.[12]) ἔστησαν λοιπὸν[7]) ἐπὶ τὴν ἱππασίαν· ἠλάλαξεν ἡ σάλπιγξ τὸ ἐναγώνιον μέλος· ἐξῆλθον αἱ ταβλώσεις τῶν ἵππων· ἠνοίχθησαν αἱ ἀφετηρίαι τῶν καγκέλλων.[13]) προεπήδησαν πάντες, ὀξεῖ ὁρμήματι χρησάμενοι· πρῶτον καμπτῆρα (περιῆλθον), δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον. οἱ μὲν οὖν ὑστεροῦντες ἠτόνησαν τῶν ἵππων λιποψυχησάντων· τέταρτος δὲ ἦν Ἀλέξανδρος ἐλαύνων, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ἦν ὁ Νικόλαος οὐχ οὕτως ἔχων τὸ νικῆσαι, ὡς τὸ ἀναιρῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον. ἦν γὰρ ὁ πατὴρ Νικολάου ἐν πολέμῳ ὑπὸ Φιλίππου ἀναιρεθείς. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ φρενήρης Ἀλέξανδρος, πεσόντων τῶν πρώτων τῶν ἐλαυνόντων ὑπ' ἀλλήλων, συνεχώρησεν[14]) τὸν Νικόλαον παρελθεῖν. ὁ δὲ Νικόλαος ἀγνοῶν τὴν ἐνέδραν διέβη ἔχων τὴν δόξαν τοῦ στεφανωθῆναι. λοιπὸν ἤλαυνεν πρῶτος, μετὰ δὲ δύο καμπτῆρας κονδυλίζει(?)[15]) ὁ δεξιὸς ἵππος τοῦ Νικολάου ἐπὶ τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ καὶ συμπεσόντων τῶν πρώτων ἵππων καταπίπτει ὁ Νικόλαος. ῥοίζῳ δὴ[16]) ὁ Ἀλέξανδρος ἐπιβαίνει[17]) τῇ ὁρμῇ τῶν ἵππων τῶν ἑαυτοῦ, καὶ παρερχόμενος ἐπιλαμβάνεται τῶν ἀξόνων[18]) τῶν ὀπισθίων τοῦ Νικολάου καὶ καταπίπτει ὅλον τὸ ἅρμα τοῦ Νικολάου, σὺν τῷ ἡνιόχῳ, καὶ τελευτᾷ ὁ Νικόλαος. διαμένει λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος μονώτατος[19])· καὶ γίνεται τῷ[20]) τελευτήσαντι ἡ παροιμία ἡ λέγουσα· ὃς ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑαυτῷ τεύχει. fol. 197b fol. 198a

Στεφανοῦται[21]) λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀναβαίνει τὸν νικητικὸν ἐστεμμένος (στέφανον)· στεφανοῖ γὰρ αὐτὸν Ὀλυμπίων τὸν κότινον στέφανον παρὰ τῷ Ὀλυμπίῳ Διί.[22]) καὶ λέγει αὐτῷ ὁ τοῦ Διὸς μάντις· Ἀλέξανδρε, προμηνύει σοι[23]) ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς ταῦτα· θάρσει· ὥσπερ Νικόλαον ἐνίκησας, οὕτως πολλοὺς νικήσεις ἐν πολέμοις.

Cap. 20.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν κληδόνα[1]) ταύτην, νικηφόρος ἀναστραφεὶς εἰς Μακεδονίαν εὑρίσκει[2]) τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα, ἀπόβλητον γενομένην[3]) ὑπὸ Φιλίππου τοῦ βασιλέως, τὸν δὲ Φίλιππον γήμαντα τὴν ἀδελφὴν Λυσίου, Κλεοπάτραν[4]) τοὔνομα. αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἀγομένων τῶν γάμων Φιλίππου, ἔχων τὸν νικητικὸν στέφανον Ἀλέξανδρος[5]) τὸν Ὀλυμπιακόν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν δεῖπνον, καὶ λέγει τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ· πάτερ δέξαι μου τῶν πρώτων ἱδρώτων τὸν νικητικὸν στέφανον, καὶ ὅταν μέντοι κἀγὼ δίδωμι τὴν ἐμαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα βασιλεῖ ἑτέρῳ πρὸς γάμον, καλέσω σε εἰς τὸν γάμον Ὀλυμπιάδος. καὶ ταῦτα εἰπὼν fol. 198b

9) ξανθείας 10) κητομάχος· 11) φωκάης· 12) λοκίος· 13) καγγέλλων 14) συνεχώρισεν 15) κονδολίζει 16) δὶ 17) ἐπιβαίνη 18) τῶ ἄξωνι 19) μονότατος 20) τὸ 21) στεφανοῦνται 22) ὀλυμπίαδι· 23) σου **20.** 1) κλήδονα 2) εὑρίσκη 3) γεναμένην 4) κλεωπάτραν 5) ἀλέξανδρον

Ἀλέξανδρος ἀνεκλίθη [6]) ἐναντίον Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [γελωτοποιός]. Φίλιππος δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις παρὰ Ἀλεξάνδρου ἐτρύχετο.

Cap. 21.

Ὁ δὲ Λυσίας συνανακείμενος [1]) ἔλεγε τῷ Φιλίππῳ· Φίλιππε βασιλεῦ, πάσης πόλεως δυνάστα, νῦν γάμον σοι τελοῦμεν Κλεοπάτρας, τῆς ἀδελφῆς ἐμῆς [2]), ἐξ ἧς [3]) παιδοποιήσεις γνησίους παῖδας ἀμοιχεύτους, ὁμοίους ὄντας τῷ σῷ προσώπῳ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος παρὰ Λυσίου ὀργίζεται, καὶ ὡς εἶχε τὴν κύλικα ἐνέτεινε [4]) τῷ Λυσίᾳ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ κατὰ τοῦ κροτάφου αὐτοῦ, καὶ ἀναίρει [5]) αὐτόν. ἰδὼν δὲ ὁ Φίλιππος τὸ γενόμενον ἀνίσταται ξιφήρης, μανικὸν ἔχων ξίφος κατὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ πίπτει σκελισθεὶς ἀπὸ τῆς κρηπῖδος [6]) τοῦ ἀκουβίτου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος γελάσας εἶπε πρὸς Φίλιππον· ὁ τὴν Ἀσίαν ὅλην σπεύδων παραλαβεῖν καὶ τὴν Εὐρώπην ἐκ βάθρων καταστρέψαι, οὐκ εὐτόνησας [7]) βῆμα ἓν ἀνελθεῖν. [8]) καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἥρπασε τὸ ξίφος ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς κεκλημένους ἡμισφαγεῖς [9]) ἐποίησεν. ἦν δὲ ἰδεῖν Κενταύρων ἱστορίαν·
fol. 199a οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὑπὸ τοὺς κλιντῆρας ἔφυγον, οἱ δὲ ταῖς τραπέζαις ὡς ὅπλοις ἐχρήσαντο, ἄλλοι δὲ ὑπὸ σκοτεινοὺς τόπους ὑπεχώρουν, ὥστε θεωρεῖν νέον ἄλλον Ὀδυσσέα [10]) τὸν Ἀλέξανδρον, τοὺς τῆς Πηνελόπης [11]) μνηστῆρας ἀναιροῦντα. [12])

Cap. 22.

Ἐξέρχεται οὖν Ἀλέξανδρος καὶ φέρει τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα εἰς τὸ παλάτιον, ἔκδικος τῶν αὐτῆς γάμων γενόμενος. τὴν δὲ ἀδελφὴν Λυσίου Κλεοπάτραν [1]) φυγάδα ἐποίησεν. βαστάσαντες δὲ οἱ δορυφόροι [2]) Φίλιππον τὸν βασιλέα, κατέκλιναν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ κλιντῆρος, ἐσχάτως ἔχοντα. καὶ μετὰ ἡμέρας ι' εἰσέρχεται ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Φίλιππον, καὶ παρακαθεσθεὶς αὐτῷ εἶπε πρὸς αὐτόν· Φίλιππε βασιλεῦ — (τούτῳ τῷ ὀνόματί σε καλέσω, μήποτε ἀηδέως [3]) ἔχῃς [4]) τοῦ ὑπ' ἐμοῦ πατέρα σε φωνεῖσθαι — εἰσῆλθον πρὸς σὲ [5]) οὐχ ὡς υἱός σου, ἀλλ' ὡς φίλος σου μεσίτης ὢν τῶν ὑπὸ σοῦ ἀδίκως πρὸς τὴν γυναῖκα πραχθέντων. λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κακῶς ἐποίησας, Ἀλέξανδρε, ἀνελὼν τὸν Λυσίαν, ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ εἰρημένοις [6]) ἀπρεπέσι ῥήμασιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν·
fol. 199b σὺ δὲ καλῶς ἔπραξας ἐπαναστὰς ξιφήρης τῷ [7]) σῷ τέκνῳ θέλων ἀναλῶσαί με, γαμεῖν βουλόμενος ἑτέραν μηδὲν ἀδικηθεὶς ὑπὸ τῆς προτέρας γυναικὸς Ὀλυμπιάδος; ἐξανάστα οὖν καὶ περὶ σεαυτὸν γενοῦ· οἶδα γὰρ διὰ τί νωθρεύει [8]) σου τὸ σῶμα καὶ λήθην [9]) δω-

6) ἀνεκλήθη **21.** 1) ἀνακήμενος 2) τῆς δεσίμης (τῆς αἰδεσίμης?) 3) ἐξῆς 4) ἐνέτινε 5) ἀνέρει 6) κριπίδος 7) εὐτόνισας 8) ἕνα ἐλθεῖν· 9) ἡμισφαγὰς 10) ὀδυσσέον 11) ἐπὶ τῇ πηνελώπη 12) ἀνεροῦντα· **22.** 1) κλεωπάτραν 2) δοροιφόροι· 3) ἂν ἡδέως 4) ἔχεις 5) προσὲ 6) ἡρημένοις 7) ἀναστὰς ξιφ. ἐπὶ τῷ 8) διὰ τίνων θρεύει 9) λίθυν

μεν ἐπὶ τοῖϲ ἡμαρτημένοιϲ.[10]) κἀγὼ νῦν[11]) παρακαλέϲω Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα μου διαλλαγῆναί[12]) ϲοι· πειϲθήϲεται γὰρ τῷ υἱῷ αὐτῆϲ, κἂν ϲὺ οὐ θέλῃϲ[13]) καλεῖϲθαι (πατήρ μου).

Καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδροϲ ἐξέρχεται καὶ ἐλθὼν πρὸϲ Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ λέγει αὐτῇ· μῆτερ, μὴ ἀγανάκτει[14]) ἐπὶ τοῖϲ γινομένοιϲ ὑπὸ τοῦ ἀνδρόϲ. ἐκεῖνον λανθάνει τὸ ὑπὸ ϲοῦ γενόμενον ἁμάρτημα, ἐγὼ δὲ ἔλεγχόϲ ϲου τυγχάνω Αἰγυπτίου πατρὸϲ ὢν υἱόϲ· ὥϲτε οὖν ἐλθὲ παρακαλοῦϲα αὐτὸν διαλλαγῆναί ϲοι· πρέπον γάρ ἐϲτι γυναικὶ τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ ὑποτάϲϲεϲθαι. καὶ ἤγαγε τὴν μητέρα αὐτοῦ πρὸϲ Φίλιππον βαϲιλέα τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· πάτερ, ἐπιϲτράφηθι[15]) πρὸϲ τὴν γυναῖκά[16]) ϲου· νῦν πατέρα ϲε φωνήϲω, ὅτι καὶ ϲὺ τῷ τέκνῳ[17]) ϲου πειϲθείϲ (sic). παρέϲτη ϲοι ἡ μήτηρ μου πολλὰ παρακληθεῖϲα[18]) παρ' ἐμοῦ τοῦ εἰϲελθεῖν πρὸϲ ϲὲ καὶ ἀμνήμων[19]) γενέϲθαι τῶν πραχθέντων. λοιπὸν fol. 200a
περιπλακεῖτε ἀλλήλοιϲ· αἰϲχρὸν γὰρ οὐκ ἔϲτιν ὑμῖν[20]) ἐπὶ ἐμοῦ· ἐξ ὑμῶν γὰρ ἔφυν.[21]) καὶ ταῦτα εἰπὼν διήλλαξε[22]) τοὺϲ γονεῖϲ, ὥϲτε αὐτὸν ὑπὸ πάντων θαυμάζεϲθαι τῶν Μακεδόνων. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Λυϲίου ἔκτοτε παρῃτοῦντο οἱ γαμοῦντεϲ ὀνομάζειν, μήποτε αὐτοῦ ὀνομαϲθέντοϲ διάλυϲιν λάβωϲιν.

Cap. 23.

Ἦν δὲ ἡ πόλιϲ Μεθώνη[1]) ἀντάραϲα τῷ Φιλίππῳ. πέμπει οὖν Φίλιπποϲ τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πολλῆϲ ϲτρατείαϲ[2]) τοῦ πολεμῆϲαι (αὐτήν). ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ παραγενόμενοϲ ἐπὶ τὴν Μεθώνην, λόγοιϲ ϲυνετοῖϲ ἔπειϲε τούτουϲ ὑπηκόουϲ γενέϲθαι. ἐπανελθὼν δὲ ἀπὸ Μεθώνηϲ ὁ Ἀλέξανδροϲ καὶ εἰϲελθὼν πρὸϲ τὸν πατέρα αὐτοῦ Φίλιππον ἔϲτη καὶ ὁρᾷ ἐπάνω αὐτοῦ ἑϲτῶταϲ ἄνδραϲ, βαρβαρικῷ ϲτολιϲμῷ ἠμφιεϲμένουϲ. καὶ ἐξήταϲε[3]) περὶ αὐτῶν λέγων· τίνεϲ εἰϲὶν οὗτοι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ϲατράπαι Δαρείου, τοῦ Περϲῶν βαϲιλέωϲ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρόϲ φηϲιν πρὸϲ αὐτούϲ· τί ὧδε παραγεγόνατε[4]); οἱ δὲ ἀπεκρίθηϲαν πρὸϲ αὐτόν· τοὺϲ ϲυνήθειϲ φόρουϲ ἀπαιτῆϲαι[5]) τὸν πατέρα ϲου. λέγει αὐτοῖϲ ὁ Ἀλέξανδροϲ· ὑπὲρ τίνοϲ ὑμεῖϲ φόρουϲ ἀπαιτεῖτε; ἀπεκρίθηϲαν αὐτῷ οἱ ϲατράπαι Δαρείου· ὑπὲρ τῆϲ γῆϲ Δαρείου τοῦ βαϲιλέωϲ. λέγει αὐτοῖϲ ὁ fol. 200b
Ἀλέξανδροϲ· εἰ ταύτην οἱ θεοὶ τοῖϲ ἀνθρώποιϲ δεδώκαϲιν[6]) δωρεὰν εἰϲ διατροφάϲ, Δαρεῖοϲ τὴν τῶν θεῶν δωρεὰν ἐρανίζεται. εἶτα λέγει αὐτοῖϲ[7]) πειράζων· τί γὰρ ἂν (εἴη ἃ) λαμβάνετε; λέγουϲιν αὐτῷ· ᾠὰ[8]) χρύϲεα ρ' ἀπὸ λιτρῶν[9]) εἴκοϲι χρυϲίου. ἀποκριθεὶϲ δὲ ὁ Ἀλέξανδροϲ εἶπεν αὐτοῖϲ· οὐ δίκαιόν ἐϲτιν Φίλιππον τὸν Μακεδόνων βαϲιλέα τοῖϲ βαρβάροιϲ φόρουϲ παρέχειν· οὐ γὰρ

10) ἁμαρτημένοιϲ· 11) κἀγῶν ἦν 12) διαλαγῆναί 13) θέληϲ 14) ἀγανάκτη 15) ἐπιϲτράφηθη 16) γυναῖκάν 17) τὸ τέκνω 18) παρακληθήϲα 19) ἀμνήμον 20) ἡμῖν 21) ἔφην· 22) διήλλεξε

23. 1) μαθώνη und so stets im folgenden. 2) ϲτρατίαϲ 3) ἐξέταϲε 4) παραγεγοναται· 5) ἀπαιτεῖϲαι 6) δέδωκαν 7) αὐτῆϲ 8) ὠ ἂ 9) ἀπόλυτρον

ὁ θέλων τοὺς Ἕλληνας ὑποτάσσει. λέγει οὖν Ἀλέξανδρος τοῖς σατράπαις Δαρείου· πορεύεσθε[10]), καὶ εἴπατε Δαρείῳ, ὅτι Ἀλέξανδρος, ὁ Φιλίππου παῖς, δηλοῖ σοι, ὅταν ἦν αὐτὸς Φίλιππος μόνος, φόρους ὑμῖν ἐτέλει· ὅτε δὲ ἐγέννησεν υἱὸν Ἀλέξανδρον, φόρους ὑμῖν οὐ δίδωσιν· ἀλλὰ καὶ οὓς ἔλαβες[11]) παρ' αὐτοῦ, ἐγὼ παρὼν πρὸς σὲ λήψομαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξαπέστειλεν τοὺς πρέσβεις, μηδὲ[12]) γραμμάτων ἀξιώσας τὸν πέμψαντα[13]) αὐτοὺς βασιλέα. ἔχαιρε δὲ ἐπὶ τούτοις Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν τοιαῦτα τολμῶντα τὸν Ἀλέξανδρον.

Οἱ δὲ πρέσβεις λαβόντες ἀργύριον ἔδωκάν[14]) τινι Ἕλληνι φίλῳ
fol. 201ᵃ αὐτῶν ζωγράφῳ, καὶ κατεσκεύασεν αὐτοῖς εἰκονίδιον πρὸς τὸ ἐκτύπωμα τῆς μορφῆς Ἀλεξάνδρου.[15])

Πάλιν οὖν ἑτέρας πόλεως ἀτακτούσης τῶν Θρακῶν[16]) τῷ Φιλίππῳ, πέμπει τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πλήθους στρατιωτῶν πολεμῆσαι αὐτήν.

Cap. 24.

Ἦν δέ τις ἐκεῖ Παυσανίας ὀνόματι, ἀνὴρ μέγας καὶ πλούσιος σφόδρα καὶ ἐξάρχων πάντων Θεσσαλονικέων.[1]) οὗτος οὖν εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθὼν Ὀλυμπιάδος τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου, ἔπεμψε πρὸς αὐτὴν τινας τοὺς δυναμένους, πεῖσαι αὐτὴν καταλεῖψαι Φίλιππον τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῆναι[2]) αὐτῷ, πέμψας[3]) αὐτῇ χρήματα πολλά. τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος μὴ κατανευσάσης ἐλθὼν Παυσανίας ἔνθα ἦν Φίλιππος, γνοὺς τὸν Ἀλέξανδρον ἐν πολέμῳ πορευθέντα, εἰσῆλθεν ἀγῶνος τελουμένου θυμελικοῦ, καὶ τοῦ Φιλίππου[4]) ἐν τῷ Ὀλυμπίῳ θεάτρῳ ἀγωνοθετοῦντος ἐπεισέρχεται ξιφήρης ὁ Παυσανίας ἐν τῷ θεάτρῳ μετὰ καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν, γενναίως (ἀνδρῶν γενναίων?) ἀνελεῖν βουλόμενος τὸν Φίλιππον, ἵνα τὴν Ὀλυμπιάδα ἁρπάσῃ. καὶ ἐπιβὰς αὐτῷ ἔπληξεν αὐτὸν ξίφει κατὰ τῆς πλευρᾶς[5]), οὐκ ἀνῄρησε[6]) δὲ αὐτόν. γίνεται οὖν θρύλλος μέγας ἐν τῷ θεάτρῳ. ὁ οὖν Παυσανίας ἔσπευσεν εἰς τὸ παλάτιον ἁρπάσαι τὴν
fol. 201ᵇ Ὀλυμπιάδα. συνέβη οὖν νικηφόρον ἐπανελθεῖν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ ὁρᾷ μεγίστην ταραχὴν ἐν τῇ πόλει καὶ ἠρώτησεν τί τὸ γεγονός. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι Παυσανίας εἰς τὸ παλάτιόν ἐστιν, θέλων ἁρπάσαι Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα σου. καὶ εὐθέως εἰσέρχεται μεθ' ὧν ἐτύγχανεν ὑπερασπιστῶν αὐτοῦ, καὶ συλλαμβάνει τὸν Παυσανίαν, κατέχοντα τὴν Ὀλυμπιάδα μετὰ βίας μεγάλης, κραυγαζούσης τῆς Ὀλυμπιάδος. καὶ ἐβουλήθη Ἀλέξανδρος μετὰ λόγχης δοῦναι (πληγὴν) αὐτῷ, καὶ δέδοικε μή πως καὶ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ πατάξει· κατεῖχεν γὰρ αὐτὴν[7]) βίᾳ πολλῇ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀποσπάσας τὸν Παυσανίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἔπληξεν αὐτὸν[8]) λόγχῃ ᾗ κατεῖχεν. μαθὼν δὲ τὸν Φίλιππον ἔτι

10) πορεύεσθαι· 11) ἔλαβαις 12) μήτε 13) μπέμψαντα 14) δέδωκαν 15) die worte πρὸς τ. ἐκτ. — Ἀλεξ. sind wol hinter ζωγράφῳ zu stellen 16) θρακώων **24.** 1) θεσαλονικαίων· 2) γαμιθῆναι 3) πέψας 4) τῷ φιλίππω 5) πλευρῆς· 6) ἀναιρησε 7) αὐτῇ 8) αὐτῷ

ἔμπνουν ὄντα, προσελθὼν αὐτῷ λέγει· πάτερ, τί βούλει περὶ Παυσανίου; ὁ δὲ εἶπεν· ἐνέγκατέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἀγαγόντες[9]) αὐτόν, λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος μάχαιραν εἰσέθηκε εἰς τὴν χεῖρα Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ[10]) τὸν Παυσανίαν. καὶ κρατήσας αὐτὸν Φίλιππος ἔσφαξεν αὐτόν· καὶ λέγει Φίλιππος τῷ Ἀλεξάνδρῳ· τέκνον Ἀλέξανδρε, οὐ λυποῦμαι ὅτι τελευτῶ· ἐξεδικήθην γὰρ ἐγὼ οὕτως ἀνελὼν τὸν ἐχθρόν μου. fol. 202ᵃ καλῶς οὖν εἶπε Ἄμμων ὁ Λιβύης θεὸς Ὀλυμπιάδι τῇ μητρί σου· ἕξεις[11]) [γὰρ] κατὰ γαστρὸς ἄρρενα παῖδα ὃς ἐκδικήσει τὸν πατρὸς[12]) αὐτοῦ θάνατον.[13]) καὶ οὕτως εἰπὼν Φίλιππος ἀπέπνευσεν. θάπτεται δὲ βασιλικῶς, ὅλης τῆς Μακεδονίας συνελθούσης.

Cap. 25.

Ἐλθούσης δὲ τῆς πόλεως Πέλλης εἰς εὐστάθειαν ἀνέρχεται ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου ἀνδριάντα, καὶ βοήσας μέγα εἶπεν· ὦ παῖδες Πελλαίων καὶ Μακεδόνων καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀμφικτυόνων καὶ Θηβαίων καὶ Ἀθηναίων συνέλθετέ μοι τῷ συστρατιώτῃ ὑμῶν[1]) καὶ ἐμπιστεύσατέ μοι ἑαυτούς, ὅπως καταστρατευσώμεθα τοῖς βαρβάροις καὶ ἑαυτοὺς ἐλευθερώσωμεν τῆς τῶν Περσῶν δουλείας, ἵνα μὴ Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύωμεν. καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκτίθεται[2]) κατὰ πᾶσαν πόλιν διατάγματα βασιλικά. συναθροισθέντες[3]) οὖν ἐκ πάντων τῶν χώρων παρεγένοντο[4]) εἰς Μακεδονίαν αὐθαίρετοι, πάντες ὡς[5]) ὑπὸ θεοπέμπτου φωνῆς μετακληθέντες[, καὶ ἐστρατεύοντο]. fol. 202ᵇ ἀνοίξας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν τοῦ πατρὸς ὁπλοθήκην μετέδωκε τοῖς νέοις τὴν πανοπλίαν· ἤγαγε δὲ καὶ πάντας τοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου ὑπερασπιστάς, γηραιοὺς τυγχάνοντας ἤδη[6]), καὶ λέγει αὐτοῖς· πρεσβῦται καὶ ἄλκιμοι συστρατιῶται, καταξιώσατε κοσμῆσαι τὴν Μακεδόνων στρατείαν καὶ συστρατεύσασθε ἡμῖν εἰς τὸν πόλεμον. οἱ δὲ εἶπον· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἡμεῖς προέβημεν τῇ ἡλικίᾳ, συστρατευόμενοι[7]) τῷ πατρί σου Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἔτι[8]) σθεναρὸν τὸ σῶμα πρὸς ἀντιπάλους· διὸ παραιτούμεθα τὴν ἐπὶ σοῦ στρατείαν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀλλ' ἐγὼ μᾶλλον[9]) συστρατεύομαι ὑμῖν, εἰ καὶ γηραλέοι[10]) τυγχάνετε[11])· πολὺ[12]) γὰρ τὸ γῆρας ἰσχυρότερον τῆς νεότητος ἔφυ[13])· ἡ[14]) γὰρ πολλάκις ἡ ἡλικία νεάζουσα πεποιθυῖα τῇ τοῦ σώματος ἀλκῇ[15]), ἐκτραπεῖσα εἰς ἀβουλίαν ἕλκεται καὶ ἐξάπινα κινδυνεύει· ὁ δὲ πρεσβύτης πρότερον λογισάμενος ἐπὶ τὸ ὁρμᾶν καθυστερεῖ τῇ γνώμῃ μεταλλαγῆναι[16]) τοῦ κινδύνου. ὑμεῖς οὖν, πατέρες, συστρατεύσασθε[17]) ἡμῖν, οὐχ ὡς ἀντιτασσόμενοι τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ προτρεπόμενοι τοὺς νέους γενναίως. ἀμφοτέ- fol. 203ᵃ

9) ἀγαγώντες 10) αὐτὸν 11) ἕξης 12) πατέρα 13) θανάτου·
25. 1) ἡμῶν 2) ἐκτίθετε 3) σὺν αγθρισθέντες 4) παρεγένοντω 5) αὐθέρετοι πάντες· ὡς 6) ἤδει· 7) συστρατοιόμενοι 8) ἔστιν 9) μᾶλον 10) γηραλαίοι 11) τυγχάνεται· 12) πολλοὶ 13) ἔφη· 14) ἡ (εἰ?) 15) ὀλκῇ 16) μεταλλαγῆναι 17) συστρατεύσασθαι

ρων[18]) γὰρ ἡ βοήθεια . . . . .[19]) ϲυνεπιϲχύϲει ταῖϲ φρεϲὶ τὸ στρατόπεδον[20])· καὶ γὰρ τὸ πολεμεῖν τοῦ νοεῖν χρείαν ἔχει· πρόδηλον γάρ ἐϲτι † πρὸϲ την μάχυν (leg. μάχην) γινώϲκονταϲ· ὅτι καὶ αὐτῶν ἡ ϲωτηρία, τῆϲ περὶ τῆϲ πατρίδοϲ ἐϲτὶν νίκηϲ· † οἱ γὰρ πολέμιοι[21]) (ἡττηθέντων) ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἄχρηϲτον ἡλικίαν ἐπελεύϲονται· νικηϲάντων δέ, ἡ νίκη ἐπὶ τὴν τῶν ϲυμβουλευτῶν ἀνακάμπτει[22]) γνώμην. καὶ τοῦτο εἰπὼν Ἀλέξανδροϲ ἔπειϲε καὶ[23]) τοὺϲ ὑπεργηράϲανταϲ (διὰ) τὸν αὐτοῦ λόγον ἀκολουθεῖν αὐτῷ.

Cap. 26.

Παραλαμβάνει τοίνυν Ἀλέξανδροϲ τὴν βαϲιλείαν Φιλίππου τοῦ πατρὸϲ αὐτοῦ, ὀκτὼ καὶ δέκα[1]) γεγονὼϲ ἐτῶν. τὸν δὲ θόρυβον τὸν γενόμενον ἐν τῷ τοῦ Φιλίππου θανάτῳ Ἀντίπατροϲ κατέπαυϲεν, ϲυνετὸϲ καὶ ἀγχίνουϲ ὢν ἄνθρωποϲ. προϲήγαγεν (γὰρ) τὸν Ἀλέξανδρον ἐν θώρακι[2]) εἰϲ τὸ θέατρον, καὶ πολλοὺϲ διεξῆλθε λόγουϲ, εἰϲ εὔνοιαν Ἀλεξάνδρου τοὺϲ Μακεδόναϲ προϲκαλούμενοϲ. ἦν δὲ ὡϲ ἔοικε τοῦ πατρὸϲ αὐτοῦ Φιλίππου Ἀλέξανδροϲ εὐτυχέϲτεροϲ καὶ μεγάλων εὐθέωϲ ἠμφιάϲατο πραγμάτων. καὶ ϲυναγαγὼν πάνταϲ τοὺϲ ϲτρατιώταϲ τοῦ πατρὸϲ ἠρίθμηϲεν αὐτούϲ, καὶ εὗρεν ἄνδραϲ μυριάδαϲ δύο, ἱππικοὺϲ καὶ θώραξιν ὡπλιϲμέ-
fol. 203b νουϲ[3]) χιλιάδαϲ[4]) ὀκτώ, καὶ πεζοὺϲ χιλιάδαϲ ιε´, καὶ Θρᾷκαϲ[5]) χιλιάδαϲ πέντε, Ἀμφικτυόνων[6]) καὶ Λακεδαιμονίων[7]) (καὶ) Κορινθίων[8]) καὶ Θεϲϲαλονικέων[9]) εὗρεν μυριάδαϲ γ´. ϲυναριθμήϲαϲ δὲ πάνταϲ τοὺϲ παρόνταϲ αὐτοῦ εὗρεν χιλιάδαϲ ō, καὶ τοξόταϲ χιλιαδαϲ (ϛ) πεντακοϲίουϲ ἐνενήκοντα. Ἰλλυρικῶν[10]) δὲ καὶ Παιόνων[11]) καὶ Τριβαλλῶν[12]) τῆϲ ἀρχῆϲ ἀποϲτάντων κατ᾽ αὐτῶν ἐϲτρατεύϲατο. πολεμούντων δὲ τοῖϲ ἔθνεϲι τούτοιϲ, ἐνεωτέριϲεν ἡ Ἑλλάϲ.

Cap. 27.

Φήμηϲ δὲ γενομένηϲ, ὅτι τέθνηκεν[1]) Φίλιπποϲ, ...[2]) καὶ ἀγανακτήϲαϲ ἐπέβη τοῖϲ Θηβαίοιϲ. (ϲημεῖα δὲ τοῖϲ Θηβαίοιϲ) τῶν μελλόντων κακῶν ἐγένετο· τὸ γὰρ τῆϲ Δημήτραϲ ἱερὸν ἀράχνη περιεκάλυψεν[3]), τό τε τῆϲ Δίρκηϲ[4]) καλούμενον ὕδωρ αἱματῶδεϲ[5]) ἐγένετο. λαβὼν δὲ ὁ βαϲιλεὺϲ κατέϲκαψεν τὴν πόλιν πᾶϲαν τηρήϲαϲ μόνην οἰκίαν τὴν Πινδάρου. φαϲὶ δὲ ὅτι καὶ τὸν αὐλητὴν[6]) Ἰϲμηνίαν[7]) ἐπηνάγκαϲεν ἐπαυλῆϲαι τῇ πόλει καταϲκαπτομένῃ. φοβηθέντεϲ οὖν οἱ Ἕλληνεϲ ἡγεμόνα[8]) χειροτονοῦϲιν Ἀλέξανδρον, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ παρέδωκαν τῆϲ Ἑλλάδοϲ.

---

18) ἀφοτέρων 19) in der hs. keine lücke. 20) ϲτρατοπαιδον· 21) πόλεμοι 22) ἀνακάμπτη 23) πάνταϲ (für ἐπ. κ.) **26.** 1) δεκα 2) θόρακι 3) ὁπλιϲμένουϲ 4) χιλλιάδαϲ 5) θράκουϲ 6) ἀφηκτηώνων 7) λακοδαιμονίων 8) κορινθέων· 9) θεϲαλωνικαίων 10) ἡ λυρικῶν 11) πεόνων 12) τριβ.. **27.** 1) τέθνικεν 2) in der hs. die lücke nicht angedeutet. 3) περὶ ἐκάληψεν· 4) δόρκηϲ 5) αἱματόδεϲ 6) αὐλίτην 7) εἰϲ μηνίαν 8) ἡγεμῶνα,

Cap. 28.

Ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Μακεδονίαν τὰ πρὸς τὴν ἀνάβασιν τὴν πρὸς τὴν Ἀσίαν ἡτοιμάζετο[1]) ναυπηγήσας λιβέρνους καὶ τριήρεις καὶ ναῦς μαχίμας[2]) πλείστας, καὶ ἐποίησεν ἐπιβῆναι ἐν αὐταῖς[3]) πάντα τὰ στρατεύματα καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν σὺν τεύχεσι fol. 204ᵃ παντοδαποῖς. καὶ λαβὼν χρυσίου τάλαντα μυριάδας (πέντε) [κελεύει καὶ] ἔρχεται ἐπὶ τὰ Θρᾳκῶα μέρη, καὶ ἐκεῖθεν παραλαβὼν ἄνδρας ἐπιλέκτους πεντακισχιλίους καὶ χρυσίου τάλαντα πεντακόσια. πᾶσαι δὲ αἱ πόλεις ὑπεδέχοντο αὐτὸν στεφανοῦσαι. γενόμενος δὲ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον[4]) † ἀφήκετο * τῶν νηῶν· ἐκ τῆς εὐρώπης εἰς τὴν ἀσίαν· † καὶ πήξας τὸ δόρυ[5]) δορίκτητον[6]) ἔφη ἔχειν τὴν Ἀσίαν. ἔνθεν οὖν ἧκεν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν καλούμενον Γρανικὸν ποταμόν·[7]) τοῦτον δὲ[8]) ἐφύλαττον σατράπαι Δαρείου. γενναίας δὲ μάχης γενομένης ἐκράτησεν[9]) Ἀλέξανδρος, καὶ λάφυρα[10]) λαβὼν ἐξ αὐτῶν ἔπεμψε τοῖς (ἐν) Ἀθήναις καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι δῶρον. δόξαν δὲ αὐτῷ τὰ παραθαλάσσια πρῶτα ὑποτάξαι τὴν Ἰωνίαν ἐκτήσατο καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Καρίαν, μεθ' ἣν[11]) Λυδίαν καὶ τοὺς ἐν Σάρδεσι θησαυροὺς ἔλαβεν. εἷλεν δὲ Φρυγίαν καὶ Λυκίαν τήν τε Παμφυλίαν[12]), ἐν ᾗ παράδοξον ἐγένετο· ναῦς γὰρ οὐκ ἔχων Ἀλέξανδρος, μέρος τι τῆς θαλάσσης ὑπεχώρησεν[13]), ἵνα ἡ πεζὴ δύναμις διέλθοι.

Cap. 29.

Καὶ διελθὼν[1]) ἦλθεν (εἰς τὴν Ἄσπενδον), ἔνθα[2]) ἦσαν αἱ τῶν πλοΐμων[3]) αὐτοῦ δυνάμεις. καὶ διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς Σικελίαν. καί τινας ἀντιτιθοῦντας (ἑαυτοὺς) αὐτῷ ὑποτάξας διεπέρασεν καὶ fol. 204ᵇ ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλικὴν χώραν. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ πέμπουσιν διὰ Μάρκου στρατηγοῦ αὐτῶν στέφανον διὰ μαργαριτῶν καὶ ἕτερον διὰ τιμίων λίθων, λέγοντες αὐτῷ· προσεπιστεφανοῦμέν σε, Ἀλέξανδρε, βασιλεῦ Ῥωμαίων καὶ πάσης γῆς, προσάγοντες αὐτῷ καὶ χρυσίου λίτρας[4]) πεντακοσίας. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεξάμενος αὐτῶν τὴν εὐχαριστίαν ἐπηγγείλατο μεγάλους αὐτοὺς ποιεῖν τῇ δυνάμει· καὶ λαμβάνει παρ' αὐτῶν στρατιώτας τοξότας δισχιλίους[5]) καὶ τάλαντα τετρακόσια.

Cap. 30.

Κἀκεῖθεν διαπερᾷ καὶ παραγίνεται εἰς Ἀφρικόν. οἱ δὲ τῶν Ἀφρικῶν στρατηγοὶ ὑπήντησαν αὐτῷ * καὶ ἱκέτευον[1]) ἀποστῆναι fol. 205ᵃ ἀπὸ τῆς πόλεως αὐτῶν Καρταγένης (sic). ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τῆς

28. 1) ἑτοιμάζετο 2) μαχήμας 3) αὐτὰς· 4) ἑλλίσποντον * gemeint ist wol ἀφίκετο ἀπὸ τῶν νεῶν κτλ. vielleicht ist jedoch zu lesen: ἀφῆκε τὸ (δόρυ καὶ ἀφήλατο πρῶτος ἀπὸ) τῶν νεῶν ἐκ κτλ. 5) δόρι· 6) δόρικτητὸν • 7) ποταμῶν· 8) γὰρ 9) ἐκράτεισεν 10) λάφυρα 11) ὧν 12) πανμφυλίαν 13) ὑπεχώρισεν **29.** 1) δεὶ ἐλθῶν 2) ἐν ὧ 3) πλοίμων 4) λύτρας 5) δισχιλλίους· **30.** * das hier folgende stück s. am ende. 1) ἱκετεύων

ἀδρανείας[2]) αὐτῶν καταγνοὺς εἶπε πρὸς αὐτούς· ἢ κρείττονες γίνεσθε, ἢ τοῖς κρείττοσιν ὑμῶν φόρους τελεῖτε.

Κἀκεῖθεν ἀναζεύξας πᾶσαν τὴν Λιβύην[3]) ὑπερθέμενος εἰς τὸ[4])
fol. 205b Ἀμμωνιακὸν παρεγένετο· καὶ ἐμβαλόμενος τὰ πλεῖστα πλήθη τῶν στρατοπέδων εἰς τὰς ναῦς κελεύει αὐτοὺς ἀποπλεῖν καὶ περιμένειν[5]) εἰς τὴν Πρωτηΐδα[6]) νῆσον αὐτόν. (αὐτὸς) δὲ[7]) θῦσαι τῷ Ἄμμωνι ἀπῆλθεν, ὡς ἐξ Ἄμμωνος ὄντα αὐτὸν γεγεννημένον.[8]) καὶ προσευχόμενος εἶπεν· πάτερ Ἄμμων, εἰ ἀληθεύει[9]) ἡ τεκοῦσά με ὡς ἐκ σοῦ γεγεννῆσθαι[10]), χρησμῴδησόν[11]) μοι. καὶ θεωρεῖ Ἀλέξανδρος τὸν Ἄμμωνα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι περιπλακέντα καὶ λέγοντα αὐτῷ· τέκνον Ἀλέξανδρε ἐμοὶ σπορὰ[12]) πέφυκας. μαθὼν δὲ τὴν ἐνέργειαν[13]) τοῦ Ἄμμωνος Ἀλέξανδρος ἐπισκιάζει αὐτοῦ τὸ τέμενος καὶ τὸ ξόανον αὐτοῦ περιεχρύσωσε[14]), καὶ ἐπιγράψας τῇ αὐτοῦ ἐπιγραφῇ ἀνιέρωσε· πατρὶ θεῷ Ἄμμωνι Ἀλέξανδρος ἀνέθετο. ἠξίου δὲ καὶ χρησμὸν λαβεῖν παρ᾽ αὐτοῦ, ποῦ κτίσει πόλιν κατὰ τὸ ὄνομα τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, ὅπως ἀειμνημόνευτος μείνῃ ἡ πόλις. καὶ εἶδεν αὐτὸν τὸν Ἄμμωνα γηραιὸν χρυσοχαίτην κέρα κριοῦ[15]) ἔχοντα κατὰ τῶν κροτάφων λέγοντα αὐτῷ·

Ὦ βασιλεῦ[16]), σοὶ[17]) Φοῖβος ὁ μηλόκερως[18]) ἀγορεύει·
εἴ γε θέλεις[19]) αἰῶσιν ἀγηράτοισι[20]) νεάζειν,
κτίζε πόλιν περίφημον ὑπὲρ Πρωτηΐδα[21]) νῆσον,
† ἧς προκαθέζεται αἰὼν πλουτούνιος αὐτὸς ἀνάσσων· †

fol. 206a Τοῦτον δὲ τὸν χρησμὸν λαβὼν Ἀλέξανδρος ἀνεζήτει[22]) ποίαν[23]) νῆσον δηλοῖ τὴν Πρωτηΐδα[21]), τίς δέ ἐστιν ὁ προκαθεζόμενος θεός. ὡς δὲ ἀνεζήτει Ἀλέξανδρος, θύσας πάλιν Ἄμμωνι[24]) τὴν ὁδοιπορίαν[25]) ἐποιεῖτο ἐπί τινα κώμην τῆς Λιβύης, ἐν ᾗ τὰ στρατεύματα ἀνέπαυσεν.

Cap. 31.

Καὶ δὴ περιπατοῦντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔλαφος μεγίστη παρελθοῦσα εἴς τινα φωλεὸν[1]) ἔδυσεν. φωνήσας δὲ Ἀλέξανδρος (τοξότην ἐκέλευσε τοξεύειν τὸ ζῶον. ὁ δὲ τοξότης τείνας τὸ τόξον οὐκ ἐπέτυχε τῆς ἐλάφου· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος) εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, παράτονόν σοι γέγονεν. ἔνθεν οὖν ὁ τόπος[2]) ἐκεῖνος ἐκλήθη Παρατονή, διὰ τὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκβόησιν. κτίσας οὖν ἐκεῖ πόλιν μικράν, καλέσας ἐκ τῶν ἐγχωρίων τινὰς λαμπροὺς ἄνδρας κατῴκισεν[3]) αὐτοὺς ἐκεῖσε καλέσας αὐτὴν Παρατονήν.

Ἐκεῖθεν δὲ ὁδεύσας ἦλθε εἰς τὸ Ταφοσίριον. ἐπυνθάνετο οὖν παρὰ τῶν[4]) ἐγχωρίων, διὰ τί[5]) τὸ ὄνομα τοῦτο. οἱ δὲ ἔφησαν,

2) ἀδρανίας 3) λυβίην 4) τὸν 5) περιμένην 6) πρότιϊδα 7) νῆσον· αὐτὸν δὲ 8) γεγενημένον· 9) ἀλιθεύει 10) γεγενῆσθαι 11) χρησμόδησόν 12) σποράν (εἰς σπορ.?) 13) ἐνέργιαν 14) πέριεσχρυσωσε 15) κηρίκιον 16) ὁ βασιλεὺς 17) ὁ 18) μηλόκερος 19) θέλοις 20) ἀκηράτοις (ἀγηράντοισι?) 21) προτηῖδα 22) ἀνεζήτη 23) ποῖον 24) ἄμμωνα 25) ὀδιπορείαν **31.** 1) φολεῶν 2) τόνος 3) κατώκησεν 4) τὸν 5) τη

τάφον Ὀσίριος[6]) εἶναι τὸ ἱερόν. καὶ † φθάσας ἰκεῖ τὴν ἄφιξιν· ἐποιήτο τῆς ὁδοιπορίας· (θύσας ἐκεῖ τὴν ἄφιξιν ἐποιεῖτο τῆς ὁδοιπορίας? cf. A.) † καὶ παραγίνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ νῦν[7]), καὶ ὁρᾷ χώρημα μέγα εἰς ἄπειρον ἐκτεῖνον, δώδεκα κώμαις συνεχόμενον. ἀπὸ οὖν τῆς καλουμένης Πανδυσίας μέχρι τοῦ καλου- fol. 206v μένου Ἡρακλεωτικοῦ[8]) στόματος τὸ μῆκος τῆς πόλεως Ἀλέξανδρος ἐχωρογράφησεν· τὸ δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ Βενδιδέου[9]) μέχρι τῆς μικρᾶς Ἑρμουπόλεως· οὐ καλεῖται[10]) δὲ Ἑρμούπολις[11]) (ἀλλὰ Ὁρμούπολις[12])), ὅτι πᾶς ὁ κατερχόμενος ἐκεῖ προσορμεῖ. μέχρι οὖν ἐκείνου τοῦ τόπου ἐχωρογράφησεν τὴν πόλιν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς· ὅθεν μέχρι τῆς δεῦρο ἡ[13]) Ἀλεξανδρέων χώρα ἀναγράφεται.

Συνεβούλευσε δὲ τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ Κλεομένης ὁ Ναυκρατίτης, καὶ Νομοκράτης Ῥόδιος, μὴ τῷ μεγέθει τούτῳ κτίσαι πόλιν· οὐ γὰρ δυνήσῃ γεμίσαι αὐτὴν ὄχλου[14])· ἐὰν δὲ καὶ πληρώσῃς, οὐ δυνήσονται οἱ ὑπηρέται τὴν χρείαν[15]) αὐτῇ τῶν ἐπιτηδείων[16]) παρασχεῖν. πολεμήσουσιν δ' ἑαυτοὺς[17]) οἱ ἐν τῇ πόλει κατοικοῦντες, ὡς τοιαύτης (ὥς τοι αὐτῆς?) ὑπερμεγέθους τυγχανούσης καὶ ἀπείρου[18])· αἱ γὰρ μικραὶ πόλεις εὐσύμβουλοί εἰσι καὶ πρὸς τὰ συμφέροντα τῇ πόλει συμβουλεύουσι· ἐὰν δὲ οὕτως ὡς διεγράψω μεγίστην[19]) αὐτὴν κτίσῃς, οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ διχοστατήσουσιν, εἰς ἀλλήλους διαφερόμενοι, ἀπείρου ὄχλου τυγχάνοντος.

Πεισθεὶς δὲ Ἀλέξανδρος ἐπέτρεψε[20]) τοῖς ἀρχιτέκτοσιν[21]) οἷς βούλονται μέτροις τὴν πόλιν κτίζειν. οἱ δὲ κελευσθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου χωρογραφοῦσι τὸ μῆκος τῆς πόλεως ἀπὸ fol. 207r τοῦ Δράκοντος τοῦ κατὰ τὴν Ταφοσιριακὴν[22]) ταινίαν[23]), μέχρι τοῦ Ἀγαθοδαίμονος[24]) ποταμοῦ τοῦ κατὰ Κάνωβον[25]) καὶ ἀπὸ τοῦ Βενδιδείου[26]) μέχρι τοῦ Εὐρυλόφου[27]) καὶ Μελανθίου, τὸ πλάτος. καὶ κελεύει Ἀλέξανδρος μεταβῆναι τοὺς κατοικοῦντας ἐν τοῖς τόποις τούτοις, καὶ ἐν[28]) ταῖς κώμαις, καὶ ἐπιέναι[28]) πρὸ τριάκοντα μιλίων τῆς πόλεως ἔξω, χωρήματα αὐτοῖς χαρισάμενος, προσαγορεύσας αὐτοὺς Ἀλεξανδρεῖς. ἦσαν δὲ ἀρχιτέκτονες[29]) τῶν κωμῶν Εὐρύλοφος[30]) καὶ Μελάνθιος[31]), ὅθεν καὶ ἡ ὀνομασία ἔμεινεν.

Σκέπτεται[32]) δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἑτέρους ἀρχιτέκτονας τῆς πόλεως, ἐν οἷς ἦν Νουμήνιος ὑδατικὸς λατόμος καὶ Κλεομένης μηχανικὸς Ναυκρατίτης καὶ Καρτερὸς Ὀλύνθιος. εἶχε δὲ ἀδελφὸν ὁ Νουμήνιος, ὀνόματι Ὑπόνομον.[33]) οὗτος συνεβούλευσεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων κτίσαι[34]), ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ὑδρη-

6) ὁ σίριος 7) νῆν· 8) ἡρακλεοτικοῦ 9) βενδιλέου 10) καλεῖτε 11) ἑρμούπολις 12) das eingeklammerte am rande mit blässerer tinte. 13) ἤ 14) ὄχλον· 15) χρίαν 16) ἐπιδήμων 17) δὲ αὐτοὺς 18) ἀπήρου· 19) μεγίστιν 20) ἐπέστρεψε 21) ἀρχητέκτοσιν 22) ταφοσιαρικὴν 23) τενέαν· 24) ἀγαθοδέμονος 25) τοῦ κατανώβον· 26) βενδιδίου 27) εὐρόφου 28) εἰς τὰς κώμας· καὶ ἀπιέναι 29) ἀρχαίποδες 30) εὐρήληχος· 31) μέλανθος· 32) σκέπταιται 33) ὑπόνομος· 34) κτῆσαι

γοὺς πόρους καὶ ὀχετηγοὺς ἐπιρρέοντας[35]) εἰς τὴν θάλασσαν. καλεῖται[36]) δὲ Ὑπόνομος διὰ τὸ ὑποδεῖξαι[37]) ταῦτα.

Cap. 32.

Κελεύει οὖν Ἀλέξανδρος, χωρογραφηθῆναι τὸ περίμετρον τῆς πόλεως πρὸς τὸ θεάσασθαι αὐτό.[1]) οἱ οὖν τεχνῆται ἄλευρον
fol. 207ᵇ πύρινον λαβόντες ἐχωρογράφησαν τὴν πόλιν, καταπτάντα[2]) δὲ ὄρνεα παντοδαπὰ κατεβοσκήθησαν τὰ ἄλευρα καὶ ἀνέπτησαν. συμφοραζόμενος (συμφραζόμενος?) δὲ Ἀλέξανδρος περὶ τούτου, τί ἄρα δηλοῖ τὸ σημεῖον, μετεπέμψατο σημειολύτας καὶ εἶπεν αὐτοῖς τὸ γεγονός. οἱ δὲ ἔφησαν· ὅτι ἡ πόλις ἣν ἐκέλευσας κτισθῆναι[3]), βασιλεῦ, ὅλην τὴν οἰκουμένην θρέψει[4]), καὶ πανταχοῦ ἔσονται οἱ ἐν αὐτῇ γεννηθέντες ἄνθρωποι· τὰ γὰρ πετεινὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περικυκλοῦσιν.

Ἐκέλευσεν οὖν κτίζεσθαι τὴν πόλιν. θεμελιώσας δὲ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως Ἀλέξανδρος καὶ χωρογραφήσας[5]) ἐπέγραψε[6]) γράμματα πέντε· ᾱ β̄ γ̄ δ̄ ε̄· τὸ μὲν ᾱ Ἀλέξανδρος, τὸ δὲ βῆτα βασιλεύς, τὸ δὲ γάμμα γένος, τὸ δὲ δέλτα Διός, τὸ δὲ ε, ἔκτισεν[7]) πόλιν ἀμίμητον (sic). ὑποζύγια δὲ καὶ ἡμίονοι εἰργάζοντο. ἱδρυμένου δὲ τοῦ πυλῶνος τοῦ ἱεροῦ, ἐξαίφνης δὲ πλὰξ μεγίστη ἐξέπεσεν ἀρχαιοτάτη[8]), πλήρης[9]) γραμμάτων, ἐξ ἧς καὶ ἐξῆλθον[10]) ὄφεις πολλοί, καὶ ἑρπύζοντες[11]) εἰσῆλθον εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν ἤδη[12]) τεθεμελιωμένων[13]) οἰκιῶν. [τὴν πόλιν γὰρ ἔτι παρὼν[14]) ὁ Ἀλέ-
fol. 208ᵃ ξανδρος καθίδρυσεν[15]) τύβι[16]) ἤτοι ἰαννουαρίῳ νεομηνίᾳ, καὶ αὐτὸ[17]) τὸ ἱερόν.] ὅθεν τούτους τοὺς ὄφεις σέβονται οἱ θυρωροὶ ὡς ἀγαθοὺς δαίμονας, εἰσιόντας εἰς τὰς οἰκίας· οὐ γάρ εἰσι ἰοβόλα ζῶα. στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰ κτήνη[18]) ἀνάπαυσιν αὐτοῖς παρεχόμενοι· ὅθεν (μέχρι) τοῦ δεῦρο τὸν νόμον φυλάττουσιν οἱ Ἀλεξανδρεῖς, πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τὴν ἑορτὴν ἐκτελοῦντες.

Cap. 33.

Εὗρεν δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς ὑψηλοῖς[1]) λόφοις λεῖον (ναὸν?) ἱδρυμένον[2]), καὶ τοὺς ἡλίου[3]) στύλους, καὶ (κατὰ?) τὸ ἡρῷον. ἐζήτει δὲ καὶ τὸ Σαραπεῖον, κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ[4]) χρησμόν[5]) παρὰ τοῦ Ἄμμωνος, εἰπόντος αὐτῷ διὰ τοῦ χρησμοῦ οὕτως·

Ὦ βασιλεῦ [ἀλέξανδρε·], σοὶ Φοῖβος[6]) (ὁ) μηλόκερως[7])
ἀγορεύει·
εἴγε θέλεις[8]) αἰῶσιν ἀγηράτοισι[9]) νεάζειν,
κτίζε πόλιν περίφημον ὑπὲρ Πρωτηΐδα νῆσον[10]),

---

35) ἐπὶ ῥέοντας 36) καλεῖτε 37) ὑποδέξαι **32.** 1) αὐτόν· 2) κατὰ πάντα 3) so von jüngerer hand corrigiert aus κτιστῆναι 4) θρέψαι· 5) χορογραφήσας 6) ἔπεμψε 7) ἔκτησεν 8) ἀρχαιωτάτη· 9) πλῆρεις 10) ἐξῆλθε 11) ἐρπίζοντες 12) ἤδει 13) τεθεμελιομένων 14) περὶ ὧν 15) καθήδρυσεν 16) τι μὴ 17) αὐτῶ 18) κτήνει
33. 1) ὑψιλοῖς 2) ἰδρύμενον· 3) ἥλωνας 4) τῶ 5) χρησμῶ 6) σύφοιβος 7) μηλόκερος 8) εἴ γ εθέλεις 9) ἀκηράτοις 10) πρωτη ἴδανῆσον·

†ἧc προκάθητε αἰὼν πλουτοῦντος αὐτοῖς ἀνάςςων·†
πενταλόφοις[11]) κορυφαῖςιν[12]) ἀτέρμονα[13]) κόςμον ἑλίςςων.

Ἐζήτει οὖν Ἀλέξανδρος τὸν πάντα δεχόμενον· καὶ ἐποίηςεν ἀπέναντι τοῦ ἡρῴου βωμὸν μέγαν[14]), ὃς νῦν καλεῖται βωμὸς Ἀλεξάνδρου πολυτελὴς (πολυτελῆ?), ἐν ᾧ θυςίαν ἐθέςπιςεν. καὶ προςευξάμενος εἶπεν· ὅτι μὲν οὖν τυγχάνει θεὸς προνοούμενος ταύτης τῆς χθονὸς καὶ τὸν ἀτέρμονα[13]) κόςμον ἐπιδέρκει, φανερὸν τοῦτο· αὐτὸς οὖν πρόςδεξαί μου τὴν θυςίαν, καὶ βοηθός μου γενοῦ εἰς τοὺς πολέμους. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπέθηκε τὰ ἱερεῖα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. αἰφνίδιον δὲ μέγιςτος ἀετὸς καταπτὰς ἥρπαςε τὰ ςπλάγχνα fol. 208b τοῦ θύματος[15]) καὶ διὰ τοῦ ἀέρος[16]) ἐφέρετο· καὶ ἀφῆκεν αὐτὰ ἐν ἑτέρῳ βωμῷ. καταςκοπήςας[17]) δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν τόπον παραγενόμενος ἐν τάχει εἶδε[18]) τὰ ςπλάγχνα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κείμενα, τὸν[19]) δὲ βωμὸν ὑπὸ ἀρχαίων καθιδρυνθέντα, καὶ ςηκὸν καὶ ξόανον ἔνδον προκαθεζόμενον[20]), καὶ τῇ δεξιᾷ χειρὶ κομίζοντα θηρίον πολύμορφον, τῇ δὲ εὐωνύμῳ[21]) ςκῆπτρον κατέχοντα· καὶ παρεςτήκει[22]) τῷ ξοάνῳ κόρης ἄγαλμα μέγιςτον. ἐπυνθάνετο οὖν τῶν ἐκεῖ κατοικούντων, τίς ἄρα ὁ ἐνταῦθα θεὸς τυγχάνει· οἱ δὲ ἔφηςαν μὴ εἰδέναι· παρειληφέναι[23]) δὲ ὑπὸ τῶν προπατέρων (sic), Διὸς καὶ Ἥρας ἱερὸν εἶναι· ἐν ᾧ καὶ τοὺς ὀβελίςκους ἐθεάςατο τοὺς μέχρι νῦν κειμένους ἐν τῷ Σαραπείῳ, ἔξω τοῦ περιβόλου τοῦ νῦν κειμένου· ἐν οἷς ἦν γράμματα κεχαραγμένα ἱερογλυφικὰ περιέχοντα οὕτως· . . . . .[24]) τὸ μὲν γέρας αὐτῆς (ταύτης?) τῆς πόλεως· καλλίναος, ὑπερφέρουςα[25]) πλήθει[26]) ὄχλων πολλῶν· ἀέρων[27]) εὐκραςίαις ὑπερβάλλουςα[28])· ἐγὼ δὲ προςτάτης ταύτης γενήςομαι, ὅπως μὴ τὰ χαλεπὰ τελέως ἐπιμείνῃ, ἢ λιμὸς ἢ ςειςμός, ἀλλ᾽ ὡς ὄνειρος διαδραμοῦνται[29]) τὴν πόλιν. πολλοὶ δὲ βαςιλεῖς ἥξουςιν εἰς αὐτήν, οὐ πολεμήςοντες, ἀλλὰ προςκυνῆςαι[30]) φερόμενοι. fol. 209a ςὺ δὲ ἀποθεωθεὶς προςκυνηθήςῃ νεκρὸς καὶ δῶρα λήψῃ[31]) ἐκ πολλῶν βαςιλέων πάντοτε, οἰκίςεις δὲ αὐτὴν καὶ θανὼν καὶ μὴ θανών· τάφον γὰρ ἕξεις αὐτὴν ἣν κτίζεις πόλιν. πειρῶ δέ ςε[32]), Ἀλέξανδρε, τίς πέφυκα, ςυντόμως· δὶς ρ̄[33]) καὶ ᾱ ψῆφον ςυνθείς, εἶτα (ἑκατὸν καὶ μίαν) καὶ τετράκις κ̄ καὶ ῑ, τὸ πρῶτον δὲ λαβὼν γράμμα [καὶ τετράκις κ̄· καὶ δέκα·] ποίηςον εἰς ἔςχατον, καὶ τότε νοήςεις τίς ἐφάνθην.

Ταῦτα οὖν χρηματιςθεὶς εἰς ἑαυτὸν ἀνεχώρηςεν. Ἀλέξανδρος[34]) (δὲ) ὑπομνηςθεὶς τὸν χρηςμὸν ἐπέγνω (ὡς ὁ) Σάραπις (εἴη). τὰ μὲν τῆς διαταγῆς τῆς πόλεως οὕτως ἔχει καθὼς διέταξεν Ἀλέξανδρος· ἐκτίζετο (δὲ) ἡ πόλις ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ κρατυνομένη.

11) πενταλόφου 12) κορυφέςιν 13) ἀτέρμωνα 14) μέγα᾽ 15) θήματος 16) ἄερος von zweiter hand corrigiert aus ἐρος 17) jüngere correctur, urspr. κατακοπήςας 18) ἴδε 19) τὸ 20) προκαθεζόμενος· 21) εὐωνίμω 22) παρεςτηκυῖαν 23) παρηληφέναι 24) dasz eine lücke anzunehmen, zeigt A. 25) ὑπὲρφρουρᾶ 26) πλήθους 27) ἀέρον 28) ὑπὲρβάλουςα· 29) διαμαρμοῦνται· 30) προςκηνῆςαι 31) λήψει 32) ςὲ δὲ 33) ρ̄ρ· 34) ἀνεχώρηςεν ἀλέξανδρος·

Cap. 34.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παραλαβὼν τὰ στρατεύματα ἐπείγετο εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπελθεῖν. καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς Μέμφιν[1]) τὴν πόλιν, ἐνεθρονίασαν αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὸ τοῦ Ἡφαίστου θρονιστήριον[2]), ὡς Αἰγύπτιον βασιλέα. ἰδὼν δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τῇ Μέμφει[3]) ὑψηλὸν[4]) ἀνδριάντα ἀνιερωμένον ἐκ μέλανος λίθου, ἔχοντα ἐπιγραφὴν εἰς τὴν ἰδίαν[5]) αὐτοῦ βάσιν οὕτως[6]) · ὁ φυγὼν βασιλεὺς ἥξει πάλιν ἐν Αἰγύπτῳ[7]), οὐ γηράσκων, ἀλλὰ νεάζων, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν Πέρσας ὑποτά-
fol. 209b ξει ἡμῖν.[8]) ἐπύθετο[9]) οὖν ὁ Ἀλέξανδρος, τίνος ἄρα ἐστὶν ὁ ἀνδριὰς οὗτος. οἱ δὲ προφῆται εἶπον αὐτῷ· οὗτος ὁ ἀνδριὰς ὁ ἔσχατος τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς Νεκτανεβώ· καὶ ἐλθόντων τῶν Περσῶν τὴν Αἴγυπτον πορθῆσαι, εἶδε[10]) διὰ τῆς μαγικῆς δυνάμεως τοὺς θεοὺς τῶν Αἰγυπτίων τὰ στρατόπεδα τῶν ἐναντίων προσοδηγοῦντας[11]), καὶ τὴν Αἴγυπτον [ὑπ' αὐτῶν[12])] πορθουμένην· καὶ γνοὺς τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι ὑπ' αὐτῶν προδοσίαν[13]) ἔφυγε. ζητούντων δὲ ἡμῶν αὐτὸν καὶ ἀξιούντων τοὺς θεούς, ποῦ ἄρα ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Νεκτανεβώ, ἐχρησμοδότησαν[14]) ἡμῖν, ὅτι οὗτος ὁ φυγὼν βασιλεὺς ἥξει πάλιν ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ γηράσκων, ἀλλὰ νεάζων, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν Πέρσας ὑποτάξει ἡμῖν.[8]) ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος ἐμπηδήσας εἰς τὸν ἀνδριάντα περιπλέκεται αὐτῷ λέγων· οὗτος ὁ πατήρ μού ἐστιν, τούτου ἐγὼ υἱός εἰμι. οὐκ ἐψεύσατο ὑμᾶς ὁ τοῦ χρησμοῦ λόγος· καὶ θαυμάζω πῶς παρελήφθητε ὑπὸ τῶν βαρβάρων τείχη ἔχοντες ἀκαταμάχητα, μὴ δυνάμενα ὑπὸ τῶν πολεμίων καταβληθῆναι. ἀλλὰ τοῦτο τῆς ἄνω προνοίας[15]) ἐστὶ καὶ τῆς τῶν θεῶν δικαιότητος, ἵνα ὑμεῖς ἔχοντες εὔφορον (γῆν) καὶ γόνιμον ποταμὸν ἀχειροποίητον, ὑπο-
fol. 210a τεταγμένοι ἐστὲ (sic) τοῖς μὴ ἔχουσι † δέρεα· καὶ βασιλεύεσθε· ἔθνησκον γὰρ οἱ βαρβάροι ταῦτα μὴ ἔχοντες· † καὶ ταῦτα εἰπὼν ἤτησεν παρ' αὐτῶν φόρους οὓς τῷ Δαρείῳ παρεῖχον, εἰπὼν αὐτοῖς οὕτως· (δότε μοι φόρους) οὐχ ἵνα εἰς τὸ ἴδιον ταμιεῖον[16]) ἀπενέγκωμαι, ἀλλ' ἵνα δαπανήσω εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἴγυπτον, μητρόπολιν δὲ οὖσαν ὅλης τῆς οἰκουμένης. καὶ οὕτως αὐτοῦ εἰπόντος ἀσμένως οἱ Αἰγύπτιοι ἔδωκαν[17]) χρήματα πολλά, καὶ μετὰ φόβου καὶ τιμῆς μεγάλης ἐξέπεμψαν αὐτὸν διὰ τοῦ Πηλουσίου.[18])

Cap. 35.

Καὶ παραλαβὼν τὰ στρατόπεδα αὐτοῦ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο εἰς Συρίαν. κἀκεῖθεν στρατολογήσας[1]) δισχιλίους[2]) ἄνδρας καταφράκτους παραγίνεται εἰς Τύρον. καὶ ἀντιτάσσονται αὐτῷ[3])

34. 1) μέμφην 2) θρονιειήριον· (?) 3) μέμφη· 4) ὑψιλὸν 5) ἰδείαν 6) οὗτος 7) ἐγύπτω· 8) ὑμῖν 9) Ἐπείθετο 10) ἴδε 11) πρὸσοδιγοῦντας· 12) diese beiden worte randglosse 13) προδοσία 14) ἐχρισμοδότησαν 15) προνίας 16) ταμεῖον 17) δέδωκαν 18) πολουσίου· **35.** 1) so corrigiert aus στρατολογείσας 2) δισχιλλίους 3) αὐτῶν

οἱ Τύριοι, οὐκ ἐῶντες αὐτὸν διὰ τῆς πόλεως αὐτῶν[4]) διελθεῖν, διὰ χρησμόν τινα ἀρχαῖον δοθέντα αὐτοῖς τοιοῦτον· ὅταν ἐπέλθῃ[5]) ὑμῖν, Τύριοι, βασιλεύς, ἐπ' ἔδαφος ἡ πόλις ὑμῶν γενήσεται· ὅθεν καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ἀντιτάσσονται οὖν αὐτῷ, περιτειχίσαντες ὅλην τὴν πόλιν, καὶ κραταιᾶς[6]) μόχης γενομένης[7]) μεταξὺ αὐτῶν πολλοὺς ἀνεῖλον οἱ Τύριοι τῶν Μακεδόνων· καὶ ἡττηθεὶς fol. 210b ὁ Ἀλέξανδρος ὑποστρέφει εἰς Γάζαν. καὶ ἀνακτησάμενος ἑαυτὸν ἐζήτει τὴν Τύρον ἐκπορθῆσαι. ὁρᾷ δὲ καθ' ὕπνους[8]) τινὰ Ἀλέξανδρος[9]) λέγοντα[10]) ἑαυτῷ· Ἀλέξανδρε, μὴ δόξῃ σοι γενέσθαι[11]) ἄγγελον ἑαυτὸν εἰς Τύρον. ἀναστὰς δὲ τοῦ ὕπνου ἔπεμψεν εἰς Τύρον[12]) πρέσβεις μετὰ γραμμάτων αὐτοῦ, περιέχοντα (sic) οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος υἱὸς Ἄμμωνος, καὶ Φιλίππου βασιλέως (παῖς), ἐγὼ δὲ βασιλεὺς μέγιστος Εὐρώπης[13]) τε καὶ πάσης Ἀσίας, Αἰγύπτου καὶ Λιβύης[14]), Τυρίοις[15]) τοῖς μηκέτι οὖσιν. ἐγὼ μὲν τὴν πορείαν[16]) ποιούμενος ἐπὶ τὰ μέρη Συρίας, μετὰ εἰρήνης καὶ εὐνομίας ἐβουλόμην εἴσοδον πρὸς ὑμᾶς ποιήσασθαι· εἰ δὲ ὑμεῖς οἱ Τύριοι πρῶτοι τυγχάνοντες ἀντιτάσσεσθε[17]) τῇ εἰσόδῳ[18]) ἡμῶν[19]) πορείαν ποιουμένων, καὶ μόνοι[20]) δι' ὑμῶν μαθόντες καὶ οἱ πολλοί, πόσον σθένουσιν Μακεδόνες πρὸς τὴν[21]) ὑμῶν ἀπόνοιαν, πτήξουσιν ὑποτασσόμενοι[22]) ἡμῖν.[23]) ἔσται[24]) δὲ ὑμῖν καὶ ὁ δοθεὶς χρησμὸς ἀσφαλής· διελεύσομαι γὰρ ὑμῶν τὴν πόλιν (καὶ καταπεσεῖται). ἔρρωσθε σωφρονοῦντες, εἰ δὲ (μή,) ἔρρωσθε δυστυχοῦντες. ἀναγνόντες[25]) δὲ τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως οἱ πρωτόβουλοι αὐτῶν fol. 211a ἐπιτρέπουσιν εὐθέως τοὺς ἀποσταλέντας ἀγγέλους παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως μαστίζεσθαι[26]) λέγοντες αὐτοῖς· ποῖος ὑμῶν ἐστιν Ἀλέξανδρος; τῶν[27]) δὲ λεγόντων μηδένα εἶναι[28]), ἀνεσταύρωσαν αὐτούς. ἐζήτει οὖν ὁ Ἀλέξανδρος ποίας ὁδοῦ εἰσελθεῖν, καὶ καταβαλεῖν τοὺς Τυρίους· ἄλογον γὰρ ἡγεῖτο αὐτῶν τὴν ἧτταν. καὶ ὁρᾷ κατὰ τοὺς ὕπνους ἕνα[29]) τῶν[30]) τοῦ Διονύσου[31]) προπόλων σάτυρον, ἐπιδιδόντα[32]) αὐτῷ τυρὸν ἀπὸ γάλακτος· τοῦ δὲ λαβόντος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ κατεπάτησεν αὐτόν. ἀναστὰς δὲ τοῦ ὕπνου Ἀλέξανδρος διηγήσατο τὸ ὄνειρον ὀνειροπόλῳ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· βασιλεύσεις[33]) Τύρου ὅλης, καὶ ὑποχείριός σοι γενήσεται[34]), διὰ τὸ τὸν σάτυρόν[35]) σοι δεδωκέναι τυρόν, σὺ δὲ τοῖς ποσί σου αὐτὸν καταπατῆσαι. καὶ μεθ' ἡμέρας τρεῖς συλλαβὼν τὰ στρατόπεδα αὐτοῦ μετὰ καὶ τριῶν κωμῶν τῶν ἔγγιστα, τῶν καὶ (καὶ τῶν?) συμμαχησαμένων τῷ Ἀλεξάνδρῳ γενναίως, νυκτὸς ἀνοίξαντες τὰς πόρτας τῶν τειχέων εἰσῆλθον καὶ τοὺς παραφύλακας ἀνεῖλον· καὶ ἐξεπόρθησεν Ἀλέξανδρος πᾶσαν τὴν Τύρον, καὶ ἐπ' ἔδαφος[36])

4) αὐτὸν 5) ἐπέλθης 6) κρατειᾶς 7) γεννομένης 8) καθύπνους 9) ἀλέξανδρον 10) λέγων 11) δόξησει γένεσθαι 12) ἐν τύρω 13) εὐρόπης 14) λιβύας· 15) τύροις 16) ἀρχὴν 17) ἀντιτάσεσθε 18) εἰσώδῳ 19) ὑμῶν 20) μόνον 21) ἣν 22) ὑποτασόμενοι 23) ὑμῖν· 24) ἔστὶ 25) ἀναγνῶντες 26) ἀναρτίζεσθαι 27) τὸν 28) εἰδέναι 29) ἵνα 30) τὸν 31) διὸς 32) ἐπιδιδοῦντα 33) βασιλεύσης 34) γεννήσεται· 35) σατύριόν 36) ἐπέδαφος

fol. 211ᵇ αὐτὴν κατήνεγκεν· καὶ μέχρι τῆς σήμερον λέγεται· τὰ ἐν Τύρῳ κακά. τὰς δὲ τρεῖς κώμας τὰς συμμαχησάσας[37]) αὐτῷ εἰς μέτρον πόλεως μιᾶς ἀνεγράψατο, καὶ Τρίπολιν αὐτὴν ὠνόμασεν.[38])

Cap. 36.

Καταστήσας εἰς Τύρον σατράπην τῆς Φοινίκης, καὶ ἀναζεύξας Ἀλέξανδρος παρὰ τὴν Συρίαν ὥδευσεν καὶ ὑπήντησαν αὐτῷ Δαρείου πρεσβευταὶ γράμματα κομίζοντες αὐτῷ καὶ σκῦτον καὶ σφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυσίου. δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος τὰ γράμματα Δαρείου τοῦ Περσῶν[1]) βασιλέως καὶ ἀναγνοὺς εὗρε περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς βασιλέων καὶ θεῶν συγγενὴς καὶ συνανατέλλων τῷ ἡλίῳ, ἐγὼ αὐτὸς θεὸς Δαρεῖος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐμῷ θεράποντι τάδε προστάττω καὶ κελεύω σοι ἐπαναστρέφειν σε πρὸς τοὺς γονεῖς σου, ἐμοὶ δὲ δουλεύειν καὶ κοιτάζειν εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρός σου Ὀλυμπιάδος· ἔστι γὰρ ἡ σὴ ἡλικία· παιδεύεσθαι θέλεις καὶ τιθηνεῖσθαι· διὸ ἔπεμψά σοι σκῦτον καὶ σφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυσίου, ἵνα αἱρῇ σοι τί βούλει πρότερον· τὸ[2]) μὲν σκῦτον μηνύον σοι ὅτι ἔτι παιδεύεσθαι ὀφέλλεις[3]), τὴν δὲ σφαῖραν, ἵνα μετὰ τῶν συνηλικιωτῶν σου παίζῃς καὶ μὴ ἀγέρωχον[4]) ἡλικίαν τοσούτων νέων ἐκπείθῃς ὥσπερ ἀρχιληστὴς μετὰ σεαυτοῦ φέρων, τὰς πόλεις ταράσσων· οὐδὲ[5]) γὰρ αὕτη ἡ σύμπασα οἰκουμένη ἀνδρῶν[6]) ὑφ᾽
fol. 212ᵃ ἓν συνελθοῦσα δυνήσεται[7]) καθελεῖν τὴν Περσῶν βασιλείαν. τοσαῦτα γάρ μοί ἐστι πλήθη στρατοπέδων[8]) ὅσα οὐδὲ[5]) ψάμμον ἐξαριθμῆσαί τις[9]) δύναται. χρυσὸς δὲ καὶ ἄργυρος πολύς, ὥστε[10]) πᾶσαν τὴν γῆν πληρῶσαι. ἔπεμψά σοι δὲ καὶ κιβώτιον χρυσίου μεστόν, ἵνα εἰ μὴ ἔχεις[11]) τροφὰς δοῦναι τοῖς συλλησταῖς σου, δώσεις αὐτοῖς τὴν χρείαν, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν δυνηθῇ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ἐπανακάμψαι. εἰ μὴ πεισθῇς τοῖς κελευομένοις ὑπ᾽ ἐμοῦ, ἐκπέμψω κατὰ σοῦ διῶξαι, ὥστε συλληφθῆναί σε ὑπὸ τῶν ἐμῶν στρατιωτῶν, καὶ οὐχ ὡς Φιλίππου υἱὸς παιδευθήσῃ[12]), ἀλλ᾽ ὡς ἀποστάτης ἀνασταυρωθήσῃ.

Cap. 37.

Καὶ ταῦτα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναγινώσκοντος ἐπὶ πάντων τῶν στρατοπέδων[1]), ἐδειλίασαν πάντες. καὶ νοήσας Ἀλέξανδρος τὴν δειλίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες Μακεδόνες καὶ συστρατιῶται, τί ἐταράχθητε ἐπὶ τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Δαρείου ὡς ἀληθῆ ἐχόντων τὴν δύναμιν τῶν κομπηγόρων[2]) αὐτοῦ γραμμάτων; καὶ γάρ τινες τῶν κυνῶν ἀδυνατοῦντες τῇ ἀλκῇ[3]) τοῦ σώματος μέγα ὑλακτοῦσιν, ὡς δύναμίν τινα [διὰ τοῦ ὑλαγμοῦ] τὴν ἔκφρασιν
fol. 212ᵇ (sic) ταύτην τῆς ὑλακῆς ποιούμενοι. τοιούτως καὶ ὁ Δαρεῖος ἐν τοῖς ἔργοις μηδὲν δυνάμενος ἐν τοῖς γεγραμμένοις δοκεῖ τι εἶναι

37) συμαχησάσας 38) ὀμόμασεν· **36.** 1) περσσῶν 2) τὸν 3) ὀφέλεις· die worte καὶ τιθηνεῖσθαι . . . ὀφέλεις finden sich am untern rande von jüngerer schwer lesbarer hand. 4) ἀγέροχον 5) οὔτε 6) ἀνδρὸς 7) δυνήσηται 8) στρατοπαίδων 9) ἐξαριθμῆσαι τίς 10) ἔσται 11) ἔχης 12) πεδευθήσῃ· **37.** 1) στρατοπαίδων 2) κομνιγόρων 3) ὀλκῇ

ὥσπερ οἱ κύνες τοῖς ὑλαγμοῖς. συνθώμεθα δὲ καὶ ἀληθῆ[4]) εἶναι τὰ γεγραμμένα, ἐφωταγωγήθημεν[5]) δι' αὐτῶν, ἵνα ἴδωμεν πρὸς τίνα ἔχομεν γενναίως πολεμεῖν περὶ νίκης, ἵνα μὴ ἡττηθέντες αἰσχυνθῶμεν. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσεν ἐξαγκωνίζεσθαι[6]) τοὺς γραμματοφόρους Δαρείου καὶ ἀπενεχθῆναι εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τῶν δὲ λεγόντων[7])· τί ἡμεῖς σοι κακὸν ἐπράξαμεν, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε; ἄγγελοί ἐσμεν· τί κελεύεις κακῶς ἡμᾶς ἀναιρεθῆναι; εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἀλέξανδρος· μέμψασθε τὸν βασιλέα Δαρεῖον, καὶ μὴ ἐμέ· ἔπεμψε γὰρ ὑμᾶς Δαρεῖος μετὰ γραμμάτων τοιούτων, οὐχ ὡς πρὸς βασιλέα, ἀλλ' ὡς πρὸς ἀρχιλῃστήν.[8]) ἀναιρῶ τοίνυν ὑμᾶς, ὡς ἐλθόντας πρὸς αὐθάδη[9]) ἄνθρωπον καὶ οὐ βασιλέα. ὁ δὲ εἶπεν (sic)· καὶ ὁ Δαρεῖος μηδὲν ἰδὼν[10]) ἔγραψέν σοι τοιαῦτα· ἀλλ' ἡμεῖς ὁρῶμεν τοιαύτην παράταξιν, καὶ νοοῦμεν μέγιστον καὶ φρενήρη[11]) βασιλέα (σε) εἶναι, υἱὸν βασιλέως Φιλίππου· δεόμεθά σου[12]) δέσποτα βασιλεῦ μέγιστε, ἀποχάρισαι[13]) ἡμῖν τὸ ζῆν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε πρὸς αὐτούς· νῦν ἐδειλιάσατε[14]) τὴν κόλασιν ὑμῶν fol. 213ᵃ καὶ ἱκετεύετε τοῦ μὴ ἀποθανεῖν· διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολύω. οὐ γὰρ προαιρέσεώς εἰμι ἀναιρῆσαι ὑμᾶς, ἀλλ' ἐνδείξασθαι τὴν διαφορὰν Ἕλληνος βασιλέως καὶ βαρβάρου· ὥστε μηδὲν κακὸν προσδοκᾶτε ὑπ' ἐμοῦ παθεῖν· βασιλεὺς γὰρ ἄγγελον οὐ κτείνει. καὶ οὕτως αὐτοῖς εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν αὐτοῖς δείπνου γενομένου[15]) συνανακλιθῆναι αὐτῷ· τῶν δὲ γραμματοφόρων βουλομένων λέγειν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, τὸ πῶς ἐνέδρᾳ λαβεῖν (λάβῃ?) τὸν Δαρεῖον ποιήσας πρὸς αὐτὸν πόλεμον, εἶπεν αὐτοῖς· μηδέν μοι εἴπητε· εἰ μὴ γὰρ ἀπήρχεσθε πρὸς αὐτόν, ἐμάνθανον[16]) (ἂν) παρ' ὑμῶν· ἐπειδὴ δὲ πορεύεσθε πρὸς αὐτόν, οὐ θέλω, ἵνα μή τις ἐξ ὑμῶν διαβάλῃ Δαρείῳ τὰ εἰρημένα καὶ εὑρεθῶ[17]) παραίτιος ὑμῖν κολάσεως. σιωπήσατε οὖν (ἵνα ἡσυχῇ παρέλθωμεν. (?) ἐτίμησαν οὖν) αὐτὸν οἱ γραμματοφόροι Δαρείου φωναῖς[18]) πολλαῖς, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν στρατευμάτων ἐπευφήμουν αὐτόν.

Cap. 38.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τρεῖς γράφει Ἀλέξανδρος Δαρείῳ γράμματα ἅπερ καὶ ὑπανέγνω τοῖς ἰδίοις στρατεύμασιν, λάθρα τῶν γραμματοφόρων Δαρείου, περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος υἱὸς fol. 213ᵇ βασιλέως Φιλίππου καὶ μητρὸς Ὀλυμπιάδος βασιλεῖ βασιλέων καὶ συνθρόνῳ θεῶν καὶ συνανατέλλοντι τῷ ἡλίῳ, μεγάλῳ θεῷ Περσῶν[1]) βασιλεῖ, χαίρειν. αἰσχρόν ἐστι τὸν τηλικαύτῃ δυνάμει ἐπαιρόμενον καὶ συνανατέλλοντα[2]) τῷ ἡλίῳ ὑπὸ ταπεινὴν δουλείαν πεσεῖν ἀνθρώπῳ ποτέ τινι Ἀλεξάνδρῳ· αἱ γὰρ τῶν θεῶν ὀνομασίαι εἰς ἀνθρώπους χωροῦσαι μεγάλην δύναμιν αὐτοῖς παρέχουσιν

4) ἀλεθῆ 5) ἐφ ω ταγω γήθημεν 6) ἐξαγκονίζεσθαι 7) λεγώντων 8) ἀρχιλιστήν· 9) αὐθάδην 10) εἰδών· 11) φρενήρει 12) φιλίππου δὲ ο μεθά σου 13) ἀποχάρισε 14) ἐδειλίασετε 15) γεννομένου, 16) ἐμάνθανων 17) εὑρεθῆ 18) φοναῖς **38.** 1) περσσῶν 2) συνανατέλοντα

ἢ φρόνηcιν. πῶc γὰρ τῶν ἀθανάτων θεῶν ὀνόματα εἰc φθαρτὰ cώματα κατοικοῦcιν; ἰδοὺ δὴ καὶ ἐν τούτῳ[3]) κατεγνώcθηc παρ᾿ ἡμῖν (ὡc μηδὲν δυνάμενοc), ἀλλ᾿ ὡc ταῖc[4]) τῶν θεῶν ὀνομαcίαιc[5]) cυγχρώμενοc καὶ τὰc ἐκείνων δυνάμειc ἐπὶ τῆc γῆc ἑαυτῷ περιτιθῶν.[6]) ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι πρὸc cέ, πολεμήcων ὡc θνητὸν ὑπάρχοντα· ἡ δὲ ῥοπὴ τῆc νίκηc ἐκ τῆc ἄνω προνοίαc ἐcτίν. τί δὲ καὶ ἔγραψαc ἡμῖν τοιοῦτον καὶ τοcοῦτον χρυcὸν καὶ ἄργυρον κεκτῆcθαι, ἵνα μαθόντεc γενναιοτέρωc πολεμήcωμεν[7]), ὅπωc ταῦτα ληψώμεθα; καὶ ἐγὼ μὲν γὰρ ἐπάν[8]) cε νικήcω[9]), περίφημοc ἔcομαι καὶ μέγαc βαcιλεὺc παρὰ τοῖc Ἕλληcι καὶ βαρβάροιc, ὅτι τὸν τη-
fol. 214ᵃ λικοῦτον βαcιλέα δυνάcτην Δαρεῖον ἀνεῖλον· cὺ δὲ ἐμὲ ἐὰν ἡττήcηc, οὐδὲν γενναῖον ἔπραξαc· ληcτὴν γὰρ ἥττηcαc καθὼc cὺ ἔγραψαc ἡμῖν· ἐγὼ δὲ βαcιλέα βαcιλέων, μέγαν[10]) θεὸν Δαρεῖον ἥττηcα. ἀλλὰ καὶ cκῦτον καὶ cφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυcίου ἐξέπεμψάc μοι, ἀγγέλλων[11]) μοι (κακότητα)· ἐγὼ δὲ ταῦτα ἀγαθὰc ἀγγελίαc ἐδεξάμην· τὸν μὲν cκῦτον ἔλαβον, ἵνα ταῖc ἐμαῖc λόγχαιc καὶ ὅπλοιc δέρων τοὺc βαρβάρουc ταῖc ἐμαῖc χερcὶν εἰc δουλείαν[12]) καθυποτάξω· τῇ[13]) δὲ cφαίρᾳ[14]) ἐcήμανάc μοι ὡc τοῦ κόcμου ἐπικρατήcω· cφαιροειδὴc γὰρ καὶ cτρογγύλοc ὁ κόcμοc τυγχάνει· τὸ δὲ κιβώτιον τοῦ χρυcίου μέγα cημεῖον ἔπεμψάc μοι· νικηθεὶc (γὰρ) ὑπ᾿ ἐμοῦ φόρουc μοι τελέcειc.

Cap. 39.

Ταῦτα οὖν ἀναγνοὺc ὁ Ἀλέξανδροc ὁ βαcιλεὺc τοῖc ἑαυτοῦ cτρατεύμαcιν καὶ βουλλώcαc[1]) δέδωκε τοῖc γραμματοφόροιc Δαρείου, καὶ τὸ χρυcίον ὅπερ ἤγαγον ἐχαρίcατο αὐτοῖc. οἱ[2]) δὲ ἀποδεξάμενοι τὴν μεγαλοφροcύνην Ἀλεξάνδρου ἀνεχώρηcαν καὶ ἦλθον πρὸc Δαρεῖον. ὁ δὲ Δαρεῖοc ἀναγνοὺc τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἐπέγνω τὴν ἐν αὐτοῖc δύναμιν· καὶ ἐξετάcαc ἀκριβῶc[3]) τὰ περὶ τῆc cυνέcεωc Ἀλεξάνδρου καὶ τῆc πρὸc πόλεμον παρα-
fol. 214ᵇ cκευῆc αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐπὶ τούτοιc ἐκινήθη[4]), γράφει τοῖc ἑαυτοῦ cατράπαιc ἐπιcτολὴν περιέχουcαν οὕτωc·

Βαcιλεὺc Δαρεῖοc τοῖc ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου cτρατηγοῖc χαίρειν. ἐπιcτέλλουcί μοι ἐπαναcτάντα Ἀλέξανδρον παῖδα Φιλίππου· τοῦτον οὖν cυλλαβόντεc ἀγάγετέ μοι, μηδὲν κακὸν ἐργαcάμενοι τῷ cώματι αὐτοῦ, ὅπωc ἐγὼ ἐκδύcαc αὐτὸν τὴν πορφυρέαν cτολὴν καὶ πληγὰc ἐπιθεὶc[5]) αὐτῷ ἀποcτελῶ ἐν Μακεδονίᾳ τῇ πατρίδι αὐτοῦ πρὸc τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα, δοὺc[6]) αὐτῷ κροτάλην καὶ ἀcτραγάλουc[7]), ὡc οἱ Μακεδόνων[8]) (παῖδεc) τελοῦcι παίγνιον. καὶ cυναποcτελῶ αὐτῷ ἄνδραc πάcηc cωφροcύνηc διδαcκάλουc. τὰc δὲ ναῦc αὐτοῦ εἰc βυθὸν θαλάccηc καταποντίcατε, cτρατηγοὺc δὲ τοὺc cυνακολουθήcανταc αὐτῷ cιδηρώcαντεc ἀναπέμψατε ἡμῖν·

3) τοῦτο 4) τᾶc 5) ὀνομαcίαc 6) περιτίθων· 7) πολεμήcομεν 8) ἐπᾶν 9) cεννικήcω 10) μέγα 11) ἀγγελῶν 12) δουλίαν 13) τὴν 14) cφαίραν **39.** 1) βουλώcαc 2) ὁ 3) ἀκριβᾶ 4) ἐνικήθη· 5) ἐπιθήcαc 6) δώcαc 7) cτράγαλουc 8) μακεδώνων

τοὺς δὲ λοιποὺς στρατιώτας ἐκπέμψατε εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν οἰκῆσαι· ἵππους δὲ καὶ σκευηφόρα πάντα ὑμῖν δωροῦμαι. ἔρρωσθε.

Ἔγραψαν δὲ καὶ οἱ σατράπαι Δαρείῳ οὕτως· Θεῷ μεγάλῳ βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. τοσούτου ἔθνους ἐπελθόντος ἡμῖν, θαυμάζομεν[9]) πῶς σε λανθάνει μέχρι τοῦ δεῦρο. ἐπέμψαμεν δέ σοι[10]) ἐξ αὐτῶν οὓς εὕραμεν ῥεμβομένους[11]), τούτους μὴ τολμήσαντες fol. 215ᵃ ἐξετάσαι πρότερόν σου. ἐν τάχει οὖν παραγενοῦ[12]) μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵνα μὴ λάφυρα γενώμεθα.

Ταῦτα οὖν τὰ γράμματα δεξάμενος Δαρεῖος ἐν Βαβυλῶνι τῆς Περσίδος καὶ ἀναγνοὺς ἀντέγραψεν αὐτοῖς τάδε· Βασιλεὺς βασιλέων μέγας θεὸς Δαρεῖος πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς χαίρειν. παρ' ἐμοῦ μηδέποτε ἐλπίδα ἔχοντες τὸ ἐπίσημον τῆς ἀνδρείας ὑμῶν ἐνδείξασθε· † ποταμὸς γοῦν ἐπεδήμησεν εἰς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἐθορύβησεν ὑμᾶς τοῦ κατασβέσαι κεραυνοῦς· καὶ ἀνδρὸς ἀγνώστου τόπον οὐχ ὑπηνέγκατε ἀποδιώξατε· † τέθνηκέν τις ὑμῶν[13]) ἐν παρατάξει; τί βουλεύσωμαι[14]) περὶ ὑμῶν, οἱ τὴν ἐμὴν βασιλείαν κατέχοντες πρόφασιν (?) δίδοτε ἀνδρὶ λῃστῇ, μὴ βουλόμενοι αὐτὸν συλληφθῆναι;[15]) νῦν οὖν ὡς ἔφατε[16]) ἐγὼ παραγενόμενος συλλήψομαι[17]) αὐτόν.

Cap. 40.

Πυνθανόμενος οὖν ὁ Δαρεῖος*), πλησίον ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον, κατεστρατοπέδευσε[1]) πρὸς[2]) τῷ Πιναρίῳ[3]) ποταμῷ, καὶ γράψας (ἐπιστολὴν) ἀπέστειλεν Ἀλεξάνδρῳ (περιέχουσαν) οὕτως· Βασιλεὺς βασιλέων μέγας θεὸς Δαρεῖος καὶ (ρκ´) ἐθνῶν κύριος Ἀλεξάνδρῳ τὰς πόλεις λεηλατοῦντι.[4]) δοκεῖ σε[5]) λανθάνειν τὸ Δαρείου ὄνομα, ὅπερ καὶ θεοὶ τετιμήκασι καὶ σύνθρονον εἶναι fol. 215ᵇ (ἑαυτοῖς ἔκριναν). καὶ οὐ μακάριον ἡγήσω τὸ λανθάνειν, βασιλεύειν τῆς Μακεδονίας[6]) χώρας, χωρὶς τῆς ἐμῆς κελεύσεως· ἀλλὰ διῆλθες χώρας ἀδήλους καὶ πόλεις ἀλλοτρίας, ἐν αἷς ἑαυτὸν ἀνηγόρευσας βασιλέα, συλλέξας ἄνδρας ὁμοίους σου ἀνελπίστους, καὶ πολεμεῖς πόλεις ἀπειροπολέμους[7]), ἃς ἐγὼ ἀεὶ εὐλαβηθεὶς δεσπόζεσθαι περισσὰς ἡγούμην ὡς ἐρριμμένας[8]), καὶ σὺ ἐπεζήτησας φόρους παρ' αὐτῶν λήψεσθαι ὡς ἐρανιζόμενος. πείθῃ οὖν καὶ ἡμᾶς τοιούτους εἶναι ὁποῖος εἶ, † καὶ τόπους δὲ οὓς οὐκ εἴληφας οὐ καυχήσῃ[9]) ἔχειν. † κάκιστα οὖν πεφρόνηκας[10]) περὶ τούτων· πρῶτον μὲν γὰρ τὴν ἄγνοιάν σου ὤφειλες[11]) διορθώσασθαι, καὶ πρὸς ἐμὲ[12]) τὸν κύριόν σου Δαρεῖον ἐλθεῖν, καὶ μὴ ἐπισωρεύειν λῃστρικὰς δυνάμεις. ἔγραψά σοι ἐλθεῖν καὶ προσκυνεῖν Δαρείῳ βασιλεῖ· σὺ δὲ (ἐὰν) τῆς ἄλλης[13]) ἀνοίας ἀντέχῃ, κολάσομαί [οὖν]

---

9) θαυμάζωμεν 10) ἐπέμψαν μέν σοι δὲ 11) ῥεμπομένους 12) παραγένου 13) ἡμῶν 14) βουλεύσω με 15) συληφθῆναι· 16) ἔφητε 17) συλήψομαι **40.** *) von hier an im nom., acc. u. voc. stets δάρειος, δάρειον, δάρειε. 1) κατεστρατοπαίδευσε 2) πρὸ 3) τοπιναρίω 4) λέηλατὴν 5) δοκεῖς 6) μακεδωνίας 7) ἀπείρους 8) ἀπορεριμμένας 9) οὐκ αυχήση 10) πεφρόνικας 11) ὤφειλε 12) ἐμὲν 13) ἄλης

(cε) θανάτῳ ἀνεκλαλήτῳ· χείρονα[14]) δέ cου καὶ οἱ cὺν cοὶ ἀποθανοῦνται[15]) οἱ μὴ περιτιθέντεc cοι cωφροcύνην. ὄμνυμι[16]) δέ cοι διὰ (Δία?) θεὸν τὸν μέγιcτον καὶ ἐμὸν πατέρα, μὴ μνηcικακῆcαί cοι ἐφ' οἷc ἔπραξαc.

Cap. 41.

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου δεξαμένου τὰ γράμματα Δαρείου καὶ ἐν-
fol. 216ᵃ τυχόντοc, οὐκ ἐπυροῦτο[1]) ἐπὶ τοῖc κομπηγόροιc λόγοιc Δαρείου. ὁ δὲ Δαρεῖοc[2]) cυναθροίcαc δύναμιν πολλὴν κατέβαινε μετὰ τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ τῆc γυναικὸc αὐτοῦ καὶ τῆc μητρὸc αὐτοῦ· περὶ δὲ αὐτὸν[3]) ἦcαν οἱ ἀθάνατοι καλούμενοι μύριοι· ἐκαλοῦντο δὲ ἀθάνατοι διὰ τὸ φυλάττεcθαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν (καὶ εἰcάγεcθαι ἄλλουc) ἀντὶ τῶν τελευτώντων. Ἀλέξανδροc δὲ διοδεύcαc τὸν Κιλίκιον Ταῦρον ἧκεν εἰc Ταρcὸν τῆc Κιλικίαc μητρόπολιν, καὶ θεαcάμενοc τὸν ὑπ' αὐτὴν[4]) ῥέοντα[5]) ποταμὸν Κύδνον, ῥεόμενοc τῷ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν[6]) ἱδρῶτι, ἀποθεὶc τὸν θώρακα ἐν τῷ ποταμῷ διενίψατο, καὶ ψυγεὶc[7]) εἰc ἔcχατον ἦλθεν κίνδυνον καὶ μόλιc θεραπεύεται· ὁ δὲ θεραπεύcαc αὐτὸν ἦν Φίλιπποc τῶν ἐνδόξων ἰατρῶν. ῥωcθεὶc δὲ προcῆγεν ἐπὶ Δαρεῖον· Δαρεῖοc δὲ ἐπὶ τὸν καλούμενον Ἴccον[8]) τῆc Κιλικίαc ἐcτρατοπεδεύετο. παροξυνθεὶc δὲ ὁ Ἀλέξανδροc ὥρμηcεν ἐπὶ τὸν πόλεμον εἰc τὸ πεδίον(?)[9]), καὶ παρετάξατο Δαρείῳ. οἱ δὲ περὶ τὸν Δαρεῖον ὁρῶντεc τὸν Ἀλέξανδρον ἐπάγοντα αὐτοῖc τὴν δύναμιν τῆc cτρατείαc αὐτοῦ, καθ' ὃ μέροc ἤκουε Δαρεῖοc[10]) (τὸν Ἀλέξανδρον), ἔcτηcαν τὰ ἅρματα καὶ ὅλην τὴν πολεμικὴν τάξιν. καὶ δὴ cταθέντων ἐπὶ cυμβολῇ[11]) τοῦ πολέμου ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οὐ cυνεχώρηcε
fol. 216ᵇ Ἀλέξανδροc οὔτε ἐντὸc τῆc φάλαγγοc διακόψαι αὐτοὺc οὔτε διιππεῦcαι οὔτε ἐπιcτρατεῦcαι αὐτούc, ἀλλὰ τὸ πολὺ μὲν τῶν ἁρμάτων τὸ πάντοθεν ἐξαγκωνιζόμενον διεφθείρετο καὶ διεcκεδάcθη. καὶ ἀναβὰc ἐφ' ἵππον[12]) Ἀλέξανδροc ἐκέλευcε cαλπίcαι τοὺc cαλπιcτὰc τὸ πολεμικὸν μέλοc. καὶ κραυγῆc μεγάληc γενομένηc τῶν cτρατοπέδων[13]) γίνεται πολλὴ μάχη. ἐπὶ πολὺ (δὲ) ἄκροιc τοῖc κέραcι ἐμβάλλοντεc[14]) καὶ τοῖc δόραcιν [ὑπ' ἀλλήλων] τύπτοντεc καὶ τυπτόμενοι διεβιβάζοντο[15]) ἐνταῦθα (καὶ ἐνταῦθα). ἑκάτεροι οὖν τὸ νῖκοc ποιηcάμενοι ἐχωρίζοντο. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξώθουν τοὺc περὶ τὸν Δαρεῖον, καὶ κατακράτοc[16]) ἔθραυον[17]) αὐτοὺc πληccομένουc καὶ περιπίπτονταc ἀλλήλοιc διὰ τὸ πλῆθοc τῶν cτρατευμάτων. οὐδὲν δὲ ἦν ὁρᾶν ἐκεῖ εἰ μὴ ἵππουc χαμαὶ κειμένουc καὶ ἄνδραc ἀνῃρημένουc· οὐκ ἦν δὲ διακρῖναι οὔτε[18]) Πέρcην[19]) οὔτε[18]) Μακεδόνα[20]), οὔτε cυμμάχουc οὔτε cατράπαc οὔτε πεζὸν οὔτε ἱππέα ὑπὸ τοῦ πολλοῦ[21]) κονιορτοῦ· οὔτε γὰρ ὁ

---

14) χείρανα 15) παθοῦνται 16) ὄμνυμη **41.** 1) ἐπιροῦτο 2) δάριοc 3) αὐτῶν 4) ὑπάτην 5) ῥέωντα 6) ὀδιπορίαν 7) ψυγεῖc 8) νῆcον 9) πεccὸν 10) δάρειον 11) cυμβουλῇ 12) ἔφιπποc 13) cτρατοπαίδων 14) βάλλοντεc 15) διεβιάζοντο 16) κατακράτουc 17) ἔθραβον 18) οὐδὲ 19) πέρcον· 20) μακέδωνα· 21) πολοῦ

ἀὴρ ἐφαίνετο[22]), οὔτε ἡ γῆ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν πολλῶν λύθρων.[23]) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἥλιος συμπαθήσας τοῖς γινομένοις καὶ μὴ κρίνας θεωρεῖν τοσαῦτα μιάσματα, συννεφὴς[24]) ἐγένετο.[25]) τροπῆς δὲ ἰσχυρᾶς γενομένης τῶν Περσῶν[26]), εἰς φυγὴν ὥρμησαν οἱ Πέρσαι. ἦν δὲ μετ᾽ αὐτῶν Ἀμύντας[27]) ὁ Ἀντιόχου[28]), ὃς ἐπεφεύγει[29]) πρὸς Δαρεῖον τοῖς πρόσθεν χρόνοις, Μακεδόνων[30]) ὢν τύραννος. ἐπειδὰν[31]) δὲ τὸ πρὸς ὀψὲ ἐγένετο[25]), Δαρεῖος ἐργωδῶς φοβηθεὶς ἀεὶ ἔμπροσθεν ἀπήει.[32]) εὐεπίγνωστον δὲ ἦν τὸ ἡττώμενον (ἡττημένου?) ἅρμα. καταλείψας[33]) οὖν τὸ ἑαυτοῦ (ἅρμα) εἰς ἵππον ἐπέβη καὶ ἔφυγεν.[34]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φιλοτιμούμενος[35]) Δαρεῖον καταλαβεῖν ἐδίωκε προφθάσαι τοῦ μὴ ὑπό τινος αὐτὸν ἀναιρεθῆναι. τὸ μὲν οὖν ἅρμα καὶ τὰ τόξα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς θυγατέρας καὶ τὴν μητέρα Δαρείου ἐπὶ σταδίων ξ̄ διώξας Ἀλέξανδρος κατέλαβεν, αὐτὸν δὲ τὸν Δαρεῖον ἡ νὺξ διέσωσεν· καὶ πρὸς τούτῳ[36]) ἵππον ἔχων νέον (sic) ἐκ διαδοχῆς ἔφυγεν. Ἀλέξανδρος δὲ καταλαβὼν τὴν Δαρείου σκηνὴν ἐσκήνωσεν ἐν αὐτῇ. κρατήσας δὲ τῶν ἐναντίων καὶ τοῦ τηλικούτου ἀξιώματος καταξιωθεὶς οὐδὲν ἔπραξεν ὑπερήφανον, ἀλλὰ τοὺς ἀνδρωδεστάτους καὶ εὐγενεῖς τῶν Περσῶν[26]) τετελευτηκότας[37]) ἐκέλευσε θάπτεσθαι, τὴν δὲ μητέρα Δαρείου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἤγαγεν ἐντίμως· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν αἰχμαλώτων παραινέσας ἀνέψυξε. τῶν δὲ πεσόντων Περσῶν[26]) ἦν τὸ πλῆθος πολὺ σφόδρα, τῶν δὲ Μακεδόνων οἱ πεσόντες εὑρέθησαν πεζοὶ πεντα- fol. 217ᵇ κόσιοι, ἱππεῖς δὲ ρ̄ξ̄, τραυματισθέντες δὲ τ̄η̄, τῶν δὲ βαρβάρων μυριάδες[38]) δύο.[39]) καὶ ἐλαφυραγωγήθησαν ὡς χιλιάδες[40]) ἀνδρῶν δ΄.

fol. 217ᵃ

Cap. 42.

Ὁ δὲ Δαρεῖος φυγὼν καὶ ἀνασωθεὶς ἐπεστράτευε πλείους[1]) δυνάμεις (συνάγων?), καὶ γράφει τοῖς ὑπ᾽ αὐτὸν[2]) ἔθνεσιν, ὅπως μετὰ μεγάλης δυνάμεως παραγένωνται[3]) πρὸς αὐτόν. μαθὼν δέ τις κατάσκοπος Ἀλεξάνδρου συναθροίζοντα στρατεύματα τὸν Δαρεῖον ἔγραψεν Ἀλεξάνδρῳ περὶ τῶν ἐνεστώτων· καὶ ἀκούσας ταῦτα Ἀλέξανδρος γράφει Σκαμάνδρῳ (sic) τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ οὕτως· Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς Σκαμάνδρῳ στρατηγῷ ἡμῶν χαίρειν. τὰς ὑπὸ σοὶ[4]) φάλαγγας καὶ πᾶσαν δύναμιν ἔχων[5]) τάχιον[6]) παραγενέσθαι [ταχὺ] πρὸς ἡμᾶς σὺν τοῖς λοιπαῖς[7]) αὐτοῦ δυνάμεσιν· οὐ γὰρ μακρὰν λέγονται εἶναι οἱ βάρβαροι. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν ἥνπερ εἶχε δύναμιν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποι-

22) ἐφένετο· 23) θρύλλων· 24) συνεφὴς 25) ἐγέννετο· 26) περσσῶν· 27) ἀμυττὰς 28) ἀντιοχεὺς· 29) ἐπεφύκει 30) μακεδώνων 31) ἐπεὶ δ᾽ ἂν 32) ἀπείη· 33) καταλήψας 34) ἐπέφυγεν· 35) φιλοτιμώμενος 36) τοῦτο 37) τελευτηκότας 38) μυριάδας 39) die worte: τῶν δὲ βαρβ..... δύο randglosse von derselben hand 40) χιλιάδαις **42.** 1) πλείων 2) αὐτῶν 3) παραγένονται 4) σοῦ 5) ἔχοντα 6) τάχειον 7) λοιποῖς

εἶτο καὶ ὑπερπεράσας τὸν καλούμενον Ταῦρον καταπήξας δόρυ[8]) μέγιστον εἰς τὴν γῆν εἶπεν· εἴ τις σθεναρὸς τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων ἢ τῶν ἄλλων βασιλέων βαστάσει τοῦτο τὸ δόρυ, ἑαυτῷ χαλεπὸν σημεῖον ἕξει· ἡ γὰρ πόλις αὐτοῦ ἐκ βάθρων βασταχθήσε-
fol. 218a ται. παραγίνεται οὖν εἰς τὴν Ἱππερίαν[9]) πόλιν τῆς Βεβρυκίας.[10]) ἔνθα ἦν ναὸς καὶ ἄγαλμα τοῦ Ὀρφέως, καὶ (αἱ) [ἀσπίδες] Πιερίδες[11]) Μοῦσαι καὶ τὰ θηρία αὐτῶν παρεστῶτα τῷ ξοάνῳ. βλέποντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου (εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀρφέως, ἵδρωσε τὸ ξόανον αὐτοῦ ὅλον. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου) ζητοῦντος τί τὸ σημεῖον τοῦτο, λέγει αὐτῷ Μελάμπους[12]) ὁ σημειολύτης· καμεῖν ἔχεις Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μετὰ ἱδρώτων[13]) καὶ κόπων[14]) τὰ τῶν βαρβάρων ἔθνη καὶ Ἑλλήνων πόλεις καθυποτάσσων. ὥσπερ καὶ Ὀρφεὺς λυρίζων καὶ ᾄδων Ἕλληνας ἔπεισε, βαρβάρους ἔτρεψε, τοὺς θῆρας ἡμέρωσεν, οὕτως καὶ σὺ κοπιάσας δόρατι πάντας ὑποχειρίους σοι[15]) ποιήσεις. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τιμήσας μεγάλως τὸν σημειολύτην ἀπέλυσεν. καὶ παραγίνεται εἰς Φρυγίαν· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν[16]) Σκάμανδρον ποταμόν, ὅπου ἥλατο[17]) Ἀχιλλεύς[18]), ἐνήλατο[19]) καὶ αὐτός. θεασάμενος δὲ τὸ ἑπταβόειον[20]) ὁ Ἀλέξανδρος οὐ πάνυ μέγα οὐδὲ οὕτως θαυμαστόν, καθὼς συνέγραψεν Ὅμηρος, [καὶ] εἶπεν· μακάριοι ὑμεῖς οἱ ἐντετυχηκότες[21]) τοιούτου κήρυκος[22]), Ὁμήρου, οἵτινες ἐν μὲν[23]) τοῖς ἐκείνου ποιήμασιν μεγάλοι γεγόνατε, ἐν δὲ τοῖς ὁρωμένοις[24]) οὐκ ἄξιοι τῶν ὑπ' ἐκείνου
fol. 218b γεγραμμένων. καὶ προσελθὼν ποιητής τις εἶπεν· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, κρεῖττον ἡμεῖς γράψομεν τὰς πράξεις (σου) τοῦ Ὁμήρου. (ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε· βούλομαι παρ' Ὁμήρῳ Θερσίτης εἶναι ἢ παρὰ σοὶ Ἀγαμέμνων.)

Cap. 43.

Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Πύλην καὶ συνάξας τὴν Μακεδόνων στρατείαν σὺν οἷς[1]) ᾐχμαλώτευσεν[2]) ἐν τῷ πολέμῳ Δαρείου, τὴν ὁδοιπορίαν[3]) ἐποιεῖτο εἰς Ἄβδηρα.[4]) οἱ δὲ Ἀβδηρῖται[5]) ἀπέκλεισαν[6]) τὰς πύλας τῆς πόλεως αὐτῶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ[7]) ὀργισθεὶς ἐκέλευσε τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ πέμπουσιν αὐτῷ πρέσβεις λέγοντας[8])· ἡμεῖς ἀπεκλείσαμεν τὰς πύλας οὐχ ὡς ἀντιτασσόμενοι τῷ κράτει τῷ σῷ, ἀλλὰ δεδοικότες τὴν τῶν Περσῶν[9]) βασιλείαν, μήπως Δαρεῖος ἐπιμείνας τῇ τυραννίδι πορθήσῃ ἡμῶν τὴν πόλιν ὡς παραδεξαμένων[10]) σε. ὥστε σὺ παρελθὼν[11]) ἄνοιξον τῆς πόλεως τὰς πύλας· τῷ γὰρ ἰσχυροτέρῳ βασιλεῖ ὑποτασσόμεθα.[12]) ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐμειδία-

8) δόρι 9) so von zweiter hand; was die erste geschrieben, ist nicht mehr zu erkennen 10) βεβρυκυίας 11) περιδες 12) μελαμποῦς 13) ὑδρώ των 14) κοπον 15) σου 16) στὸν 17) εἴλατο 18) ἀχιλεὺς· 19) ἐνείλατο 20) ἑπτάβαιον 21) ἐντυχηκότες 22) κύρικος 23) εἴ τινες ἐσμέν 24) ὁρωμένης· **43.** 1) αὐτῶ 2) αἰχμαλώτευσεν 3) οδοιπορείαν 4) ἀβδηρὰν· 5) ἀβδηρεῖται 6) ἀπέκλησας 7) τοῦτο 8) λέγοντες· 9) περσσῶν 10) παραδεξαμένον 11) συμπαρελθὼν· 12) ὑποτασόμεθα·

cεν καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς ἀποσταλέντας[13]) παρ' αὐτῶν πρέσβεις· δεδοίκατε τὴν Δαρείου βασιλείαν, μήπως ὕστερον ὑμᾶς ἐκπορθήσῃ, ἐπιμένων τῇ βασιλείᾳ· πορεύεσθε[14]) καὶ ἀνοίξατε καὶ κοσμίως πολιτεύεσθε.[15]) οὐ γὰρ εἰσελεύσομαι εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν, ἕως ἡττήσω[16]) Δαρεῖον ὃν δεδοίκατε βασιλέα, καὶ τότε ὑμᾶς ὑποχειρίους λήψομαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν τοῖς πρέσβεσι[17]) τὴν ὁδοιπορίαν[18]) ἑαυτοῦ ἐποιεῖτο. fol. 219ᵃ

Cap. 44.

Καὶ παρεγένετο ἐν δυσὶν ἡμέραις εἰς τὴν Βοττίαν[1]) καὶ τὴν Ὄλυνθον, καὶ ἐξεπόρθησεν ὅλην τὴν χώραν τῶν Χαλκιδέων[2]) καὶ τοὺς σύνεγγυς (αὐτῶν) ἀνεῖλεν. κἀκεῖθεν ἦλθε παρὰ τὸν Εὔξεινον[3]) πόντον[4]), καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ἔγγιστα ἔσχεν ὑπηκόους. ἔλειψε δὲ τοῖς Μακεδόσι[5]) τὰ ἐπιτήδεια τῶν τροφῶν, ὥστε λιμῷ[6]) πάντας τελευτᾶν.[7]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔργον ἐπινοίας μέγιστον ταῖς φρεσὶν[8]) ἐποιήσατο· ἐρευνήσας δὲ πάντας τοὺς ἵππους τῶν ἱππέων ἀπέσφαξε, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἐκδείρας[9]) ἐκέλευσεν ὀπτᾶν καὶ ἐσθίειν, καὶ ἐκορέσθησαν καὶ τοῦ λιμοῦ ἀνέψυξαν.[10]) καὶ τῶν μὲν λεγόντων· τί ἔδοξεν Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἵππους ἡμῶν ἀναιρῆσαι; ἰδοὺ πρὸς μὲν[11]) τὸ παρὸν[12]) ἐκορέσθημεν τροφῆς, ἄνοπλοι δέ ἐσμεν πρὸς μάχην τῶν ἱππέων· ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ εἶπεν· ἄνδρες συστρατιῶται, τοὺς μὲν ἵππους ἀπεσφάξαμεν καίτοι[13]) ἀναγκαιοτάτους ὄντας πρὸς πόλεμον, ὅπως ἡμεῖς τροφῆς κορεσθῶμεν. τὸ γὰρ κακὸν μετριωτέρῳ κακῷ ἀντισηκούμενον[14]) μετρίαν ἔχει τὴν λύπην· ἑτέραν δὲ γῆν ἐπιβάντων ἡμῶν ἑτέρους ἵππους ῥᾳδίως εὑρήσομεν[15])· ἡμῶν δὲ ἀπολλυμένων ἐκ τοῦ λιμοῦ ἑτέρους Μακεδόνας τὸ παρὸν οὐχ εὑρήσομεν.[15]) οὕτως πραΰνας τὰ στρατόπεδα τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο εἰς ἑτέραν πόλιν. fol. 219ᵇ

Cap. 46.*

Καὶ ἐκεῖθεν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο πρὸς τοὺς Θηβαίους. καὶ ζητήσας παρ' αὐτῶν ἄνδρας στρατεῦσαι, ἀπέκλεισαν[1]) τὰς πύλας τῶν τειχέων, καὶ οὐδὲ πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ παραταξάμενοι καθωπλίζοντο[2]) πολεμεῖν Ἀλεξάνδρῳ. καὶ πέμπουσιν πρὸς αὐτὸν φ΄ ἄνδρας κηρῦξαι αὐτῷ· ἢ πολέμει ἢ ἄπεχε τῆς πόλεως ἡμῶν. Ἀλέξανδρος δὲ μειδιάσας εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ γενναῖοι Θηβαῖοι, τί ἀποκλείσαντες ἑαυτοὺς ἐν ταῖς τῶν τειχέων πύλαις παρακελεύεσθε πολεμεῖν βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ; ἐγὼ οὖν μαχήσομαι, οὐχ ὡς πρὸς γενναίους τινὰς καὶ ἐμπείρους

---

13) ἀπεσταλέντας 14) πορεύεσθαι 15) πολιτεύεσθαι· 16) ἡττήσω 17) πρέσβεῖσι 18) ὁδιπορίαν **44.** 1) βωτίαν 2) χαλδαίων· 3) εὔξηνον 4) ποταμόν· 5) μακεδῶσι 6) λοιμῶ 7) τελευτῶν· 8) φραισὶν 9) ἐκδήρας· 10) ἀνένιψαν· 11) ἰδοὺ μὲν πρὸς 12) παρῶν· 13) καίτι 14) ἀντεισηκούμενον· 15) εὑρήσωμεν· *) cap. 45 fehlt in der handschrift. **46.** 1) ἀπέκλησαν 2) καθὸπλήζοντο

πολέμου[3]), ἀλλὰ πρὸς ἰδιωτικὰς καὶ δειλίας[4]) πεπληρωμένας[5]) γυναῖκας. ἑαυτοὺς (γὰρ) ὡς γυναικάρια ἀποκλείσαντες ἐντὸς τῶν τειχέων τοῖς ἔξω προσφωνεῖτε. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσε χιλίους[6]) ἱππεῖς διατρέχειν ἔξω τῶν τειχέων καὶ τοξεύειν τοὺς ἐφεστῶτας εἰς τὰ τείχη[7]), καὶ ἑτέρους χιλίους ἀξίναις διστόμοις[8]) καὶ μακροτόμοις (μακροτάτοις?) μοχλοῖς ὀρύσσειν τὰ θεμέλια τοῦ τείχους,
fol. 220ᵃ πῦρ δὲ ταῖς πύλαις προσάπτειν καὶ τοὺς καλουμένους κριοὺς μετὰ βίας ἐρείδεσθαι[9]) πρὸς τῶν τειχέων διάλυσιν.[10]) ἔστι δὲ ταῦτα ὄργανα διὰ τροχῶν ὑπὸ στρατιωτῶν βίᾳ συνωθούμενα[11]), (ἃ) μακρόθεν ἐξαφίεται πρὸς τὰ τείχη καὶ τοὺς πάνυ ἁρμολογηθέντας τοίχους[12]) διαλύουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ ἑτέρων χιλίων σφενδονιστῶν καὶ λογχοβόλων διέτρεχε, περιήρχετο δὲ πάντη πῦρ[13]), καὶ λίθοι καὶ βέλη καὶ δόρατα ἠκοντίζοντο. ἀπὸ δὲ τῶν τειχέων οἱ Θηβαῖοι κατέπιπτον τιτρωσκόμενοι, μὴ δυνάμενοι ἀντιπαρατάξασθαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ. διὰ δὲ τριῶν ἡμερῶν πᾶσα ἡ Θηβαίων πόλις ἐπολιορκεῖτο. πρώτη οὖν διαρρήσσεται[14]) ἡ καλουμένη Καδμεία[15]) πύλη, ἔνθα ἦν Ἀλέξανδρος ἐφεστώς, καὶ εὐθέως εἰσῆλθεν Ἀλέξανδρος πρῶτος τοὺς μὲν τιτρώσκων, τοὺς δὲ ἐκφοβῶν[16]) καὶ συνταράσσων. ἐπεισέρχονται γοῦν καὶ διὰ τῶν ἄλλων πυλῶν πλήθη στρατιωτῶν. ἦν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ὡσεὶ τετρακισχίλιοι ἄνδρες· καὶ πάντας ἀναιροῦσι, τὰ δὲ τείχη διέλυον· ὀξυτάτως γὰρ τὸ Μακεδονικὸν στράτευμα τὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου κελευόμενα πάντα ἐξετέλουν. πολλῶν οὖν λύθρῳ[17]) ἀνθρώπων κατεβρέχετο ἡ γῆ· πολλοὶ δὲ Θηβαῖοι συνέπιπτον εἰς τὸ ἔδαφος μετὰ τῶν πύρ-
fol. 220ᵇ γων. λάβρως[18]) δὲ κατακαιομένης[19]) πυρὶ τῆς τῶν Θηβαίων πόλεως χειρὶ Μακεδονικῇ ἀπώλοντο.[20]) καὶ τότε τις τῶν Θηβαίων αὐλῶν μελῶν[21]) ἔμπειρος[22]) ἄνθρωπος καὶ σοφὸς τῇ γνώμῃ τυγχάνων[23]), ἰδὼν τὰς Θήβας καταρριπτομένας[24]) καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἀναιρουμένην, στενάξας ὑπὲρ[25]) τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ δόξας διὰ τῆς τῶν αὐλῶν ἐμπειρίας ἀριστεύειν, ἤρξατο προσπίπτειν καὶ ἱκετεύειν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἔρχεται παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ γονυκλινὴς[26]) γενόμενος καὶ οἰκτρόν τι (καὶ) καταδεὲς καὶ ἐλεημονικὸν[27]) μέλος ἀναμελψάμενος, ὅπως[28]) διὰ τῆς τῶν αὐλῶν δεήσεως καὶ θρήνου μελῳδῶν δυνηθείη[29]) ἐξιλεώσασθαι τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πολλῶν δακρύων. καὶ ἄρχεται λέγειν τοιάδε· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ μέγιστε, νῦν πείρᾳ μαθόντες τὸ σὸν ἰσόθεον κράτος σεβόμεθα . . . .*)

3) πολέμους· 4) διλείας 5) πεπληρομένας 6) χιλλίους 7) τάχει· 8) διστόμους· 9) ἐρεῖσθαι 10) διάλλυσιν· 11) συνεχόμενοι 12) τείχους 13) περιἤρχετο δὲ παντί· πῦρ καὶ etc. 14) διαρρύσεται 15) παλμία 16) ἐκφωβῶν· 17) λύθρων 18) λάμψεως 19) κατακεομένης 20) ἀπωλλοντο· 21) αὐλυιν μενῶν 22) ἔμπυρος 23) τυχάνων· 24) καταριπτομένας 25) ὑπὸ 26) γονυκλινὸς 27) ἐλεημονιτικὸν 28) ἀναμελψάμενος οὕτως 29) ἠδυνήθην *) der übrige teil dieses buchs und die ersten 6 capitel des zweiten buchs (nach der Müllerschen ausgabe) fehlen in der handschrift, welche ohne absatz fortfährt: καὶ εὐθέως cet.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β'.

Cap. 6.

. . . Καὶ εὐθέως παραλαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος τὰ στρατόπεδα αὐτοῦ ὥρμησεν[1]) ἐπὶ τὰ μέρη τῶν βαρβάρων διὰ τῆς Κιλικίας.[2])

Cap. 7.

Δαρεῖος δὲ συνήθροιζε τοὺς ἡγεμόνας[1]) Περσῶν[2]), καὶ συνεβουλεύοντο τί δέον αὐτοὺς πρᾶξαι. ἔλεγε δὲ Δαρεῖος· ὡς ὁρῶ κατὰ προσθήκην ὁ πόλεμος εἰς δύναμιν ἐπιβαίνει. κἀγὼ μὲν Ἀλέξανδρον ληστρικὸν[3]) φρονεῖν ὑπενόουν, αὐτὸς δὲ βασιλικὰ ἔργα ἐπιχειρεῖ.[4]) καὶ καθὼς οὖν ἡμεῖς μεγάλοι δοκοῦμεν εἶναι Πέρσαι,
μείζων δὲ Ἀλέξανδρος τῇ πολλῇ[5]) (?) φρενὶ τυγχάνει. ἡμεῖς[6]) δὲ fol. 221a
ἐπέμψαμεν[7]) αὐτῷ σκῦτον καὶ σφαῖραν ἐπὶ τὸ παίζειν[8]) καὶ παιδεύεσθαι. ὥστε σκεψώμεθα[9]) τὰ συμφέροντα εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν πραγμάτων, μὴ ἐξουθενοῦντες[10]) ὡς μηδὲν ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἐπαιρόμενοι τῇ τηλικαύτῃ τῶν Περσῶν[2]) βασιλείᾳ [καὶ] καθ' ὅλης τῆς γῆς καταληφθῶμεν. καὶ δέδοικα μὴ (ὁ μείζων) τοῦ ἐλάττονος ταπεινότερος[11]) εὑρεθῇ, [παρὰ] τοῦ καιροῦ[12]) καὶ [ἡ] προνοίας μεταβολὴν[13]) τοῦ διαδήματος παραχωρούσης. καὶ νῦν συμφέρον ἡμῖν ἐστιν ἵνα τῶν ἰδίων βαρβάρων ἄρχωμεν καὶ μὴ ζητοῦντες τὴν Ἑλλάδα λυτρώσασθαι ἀπολέσωμεν καὶ τὴν Περσίδα. Ὀξυδέλκυς (δὲ) ὁ ἀδελφὸς Δαρείου λέγει πρὸς αὐτόν· ἤδη[14]) μέγα (sic) ποιεῖς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ θάρσος[15]) αὐτῷ παρέχεις ἐπιβῆναι τῇ Περσίδι, παραχωρήσας αὐτῷ τὴν Ἑλλάδα. μίμησαι οὖν καὶ αὐτὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ οὕτως κατακρατήσεις[16]) τῆς βασιλείας· ἐκεῖνος γὰρ οὔτε στρατηγοῖς οὔτε σατράπαις [ἐπίστασθαι·] ἐπίστευσεν τὸν πόλεμον ὥσπερ σύ, ἀλλὰ πρῶτος ὁρμῶν εἰς τοὺς πολέμους, καὶ προμαχῶν[17]) τῶν στρατοπέδων[18]) αὐτοῦ καὶ μαχόμενος ἀπετίθετο τὴν
βασιλείαν, νικήσας δὲ ἀναλαμβάνει τὸ βασίλειον (?). ὁ δὲ Δαρεῖος fol. 221b
αὐτῷ εἶπεν· τί οὖν αὐτὸν[19]) μιμήσομαι; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἕτερος στρατηγός· τούτῳ[20]) αὐτῷ[21]) πάντων[22]) [γὰρ] περιεγένετο[23])

---

6. 1) ὅρμησεν 2) κιλυκίας· **7.** 1) ἡγεμώνας 2) περσσῶν 3) λιστρικὸν 4) ἐπιχειροῖ· 5) πολῆ 6) Ὑμᾶς 7) πέμψαι 8) πέζειν 9) σκεψόμεθα 10) ἐξουθενόντες 11) ταπεινότερον 12) κεροῦ· 13) μεταβολῆ 14) ἤδει 15) θάρσως 16) κατακρατήσης 17) πρὸσμαχῶν 18) στρατοπαίδων 19) αὐτῶ 20) τοῦτο 21) αὐτὸ· 22) πάντα 23) περὶ γενάμενος

Ἀλέξανδρος καὶ μηδὲν [24]) ὑπερτιθέμενος, ἀλλὰ πάντα γενναίως ποιῶν. κατὰ (δὲ) τὴν γενναίαν αὐτοῦ τόλμαν καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἅπαντα (sic) ὡς λέοντος τυγχάνει. ὁ δὲ Δαρεῖος εἶπεν αὐτῷ· πόθεν σὺ οἶδας [25]) ταῦτα; ὁ δὲ εἶπεν· ὅταν ἐπέμφθην [26]) ὑπὸ σοῦ, βασιλεῦ, πρὸς Φίλιππον, ἔβλεπον τοὺς φόβους Ἀλεξάνδρου ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τὴν μορφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὸν χαρακτῆρα. ὥστε [27]) οὖν καὶ σύ, βασιλεῦ, † εἰ εἶχες τοιούτους σατράπας· † (μετάπεμψαι οὓς ἔχεις σατράπας?) καὶ ὅσα ἔθνη σοι ἔστι Περσῶν [?]) καὶ Πάρθων καὶ Μήδων καὶ Ἐλυμαίων [28]) καὶ Βαβυλωνίων (καὶ) τῶν [29]) κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν καὶ † ὠδυνῶν † χώραν, ἵνα μή σοι [30]) τὰ Βακτρῶν [31]) καὶ † σαειρῶν· τὸ ὄνομά σοι ἐστὶν † (εἴπω)· ἔστι σοι γὰρ ἔθνη πολλά· καὶ στράτευσον ἐξ αὐτῶν, καὶ [32]) δυνατόν ἐστίν σοι, (εἰ) τοὺς θεοὺς ἔχεις εἰς συμμαχίαν [33]), καὶ ἡττῆσαι τοὺς Ἕλληνας, μέντοι γε τῷ [34]) πλήθει τῶν ὅπλων θαμβήσομεν τοὺς πολεμίους ἡμῶν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Δαρεῖος εἶπεν· καλῶς συνεβούλευσας· μία γὰρ ἐνθύμησις [35]) Ἑλλήνων κατανικᾷ τοὺς ὄχλους τῶν βαρβάρων, ὥσπερ καὶ εἷς λύκος βαρὺς ἀγέλην [36]) ποι-
fol. 222ᵃ μνίων ἀποδιώκει. καὶ οὕτως εἰπὼν Δαρεῖος κελεύει συναθροίζεσθαι τὰ πλήθη.

Cap. 8.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁδεύσας διὰ Κιλικίας [1]) ἦλθεν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Κύδνον [2])· καθαρὸν [3]) δὲ τὸ ὕδωρ ἦν, καὶ ἰδὼν Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ ποταμῷ. καὶ ἀποδυσάμενος ἐνήλατο [4]) ἐν αὐτῷ, ψυχροῦ ὄντος σφόδρα [5]) τοῦ ὕδατος· καὶ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ σωτηρία· ψυγεὶς [6]) γὰρ ἤλγησε [7]) τὴν κεφαλὴν καὶ πάντα τὰ ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ χαλεπῶς [8]) ἔκειτο. οἱ δὲ Μακεδόνες κατακειμένου τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ὀδυνοπαθοῦντος [9]) αὐτοῦ, αὐτοὶ ἐνόσουν τὰς ψυχάς, μήπως ἐπιγνοὺς Δαρεῖος τὴν νόσον Ἀλεξάνδρου ἐπέλθῃ αὐτοῖς· οὕτως μία ψυχὴ Ἀλεξάνδρου τὰς τοσαύτας ψυχὰς τῶν στρατοπέδων [10]) ἔθραυσε. καὶ ἤδη [11]) τις Φίλιππος ὀνόματι ἰατρὸς τυγχάνων ἐνετέλλετο [12]) τῷ Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι καταπότιον καὶ ἀπαλλάξαι [13]) αὐτὸν τῆς νόσου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρόθυμος [14]) ἐγένετο τοῦ δέξασθαι· ὁ δὲ Φίλιππος ηὐτρέπιζε τὸ φάρμακον. ἐπιστολὴ [15]) δὲ ἐδόθη τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ἐκπεμφθεῖσα ἀπὸ Παρμενίου [16]) τινὸς στρατηγοῦ τυγχάνοντος Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, ὅτι [17]) Δαρεῖος εἶπε πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἰατρόν, ἵνα σχὼν εὐκαιρίας φαρμάκῳ ἀνέλῃ σε [18]), ἐπαγγειλάμε-
fol. 222ᵇ νος [19]) δοῦναι αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν πρὸς γάμον καὶ κοινωνὸν ποιῆσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ ὑπέσχετο Φίλιππος τοῦτο

---

24) μηδένα 25) εἶδας 26) ἐπέμφην 27) ὥσπερ 28) ἐλυμηνῶν· 29) ὄντων 30) μέσον 31) βακτῶν 32) εἰ 33) συμαχίαν 34) τὸ 35) ἐνθύμησης 36) ἀγέλλην 8. 1) κιλυκίας 2) ὠκέανον· (so auch in der armen. übersetzung) 3) κατάρρουν 4) ἐνείλατο 5) σφοδροτάτου 6) ψυγεῖς 7) ἤλγεισε 8) χαλεπὸς 9) ὠδυνοπαθοῦντος 10) στρατοπαίδων 11) ἤδει 12) ἐνετέλετο 13) ἀπαλάξαι 14) ὑπεύθυνος 15) ἐπιστολὴν 16) ἁρμενίου 17) ὁ δὲ 18) ἀνελεῖσε· 19) ἐπαγγελάμενος

ποιεῖν· φύλαςςε οὖν ςεαυτόν, βαςιλεῦ, ἀπὸ Φιλίππου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν ἐπιςτολὴν καὶ ἀναγνοὺς οὐκ ἐταράχθη· ᾔδει[20]) γὰρ τὴν γνώμην τοῦ Φιλίππου οἵα ἐςτὶν πρὸς αὐτόν. ἔθετο οὖν τὴν ἐπιςτολὴν πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. προςελθὼν δὲ Φίλιππος ὁ ἰατρὸς ἐπέδωκεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ βαςιλεῖ πιεῖν τὴν κύλικα[21]) τοῦ φαρμάκου εἰπών· πίε, δέςποτα βαςιλεῦ, καὶ ἀπαλλάςςῃ[22]) τῆς νόςου. λαβὼν δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἰδοὺ πίνω, καὶ εὐθέως ἔπιεν. καὶ μετὰ τὸ πιεῖν τότε ἐπέδωκεν αὐτῷ τὴν ἐπιςτολήν. ὁ δὲ Φίλιππος ἀναγνοὺς τὴν ἐπιςτολήν, καθ' ἑαυτὸν τὰ γεγραμμένα[23]), εἶπεν· Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, οὐχ ὅμοιόν[24]) με εὑρήςεις[25]) τοῖς γεγραμμένοις. ἀναςωθεὶς δὲ Ἀλέξανδρος τῆς νόςου περιεπλάκη[26]) τῷ Φιλίππῳ καὶ εἶπεν αὐτός (αὐτῷ?)· ἔμαθες ποίαν γνώμην ἔχω πρὸς ςέ, Φίλιππε· πρότερον[27]) γὰρ τὴν ἐπιςτολὴν εἴληφα τοῦ φαρμάκου, καὶ τότε ἔπιον τὸ φάρμακον πιςτεύςας ἐμαυτὸν τῷ ὀνόματί ςου· ᾔδειν[28]) γὰρ ὅτι Φίλιππος κατὰ Ἀλεξάνδρου οὐδὲν χαλεπὸν ἐβουλεύςατο. fol. 223ª ὁ δὲ Φίλιππος εἶπεν· δέςποτα βαςιλεῦ, νῦν κόλαζε τὸν πέμψαντά ςοι[29]) τὴν ἐπιςτολὴν Παρμένιον[30]) ἀξίως· αὐτὸς γὰρ πολλάκις με πεῖςαι[31]) ἐζήτηςε[32]) φαρμάκῳ ςε ἀναιρῆςαι[33]), ἐφ' οἷς λάβοιμι τὴν ἀδελφὴν Δαρείου τὴν Δαδιφάρταν πρὸς γάμον· καὶ ἀρνηςαμένου μου ἴδε οἵῳ[34]) χαλεπῷ με παρέθετο παρὰ ςοὶ θανάτῳ. καὶ ταῦτα ἐξετάςας ὁ Ἀλέξανδρος καὶ εὑρὼν ἀναίτιον τὸν Φίλιππον τὸν Παρμένιον διαδέχεται (καὶ κολάζει).

Cap. 9.

Ἐκεῖθεν οὖν παραλαβὼν τὰ ςτρατόπεδα αὐτοῦ ὁ Ἀλέξανδρος παραγίνεται εἰς τὴν τῶν Μήδων χώραν. ἠπείγετο[1]) δὲ καταλαβεῖν τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν· καὶ ταύτην δουλωςάμενος ὥδευςεν ἱκανὰς ἡμέρας εἰς ἀνύδρους τόπους καὶ φαραγγώδεις, καὶ διὰ τῆς Ἀριανῆς παραγίνεται εἰς τὸν Εὐφράτην[2]) ποταμὸν καὶ τοῦτον γεφυρώςας ψαλίςι καὶ ςιδηραῖς κνήμαις[3]) ἐκέλευςε τὰ ςτρατόπεδα περᾶςαι. ὡς δὲ εἶδεν αὐτοὺς δειλιῶντας[4]) κελεύει τὰ κτήνη[5]) καὶ τὰ κενὰ (?) καὶ τὰς τροφὰς πάντων πρῶτον διαπερᾶςαι, καὶ τότε τὰ ςτρατόπεδα.[6]) οἱ δὲ δειλῶς[7]) εἶχον ὁρῶντες[8]) τὴν ἐπίρροιαν[9]) τοῦ ποταμοῦ, μήπως λυθῶςιν[10]) αἱ ψαλίδες.[11]) μὴ τολμώντων δὲ αὐτῶν διαπερᾶςαι[12]), λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ[13]) Ἀλέξανδρος τοὺς ὑπεραςπιςτὰς πρῶτος διέβη. διῆλθεν οὖν καὶ ἡ παράταξις αὐτοῦ πᾶςα. fol. 223ᵇ καὶ εὐθέως ἐκέλευςε τὰ ζεύγματα διαλυθῆναι τοῦ ποταμοῦ τοῦ Εὐφράτου· ὁ δὲ ςτρατὸς ἅπας ἐδυςχέραινεν[14]) ἐπὶ τούτῳ[15]), καὶ πλεῖον[16]) ἐδειλίων λέγοντες· ¡Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, εἰ γένοιτο ἡμᾶς

20) εἴδει 21) κοίλικα 22) ἀπαλάςςης 23) γεγραμένα 24) ὁμηόν 25) εὑρήςης 26) περιέπλακε 27) πρώτερον 28) εἴδεν 29) ςε 30) παρὰ ἁρμένιον 31) πεῖςε 32) ἐξήτηςε 33) ἀναιρεῖςε· 34) οἷο

9. 1) ἐπείγετο 2) ἐφράτην 3) κνήμεςιν· 4) διλιῶντας 5) κτήνει· 6) ςτρατόπαιδα 7) διλίας 8) ορῶντες εἶχον 9) ἐπείριαν 10) λιθῶςιν 11) αἰψαλίδες· 12) ἀπερᾶςαι 13) ἑαυτὸν 14) ἐδυςχέρενεν 15) τοῦτο· 16) πλείων

πολεμοῦντας ἀνατραπῆναι [17]) ὑπὸ τῶν βαρβάρων, πῶς ἔχωμεν τὴν σωτηρίαν ἡμῶν εὑρεῖν τοῦ διαπερᾶσαι; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὴν δειλίαν [18]) αὐτῶν καὶ ἀκούσας τὸν εἰς αὐτοὺς γενόμενον θρύλλον, συνάξας ἅπαντα τὰ στρατεύματα ἀπεφήνατο αὐτοῖς οὕτως· ἄνδρες συστρατιῶται, καλὰς ἐλπίδας δίδοτε τῆς νίκης, τοῦτο ἔχοντες κατὰ γνώμην ἡττημένοι ὑποστραφῆναι. διὰ τοῦτο οὖν ἐκέλευσα ἐκκοπῆναι τὴν γέφυραν, ἵνα πολεμοῦντες νικήσητε καὶ ἡττηθέντες μὴ φύγητε· οὐ γάρ ἐστιν ὁ πόλεμος φευγόντων ἀλλὰ διωκόντων. [19]) ὁμοῦ γὰρ τὴν ἐπάνοδον εἰς Μακεδονίαν ποιήσαντες νικηφόροι ὑποστρέψωμεν· ἡ γὰρ συμβολὴ [20]) τοῦ πολέμου παίγνιον ἡμῖν [21]) ἐστιν. καὶ οὕτως ἀποφηναμένου Ἀλεξάνδρου τιμὰς ἐδίδου τοῖς στρατεύμασιν καὶ εὐθύμως τῷ πολέμῳ ἐπέβαινον [22]) καὶ σκηνοποιούμενοι ἐκαθέζοντο.

fol. 224ᵃ Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Δαρείου στρατόπεδον ἐκαθέζετο ἐπάνω τοῦ Τίγριδος [23]) ποταμοῦ. συνέβαλον δὲ ἀλλήλοις εἰς πόλεμον, καὶ ἀμφότερα τὰ τάγματα γενναίως ἐπολέμουν πρὸς ἀλλήλους. καί τις τῶν Περσῶν, ὄπισθεν Ἀλεξάνδρου ἐλθών, ἀναλαβὼν Μακεδονικὸν ὅπλον καὶ ὡς σύμμαχος Μακεδόνων γενόμενος [24]) κατήνεγκε [25]) κατὰ τῆς κεφαλῆς Ἀλεξάνδρου καὶ ἔθραυσε τὴν κορυφὴν Ἀλεξάνδρου. καὶ εὐθέως δὲ συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατοπέδων Ἀλεξάνδρου παρίσταται [26]) αὐτῷ δέσμιος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος νομίσας αὐτὸν Μακεδόνα εἶναι λέγει αὐτῷ· ὦ γενναῖε [27]), τί σοι ἔδοξε τοῦτο ποιῆσαι; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ πλανήσῃ [28]) σε τὰ Μακεδονικὰ ὅπλα μου· ἐγὼ γὰρ Πέρσης εἰμί, Δαρείου σατράπης, καὶ προσελθὼν Δαρείῳ εἶπον αὐτῷ· ἐὰν σοι [29]) κομίσω τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου, τί μοι χαρίζῃ; αὐτὸς δὲ [30]) ἐπηγγείλατό μοι χώραν βασιλείας καὶ τὴν θυγατέρα [31]) αὐτοῦ πρὸς γάμον. ἐγὼ οὖν παραγενόμενος πρὸς σὲ ἀνέλαβον [32]) σχῆμα Μακεδονικόν, (ἵνα μὴ ἀποτύχω· τανῦν δὲ) μὴ ἐπιτυχὼν (τοῦ σκοποῦ, ἵσταμαι δέσμιος ἐνώπιόν σου). ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος, μεταπεμψάμενος ὅλον τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, θεωρούντων πάντων, τοῦτον [33])
fol. 224ᵇ ἀπέλυσεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἴδιον στρατόν· ἄνδρες Μακεδόνες [34]), τοιούτους ἔδει τοὺς στρατιώτας εἶναι τολμηροὺς πρὸς πόλεμον.

Cap. 10.

Λειφθέντες δὲ οἱ βάρβαροι † τὴν ἐπὶχρεῖαν † τῶν σιτίων, συστροφὴν ἐποίουν εἰς τὴν Βακτριανὴν [1]) χώραν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπέμενεν ἐκεῖ καὶ κατεκράτησεν ὅλον [2]) τὸν τόπον. ἕτερος δὲ σατράπης Δαρείου προσελθὼν Ἀλεξάνδρῳ εἶπεν· ἐγὼ σατράπης Δαρείου εἰμὶ καὶ μεγάλα αὐτῷ κατώρθωσα [3]) πράγματα ἐν πολέμοις καὶ οὐκ ηὐχαριστήθην [4]) παρ' αὐτοῦ· δός μοι οὖν μυρίους ἐνόπλους

17) ἀνατραπεῖναι 18) διλείαν 19) διοκόντων· 20) συμβουλή 21) ὑμῖν 22) συνέβαινον· 23) τίγρηδος 24) γεναμενος· 25) κατήνεγγε 26) παρίστατε 27) γεναῖε· 28) πλανήσει 29) σε 30) γὰρ 31) θυγατέραν 32) ἀννέλαβον· 33) τούτων πάντων 34) μακεδόναις
10. 1) βακτηριανὴν 2) ὅλην 3) κατόρθωσα 4) εὐχαρισθήτην

στρατιώτας καὶ δίδομαί[5]) σοι τὸν ἐμαυτοῦ[6]) βασιλέα Δαρεῖον. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος· πορεύου καὶ βοήθει τῷ σεαυτοῦ βασιλεῖ Δαρείῳ· οὐ γὰρ πιστεύω σοι τοὺς ἀλλοτρίους[7]) τῷ[8]) τοὺς ἰδίους προδιδόντι. ἔγραψαν οὖν οἱ ἐπ' ἐκείνων τῶν[9]) τόπων[10]) σατράπαι περὶ Ἀλεξάνδρου οὕτως· Δαρείῳ μεγάλῳ βασιλεῖ χαίρειν. καὶ πρότερον ἐν σπουδῇ φανεράν σοι ἐποιήσαμεν[11]) τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπίβασιν τὴν γενομένην ἡμῶν ἐν τῷ ἔθνει, καὶ νῦν σοι πάλιν φανερὸν ποιοῦμεν πεφθακέναι (sic) αὐτόν, καὶ πολιορκεῖ τὴν χώραν ἡμῶν καὶ ἀνεῖλεν ἐξ ἡμῶν πλείστους Πέρσας καὶ ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ κινδυνεύομεν τοῦ ἀπολέσθαι. τάχυνον οὖν μετὰ δυνάμεως πολλῆς τοῦ προφθάσαι αὐτὸν καὶ μὴ συγχωρῆσαι[12]) αὐτῷ ἐπελθεῖν σοι· fol. 225a
δυναμικὸν γὰρ καὶ πλεῖστόν[13]) ἐστι τὸ Μακεδονικὸν στράτευμα καὶ κατισχύει[14]) ἡμῶν. ἔρρωσο.[15]) λαβὼν ὁ Δαρεῖος καὶ ἀναγνοὺς τὰ γράμματα αὐτῶν πέμπει ἐπιστολὴν πρὸς Ἀλέξανδρον ἔχουσαν[16]) οὕτως· Μαρτυροῦμαί σοι . . . . ἐφ' οἷς με[17]) εἰργάσω[18]) . . . . τὴν μητέρα μου εἰς θεοὺς πεπορεῦσθαι[19]) ἡγοῦμαι, γυναῖκα δὲ μὴ ἐσχηκέναι, τὰ δὲ τέκνα μου μὴ γεγεννῆσθαι.[20]) ἐγὼ δὲ οὐ παύσομαι τὴν ὕβριν μου ἐπιζητῶν.... ἐγράφη γάρ μοι, ὅτι δικαίως διετέθης καὶ εὐσεβῶς πρὸς τοὺς ἐμούς. εἰ ἄρα δὲ καὶ δικαίως ἐποίεις, τὰ πρὸς ἐμὲ δίκαια ἔπραξας. ἔξεστι δέ σοι τῶν ἐμῶν μὴ φείδεσθαι· κακούχει δὲ αὐτὰς τιμωρίαις[21]), πολεμίων γὰρ τέκνα τυγχάνουσιν. οὔτε γὰρ εὐεργετῶν αὐτὰς ἕξεις[22]) με φίλον οὔτε κακοποιῶν αὐτὰς ἐχθρόν. δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἀναγνοὺς τὰ γράμματα Δαρείου ἐμειδίασε καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ταῦτα· Ἀλέξανδρος βασιλεὺς Δαρείῳ χαίρειν. τὰς κενάς[23]) σου ἀπονοίας καὶ φλυάρους καὶ ματαίας ὁμιλίας οἱ θεοὶ ἐμίσησαν ἕως τέλους. καὶ οὐ δυσωπῇ βλασφημῶν καὶ κενὰ ὑπονοῶν· οὐ γὰρ φοβούμενός σε τετίμηκα τούς ποτε σούς, οὔτε ἐλπίζων ἐλθεῖν εἰς διαλλαγὴν πρὸς σέ, ἵνα παραγενόμενος[24]) εὐχαριστήσῃς[25]) ἡμῖν. μὴ παραγίνου οὖν πρὸς fol. 225b
ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἄξιόν σοι τὸ ἐμὸν διάδημα τοῦ σοῦ διαδήματος· οὐ μὴν κωλύσεις[26]) τὴν πρὸς ἅπαντας μου εὐσέβειαν[27])· ἀλλὰ καὶ περισσοτέραν πρὸς τούς ποτε σοὺς ἐνδείξομαι ἀγαθὴν γνώμην. ἐσχάτην οὖν σοι ἐπιστολὴν γράφω . . . . μᾶλλον (?)

Cap. 11.

Καὶ ταῦτα γράψας Δαρείῳ Ἀλέξανδρος ἕτοιμος γέγονε πρὸς πόλεμον καὶ ἔγραψε πᾶσι τοῖς σατράπαις· (Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος σατράπαις) [καὶ] πᾶσι τοῖς ὑποτεταγμένοις αὐτῷ, Φρυγίας, Καππαδοκίας[1]), Παφλαγονίας[2]), Ἀραβίας, καὶ πᾶσι τοῖς ἑτέροις χαίρειν. βούλομαι ὑμᾶς χιτῶνας κατασκευάσαι πλήθους πολλοῦ[3]), καὶ

5) δίδομέ 6) ἐμαυτὸν 7) ἀλλοτρίοις 8) τὸ 9) τὸν 10) τόπον 11) ἐποιήσαμενεν 12) συγχωρεῖσαι 13) πλεῖσθον 14) κατισχεῖ 15) ἔρρωσον· 16) ἔχοντα 17) μη 18) εργάσω 19) πορεύεσθαι 20) γενῆσθαι· 21) τιμωρίας· 22) ἕξης 23) κενά 24) παραγενόμενον 25) εὐχαριστήσεις 26) κολύσης 27) εὐσέβαν· **11.** 1) καπαδοκίας· 2) παμφλαγονίας· 3) πολοῦ·

στεῖλαι ἡμῖν[4]) ἐν Ἀντιοχείᾳ[5]) τῆς Cυρίας· τὰς δὲ ὁπλοθήκας ἃς ἐςκευάςατε ἀποςτείλατε ἡμῖν· διατεταγμένοι γάρ εἰςιν κάμηλοι τριςχίλιοι[6]) ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου[7]) ποταμοῦ μέχρι Ἀντιοχείας[8]) τῆς πρὸς Cυρίαν (sic), πρὸς τὸ διακονεῖν καθὼς προςετάξαμεν, ἵνα ἀκαθυςτέρητον τὴν ὑπουργίαν εὕρωμεν. ἐν σπουδῇ οὖν παραγίνεσθε[9]) εἰς ἡμᾶς.

Ἔγραψαν δὲ καὶ οἱ σατράπαι Δαρείου οὕτως· Δαρείῳ μεγάλῳ βασιλεῖ (χαίρειν). εὐλαβῶς ἔχομεν τοιαῦτα γράφειν σοι, fol. 226ᵃ ἀναγκαζόμεθα δὲ ὑπὸ τῶν πραγμάτων. γίνωσκε, βασιλεῦ, ὅτι ὁ ἡγούμενος Μακεδόνων Ἀλέξανδρος δύο ἡμῶν τῶν μεγιστάνων πεφόνευκε[10]), τινὲς δὲ τῶν μεγιστάνων διέβησαν πρὸς Ἀλέξανδρον[11]) σὺν ταῖς παλλακίσιν. γνοὺς δὲ Δαρεῖος ταῦτα γράφει τοῖς ἔγγιστα στρατηγοῖς καὶ τοῖς σατράπαις αὐτοῦ [τοῦ] γενέσθαι ἑτοίμους καὶ παρεμβολὴν[12]) τιθέναι. ἔγραψε δὲ καὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ βασιλεῦσιν οὕτως· Δαρεῖος βασιλεὺς βασιλέων χαίρειν. ὡς μελλόντων ἡμῶν ἱδρῶτα ἀπομάξασθαι, ἀγωνίσασθαι μέλλομεν πρὸς ταλαίπωρόν[13]) τι ἔθνος Μακεδόνων (καὶ) πολεμεῖν. προσέταξε δὲ καὶ τῷ Περσικῷ στρατοπέδῳ (ἑτοίμους εἶναι). ἔγραψε δὲ καὶ Πώρῳ[14]) βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν δεόμενος βοηθείας τυχεῖν παρ' αὐτοῦ.

Cap. 12.

Δεξάμενος δὲ Πῶρος[1]) βασιλεὺς τὰ γράμματα Δαρείου καὶ ἀναγνοὺς τὰς συμφορὰς τὰς γινομένας αὐτῷ ἐλυπήθη. καὶ ἀντιγράφει[2]) αὐτῷ οὕτως· Πῶρος[1]) βασιλεὺς Ἰνδῶν βασιλεῖ Περσῶν[3]) Δαρείῳ χαίρειν. ἀναγνοὺς τὰ γραφόμενα ἡμῖν ὑπὸ σοῦ ἐλυπήθην σφόδρα καὶ ἀπορῶ[4]) θέλων[5]) σοι συντυχεῖν καὶ βουλεύσασθαι περὶ τῶν συμφερόντων, κωλυόμενος ὑπὸ τῆς συνεχούσης με σωματικῆς fol. 226ᵇ νόσου. εὐθύμως οὖν διάγε, ὡς ἡμῶν συμπαρόντων[6]) σοι[7]), καὶ μὴ δυναμένων στέγειν[8]) τὴν ὕβριν ταύτην. πρὸς ὃ οὖν βούλει γράψον ἡμῖν· σοὶ γὰρ παράκεινται αἱ ὑπ' ἐμοὶ[9]) οὖσαι δυνάμεις, καὶ (εἰ μὴ ἀρκοῦσιν αἱ περικείμεναι δυνάμεις, καὶ) τὰ πορρωτέρω δὲ[10]) ὄντα ὑπακούσονταί μου ἔθνη. μαθοῦσα δὲ ταῦτα ἡ μήτηρ Δαρείου διεπέμψατο Δαρείῳ[11]), κρύφα γράψασα[12]) αὐτῷ οὕτως· Δαρείῳ τῷ ἐμῷ τέκνῳ χαίρειν. ἀκούω σε συναθροίζοντα ἔθνη καὶ βουλόμενον ἕτερον πόλεμον συνάψαι πρὸς Ἀλέξανδρον· μὴ οὖν ταράξῃς[13]) τὴν οἰκουμένην, τέκνον· τὸ γὰρ μέλλον[14]) ἄδηλόν ἐστιν. ἔασον οὖν ἐλπίδας ἐπὶ κρεῖσσον καὶ μὴ ἀποτομίαν[15]) ἀμφιβάλλων τοῦ ζῆν[16]) στερηθῇς. ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ παρὰ Ἀλεξάνδρῳ βασιλεῖ, καὶ οὐχ ὡς πολεμίου μητέρα ἔσχε[17]) με, ἀλλ' ἐν

---

4) ὑμῖν 5) αντιοχία 6) τριςχίλλιοι· 7) ἐφράτου 8) ἀντειοχείας 9) παραγίνεσθαι 10) πεφώνευκε 11) ἀλεξάνδρειαν 12) παραμβολὴν 13) ταλαίπορόν 14) πόρω 12. 1) πόρως 2) ἀντιγράφειν 3) περσσῶν 4) ἀπό^{ρ}ρῶ 5) θέλω 6) συ^{μ}νπαρόντων 7) σε· 8) στέγην 9) ἐμοῦ 10) τε 11) δαρείου· 12) γράψας 13) ταράξεις 14) μέλλων 15) ἀποτομῇ χρησάμενος (wol glosse zu ἀμφιβάλλων) 16) ζεῖν 17) ἔσχειν

μεγάλη δορυφορίᾳ[18], ὅθεν ἐλπίζω συνθήκας καλὰς ἐλεύσεσθαι. ἀναγνοὺς δὲ Δαρεῖος ἐδάκρυσεν ἀναμιμνησκόμενος[19] τῆς ἑαυτοῦ συγγενείας· ἅμα δὲ ἐταράσσετο καὶ ἔνευε[20]) πρὸς πόλεμον.

Cap. 13.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔχων δύναμιν πολλὴν[1]) παραγίνεται ἐν τῇ Περσικῇ χώρᾳ. τὰ οὖν τείχη τῆς πόλεως ὑψηλὰ τυγχάνοντα τοῖς Μακεδόσι διάδηλα[2]) ἐγένετο. ἐπινοεῖ τι[3]) οὖν ὁ φρενήρης Ἀλέ- fol. 227a
ξανδρος, καὶ τὰ ἐκεῖ νεμόμενα ποίμνια τῶν νομῶν ἀποσπάσας[4]) καὶ ἐκ τῶν[5]) δένδρων κλάδους ἀποσπάσας ἐπέδησεν εἰς τὰ νῶτα αὐτῶν, καὶ ὄπισθεν τῶν στρατοπέδων ἐβάδιζον τὰ ποίμνια. συρόμενοι δὲ ἐπὶ τῆς γῆς οἱ κλάδοι ἀπώθουν[6]) τὴν κόνιν[7]), ἣν ἐσάλευον, καὶ ἀνήρχετο ὁ κονιορτὸς ἕως Ὀλύμπου[8]), ὥστε τοὺς Πέρσας ἀπὸ τῶν τειχέων[9]) ὁρῶντας[10]) ὑπονοεῖν πλῆθος ἄμετρον στρατοπέδων[11]) τυγχάνειν.[12]) ἑσπέρας δὲ γενομένης ἐκέλευσε δεθῆναι[13]) εἰς τὰ κέρατα τῶν ποιμνίων δᾷδας[14]) καὶ κηρία καὶ ταῦτα ἀναφθῆναι καὶ καίειν.[15]) ἦσαν γὰρ πεδινοὶ[16]) οἱ τόποι· καὶ ἦν θεωρούμενον ὅλον τὸ πεδίον[17]) ὡς πυρὶ[18]) καιόμενον. καὶ ἐδειλίασαν οἱ Πέρσαι. ἦλθον οὖν πλησίον τῆς πόλεως Περσίδος ὡς ἀπὸ σημείων [ἡμερῶν] ε', καὶ ἐζήτει Ἀλέξανδρός τινα[19]) πέμψαι πρὸς Δαρεῖον μηνύοντα[20]) αὐτῷ, πότε τὴν συμβολὴν[21]) τοῦ πολέμου ποιήσουσιν. κοιμᾶται[22]) οὖν Ἀλέξανδρος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ὁρᾷ καθ' ὕπνους[23]) τὸν Ἄμμωνα ἐν σχήματι Ἑρμοῦ παρεστῶτα αὐτῷ, ἔχοντα κηρύκιον[24]) καὶ χλαμύδα καὶ ῥάβδον, καὶ Μακεδονικὸν πιλίον[25]) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγοντα αὐτῷ· τέκνον Ἀλέξαν- fol. 227b
δρε, ὅτε καιρός ἐστι βοηθείας, συμπάρειμί σοι· σὺ οὖν ἐὰν πέμψῃς ἄγγελον πρὸς Δαρεῖον, προδώσει σε· σὺ δὲ αὐτοῦ[26]) ἄγγελος γενοῦ καὶ πορεύου ἀναλαβὼν τὸ σχῆμα ὅπερ ὁρᾷς με ἔχειν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν αὐτῷ· ἐπικίνδυνόν με βασιλέα ὄντα δι' ἑαυτοῦ ἄγγελον γενέσθαι. λέγει Ἄμμων· ἀλλὰ θεὸν ἔχων βοηθὸν τυγχάνοντα, οὐδὲν βλαβερὸν ἐπακολουθήσει[27]) σοι. λαβὼν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτον τὸν χρησμὸν ἀνίσταται χαίρων καὶ μεταδίδωσι[28]) τοῖς σατράπαις αὐτοῦ. οἱ δὲ συνεβούλευον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιῆσαι.

Cap. 14.

Παραλαβὼν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ Εὔμηλον τοὔνομα σατράπην, ἄρας μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἵππους εὐθέως ὥδευσε καὶ παραγίνεται εἰς τὸν καλούμενον Στράγγαν[1])ποταμόν. οὗτος δὲ ὁ ποταμὸς πήγνυται ταῖς

18) δοροφορία· 19) ἀναμνησκόμενος 20 ἔνεβε **13.** 1) πολήν· 2) διάδημα 3) τί 4) cod.: καὶ τῶν ἐκεῖ νεμομένων ποιμνίων τὰς νομὰς ἀπὸσπάσας· 5) ἐκτῶν 6) ἀπὸθούσαν 7) κόνην· 8) ὀλύπου· 9) τειχείων 10) ὁρόντας 11) στρατοπαίδων 12) τυγχάνει· 13) δὲ θῆναι 14) δάδας 15) κέειν· 16) παιδινοὶ 17) τοπαιδίον 18) πῦρ 19) τινὰς 20) μηνίοντα 21) συμβουλὴν 22) κοιμάτε 23) ὕπνου 24) κηρίκιον 25) παλλίον 26) αὐτοῦ (vielleicht αὐτός oder δι' αὐτοῦ statt δὲ αὐτοῦ) 27) ἐπακολουθήση 28) μεταδίδωσοι **14.** 1) στράγαν

χιόσιν[2]) ὥστε ἐδαφοῦσθαι αὐτὸν καὶ πετρώδη γίνεσθαι καὶ διαπε-
ρᾶσθαι ἐπάνω αὐτοῦ τὰ κτήνη καὶ ἁμάξας· εἶτα μεθ' ἡμέρας λύεται
καὶ γίνεται βαθύρρους[3]), ὥστε κατασύρειν τοὺς ληφθέντας[4]) τῷ
ῥεύματι διαπερῶντας. εὗρεν οὖν παγέντα τὸν ποταμὸν Ἀλέξαν-
fol. 228ᵃ δρος, καὶ ἀναλαβὼν τὸ σχῆμα ὅπερ εἶδε[5]) δι' ὀνείρου φοροῦντα
τὸν Ἄμμωνα, καθίσας εἰς τὸν Βουκέφαλον ἵππον διαπερᾷ μόνος.
τοῦ δὲ Εὐμήλου παρακαλοῦντος αὐτὸν σὺν αὐτῷ διαπεράσαι, μὴ
γένηται οὕτω τις[6]) ἀνάγκη[7]) βοηθείας, Ἀλέξανδρος[8]) λέγει αὐτῷ·
ὧδε μεῖνον μετὰ τῶν δύο πώλων· ἔχω γὰρ βοηθὸν τὸν χρησμο-
δοτήσαντά μοι τοῦτο τὸ σχῆμα ἀναλαβεῖν καὶ μόνον με πορευθῆ-
ναι. εἶχε δὲ ὁ ποταμὸς τὸ πλάτος μέτρον σταδίου ἑνός. καὶ ἀπο-
βὰς Ἀλέξανδμος ὥδευσε καὶ ἦλθεν ἔγγιστα τῶν πυλῶν Περσίδος·
καὶ οἱ ἐκεῖ φρούραρχοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τοιούτῳ σχήματι
ὑπενόουν αὐτὸν θεὸν εἶναι [τὸν Ἀλέξανδρον]. κατασχόντες[9]) δὲ
αὐτὸν ἐπυνθάνοντο[10]) παρ' αὐτοῦ[11]) τίς ἂν εἴη. εἶπε δὲ αὐτοῖς
Ἀλέξανδρος· βασιλεῖ Δαρείῳ παραστήσατέ με[12])· αὐτῷ γὰρ ἀπαγ-
γελῶ τίς [ἂν] εἰμι. ἔξω δ' ἐπὶ λόφων[13]) ἦν Δαρεῖος στρατοὺς[14])
ὀρύσσων[15]) καὶ φάλαγγας συντάσσων ὡς ἡρώων ὄντων τῶν Μα-
κεδόνων. (?) συναθροίσας δὲ Ἀλέξανδρος τῇ[16]) θεωρίᾳ τῇ ξένῃ
πάντας, παρ' ὀλίγον δὲ προσεκύνησεν αὐτὸν Δαρεῖον, θεὸν νομί-
σας αὐτὸν ἐξ Ὀλύμπου[17]) κατελθόντα, καὶ βαρβάρων στολαῖς κε-
fol. 228ᵇ κοσμῆσθαι.[18]) ὁ δὲ Δαρεῖος ἐκαθέζετο, διάδημα φορῶν λίθοις πο-
λυτίμοις....[19]), ἐσθῆτα δὲ Σηρικὴν[20]) Βαβυλωνίοις ὑφάσμασιν (καὶ)
χρυσονήμασι (ὑφασμένην) καὶ πορφύραν βασιλικὴν χρύσεά[21]) τε
ὑποδήματα[22]) διὰ λίθων κεκοσμημένα[23]) μέχρι τῶν κνημῶν[24])
αὐτοῦ, σκῆπτρα δὲ[25]) ἑκατέρωθεν, στίφη[26]) δὲ μυριάδων[27]) πέριξ
αὐτοῦ. ὁ δὲ Δαρεῖος ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τίς [ἂν] ἐτύγχανεν[28]),
θεωρήσας φοροῦντα αὐτὸν σχῆμα ὃ μηδέποτε εἶδεν.[29]) ὁ δὲ Ἀλέ-
ξανδρος εἶπεν αὐτῷ· ἄγγελός εἰμι Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. καὶ
λέγει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεύς· καὶ τί πάρει πρὸς ἡμᾶς; ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἐγώ σοι μηνύω, ὡς παρόντος Ἀλεξάνδρου,
πότε τὸν πόλεμον συνάπτεις; γίνωσκε οὖν, βασιλεῦ Δαρεῖε, ὅτι
βραδύνων εἰς μάχην βασιλεὺς ἤδη πρόδηλός ἐστι τῷ[30]) ἀντιδίκῳ[31]),
ἀσθενῆ ἔχων τὴν ψυχὴν εἰς τὸ πολεμεῖν. ὥστε οὖν μὴ ἀμέλει,
ἀλλὰ ἀνάγγειλόν[32]) μοι πότε βούλει συνάψαι τὸν πόλεμον. ὁ δὲ
Δαρεῖος ὀργισθεὶς εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· σοὶ[33]) οὖν συνάπτω τὸν
πόλεμον ἢ Ἀλεξάνδρῳ; οὕτως γὰρ εἶ θρασυνόμενος ὡς αὐτὸς
Ἀλέξανδρος τυγχάνων, καὶ τολμηρῶς[34]) ἀποκρίνῃ[35]) ὡς ἐμοῦ

2) χίωσιν 3) βαθύρους 4) λειφθέντας 5) ἴδε 6) τῆς 7) ἀνάγκης 8) ἀλλέξανδρος 9) κατασχῶντα 10) ἐπυνθάνετο 11) αὐτῶν 12) μοι 13) λόφον (λόφῳ?) 14) στράτας 15) ὁ ῥύσσων 16) mscr. so: τῇ θεωρίᾳ τῇ ξενη· πάντας παρ' ὀλίγον δὲ· πρὸσέκύνησεν αὐτῷ δά-ρειος· θεὸν κτλ. 17) ολύπου 18) κεκοσμεῖσθε 19) in der hs. keine lücke. 20) συρικὴν 21) χρυσέοις 22) ὑποδήμασι 23) κειμένων 24) τοῖς κνήμεσιν 25) δ.. (radiert in der hs.) 26) στήφη 27) μυριάδες 28) ἐτύχανεν· 29) ἴδεν· 30) τῶν 31) ἀντιδίκων· 32) ἀνάγγελόν 33) σὺ 34) τολμηρὸς 35) ἀπὸκρίνειν

ἔταιρος[36]) τυγχάνων. ἐπὶ οὖν τῷ συνήθει δείπνῳ ἐλεύσομαι καὶ
συνδειπνήσεις μοι, διότι καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος δεῖπνον ἐποίησε fol. 229a
τοῖς ἐμοῖς γραμματηφόροις.[37]) καὶ οὕτως εἰπὼν Δαρεῖος, κρατήσας ἐκ τῆς χειρὸς Ἀλέξανδρον, ἦλθεν ἔνδον τοῦ παλατίου αὐτοῦ. καὶ τοῦτο δὲ σημεῖον ἀγαθὸν ἔσχεν Ἀλέξανδρος χειραγωγηθεὶς ὑπὸ τοῦ τυράννου. καὶ εἰσελθὼν ἔνδον τοῦ παλατίου αὐτοῦ εὐθέως ἀνεκλήθη πρῶτος Ἀλέξανδρος εἰς τὸν δεῖπνον Δαρείου.

Cap. 15.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἀπέβλεπον θαυμάζοντες τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος σμικρότητι, ἀλλ' ἠγνόουν[1]) ὅτι ἐν μικρῷ ἀγγείῳ τύχης οὐρανίου ἦν δόξα.[2]) τῶν[3]) δὲ πινόντων[4]) πυκνοτέρως[5]) ἐν τοῖς σκύφοις, Ἀλέξανδρος ἐπίνοιαν[6]) τοιαύτην ἐποίησεν· ὅσους σκύφους ἔλαβεν, ἔσωθεν τοῦ κόλπου ἔβαλεν. οἱ δ' ἐμβλέποντες[7]) αὐτῷ εἶπον τῷ Δαρείῳ. ἀναστὰς δὲ ὁ Δαρεῖος εἶπεν· ὦ γενναῖε, πρὸς τί ταῦτα ἐγκολπίζει κατακείμενος ἐπὶ δείπνου; νοήσας δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τοῦ σχήματος*) τῆς ψυχῆς εἶπεν· μέγιστε βασιλεῦ, οὕτως ὁ Ἀλέξανδρος ὅταν δεῖπνον ποιῇ τοῖς ταξιάρχαις καὶ ὑπερασπισταῖς αὐτοῦ τὰ κύπελλα[8]) δωρεῖται· ὑπενόουν[9]) (οὖν) καὶ σὲ τοιοῦτον εἶναι, ὁποῖος ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡγησάμην πιθανό-
τητι[10]) τοῦτο ποιεῖν. τὸν λόγον οὖν Ἀλεξάνδρου οἱ Πέρσαι ἐκ- fol. 229b
πλαγέντες ἐθαύμαζον· πλαστὸς[11]) γὰρ ἀεὶ μῦθος ἐὰν ἔχῃ[12]) πίστιν ἐν ἐκστάσει ποιεῖ[13]) τοὺς ἀκούοντας. πολλῆς οὖν σιγῆς γενομένης ἀνεγνώρισε[14]) τὸν Ἀλέξανδρον Παραγάγης τοὔνομα ὁ γενόμενος ἡγεμὼν ἐν τῇ Περσίδι· ᾔδει[15]) γὰρ ἀληθῶς τὸν Ἀλέξανδρον κατὰ πρόσωπον. ἡνίκα γὰρ τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν Πέλλην[16]) τῆς Μακεδονίας ὑπὸ Δαρείου πεμφθεὶς πρέσβυς[17]) τοὺς φόρους ἀπαιτῶν[18]) καὶ ἐκωλύθη[19]) ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, τοῦτον ἐπεγίγνωσκεν. καὶ κατανοήσας ἐπιεικῶς τὸν Ἀλέξανδρον[20]) εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· οὗτός ἐστιν ὁ Φιλίππου παῖς, εἰ καὶ τοὺς τύπους αὐτὸς ἤλλαξε· πολλοὶ γὰρ ἄνθρωποι τῇ φωνῇ γινώσκονται, κἂν ἐν σκοτίᾳ[21]) διαβαίνωσιν.[22]) οὗτος οὖν πληροφορηθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας συνειδήσεως, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Ἀλέξανδρος, προσανακλιθεὶς[23]) τῷ Δαρείῳ[24]) εἶπεν αὐτῷ· μέγιστε βασιλεῦ Δαρεῖε καὶ δυνάστα πάσης χώρας, οὗτος ὁ πρέσβυς[25]) Ἀλεξάνδρου αὐτός ἐστιν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδόνων βασιλεύς, ὁ πάλαι Φιλίππου γεγονὼς ἀριστεύων. ὁ δὲ Δαρεῖος καὶ οἱ συνέστιοι[26]) αὐτοῦ ἦσαν οἰνούμενοι[27]) σφόδρα.
ὁ οὖν Ἀλέξανδρος ἀκούσας τὸν λόγον Παραγάγου τὸν ῥηθέντα fol. 230a

---

36) ἕτερος 37) γραμματιφόροις· **15.** 1) ἔγνώουν 2) δόξης 3) τὸν 4) πεινόντων 5) πυκροτέρως 6) ἐποίνιαν 7) δὲ βλέποντες *) wol eine lücke anzunehmen 8) κύπελα 9) ὑπεννόουν 10) πειθανότητι 11) πας τὶ (πᾶς τις) 12) ἔχει 13) ποιεῖν 14) ἀνιστόρισε 15) εἴδη 16) πέλην 17) πρέσβευς 18) ἀπετῶν· 19) ἐκολλήθη 20) τῶ Ἀλεξάνδρω 21) σκοτεία 22) διαβαίνών· 23) προσανακληθεὶς 24) δαρίω 25) πρέσβεις 26) συνεσθίωτες (συνεσθίοντες αὐτῷ?) 27) ὀ'νόμενοι (οἰνωμένοι?)

ὑπ᾽ αὐτοῦ τῷ Δαρείῳ ἐπὶ τοῦ δείπνου, συννοήσας[28]) γνωστὸν[29]) ἑαυτὸν[30]) γενέσθαι, πλανήσας[31]) πάντας ἥλατο[32]), ἔχων ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ τοὺς χρυσοῦς σκύφους, καὶ ἐξῆλθεν λαθραίως ἐγκαθίσας[33]) τῷ πώλῳ αὐτοῦ ὥστε φυγεῖν τὸν κίνδυνον. καὶ εὑρὼν πρὸς τῷ πυλῶνι Πέρσην[34]) φύλακα ἀνεῖλεν αὐτὸν καὶ ἐξῆλθεν τὴν Περσικὴν πόλιν.[35]) ὁ δὲ Δαρεῖος διαγνοὺς ἐξέπεμψε Πέρσας ἐνόπλους τὸν Ἀλέξανδρον καταλαβεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπροθυμοποίει τὸν πῶλον, διευθύνων[36]) αὐτῷ[37]) τὴν ὁδόν· ἦν γὰρ νὺξ βαθεῖα καὶ σκότος κατ᾽ Ὀλύμπου. πλεῖστοι δὲ τοῦτον κατεδίωκον καὶ οὐ κατέλαβον αὐτόν· οἱ μὲν γὰρ εἶχον τὴν ὁδευτικὴν γῆν, οἱ δὲ ὑπὸ[38]) σκότους συνέπιπτον εἰς τοὺς κρημνούς[39])· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἦν ὥσπερ ἀστὴρ ἐξ οὐρανοῦ φαιδρὸς ἀνιὼν μόνος. καὶ εἰς οὐδὲν φεύγων ἡγεῖτο τοὺς Πέρσας. Δαρεῖος δὲ συνεφοράζετο ἐπὶ τοῦ κλιντῆρος αὐτοῦ καθεζόμενος. πρὸς τούτοις δὲ † ἐθαυμάζετο· τί ἂν ἢ σήμερον † (ἐθεάσατό τι σημεῖον?) εἰκὼν γὰρ Ξέρξου τοῦ βασιλέως ἐξαίφνης[40]) ἐκ τοῦ ὀρόφου ἐξέπεσεν, ἣν πάνυ ἠγάπα Δαρεῖος, ὅτι ἦν εὐπρεπεστάτη τῇ γραφῇ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος διασωθεὶς τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ φεύγων ἦλθεν ἕωθεν ἐπὶ τὸν Στράγγαν
fol. 230ᵇ ποταμόν· καὶ ἅμα τῷ διαπερᾶσαι αὐτόν[41]), ἐπὶ τὴν ὄχθην[42]) ἐλθόντος τοῦ πώλου καὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας θέντος ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ποταμὸς διελύθη ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνος, καὶ ὁ μὲν πῶλος ἐφέρετο ὑπὸ[43]) τοῦ ὕδατος ἁρπαγείς, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἔρριψεν ἐπὶ τὴν γῆν. οἱ δὲ Πέρσαι διώκοντες τὸν Ἀλέξανδρον ἦλθον ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἤδη διαπεράσαντος τοῦ Ἀλεξάνδρου· αὐτοὶ δὲ μὴ δυνηθέντες διαπερᾶσαι ὑπέστρεψαν· ὁ γὰρ ποταμὸς ἦν ἀπέρατος πᾶσιν ἀνθρώποις. οἱ οὖν Πέρσαι στραφέντες τῷ Δαρείῳ βασιλεῖ ἀπήγγειλαν[44]) τὸ εὐτύχημα Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ Δαρεῖος καταπληττόμενος τῷ παραδόξῳ σημείῳ ἐλυπήθη πάνυ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πεζεύσας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ εὗρε τὸν Εὔμηλον καθεζόμενον μεθ᾽ ὧν κατέλειπε δύο πώλων, καὶ ἀφηγήσατο[45]) αὐτῷ[46]) πάντα τὰ πραχθέντα.

Cap. 16.

Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν στρατευμάτων εὐθέως ἐκέλευσε τὰς φάλαγγας τῶν Ἑλλήνων ἐξ ὀνόματος καθοπλισθῆναι[1]) καὶ ἑτοίμως παραστῆναι Δαρείῳ. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ αὐτῶν[2])
fol. 231ᵃ ἕστηκεν παραθαρρύνων αὐτούς, καὶ συναθροίσας πάντα τὰ στρατεύματα εὗρε τὸν ἀριθμὸν χιλιάδας[3]) ἑκατὸν εἴκοσι. καὶ στὰς ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου τινὸς παραινεῖ αὐτοῖς λέγων· ἄνδρες συστρατιῶται, εἰ καὶ βραχὺς ὁ ἀριθμὸς ἡμῶν, ἀλλὰ φρόνησις μεγάλη παρ᾽ ἡμῖν

28) συνοήσας 29) γνωσθὸν 30) ἑαυτῷ 31) πλανίσας 32) εἵλατο 33) λαθραίως· καὶ καθίσας 34) πέρσον 35) πόλην· 36) διευθύνον 37) αὐτοῦ 38) ἐπὶ 39) κρυμνοῦς· 40) ἐξέφνης 41) ἅμα αὐτὸν δι'πέρασεν 42) ὄχθαν 43) ἐπὶ 44) ἀπείγγειλαν 45) ἀφηγείσατο 46) αὐτοῦ **16.** 1) καθοπλησθῆναι 2) αὐτὸν 3) χιλιάδες

καὶ θάρσος καὶ δύναμις ὑπὲρ [4]) τοὺς Πέρσας τοὺς ἐναντίους ἡμῶν. μηδεὶς οὖν ὑμῶν ἀσθενέστερόν τι λογίσηται [5]) θεωρῶν τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων· εἷς γάρ τις ἐξ ὑμῶν χεῖρα γυμνώσας τῶν ἀντιμάχων χιλίους [6]) ἀναιρήσει. μηδεὶς (οὖν) ὑμῶν δειλιάσῃ [7])· πολλαὶ γάρ εἰσιν μυριάδες μυιῶν [8]) λειμῶνα θλίβουσαι· ὁπόταν δὲ ταύταις βομβῶσι σφῆκες [9]), σοβοῦσιν αὐτὰς ταῖς πτέρυξι· οὕτως καὶ τὸ πλῆθος οὐδέν ἐστι πρὸς σύνεσιν· σφηκῶν [10]) γὰρ ὄντων οὐδέν εἰσιν αἱ μυῖαι. [11]) καὶ οὕτως εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἐθάρσυνεν τὰ στρατεύματα αὐτοῦ· τὰ [12]) δὲ στρατεύματα ἠνδραγάθουν καὶ εὐφήμουν τὸν Ἀλέξανδρον. ὁδεύσας οὖν ἔρχεται ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ [13]) Στράγγα ποταμοῦ, τουτέστιν ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτοῦ. ὁ δὲ Δαρεῖος ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρχεται καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὸν Στράγγαν· καὶ ἰδὼν ὀλιγοστὸν αὐτὸν καὶ παγέντα περάσας διώδευσε καὶ ἐφέρετο διὰ μέσης [14]) τῆς ἐρήμου, βουλόμενος πρῶτος ὑπεισελθεῖν τοῖς στρατεύμασιν Ἀλεξάνδρου, ὅπως εὕρωσιν αὐτοὺς ἀπαρασκεύους, καὶ τούτους τροπώσηται. κήρυκες δὲ εἰς μέσον ἐλθόντες ἐκήρυξαν καλοῦντες εἰς μάχην τοὺς ἀριστέας. ὁ δὲ πᾶς στρατὸς Δαρείου ἐθωρακίσαντο [15]) πανοπλίᾳ. [16]) ὁ δὲ Δαρεῖος ἦν ἐφ' ἅρματος ὑψηλοῦ, καὶ οἱ σατράπαι αὐτοῦ ἐπὶ δρεπανηφόρων ἁρμάτων ἐκαθέζοντο, ἄλλοι δὲ ἐκόμιζον ὅπλα πανουργικὰ καὶ δόρατα μηχανικά. τῶν δὲ στρατοπέδων [17]) τῶν Μακεδονικῶν ἡγεῖτο Ἀλέξανδρος καθεζόμενος ἐπὶ τὸν Βουκέφαλον ἵππον· προσεγγίσαι δὲ τούτῳ [18]) τῷ ἵππῳ οὐδεὶς ἐδύνατο. ὡς δὲ ἑκάτερον μέρος ἔκλαγξε [19]) πολεμικὸν μέλος, οἱ μὲν λίθους ἔβαλλον [20]), οἱ δὲ τόξα ἔπεμπον ὡς ὄμβρον ἀπὸ οὐρανοῦ φερόμενον, οἱ δὲ † ζύγελας † ἔβαλλον [20]), ἕτεροι δὲ βολίδας [21]) ἐσφενδόνιζον, ὥστε ἐπικαλύπτειν τὸ τῆς ἡμέρας φέγγος. πολλὴ [22]) δὲ σύγχυσις ἦν [23]) τυπτόντων καὶ τυπτομένων· πολλοὶ μὲν βέλεσι τρωθέντες ἔθνησκον, ἄλλοι δὲ ἡμισφαγεῖς ἔκειντο· γνοφερὸς δὲ ἦν ὁ ἀὴρ καὶ αἱματώδης. πολλῶν δὲ Περσῶν ὀλεθρίως [24]) τελευτησάντων, ὁ δὲ Δαρεῖος φοβηθεὶς ὑπέστρεψε τὰς ἡνίας τῶν ἁρμάτων τῶν δρεπανηφόρων καὶ τροχιζόντων τοὺς ἑαυτοῦ ὄχλους καὶ θεριζόντων· αὐτὸς (γὰρ) Δαρεῖος ἐθέριζε τοὺς πολλοὺς [25]) ὄχλους τῶν Περσῶν, ὡς ἐπ' ἀρούρας [26]) στάχυας ἀγρῶται κείροντες. καὶ ἐλθὼν Δαρεῖος ἐπὶ τὸν Στράγγαν ποταμὸν φεύγων αὐτὸς μὲν [οὖν] καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διεπέρασαν, εὑρόντες παγέντα τὸν ποταμόν, τὰ δὲ πλήθη τῶν Περσῶν καὶ βαρβάρων βουληθέντα διαπερᾶσαι τὸν ποταμὸν καὶ φυγεῖν, εἰσῆλθον πρὸς αὐτὸν ἅπαντα τὰ πλήθη καὶ ἐλύθη καὶ ἥρπασε πάντας ὅσους εὗρε. οἱ δὲ λοιποὶ Πέρσαι ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἀναιροῦνται. [27]) ὁ δὲ Δαρεῖος φυγὰς γενόμενος ἦλθεν εἰς

fol. 231 b (margin, beside "πρῶ-")

fol. 232 a (margin, beside "αἱματώδης")

4) ὑπὸ 5) λογήσηται· 6) χιλίας 7) δειλιάσει· 8) μυων 9) φῖκες· 10) σφικῶν 11) μυῖαις· 12) die worte τὰ δὲ στρ. von jüngerer hand am rande. 13) τοῦ τὰ μέρη (sic) 14) μέσου 15) ἐθορακίσαντο 16) πανοπλία· 17) στρατοπαίδων 18) τοῦτο 19) ἔκραξε 20) ἔβαλον· 21) μολίβδας (μολίβδους oder μολιβδίδας) 22) πολλοὶ 23) ἦν 24) ὀλεθροίως 25) πολοὺς 26) αρούρης 27) ἀναιροῦντο·

τὸ ἑαυτοῦ παλάτιον καὶ ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ἀνοιμώξας[28])
cὺν δάκρυcιν ἐθρήνει ἑαυτόν, ἀπολέcας τοcοῦτον πλῆθος cτρατιω-
τῶν καὶ τὴν Περcίδα ὅλην ἐρημώcας. cυμφοραῖς δὲ τοιαύταις
cυνεχόμενος[29]) ἐθρήνει ἑαυτῷ λέγων· ὁ τηλικοῦτος βαcιλεὺς Δα-
fol. 232b ρεῖος, ὁ τοcαῦτα ἔθνη ὑποτάξας καὶ πάcας τὰς πόλεις δουλωcά-
μενος, ὁ θεῶν cύνθρονος γενόμενος[30]) καὶ τῷ ἡλίῳ cυνανατείλας
νῦν φυγὰς ἐγενόμην ἔρημος. ἀληθῶς τὸ μέλλον οὐδεὶς ἀcφαλῶς
βουλεύεται· ἡ[31]) γὰρ τύχη[32]) εἰ[33]) βραχεῖαν λάβη[34]) ῥοπὴν τοὺς
ταπεινοὺς ὑπεράνω τῶν νεφελῶν ἀναβιβάζει καὶ τοὺς ἀπὸ ὕψους
εἰς Ἅιδου κατάγει.[35]) ἔκειτο οὖν Δαρεῖος ἔρημος ἀνθρώπων, ὁ
τοcούτων ἐθνῶν βαcιλεὺς γενόμενος.

Cap. 17.

Ὀλίγον οὖν διανήψας καὶ διαναcτὰς καὶ εἰς ἑαυτὸν γενόμενος
ἐτύπωcεν ἐπιcτολὴν καὶ πέμπει εἰς Ἀλέξανδρον περιέχουcαν
οὕτως· Δαρεῖος Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐμῷ δεcπότῃ χαίρειν. ὁ τὸ φῶς
μοι δείξας ὑπερφρονήcας μέγαν ἔρωτα ἔcχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα
cτρατεύcαcθαι, ἄπληcτος[1]) χρυcίου γενόμενος καὶ τῆς ἄλλης
εὐδαιμονίας τῆς ὑπαρχούcης[2]) ἡμῖν ἐκ πατέρων. ἀπέθανεν[3]) οὖν
πολὺ χρυcίον καὶ πολὺ[4]) ἀργύριον καὶ πολλὰς[5]) cκηνὰς[6]) ἀπολέ-
cας ὑπὲρ Κροῖcον τὸν Λύδιον πλουτήcας, καὶ τὸν ἐνεcτῶτα θάνα-
τον οὐκ ἐξέφυγεν.[7]) τοίνυν[8]), Ἀλέξανδρε, cὺ οὖν κατανοήcας[9])
τύχην[10]) καὶ νέμεcιν[11]) τὸ μέγα φρονεῖν ὑπεcτήcω(?). οἴκτειρον
οὖν ἡμᾶς πρὸς cὲ καταφεύγοντας. πρὸς Διὸς[12]) καὶ τῆς ἄλλης[13])
ὑπαρχούcης[14]) ἡμῖν εὐγενείας ἀπὸ Περcῶν [καὶ] ἀπόδος[15]) μοι τὴν
fol. 233a γυναῖκά μου καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα, μνηcθεὶς τῶν πατρῴων
ἐλπίδων. καὶ ἀντὶ τούτων ὑπιcχνοῦμαί[16]) cοι[17]) διδόναι τοὺς θη-
cαυροὺς τοὺς[18]) ἐν Μηδίᾳ[19]) (?) τῇ χώρᾳ, καὶ ἐν Cούcοις[20]) καὶ ἐν
Βάκτροις[21]), οὓς οἱ πατέρες ἡμῶν παρέθεντο[22]) τῇ γῇ· ὑπιcχνοῦ-
μαι[23]) δέ cοι καὶ τὴν Περcῶν καὶ Μήδων καὶ τῶν[24]) ἄλλων ἐθνῶν
χώρας κυριεύειν πάντα τὸν χρόνον. ἔρρωcο.[25])

Ταύτης δὲ τῆς ἐπιcτολῆς γνοὺς Ἀλέξανδρος τὴν δύναμιν cυν-
ήθροιcε πᾶν τὸ cτρατόπεδον αὐτοῦ καὶ μεγιcτᾶνας καὶ ἐκέλευcεν
ὑπαναγνωcθῆναι αὐτοῖς τὰ γράμματα τὰ Δαρείου. ταύτης δὲ τῆς
ἐπιcτολῆς ὑπαναγνωcθείcης[26]) εἶπεν εἷς τῶν cτρατηγῶν Παρμέ-
νιος ὀνόματι· ἐγὼ βαcιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἐλάμβανον (ἂν) τὰ χρήματα
καὶ τὴν χώραν τὴν δεδομένην cοι, καὶ ἀπέδωκα Δαρείῳ τὴν μη-
τέρα καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῶν.

---

28) ἀνιμώξας 29) διερχόμενος (vielleicht cυνεχόμενος καὶ αὐτὰς διερχ.) 30) γενάμενος 31) εἰ 32) τύχει 33) ἡ 34) λάβει 35) κατάγων· **17.** 1) ἄπληcτως 2) ἐπαρχούcης 3) ἀπέθανον 4) πολὺν 5) πολὰς 6) κηνὰς 7) ἐξέφυγον· 8) τί οὖν 9) κατανοήcω 10) τύχει 11) νεμέcει· 12) δὲ εἰς 13) ἄλης (ὅλης?) 14) ἐπαρχούcης 15) ἀπόδως 16) ὑπειcχνούμε 17) cου 18) τῶν 19) μυcιάδι (im armen. mîna) 20) cιcοῖς 21) βάτρεις 22) παρέθετο 23) ὑπειcχνοῦμαι 24) κοῖτων 25) ἔρρωcον· 26) ὑπαναγνωcθήcεις

μειδιάcαc δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε πρὸc αὐτόν· ἐγὼ μέν, Παρμένιε, πάντα λαμβάνω παρ' αὐτοῦ· ἐθαύμαcα[27]) δὲ ὅτι Δαρεῖοc διὰ χρημάτων (τῶν ἐμῶν) ἀξιοῖ λυτρώcαcθαι τοὺc ἰδίουc, πολλῷ μᾶλλον δὲ (ὅτι) καὶ τὴν χώραν τὴν ἐμὴν ὑπιcχνεῖταί[28]) μοι ἀποδοῦναι. ἀγνοεῖ δὲ τοῦτο Δαρεῖοc, ὅτι εἰ μὴ νικήcει[29]) με μαχόμενοc, ταῦτα πάντα ἐμά εἰcι μετὰ[30]) τῶν ἰδίων αὐτοῦ· πλὴν αἰcχρόν ἐcτι καὶ λίαν αἰcχρόν, ἄνδραc τὸν ἄνδρα ἀνδρείωc νικήcαντα ὑπὸ γυναικῶν ἀθλίωc ἡττηθῆναι. ἡμεῖc οὖν πρὸc ἐκεῖνον τὴν μάχην ὀτρύνωμεν[31]) περὶ τῶν ἡμετέρων· ἐγὼ γὰρ τὸ cύνολον εἰc τὴν Ἀcίαν οὐκ ἂν ἦλθον, εἰ μὴ ὑπελάμβανον αὐτὴν[32]) ἐμὴν εἶναι. εἰ δὲ πρότεροc[33]) αὐτῆc ἐκεῖνοc ἦρχεν, τοῦτο κερδαινέτω[34]), διότι χώραν ἔχων ἀλλοτρίαν τοcοῦτον χρόνον οὐδὲν ἔπαθε κακόν. καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδροc τοῖc πρεcβευταῖc Δαρείου ἐκέλευcεν αὐτοὺc ἀπελθόνταc ταῦτα Δαρείῳ ἀπαγγεῖλαι, γράμματα αὐτοῖc μὴ δούc. ἐκέλευcεν οὖν Ἀλέξανδροc τοὺc τραυματιcθένταc ἐν τῷ πολέμῳ cτρατιώταc θεραπεύεcθαι πάcῃ ἐπιμελείᾳ, τοὺc δὲ τελευτήcανταc κηδείαc[35]) τυγχάνονταc[36]) θάπτεcθαι. μείναc (οὖν) ἐκεῖ τὸν χειμῶνα προcέταξεν ἐμπυρίζεcθαι τὰ Ξέρξου βαcίλεια ὄντα κάλλιcτα κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· μικρὸν δὲ πάλιν μετανοήcαc[37]) παύcαcθαι αὐτοὺc ἐκέλευcεν.

fol. 233ᵇ

Cap. 18.

Ἐθεάcατο δὲ καὶ τοὺc Περcῶν τάφουc χρυcῷ πολλῷ κεκοcμημένουc· εἶδε[1]) δὲ καὶ τὸν Ναβοναcάρου τάφον, τοῦ κεκλημένου Ναβουχοδονόcωρ Ἑλλαδικῇ φωνῇ, καὶ τὰ ἀναθήματα τῶν Ἰουδαίων ἐκεῖ κείμενα καὶ τοὺc κρατῆραc τοὺc χρυcοῦc ὡc ἡρώων εἶναι τὴν θέαν. παραπλήcιον ἐθεάcατο καὶ τὸν Κύρου τάφον· ἦν δὲ πύργοc αἴθριοc δωδεκάcτεγοc· ἐν δὲ τῇ ἄνω cτέγῃ ἔκειτο (αὐτὸc) ἐν χρυcῇ πυέλῃ, καὶ ὕελοc περιεκέχυτο[2]), ὥcτε τὸ τρίχωμα[3]) αὐτοῦ φαίνεcθαι, καὶ αὐτὸν[4]) δὲ ὅλον διὰ τοῦ ὑέλου.

fol. 234ᵃ

Ἐνταῦθα δὲ ἦcαν Ἕλληνεc εἰc τὸν τάφον Ξέρξου λελωβημένοι[5]), οἱ μὲν πόδαc, οἱ δὲ ῥῖναc, ἕτεροι δὲ τὰ ὦτα αὐτῶν, δεδεμένοι πέδαιc[6]) καὶ ἡλωθέντεc[7]), ἄνδρεc Ἀθηναῖοι, (οἳ) ἐξεβόηcαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὥcτε cῶcαι αὐτούc. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἰδὼν αὐτοὺc ἐδάκρυcεν· ἦν γὰρ ἡ θεωρία αὐτῶν δεινή. βαρέωc οὖν ἤνεγκεν περὶ τοῦτο καὶ προcέταξε λυθῆναι[8]) αὐτοὺc καὶ διδόναι αὐτοῖc[9]) δίδραχμα[10]) χίλια[11]) καὶ ἀποκαταcτῆcαι αὐτοὺc εἰc τὴν ἰδίαν[12]) ἑκάcτῳ πατρίδα. οἱ δὲ λαβόντεc τὸ ἀργύριον ἠξίωcαν Ἀλέξανδρον χώραν αὐτοῖc ἀπομεριcθῆναι[13]) (ἐν) τοῖc τόποιc ἐκείνοιc, εἰc δὲ τὰc πατρίδαc αὐτῶν μὴ ἐκπεμφθῆναι· οὕτωc διακειμένουc[14]) ὄνειδοc εἶναι τοῖc οἰκείοιc. καὶ ἐκέλευcεν ἀπομεριcθῆναι[13]) αὐτοῖc γῆν καὶ

27) ἐθαύμαcε 28) ὑπειcχνεῖται 29) νικήcῃ 30) cὺν 31) ὀτρύνομεν 32) ἑαυτὴν 33) πρώτεροc 34) κερδενέτω· 35) κηδίαc 36) τυγχάνοντα 37) μεταποιήcαc **18.** 1) ἴδε 2) περὶ ἐκέχειτο· 3) τοίχωμα 4) αὐτὸ 5) λελοβημενοι· 6) παίδεc· 7) ἡλωθέντοc· 8) λυθῦναι 9) αὐτοὺc 10) διδρόγμα τὰ (διδράχματα?) 11) χίλλια 12) ἰδείαν 13) ἀπόμερηcθῆναι 14) διακοιμένουc

cîτον καὶ cπέρματα δοθῆναι αὐτοῖc καὶ βόαc ἑκάcτῳ ἓξ καὶ πρόβατα καὶ πάντα ὅcα χρήcιμα[15]) εἰc γεωργίαν καὶ ἕτερον χρῆμα.

fol. 234b

Cap. 19.

Ὁ δὲ Δαρεῖοc ηὐτρεπίζετο εἰc ἕτερον πόλεμον cυμβαλεῖν Ἀλεξάνδρῳ. γράφει[1]) δὲ Πώρῳ βαcιλεῖ Ἰνδῶν οὕτωc· Βαcιλεὺc Δαρεῖοc βαcιλεῖ Ἰνδῶν Πώρῳ[2]) χαίρειν. ἐπὶ τῇ γενομένῃ[3]) καταcτροφῇ τῷ οἴκῳ μου ἐν ταῖc ἡμέραιc ταύταιc καὶ νῦν δηλῶ[4]) cοι, ἐπειδὴ ἐπιβάc μοι Μακεδόνων[5]) βαcιλεὺc θηρὸc ἀγρίου ψυχὴν[6]) ἔχων οὐ βούλεται τὴν μητέρα μου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα ἀποδοῦναί μοι, ἐμοῦ δὲ[7]) ἐπαγγειλαμένου καὶ θηcαυροὺc καὶ ἄλλα τινὰ πλείονα παραcχεῖν αὐτῷ, οὐ πείθεται. ὅθεν οὖν ἐκπορθῆcαι[8]) αὐτὸν ἐφ' οἷc ἔπραξε, cυνίcτημι[9]) αὐτῷ[10]) ἕτερον πόλεμον μέχριc ἂν ἀμύνωμαι αὐτὸν[11]) καὶ τὸ[12]) ἔθνοc[13]) αὐτοῦ. δίκαιον οὖν ἐcτι (καὶ) cὲ ἀγανακτῆcαι ἐφ' οἷc ἔπαθον καὶ ἐξελθεῖν cε ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὕβρει, μνηcθέντα [cε] τῶν γονικῶν ἡμῶν δικαίων. cυνάθροιcον οὖν πλεῖcτα ἔθνη ἐπὶ τὰc Καcπιακὰc[14]) πύλαc καὶ τοῖc cυνερχομένοιc ἀνδράcιν χορήγηcον[15]) χρυcίον πολὺ καὶ cῖτον καὶ χορτάcματα. πάντων δέ cοι τὸ[16]) ἥμιcυ τῶν λαφύρων ὧν ἐὰν λάβω (ἐκ) τῶν πολεμίων χαρίcομαι, καὶ τὸν λεγόμενον Βουκέφαλον ἵππον cὺν
fol. 235a τοῖc βαcιλικοῖc χωρίοιc μετὰ[17]) τῶν παλλακῶν αὐτοῦ. δεξάμενοc οὖν τὰ γράμματα ἡμῶν ἐν πολλῇ cπουδῇ ἄθροιcον πλήθη[18]) καὶ ἀπόcτειλον ἡμῖν. ἔρρωcο.[19]) ὁ δὲ Ἀλέξανδροc μαθὼν ταῦτα ἀπό τινοc τῶν τοῦ Δαρείου προcφυγόντοc παρ' αὐτὸν[20]) εὐθέωc ἀναλαβὼν ἅπαcαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ τὴν πορείαν ἐποιεῖτο ἐπὶ Μηδίαν. ἤκουcε δὲ Δαρεῖον εἶναι ἐν Βατάνοιc ἐπὶ τὰc Καcπιακὰc[14]) πύλαc, καὶ cύντονον[21]) ἐποίει τὸν διωγμὸν καὶ εὐτολμότερον.[22])

Cap. 20.

Ἔγνωcαν οὖν οἱ cατράπαι Δαρείου τὸν Ἀλέξανδρον ἐγγίζειν, Βῆccοc[1]) καὶ Ἀριοβαρζάνηc[2]), καὶ παρατραπέντεc οὗτοι[3]) τὰc φρενοβλαβεῖc γνώμαc ἐβουλεύcαντο Δαρεῖον ἀναιρῆcαι. ἔλεγον γὰρ πρὸc ἀλλήλουc ὅ τε[4]) Βῆccοc καὶ ὁ Ἀριοβαρζάνηc[2]), ὅτι ἐὰν ἀνέλωμεν Δαρεῖον, ληψόμεθα[5]) παρὰ Ἀλεξάνδρου ὡc ἀναιρήcαντεc αὐτοῦ τὸν ἐχθρὸν χρήματα πολλά. αὐτοὶ οὖν κακῶc βουλευcάμενοι ἐπηνέχθηcαν ξιφήρειc[6]) Δαρείῳ. ὡc δὲ εἶδεν τούτουc Δαρεῖοc ὁρμήcανταc αὐτῷ ξιφήρειc[7]), εἶπεν αὐτοῖc· ὦ ἐμοῦ
fol. 235b δεcπόται, οἱ πρίν μου δοῦλοι, τί ὑμᾶc ἠδίκηcα, ἵνα ὑμεῖc ἀναρήτε[8])

---

15) χρύcιμα **19.** 1) γράφη 2) πόρῳ 3) γεναμένη 4) δεἰλῶ 5) μακέδων 6) τύχην 7) τὶ 8) ἐκ πορθεῖcαι 9) cυνίcτη μοι 10) αὐτὸν 11) αὐτῷ 12) τῷ 13) ἔθνει 14) καπιακὰc 15) χωρήγηcον (wahrscheinlich χορηγήcω zu lesen) 16) τὰ 17) καὶ 18) πλήθει 19) ἔρρωcον· 20) αὐτῶ· 21) cύντομον 22) εὐτολμώτερον· **20.** 1) βῖccoc· so (ι statt η) auch im im folgenden stets. 2) ἀρειοβαρζάνηc· 3) αὐτοῦ (αὐτοὶ?) 4) ὅτε 5) ληψώμεθα 6) ξιφύρειc 7) ξιφύρει 8) ἀναρεῖτε (ἀναιρῆτε?)

με βαρβάρῳ[9]) τολμήματι; μὴ πλέον ὑμεῖς Μακεδόνων τι δράσετε[10]); ἐάσατέ με οὕτως[11]) ἐπὶ τὰ μέλεθρα ῥιφέντα ἀναστενάζειν τὴν ἀνωμαλῆ[12]) τύχην. ἐὰν γὰρ νῦν ἐλθὼν Ἀλέξανδρος Μακεδόνων ὁ βασιλεὺς εὑρήσει με cφαγέντα, βασιλεὺς βασιλέως ἐκδικήσει τὸ αἷμα. οἱ δὲ μηδαμῶς πειcθέντες ταῖς ἱκεσίαις Δαρείου φόνοις[13]) αὐτὸν ἀμύνονται. ὁ δὲ Δαρεῖος ταῖς δυcὶ χερcὶ τὸν μὲν Βῆccον τῷ εὐωνύμῳ γόνυ εἰς τὸν βουβῶνα[14]) αὐτοῦ ὑποκλίνας ἐκράτει, τὸν δὲ Ἀριοβαρζάνην[15]) τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐπιcχὼν μόνος ἐκράτει ὥcτε μὴ ἐπιφέρειν αὐτῷ τὸ ξίφος· † λόγχαι δὲ αὐτῶν αἱ πληγαὶ ἐτύγχανον· † τῶν δὲ δυccεβῶν[16]) μηκέτι ἰcχυόντων αὐτὸν[17]) ἀναιρῆcαι[18]), ἐπάλαιον μετ᾽ αὐτοῦ· ἦν γὰρ cθεναρός.

Οἱ οὖν Μακεδόνες εὑρόντες τὸν Cτράγγαν ποταμὸν παγέντα διεπέραcαν, καὶ εἰcῆλθεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ βασίλεια Δαρείου. οἱ οὖν δυccεβεῖς μαθόντες τὴν εἴcοδον Ἀλεξάνδρου ἔφυγον καταλείψαντες Δαρεῖον ἡμίπνουν.[19]) καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαρεῖον καὶ εὑρὼν αὐτὸν cφαγέντα ὑπὸ Ἀριοβαρζάνου καὶ Βήccου (ἔτι) ἡμίπνουν, ἐκκεχυμένον ξίφει τούτου τὸ αἷμα, ἀνοιμώξας αὐτῷ θρῆνον ἄξιον λύπης δάκρυα ἐξέχεεν ἐπ᾽ αὐτῷ, fol. 236a καὶ τῇ χλαμύδι[20]) αὐτοῦ ἐcκέπαcε τὸ cῶμα Δαρείου. τὰς χεῖρας δὲ ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ Δαρείου cτῆθος ἐλέους γέμοντας λόγους ἐπ᾽ αὐτῷ ἔλεγεν· ἀνάcτα, βασιλεῦ Δαρεῖε, καὶ τῆς cῆς γῆς βασίλευε καὶ τῶν cεαυτοῦ δεcπότης γενοῦ· δέξαι cου τὸ διάδημα τοῦ Περcικοῦ πλήθους ἀνάccων, ἔχε cου τὸ μέγεθος τῆς τυραννίδος· ὄμνυμί cοι τὴν ἄνω πρόνοιαν, ὡς ἀληθῶς καὶ οὐ πεπλαcμένως[21]) φράζω cοι. τίνες δέ εἰcιν οἱ πλήξαντές cε; μήνυcόν μοι[22]) αὐτούς, ἵνα cε νῦν ἀναπαύcω.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου cτενάξας Δαρεῖος καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνας ἐπεcπάcατο τὸν Ἀλέξανδρον καὶ περιπλακεὶς αὐτῷ εἶπεν αὐτῷ· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μήποτε ἐπαρθῇς[23]) τῇ τυραννικῇ δόξῃ· ὁπόταν (δὲ) ἔργον ἰcόθεον κατορθώcῃς, καὶ χερcὶ ταῖς cαῖς οὐρανὸν θέλῃς[24]) ψαῦcαι[25]), cκόπει τὸ μέλλον· ἡ τύχη γὰρ οὐκ οἶδε βασιλέα οὔτε μὴν πλῆθος [ἔχοντα], ἀκρίτῳ δὲ γνώμῃ πανταχόθεν ῥέμβεται.[26]) ὁρᾷς τίς ἤμην καὶ τίς γέγονα. ἀποθνήcκοντός μου, Ἀλέξανδρε, ταῖς cαῖς χερcὶν θάψον με· κηδεύcατέ fol. 236b με Μακεδόνες καὶ Πέρcαι· μία γενέcθω[27]) cυγγένεια Δαρείῳ καὶ Ἀλεξάνδρῳ. τὴν δὲ ἐμὲ τεκοῦcαν ὡς cὲ τεκοῦcαν ἀνατίθημί cοι, καὶ τὴν γυναῖκά μου ὡς ἐμὲ οἴκτειρον, τὴν δὲ θυγατέρα μου Ῥωξάνην εἰς γυναῖκα ἐκδίδωμί cοι, † ἵνα ἐπὶ τοῖς δρωμένοις (ὑcτέροις?) καιροῖς ἐπὶ μνήμης ἔcεcθαι πάντων· (λήψῃ τέκνα C) καὶ ἐπὶ τέκνοις καυχήcεcθε ὡς ποτὲ καὶ ἡμεῖς· cὺ μὲν ἐπὶ φιλίππῳ· ῥωξάνῃ

---

9) βαρβάρων 10) δράcητε· 11) οὗτος 12) ἀνωμαλὴν 13) φώνοις 14) βουβὸν 15) ἀρειοβαρζάνην 16) διccεβῶν 17) αὐτῶν 18) ἀναιρεῖcε· 19) cod.: ἡμίπνουν ἐκκεχυμένον ξ. τ. τὸ αἷμα· ἀνοιμ. κτλ. unten aber auf der seite steht von gleichzeitiger hand: ἐλθὼν ὁ ἀλ. ἐπὶ τ. β. δάρειον καὶ εὑρὼν αὐτὸν cφαγέντα ἐπὶ ἀρειοβαρζάνην καὶ βῖccον· ἐθρήνει· 20) χλαμῆδι 21) πεπλαcμένος 22) μήνηcόν μου 23) ἁρπαcθεὶς 24) θέλεις 25) φθᾶcαι· 26) ῥεμπεται 27) γενίcθω

δὲ ἐπὶ δαρείῳ· [καὶ ἡμῖν] μνήμας τελεῖτε, χρόνοις συνγηρόντες (leg. συγγηρῶντες)· † ταῦτα εἰπὼν Δαρεῖος καὶ τῷ τραχήλῳ ἐπικρεμασθεὶς Ἀλεξάνδρου ἐξέπνευσεν.

Cap. 21.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μέγα ὀλολύξας καὶ συμπαθῶς Δαρεῖον κλαύσας ἐκέλευσεν ταφῆναι αὐτὸν Περσικῷ νόμῳ. προστάσσει οὖν πρῶτον τοὺς Πέρσας προάγειν, ἔπειτα τοὺς Μακεδόνας πάντας ἐνόπλους. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὑποθεὶς[1]) τὸν ὦμον[2]) αὐτοῦ τῇ κλίνῃ Δαρείου ἐβάσταζεν μετὰ τοὺς λοιποὺς σατράπας (sic). ἔκλαιον[3]) δὲ πάντες καὶ ἐθρήνουν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ Δαρείῳ ὅσον ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ, ὁρῶντες αὐτὸν βαστάζοντα τὴν κλίνην. κηδεύσας
fol. 237ᵃ οὖν κατὰ τοὺς τῶν Περσῶν νόμους ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους· εὐθέως δὲ κατὰ πόλιν δόγμα ἐξέθετο περιέχον[4]) οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, υἱὸς Φιλίππου βασιλέως καὶ βασιλίσσης Ὀλυμπιάδος, τοῖς κατὰ τὴν Περσίδα ἔν τε πόλεσι καὶ χώραις τάδε κελεύω.[5]) οὐ βούλομαι γὰρ τὰς τοσαύτας μυριάδας τῶν ἀνθρώπων κακῶς[6]) ἀπολέσθαι[7])· ἡ γὰρ εὐμένεια*) ποιεῖ με κατὰ Περσῶν νικηφόρον· εὐχαριστῶ οὖν τῇ ἄνω προνοίᾳ. γινώσκετε οὖν ὅτι σατράπας ὑμῖν καταστῆσαι βούλομαι, οἷς ὀφείλετε ὑπακούειν ὡς τῷ Δαρείῳ.**) ἕτερον δὲ βασιλέα μὴ γινώσκετε εἰ μὴ[8]) Ἀλέξανδρον. χρῆσθε[9]) οὖν τοῖς ἰδίοις ἤθεσιν (sic) καὶ ταῖς[10]) συνήθεσιν[11]) ἑορταῖς[12]) καὶ βουθυσίαις[13]) καὶ πανηγύρεσι, καθὼς καὶ ἐπὶ Δαρείου.[14]) ἕκαστος δὲ ὑμῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει βιώτω[15])· πᾶς[16]) δέ τις καταλείψας τὴν ἰδίαν πόλιν ἢ χώραν καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ κατοικίσας τοῖς κυσὶ βρῶμα γενήσεται. τῶν δὲ ὑπαρχόντων ὑμῶν ἕκαστος κυριευέτω πλὴν χρυσίου καὶ ἀργυρίου· τὸν γὰρ χρυσὸν καὶ ἄργυρον κελεύω ἀνάγεσθαι ἐν ταῖς ἡμετέραις πόλεσι[17]) καὶ χώραις[18])· νομίσματα[19]) δὲ ὅσα[20]) ἔχετε συγχωροῦμεν[21]) ὑμῖν ἕκαστον τῶν ἰδίων χρᾶσθαι.
fol. 237ᵇ πᾶν δὲ πολεμικὸν ὅπλον κελεύω ἀναφέρειν εἰς τὰς ἐμὰς ὁπλοθήκας. οἱ δὲ σατράπαι μενέτωσαν[22]) τῇ αὐτῶν τάξει· ἔθνος γὰρ ὑμῖν οὐκέτι ἐπιβήσεται εἰ μὴ ἐμπορίας χάριν. βούλομαι δὲ τὰς χώρας ὑμῶν ἐν εὐθηνίᾳ[23]) καταστῆσαι καὶ τὰς ὁδοὺς εἰρηνικάς, ἐμπορεύεσθαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ πάσης εἰρήνης, ὅπως οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορεύωνται[24]) πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑμεῖς πρὸς αὐτούς. ἀπὸ γὰρ τοῦ Εὐφράτου[25]) καὶ τῆς διαβάσεως ἐπὶ τὸν Τίγριν[26]) ποταμὸν ἕως Μηδίας Βαβυλῶνος ὁδοποιήσω καὶ σημεῖα ποιήσω, ὅπου ἡ ὁδὸς φέρει. Δαρεῖον δὲ οὐκ ἀνεῖλον ἐγώ· τίνες δέ εἰσιν οἱ τοῦτον ἀναιρήσαντες ἀγνοῶ· οἷς ὀφείλω[27]) τιμὰς μεγά-

---

21. 1) ἐπιθεὶς 2) νόμον 3) ἔκκλαιον 4) περιέχων 5) κελεύομε 6) κακῶν 7) ἀπολέσαι· *) vielleicht τῶν θεῶν ausgefallen; oder εὐδαιμονία zu lesen? **) wahrscheinlich ἐπὶ Δαρείου. 8) εἰμὶ 9) χρῆσθαι 10) τὰς 11) συνήθεις 12) ἑορτὰς· 13) βοηθυτίαις 14) δαρείω 15) βιῶτο· 16) ἐὰν 17) πόλαις 18) χώρεσι· 19) νομᾶς 20) ὅσας 21) συγχοροῦμεν 22) μενέσθωσαν 23) εὐθυνία 24) ἐμπορεύονται 25) ἐφράτου 26) τίγρην 27) ὠφείλω

λας [τιμῆσαι] καὶ χώρας αὐτοῖς πλείστας ἀποδοῦναι, ὡς[28]) τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἀνελόντες (sic). καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδρος, ἐταράχθησαν[29]) οἱ Πέρσαι, ὡς μέλλοντος Ἀλεξάνδρου τὴν Περσίδα κατασκάπτειν. γνοὺς δὲ Ἀλέξανδρος τὴν λύπην τοῦ ὄχλου λέγει αὐτοῖς· τί ὑπονοεῖτε, Πέρσαι, ὅτι τοὺς ἀνελόντας Δαρεῖον ἐγὼ ζητῶ; εἰ γὰρ ἔζη Δαρεῖος, ἐπεστράτευσεν[30]) ἄν μοι πόλεμον, νῦν fol. 238a δὲ πᾶς πόλεμος πέπαυται. εἰ τοίνυν Μακεδών ἐστιν ἢ Πέρσης ὁ αὐτὸν ἀνελών, προσερχέσθω μοι θαρρῶν καὶ λαμβανέτω ὃ ἐὰν αἰτήσηται[31]) παρ' ἐμοῦ. ὄμνυμι[32]) γὰρ τὴν ἄνω πρόνοιαν καὶ τῆς μητρός μου Ὀλυμπιάδος τὴν σωτηρίαν, ὅτι ἐπισήμους αὐτοὺς καὶ περιφανεῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσω. καὶ οὕτως ὀμόσαντος[33]) Ἀλεξάνδρου τὸ μὲν πλῆθος ἐδάκρυσεν· Βῆσσος δὲ καὶ Ἀριοβαρζάνης[34]) προσῆλθον[35]) Ἀλεξάνδρῳ, προσδοκῶντες[36]) ὡς[37]) μεγάλα δῶρα λήψονται παρ' αὐτοῦ, καὶ λέγουσιν· δέσποτα, ἡμεῖς ἐσμεν οἱ τὸν Δαρεῖον ἀνελόντες. εὐθὺς δὲ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν τούτους συλληφθέντας ἐπὶ τὸν τάφον ἀνασταυρωθῆναι Δαρείου. τῶν δὲ βοώντων καὶ λεγόντων· οὐκ ὤμοσας[38]) ὅτι τοὺς ἀνελόντας Δαρεῖον ἐπισήμους αὐτοὺς καὶ περιφανεῖς ποιήσω; καὶ πῶς κελεύεις νῦν ἡμᾶς σταυρωθῆναι παραβὰς τοὺς ὅρκους; λέγει αὐτοῖς Ἀλέξανδρος· οὐχ ὑμῶν ἕνεκα, ὦ κάκιστοι, ἀπολογοῦμαι[39]), ἀλλ' ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν στρατευμάτων· ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν εὑρεῖν ὑμᾶς οὕτως ῥᾳδίως καὶ ἐμφανεῖς ποιῆσαι.*) οἱ γὰρ τὸν ἑαυτῶν fol. 238b δεσπότην ἀνελόντες πῶς ἐμὲ φείσονται[40]); εἰς ὑμᾶς οὖν, ὦ κάκιστοι, οὐκ ἐπιώρκησα[41])· ὤμοσα γὰρ περιφανεῖς καὶ ἐπισήμους ὑμᾶς ποιῆσαι πᾶσιν, τοῦτ' ἔστιν ἀνασταυρωθῆναι, ἵνα πάντες ὑμᾶς θεωρήσωσιν.[42]) καὶ οὕτως εἰπόντος ἐπευφήμησαν[43]) αὐτὸν πάντες, καὶ οἱ μὲν κάκιστοι φονεῖς[44]) ἀνασταυροῦνται ἐπὶ τῷ τάφῳ Δαρείου.

Cap. 22.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀποκαταστήσας ἐν εἰρήνῃ πᾶσαν τὴν χώραν λέγει αὐτοῖς· τίνα βούλεσθε σατράπην εἶναι τῆς πόλεως ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπον· Λίτην τὸν τοῦ Δαρείου ἀδελφόν. ὁ δὲ προσέταξεν τοῦτον γενέσθαι. ἦν δὲ καταλιπὼν τὴν μητέρα Δαρείου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν θυγατέρα[1]) αὐτοῦ ἐν τῇ * πόλει ἀπεχούσῃ[2]) διάστημα ἡμερῶν δύο· γράφει οὖν πρὸς αὐτὰς οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος Στατείρᾳ[3]) καὶ Ῥοδογούνῃ[4]) καὶ Ῥωξάνῃ[5]) τῇ[6]) ἐμῇ[7]) γυναικὶ[8]) χαίρειν. ἀντιταξάμενοι Δαρείῳ οὐκ ἠμυνάμεθα[9]), μᾶλλον δὲ τὸ ἐναντίον ηὐχόμην ἐγὼ ζῶντα αὐτὸν ὑπὸ

28) δς 29) ἐταράχθειcαν 30) ὑπεστράτευcεν 31) αἰτήcειται 32) ὤμνημοι 33) ὀμώcαντος 34) ἀρειοβαρζάνης, 35) προcελθὼν 36) προcδοκόντες 37) ὡς vor προcδοκῶντες 38) ὤμωcας 39) ἀπολογοῦ με· *) wol einige worte ausgefallen. 40) φήcονται· 41) ἐπιόρκηcα· 42) θεωρίcωcιν· 43) ἐπεφήμηcαν 44) φωνεῖς **22.** 1) θυγατέραν *) vielleicht τινὶ 2) ἀπέχουcαν 3) cτατῆρα· 4) ῥοδῶ· 5) ῥωξάνην 6) τὴν 7) ἐμὴν 8) γυναῖκα 9) ἡμινάμεθα·

τὰ ἐμὰ βασίλεια (sic) κατέχειν· ἐςχάτως[10]) δὲ τοῦτον κατέλαβον ἔχοντα, ὃν ἐλεήςας τῇ ἐμῇ χλαμύδι περιέςτειλα. ἐπυθόμην[11]) δὲ fol. 239a παρ' αὐτοῦ μαθεῖν τίς ἐςτιν ὁ πλήξας· ἀλλ' ὅμως οὐδέν μοι εἶπεν πλὴν τοῦτο· παρατίθημί coι τὴν ἐμὲ τεκοῦcαν καὶ τὴν ἐμὴν cύμβιον, ἐξαιρέτως δὲ Ῥωξάνην τὴν ἐμὴν θυγατέρα καὶ cύμβιόν cου· περὶ δὲ τῶν cυμβάντων αὐτῷ οὐκ ἔφθαcέ[12]) μοι ὁμιλῆcαι. τοὺς μὲν οὖν αἰτίους τῆς ἀπωλείας[13]) αὐτοῦ ἠμυνάμην[14]) ἀξιοπρεπῶς. προςέταξεν δὲ ἡμῖν τοῦτον κηδεῦςαι παρὰ τοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ τάφους· ὃ καὶ γέγονεν· οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ταῦτα πάντα ἀκηκοέναι. παύςαςθε οὖν τῆς λύπης αὐτοῦ· ἐγὼ γὰρ ἀποκαταςτήςω ὑμᾶς εἰς τὰ ὑμέτερα βαςίλεια. πρὸς τὸ παρὸν δὲ διατρίψατε ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἐςτε[15]), μέχρις ἂν καὶ τὰ ἐνταῦθα καλῶς διαθῶμεν· κατὰ δὲ τὴν πρόςταξιν Δαρείου Ῥωξάνην τὴν ἐμὴν γυναῖκα cύνθρονόν μοι εἶναι βούλομαι, εἰ καὶ ὑμῖν τοῦτο ἀρεςτόν ἐςτι· προςκυνεῖςθαι[16]) δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὡς Ἀλεξάνδρου γυναῖκα βούλομαι καὶ κελεύομαι. ἔρρωςθε.[17])

Δεξάμεναι δὲ τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἀντέγραψαν αὐτῷ Ῥοδογούνη[18]) καὶ Cτάτειρα[19]) ταῦτα· Ἀλεξάνδρῳ βαςιλεῖ χαίρειν. fol. 239b ηὐξάμεθα οὖν τοῖς κλίναςι τοῦ Δαρείου ὄνομα καὶ τὸ τῶν Περςῶν καύχημα, cὲ[20]) αἰώνιον βαςιλέα τῆς οἰκουμένης ἀναδεῖξαι[21]), λογιςμῷ καὶ φρονήςει καὶ δυνάμει ἀνάπλεον. οἴδαμεν δὲ ὑπὸ τὰς cὰς ἀγκάλας οὖςαι, ὅτι[22]) ὡς αἰχμαλώτοις[23]) οὐκ ἐχρήςω ἡμῖν[24])· ἐπευχόμεθα οὖν τῇ ἄνω προνοίᾳ, καὶ ἔτη κάλλιςτα παραςχεῖν coι τοῦ δεςπόζειν χρόνοις ἀναριθμήτοις. ἐλέγχει δέ coι τὰ ἔργα, ὅτι ἐξ ὑπερεχούςης φυλῆς γεγενημένος ὑπάρχεις.[25]) νῦν δὲ ἡμεῖς οὐκέτι[26]) ἐςμὲν ὡς αἰχμάλωτοι[27])· καὶ οἴδαμεν Ἀλέξανδρον νέον Δαρεῖον γεγονέναι[28]) ἡμῖν. Ἀλέξανδρον προςκυνοῦμεν τὸν μὴ καταιςχύνοντα ἡμᾶς. ἐγράψαμεν δὲ πανταχοῦ· τὸ τῶν Περςῶν ἔθνος, ἰδοὺ νῦν Δαρεῖος τελευτήςας εὗρεν Ἀλέξανδρον μέγιςτον βαςιλέα· ἡ γὰρ τύχη Ῥωξάνην ἄγει πρὸς γάμον Ἀλεξάνδρου, (ὃς) βαςιλεὺς πάςης τῆς οἰκουμένης. πάντες οὖν προςάγετε Ἀλεξάνδρῳ εὐχαριςτίας[29]) ἀξίας[30]), ὅτι τὸ τῶν Περςῶν καύχημα μειζόνως νῦν ὑψώθη. ἀγάλλεςθε[31]) οὖν cὺν ἡμῖν μέγιςτον βαςιλέα Ἀλέξανδρον ἀναγορεύςαντες. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς Πέρςας ἐδηλώςαμεν.[32]) ἔρρωςο.

fol. 240a Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεξάμενος τὰ γράμματα αὐτῶν ἀντέγραψεν αὐταῖς[33]) οὕτως· Ἐπαινῶ ὑμῶν τὸ φρόνημα· ἀγωνίςαςθαι[34]) δὲ βούλομαι ἄξια τῆς ἀγάπης ὑμῶν, ἐπεὶ κἀγὼ ἄνθρωπος φθαρτός εἰμι. ἔρρωςθε.[35])

Ἐν ἑτέρῳ δὲ ἔγραψεν καὶ Ῥωξάνῃ[36]) τὰ δόξαντα αὐτῷ· γρά-

10) ἔςχατον 11) ἐπειθώμην 12) ἔφθαςαί 13) ἀπολείας 14) ἠμινάμην 15) ἐςταί· 16) προςκυνήςθω 17) ἔρρωςθαι:- 18) ῥοδῷ 19) ςτατῆρα 20) ὅτι cέ 21) ἀνέδειξεν· 22) ὅτι hinter οἴδαμεν δὲ· 23) αἰχμάλωτας 24) ἡμᾶς· 25) ὑπάρχων· 26) οἰκέται 27) αἰχμάλωται· 28) γεγοναίνε 29) εὐχαριςτείας 30) ἀξίους· 31) ἀγάλλεςθαι 32) δηλώςαντες· 33) αὐτοῖς 34) ἀγωνήςαςθαι 35) ἔρρωςθαι:- 36) ῥωξάνη

φει[37]) δὲ καὶ Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ αὐτοῦ οὕτως· Ἀλέξανδρος βασιλεὺς τῇ γλυκυτάτῃ μου μητρὶ χαίρειν. ἔγραψά σοι τοῦ ἀποστεῖλαί μοι τὸν γυναικεῖον κόσμον καὶ τὸν ἱματισμὸν [τῆς μητρὸς Δαρείου καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς καὶ τὸν κόσμον τὸν βασιλικὸν] ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς Δαρείου καὶ ἐμῆς συζύγου. δεξαμένη οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὰ γράμματα ἀπέστειλεν αὐτῷ[38]) πᾶσαν τὴν βασιλικὴν αὐτῆς ἐσθῆτα καὶ πάντα κόσμον ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων τιμίων κατεσκευασμένον.[39]) δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἐν ἑτοίμῳ πεποίηκεν τοὺς γάμους ἐν τοῖς βασιλείοις Δαρείου· καὶ τίς ἱκανῶς[40]) διηγήσεται τὴν ἐκεῖ τότε γενομένην[41]) χαράν;

Cap. 23.

Μετὰ δὲ ταῦτα γράφει[1]) Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῇ ἐμῇ περιποθήτῳ μητρὶ καὶ Ἀριστοτέλει[2]) τῷ τιμιωτάτῳ μου καθηγητῇ χαίρειν. ἀναγκαῖον ἡγησάμην γράψαι ὑμῖν περὶ τῆς γενομένης[3]) μοι πρὸς Δαρεῖον μάχης. fol. 240b ἀκούσας γὰρ ὄντα περὶ τὸν Ἰσσικὸν[4]) κόλπον μετὰ πλήθους στρατοπέδων καὶ βασιλέων ἑτέρων συλλαβὼν αἶγας πλείστας καὶ συνδήσας λαμπάδας ἐν τοῖς κέρασιν αὐτῶν ἐξῆλθον καὶ ἐβάδιζον νυκτός. οἱ δὲ ἰδόντες τὰς λαμπάδας μακρόθεν ὑπέλαβον εἶναι στρατὸν ἀναρίθμητον, ὅθεν καὶ εἰς δειλίαν τραπέντες ἡττήθησαν. καὶ οὕτως τὴν κατ' αὐτῶν νίκην ἐποιησάμην, ἐν ᾧ τόπῳ ἔκτισα[5]) [τὴν][*]) πόλιν, Αἰγὰς αὐτὴν προσονομάσας· ἑτέραν δὲ πόλιν ἔκτισα[5]) ἐν τῷ Ἰσσιακῷ[6]) κόλπῳ, Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν ὀνομάσας. καταλειφθεὶς δὲ Δαρεῖος συνελήφθη καὶ ἐτραυματίσθη παρὰ τῶν αὐτοῦ σατραπῶν. ἐγὼ δὲ λίαν ἐλυπήθην περὶ αὐτοῦ· νικήσας γὰρ αὐτὸν οὐκ ἐβουλόμην φονεῦσαι, ἀλλ' ἔχειν αὐτὸν ὑπὸ τὰ ἐμὰ σκῆπτρα. ἔμπνουν δὲ τοῦτον καταλαβών, περιελὼν [δὲ] τὴν περικειμένην μοι χλαμύδα τοῦτον ἐσκέπασα· εἶτα ὑπονοήσας τὸ τῆς ἀδήλου τύχης ἐπὶ τὸ τοῦ Δαρείου ὑπόδειγμα τοῦτον ἐθρήνησα. κηδεύσας οὖν βασιλικῶς ἐκέλευσα ἀποτμηθῆναι ῥῖνας καὶ ὠτία τῶν φυλασσόντων αὐτοῦ τὸν τάφον, τῇ κατὰ τὴν χώραν συνηθείᾳ[7]) ἐξακολουθῶν. fol. 241a τοὺς δὲ ἀνελόντας Δαρεῖον ἐκέλευσα ἀνασταυρωθῆναι ἐν τῷ τάφῳ Δαρείου. ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν κατεκράτησα Ἀρειοβαρζὰν καὶ Μαναζακοῦ βασιλείαν· Μηδίαν τε καὶ Ἀρμενίαν † ἐβεσίαν † καὶ πᾶσαν τὴν Περσικὴν χώραν, ἧς[8]) ἐβασίλευεν Δαρεῖος, ὑπέταξα.

Cap. 32.*)

Ἐκεῖθεν οὖν παραλαβὼν ὁδηγοὺς ἐβουλήθην εἰσελθεῖν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου, καὶ οὐ συνεβούλευόν[1]) μοι ἀπελθεῖν

37) ἐγράφη 38) αὐτὸν 39) κατεσκευασμένων· 40) ἱκονὸς (vielleicht ἱκανὸς διηγήσασθαι) 41) γεναμένην **23.** 1) Γράφη 2) ἀριστοτέλη 3) γεναμένης 4) ἠσιακὸν 5) ἔκτησα *) τινά? 6) νησιακῶ 7) συνήθει (vielleicht τὰ κατὰ τ. χ. συνήθη) 8) οἷς **32.** cap. 23 extr. bis 31 fehlen wie in B so auch in L. 1) οὐκ ἐσυνεβούλευόν

ἐκεῖϲε διὰ τῶν θηρίων τὸ πλῆθοϲ τῶν ἐνοικούντων τοῖϲ τόποιϲ ἐκείνοιϲ. ἀλλ' ὅμωϲ μὴ προϲϲχὼν[2]) τοῖϲ λόγοιϲ αὐτῶν ἠρξάμην τῆϲ ὁδοῦ. ἤλθομεν οὖν εἴϲ τινα τόπον φαραγγώδη, ἧ[3]) ἦν ὁδὸϲ λίαν ϲτενὴ καὶ φαραγγώδηϲ, ἣν καὶ ὡδεύϲαμεν[4]) ἡμέραϲ ὀκτώ. εἴδομεν[5]) (δὲ) ἐν τοῖϲ τόποιϲ ἐκείνοιϲ θηρία ἀλλογενῆ, οἷα οὐκ οἴδαμεν πώποτε.[6]) διελθόντεϲ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἤλθομεν εἰϲ ἕτερον θρηνωδέϲτερον τόπον· εὕραμεν δὲ ἐκεῖ πολλὴν ὕλην δένδρων καλουμένων ἀναφάνδα[7]), καρπὸν ἔχοντα ξένον καὶ παρηλ-
fol. 241 b λαγμένον· ἦϲαν γὰρ μῆλα παμμεγέθη[8]), οἷον πέπονεϲ[9]) μέγιϲτοι.[10]) ἦϲαν δὲ καὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ ὕλῃ ἐκείνῃ πίθηκοι[11]) λεγόμενοι, ἔχοντεϲ[12]) ὕψει πήχειϲ εἴκοϲι τέϲϲαραϲ, μακροὺϲ τραχήλουϲ ἔχοντεϲ ὡϲ ἕνα πῆχυν καὶ ἥμιϲυ, ὁμοίωϲ καὶ πόδαϲ μακροὺϲ ἔχοντεϲ[13]), οἱ[14]) δὲ ἀγκῶνεϲ[15]) αὐτῶν πρίοϲιν[16]) ἦϲαν παρεμφερεῖϲ καὶ αἱ χεῖρεϲ. ἰδόντεϲ[17]) δὲ ἡμᾶϲ ὥρμηϲαν[18]) ἐπὶ τὸ ϲτρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ταῦτα ἐξέϲτην[19]) τῇ διανοίᾳ· ἐκέλευϲα οὖν ϲυλληφθῆναι ἕνα ἐξ αὐτῶν. ὁρμηϲάντων δὲ ἡμῶν πρὸϲ αὐτοὺϲ μετὰ φωνῶν καὶ ϲαλπίγγων ἔφυγον· ἐφονεύϲαμεν δὲ ἐξ αὐτῶν τριάκοντα δύο· αὐτοὶ δὲ ἀνεῖλον[20]) ἐξ ἡμῶν ϲτρατιώταϲ ρ̄. ἐμείναμεν οὖν ἐκεῖ τρώγοντεϲ τοὺϲ καρποὺϲ τῶν δένδρων.

Cap. 33.

Κἀκεῖθεν ἀπάραντεϲ ἤλθομεν εἴϲ τινα χλοερὰν χώραν, ἐν ᾗ[1]) ἦϲαν ἄνθρωποι ἄγριοι γίγαϲιν ὅμοιοι, ϲτρογγύλοι, πυρρὰϲ[2]) ὄψειϲ ἔχοντεϲ, ὡϲ λέοντεϲ φαινόμενοι. ἦϲαν δὲ καὶ ἕτεροι μετ' αὐτῶν λεγόμενοι Ὀχλῖται[3]), μὴ ἔχοντεϲ τρίχαϲ τὸ ϲύνολον, τὸ μῆκοϲ[4]) ἔχοντεϲ πήχεων[5]) τεϲϲάρων καὶ πλάτοϲ ὡϲεὶ λόγχη. καὶ ἰδόντεϲ ἔδραμον πρὸϲ ἡμᾶϲ· ἦϲαν δὲ περιεζωϲμένοι δέρματα λεόντων,
fol. 242 a ἰϲχυροὶ λίαν καὶ ἑτοιμότατοι πολεμεῖν ἄνευ ὅπλων· ἡμεῖϲ δὲ ἐτύπτομεν αὐτούϲ, αὐτοὶ δὲ ξύλοιϲ ἔτυπτον ἡμᾶϲ, ὡϲ καὶ πολλοὺϲ ἀνεῖλον ἐξ ἡμῶν. ἐγὼ δὲ φοβηθεὶϲ μήπωϲ τροπώϲωνται[6]) ἡμᾶϲ ἐκέλευϲα πυρὰν ἅψαι ἐν τῇ ὕλῃ· οἱ δὲ ἰδόντεϲ τὸ πῦρ ἔφυγον οἱ ἀκμαιότατοι ἐκεῖνοι ἄνδρεϲ· ἀνεῖλον[7]) δὲ ἐξ ἡμῶν ϲτρατιώταϲ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

Τῇ δὲ ἐπιούϲῃ ἡμέρᾳ ἠβουλήθην ἀπελθεῖν εἰϲ τὰ ϲπήλαια[8]) αὐτῶν καὶ εὕρομεν θηρία προϲδεδεμένα ταῖϲ θύραιϲ αὐτῶν ὡϲ λέοντεϲ· ἦϲαν δὲ τριόφθαλμοι. εἴδομεν[9]) δὲ ψύλλουϲ ἐκεῖ ὡϲ τοὺϲ παρ' ἡμῶν βατράχουϲ πηδῶνταϲ.[10]) ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήϲαντεϲ ἤλθομεν εἴϲ τινα τόπον, ἐξ οὗ ἐξήρχετο πηγὴ πλουϲιωτάτη[11])· καὶ ἐκέλευϲα ἐκεῖ ϲτῆναι τὸ ἅρμα· ἐμείναμεν δὲ ἐκεῖ μῆναϲ δύο.

2) προϲχὼν 3) οἷ 4) ὁδεύϲαμεν 5) ἴδωμεν 6) πόπωτε· 7) im armenischen kanaphnito (cf. C. ἀναφνήτων) 8) πανμεγέθη, 9) πέπονας 10) μεγίϲτουϲ· 11) φυτοὶ (v. Zacher Pseudo-Call. p. 137) 12) ἔχοντα 13) ἔχονταϲ 14) αἱ 15) ἀγκόνεϲ 16) πρίωϲιν 17) ἰδόντα 18) ὅρμηϲαν 19) ἐξέϲτη 20) ἀνεῖλαν **33.** 1) ὧ 2) πυρὰϲ 3) armen. ochsol, v. l. ochtol, Otol. 4) μῖκοϲ 5) πήχων 6) τροπόϲονται· 7) ἀνεῖλαν 8) ϲπίλεα 9) ἴδομεν 10) πήδοταϲ 11) πλουϲιοτάτη·

Ἐκεῖθεν δὲ ἀπάραντες ἤλθομεν ἕως τῶν Μηλοφάγων καὶ εἴδομεν[9]) ἐκεῖ ἄνδρα δασὺν[12]) ὅλῳ τῷ σώματι, παμμεγέθη[13]), καὶ ἐφοβήθημεν· καὶ κελεύω αὐτὸν συλληφθῆναι. ὁ δὲ συλληφθεὶς ἀγρίως ἡμᾶς κατώπτευεν.[14]) κελεύω δὲ γυναῖκα γυμνὴν προσενεχθῆναι αὐτῷ. ὁ δὲ ἁρπάσας αὐτὴν κατήσθιεν.[15]) συνδραμόντων fol. 242 b δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐξελεῖν αὐτὴν ἐβαττάρισεν[16]) τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ. καὶ ἀκούσαντες οἱ λοιποὶ σύντοποι αὐτοῦ ἐξῆλθον πρὸς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἕλους ἄνδρες ὡσεὶ μύριοι, τὸ δὲ στρατόπεδον ἡμῶν ἦν μυριάδες τέσσαρες· καὶ κελεύω ἀνάπτειν[17]) (πῦρ· οἱ δὲ ἰδόντες) τὸ πῦρ ἔφυγον. διώξαντες δὲ αὐτοὺς ἐκρατήσαμεν ἐξ αὐτῶν τρεῖς, οἳ καὶ μὴ μετασχόντες τροφῆς μέχρις ἡμερῶν ὀκτὼ ἐτελεύτησαν. εἶχον δὲ λογισμὸν οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλ᾽ ὡς οἱ κύνες ὑλάκτουν.[18])

Cap. 36.

Ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσαντες ἤλθομεν εἴς τινα ποταμόν. ἐκέλευσα οὖν παρεμβολὴν γενέσθαι καὶ καθοπλισθῆναι τῇ συνηθείᾳ τὰ στρατόπεδα. ἦν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ δένδρα, καὶ ἅμα τῷ[1]) ἡλίῳ[2]) ἀνατέλλοντι[3]) καὶ τὰ δένδρα ηὔξανον μέχρις ὥρας ἕκτης, ἀπὸ δὲ ὥρας ἑβδόμης ἐξέλειπον[4]) ὥστε μηδ᾽ ὅλως φαίνεσθαι. δάκρυα δὲ εἶχον ὡς Περσικὴν στακτήν, πνοὴν δὲ πάνυ ἡδυτάτην καὶ χρηστήν. ἐκέλευσα οὖν κόπτεσθαι τὰ δένδρα καὶ σπόγγοις ἐκλέγεσθαι αὐτῶν τὰ δάκρυα.[5]) αἰφνίδιον[6]) δὲ οἱ ἐκλέγοντες ἐμαστιγοῦντο ὑπὸ δαίμονος ἀοράτου· καὶ τῶν μὲν μαστιγουμένων τὸν ψόφον ἠκούομεν[7]) καὶ τὰς πληγὰς ἐπὶ τῶν νώτων ἐρχομένας ἐβλέπομεν, τοὺς fol. 243 a δὲ τύπτοντας οὐκ ἐθεωροῦμεν. φωνὴ δέ τις ἤρχετο λέγουσα μηδὲ ἐκκόπτειν μηδὲ συλλέγειν· εἰ δὲ οὐ παύσησθε[8]), γενήσεται ἄφωνον τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ οὖν φοβηθεὶς ἐκέλευσα μήτε ἐκκόπτειν μήτε συλλέγειν τινὰ ἐξ αὐτῶν. ἦσαν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ λίθοι μέλανες· ὅσοι οὖν ἥπτοντο τῶν λίθων τούτων, τὴν ἴσην χρόαν ἐλάμβανον τοῖς λίθοις. ἦσαν δὲ καὶ δράκοντες πολλοὶ ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ἰχθύων πολλὰ γένη, ἅτινα πυρὶ οὐκ ὠπτῶντο[9]), ἀλλ᾽ ἐν ὕδατι ψυχρῷ πηγαίῳ. εἷς οὖν τῶν στρατιωτῶν λαβὼν καὶ πλύνας καὶ βαλὼν εἰς ἄγγος ἀφῆκεν καὶ εὗρε τὸν ἰχθὺν ὠπτημένον.[10]) ἦσαν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ ὄρνεα παρεμφερῆ[11]) τῶν παρ᾽ ἡμῖν ὀρνέων· εἴ τις οὖν αὐτῶν ἐθίγγανε[12]), πῦρ ἐξέβαινεν ἐξ αὐτῶν.[13])

Cap. 37.

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὡδεύσαμεν πλαζόμενοι.[1]) ἔλεγον δέ μοι οἱ ὁδηγοί· οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγομεν, δέσποτα βασιλεῦ Ἀλέξανδρε· ὑποστρέψωμεν[2]) μὴ εἰς τόπους χείρονας ἐμπέσωμεν. ἐγὼ δὲ

12) δασὺ ἐν 13) πανμεγεθῆ 14) καθόπτευεν· 15) κατέσθιεν· 16) Gildem.; cod. ἐταρτάρησεν 17) ἀναπτῆναι 18) ἠλάκτουν· **36.** 1) τοῦ 2) ἡλίου 3) ἀνατέλοντος, 4) ἐξέλιπον 5) τῶν δακρύων· 6) αἰφνήδιον 7) ἠκούαμεν· 8) παύσητε· 9) ὀψῶντο 10) ὀψημένον· (ἑψημένον?) 11) παρεμφεροί· 12) ἐθήγγανε 13) αὐτοῦ· **37.** 1) πελαζόμενοι· 2) ὑποστρέψομεν

οὐκ ἠβουλήθην ὑποστρέψαι. ὑπήντων δὲ ἡμῖν θηρία πολλὰ καὶ ἑξάποδα καὶ τριόφθαλμα καὶ πεντόφθαλμα, τὸ μῆκος ἔχοντα πήχεις δέκα, καὶ ἄλλα πολλὰ γένη θηρίων· καὶ ἃ μὲν ἀνεχώρουν
fol. 243b φεύγοντα[3]), ἃ δὲ καὶ ἐφήλλοντο[4]) ἡμῖν. ἤλθομεν[5]) δὲ εἰς ἀμμώδη[6]) τινὰ τόπον, ὅθεν ἐξῆλθον θηρία ὅμοια ὀνάγρων, ἔχοντα ἀνὰ πήχεις[7]) κ', οὐκ[8]) εἶχον δὲ ἀνὰ δύο ὀφθαλμούς[9]), ἀλλὰ ἀνὰ ἕξ, τοῖς δὲ δυσὶ μόνοις ἔβλεπον. οὐκ ἦσαν δὲ μάχιμα[10]), ἀλλὰ ἤπια. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ κατέβαλον τόξοις οἱ στρατιῶται. ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσαντες ἤλθομεν εἴς τινα τόπον, ἔνθα ἦσαν ἄνθρωποι ἀκέφαλοι, λαλοῦντες δὲ ἀνθρωπίνως τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, δασεῖς, δερματοφόροι, ἰχθυοφάγοι· θαλασσίους δὲ ἰχθῦς[11]) ἀγρεύοντες ἐκόμιζον ἡμῖν ἐκ τῆς παρακειμένης αὐτοῖς[12]) θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς γῆς ὕδνα[13]) ἔχοντα ἀνὰ λίτρας[14]) κε'. φώκας δὲ πλείστας καὶ μεγάλας εἴδομεν[15]) ἑρπούσας ἐπὶ τῆς γῆς. πολλὰ δὲ οἱ φίλοι ἡμῶν συνεβουλεύσαντο ὑποστρέψαι, ἐγὼ δὲ οὐκ ἠβουλήθην, θέλων ἰδεῖν τὸ τέλος τῆς γῆς.

Cap. 38.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀναλαβόντες ἔρημον ὡδεύσαμεν[1]) ἐπὶ θάλασσαν, μηκέτι μηδὲν ὁρῶντες, μήτε πετεινὸν[2]) μήτε θηρίον, εἰ μὴ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· τὸν δὲ ἥλιον οὐκέτι ἐθεωροῦμεν, ἀλλὰ μαῦρον τὸν ἀέρα ἐπὶ ἡμέρας δέκα. ἐλθόντες δὲ εἴς τινα τόπον παραθαλάσσιον καὶ τὰς σκηνὰς ἡμῶν καὶ τὴν παρεμβολὴν διαθέντες ἐμείναμεν ἡμέρας πλείστας. ἦν δὲ νῆσος ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐκείνης. ἐπιθυμίαν δὲ εἶχον τὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἔσωθεν ἱστορῆσαι. προσέταξα δὲ κατασκευάσαι πλοιάρια πλεῖστα. ἀνῆλθον
fol. 244a δὲ[3]) ἐν ἐκείνοις τοῖς πλοιαρίοις ἄνδρες ὡσεὶ χίλιοι καὶ κατεπλεύσαμεν εἰς[4]) ἐκείνην[5]) τὴν[6]) νῆσον[7]), οὐ μακρὰν δὲ οὖσαν[8]) τῆς γῆς· ἐφ' ἧς ἠκούσαμεν λαλιὰς ἀνθρώπων Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ λεγόντων·[9])

Ὁ παῖς Φιλίππου, Αἰγύπτου δὲ τὸ σπέρμα,
κλῆσιν ἔσχηκας σημαίνουσαν[10]) τὸ μέλλον
ὑπὸ σοῦ πραχθὲν εὐτύχημα γενναίως·
ἀπὸ μήτρας γὰρ Ἀλέξανδρος ἐκλήθης·
ἤλεξας ἄνδρας ὡς τούτους ἐκδιώκων,
καὶ ἀποσοβῶν βασιλεῖς ἐξ οἰκείων·
† Ἀλεξάνδρου (Ἀλέξανδρος?) δὲ παντὸς τάχους ἐγένου, †
συμπληρουμένου σοῦ δευτέρου στοιχείου
τοῦ ὀνόματος, ὃ κλῆσιν[11]) ἔσχε λάβδα.

Καὶ τούτους μὲν τοὺς λόγους ἠκούομεν[12]), τοὺς δὲ λαλοῦντας οὐκ ἐθεωροῦμεν. τινὲς δὲ στρατιῶται παραβουλευσάμενοι κολύμβῳ

3) φένγοντες 4) ἐφ' εἵλλοντο 5) ἤλθωμεν 6) ἀμώδη 7) πήχας 8) οὐχ 9) ὀφθαλμῶν· 10) μάχημα 11) ἰχθύ 12) αὐτῆς 13) ἤδνα 14) ἀναλύτρων 15) ἴδωμεν **38.** 1) ὀδεύσαμεν 2) πετηνόν· 3) ἀνελθόντα 4) ἐν 5) ἐκείνη 6) τῇ 7) νήσῳ· 8) οὔσης 9) λέγοντα 10) σημαίνουσα 11) κλῖσις 12) ἠκούαμεν·

διῆλθον ἀπὸ τῶν πλοίων εἰς τὴν γῆν τῆς νήσου ἱστορῆσαι, καὶ εὐθέως καρκίνοι ἐξελθόντες εἵλκυσαν αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἀνεῖλον. φοβηθέντες οὖν ὑπεστρέψαμεν εἰς τὴν γῆν.

Ἐξελθόντων δὲ ἡμῶν ἀπὸ τῶν πλοίων καὶ ἐκπεριπατούντων ἐπὶ τὴν ὄχθην[13] τῆς θαλάσσης εὕρομεν καρκίνον ἐξελθόντα τοῦ ὕδατος ἐπὶ τὴν ξηράν. ἦν δὲ τὸ μέγεθος αὐτοῦ ἶσον θώρακος, οἱ δὲ ἐμπρόσθιοι πόδες οἱ λεγόμενοι χαλοὶ (χηλαί?) τὸ μῆκος ἀνὰ
ὀργυίας[14] μιᾶς ἕκαστος. ἰδόντες δὲ αὐτὸν καὶ λαβόντες δόρατα fol. 244b
ἀνείλομεν αὐτὸν μετὰ βίας· σίδηρος γὰρ οὐκ εἰσήρχετο εἰς τὸ[15] ὄστρακον αὐτοῦ· τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις ποσὶν συνέτριβε τὰ δόρατα ἡμῶν. ἀνελόντες[16] δὲ τοῦτον καὶ ἀναπτύξαντες[17] εὕρομεν ἐντὸς τοῦ ὀστράκου αὐτοῦ μαργαρίτας ζ' μεγάλης τιμῆς ἀξίους· οὐδεὶς ἀνθρώπων τοιούτους μαργαρίτας ἑώρακεν πώποτε. τούτους ἰδὼν ἐγὼ ὑπέλαβον ἐν τῷ τῆς ἀπλεύστου θαλάσσης (βυθῷ) ταῦτα γενέσθαι. ὅθεν ὑπενόησα κλωβὸν[18] σιδηροῦν[19] μέγαν γενέσθαι καὶ ἔνδοδεν τοῦ κλωβοῦ[20] ἐπενεχθῆναι αὐτῷ πίθον[21] ὑέλινον[22] παμμεγέθη ἔχοντα πάχει[23] ἕνα[24] πῆχυν καὶ ἥμισυ, καὶ ἐκέλευσα γενέσθαι ἐν τῷ πυθμένι[25] τοῦ πίθου[26] τρυμαλιάν[27], ὡς χωρεῖν[28] τοῦ ἀνθρώπου τὴν χεῖρα, βουλόμενος κατελθεῖν καὶ ἀναμαθεῖν τί ἐστιν ἐν τῷ πυθμένι[29] τῆς τοιαύτης θαλάσσης· ἔχειν δὲ κεκλεισμένην ἔνδοθεν[30] τῆς τρυμαλιᾶς[31] τὴν ὀπὴν τὴν οὖσαν ἐν τῷ πυθμένι[29] τοῦ πίθου[26], κατελθόντα δέ με εὐθέως ἀνοῖξαι[32] ἐξάγειν[33] τε διὰ τρυμαλιᾶς[31] τὴν χεῖρα καὶ λαβεῖν ἐκ τῆς παρακειμένης αὐτοῦ[34] ψάμμου τὸ εὑρεθὲν ἐν τῷ πυθμένι[29] τῆς τοιαύτης θαλάσσης καὶ πάλιν εἰσενεγκεῖν τὴν χεῖρα καὶ παραχρῆμα ἐμφράξαι τὴν τρυμαλιάν.[27] ὃ καὶ πεποίηκα. ἐκέλευσα οὖν γενέσθαι ἅλυσιν[35] ὀργυιῶν[36]
τη' καὶ προσέταξα μή τις[37] ἀνελκύσῃ με[38] πρὶν ἢ ἡ ἅλυσις[39] ταραχθῇ· fol. 245a
ἐγὼ γὰρ κατελθὼν ἐν τῷ πυθμένι[29] εὐθὺς ταράξω[40] τὸν πίθον[21], καὶ ὑμεῖς ἀναγάγετέ[41] με. μετὰ οὖν τὸ κατασκευάσαι πάντα εἰσῆλθον ἐν τῷ ὑαλίνῳ[42] πίθῳ[43] βουλόμενος ἐπιχειρεῖν ἀδύνατα. εἰσελθὼν οὖν διὰ μολυβδίνου[44] σκεύους εὐθὺς ἐκλείσθη ἡ εἴσοδος.[45] κατελθὼν δὲ πήχεις[46] ρκ' ἰχθὺς διελθὼν διὰ τῆς κέρκου κρούσας τὸν κλωβόν[18], ἀνήγαγόν με διὰ (τὸ) τὴν ἅλυσιν[35] ταραχθῆναι. ἐγὼ δὲ πάλιν (κατελθὼν) τὸ αὐτὸ πέπονθα τρίς. καὶ κατελθὼν ὡσεὶ πήχεις[46] τη' ἔβλεπον ἰχθύας περικυκλώσαντάς[47] με πάμπολλα[48] γένη. καὶ ἰδοὺ ἐλθὼν παμμεγεθέστατος ἰχθὺς ἔλαβέν[49] με σὺν τῷ κλωβῷ[50] ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ ἀνήγαγέ με ἐπὶ τὴν γῆν μακρόθεν, μίλιον ἕν. ἦσαν δὲ[51] ἐν τοῖς πλοίοις οἱ καταγαγόντες με ἄνδρες τξ' καὶ πάντες εἵλκυσαν ἐν τοῖς τέσσαρσι πλοιαρίοις. φθά-

---

13) ὄχθαν 14) οὐργίας 15) τὸν 16) ἀνελόντα 17) ἀποπτήξαντες· 18) κλοβὸν 19) σιδηρόν 20) κλοβου 21) πῦθον 22) ὑέλλινον 23) πάχοι 24) μίαν 25 πιθμένι 26) πύθου 27) τριμαλίαν 28) χωροῦν 29) πιθμένη 30) ἔδοθεν 31) τριμαλιᾶς 32) ἀνῆλξε· 33) ἐξάγει 34) αὐτῆς 35) ἅλυσον 36) οὐργίας 37) μηδέν 38) μαι 39) ἅλυσος 40) ταράξαι 41) ἀναγάγεταί 42) ὑαλλίνω 43) πύθω· 44) μολιβδύνου 45) εἴοδος· 46) πῆχας 47) περικυκλώσαντές 48) πάμπολα 49) ἔλαβόν 50) κλοβῷ 51) γὰρ

cac δὲ [τὴν κλωβὸν[18]) ἐπὶ τὴν ξηρὰν] καὶ τοῖc[52]) ὀδοῦcιν[53]) αὐτοῦ τὴν κλωβὸν[18]) cυντρίψαc ἔρριψεν ἐπὶ τὴν ξηράν. ἐγὼ δὲ ἐγενόμην ἡμίπνουc[54]) καὶ νενεκρωμένοc[55]) ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ πεcὼν προcεκύνηcα τῇ ἄνω προνοίᾳ τῇ διαφυλαξάcῃ[56]) με ζῶντα ἀπὸ τοῦ φοβεροῦ θηρίου. εἶπον δὲ εἰc ἐμαυτόν· ἀπόcτα, Ἀλέξανδρε, ἀδυνάτοιc ἐπιχειρεῖν[57]), μήπωc ἀνιχνεύων[58]) βυθὸν cτερηθῇc[59])
fol. 245b καὶ τοῦ ζῆν. καὶ εὐθὺc προcέταξα τὸν cτρατὸν ἐκεῖθεν ἀπᾶραι καὶ ἐπὶ τὰ[60]) ἔμπροcθεν πορεύεcθαι.

Cap. 39.

Καὶ πάλιν ὁδεύcαντεc ἤλθομεν διὰ δύο ἡμερῶν εἰc τόπουc ὅπου ἥλιοc οὐ λάμπει. ἐκεῖ οὖν ἐcτιν ἡ καλουμένη μακάρων χώρα. καὶ θέλοντόc μου ἱcτορῆcαι καὶ ἰδεῖν τοὺc τόπουc ἐκείνουc ἐπεχείρηcα λαβεῖν τοὺc ἰδίουc μου δούλουc καὶ εἰcελθεῖν πρὸc αὐτούc. Καλλιcθένηc δὲ ὁ ἐμὸc φίλοc cυνεβούλευcέ μοι εἰcελθεῖν cὺν φίλοιc μʹ καὶ παιcὶν ἑκατὸν καὶ cτρατιώταιc[1]) ͵αcʹ μόνοιc γνηcίοιc. καταλείψαc οὖν τὸν πεζὸν λαὸν μετὰ τῶν γερόντων καὶ τῶν γυναικῶν αὐτὸc [οὖν] παραλαβὼν πάνταc νέουc cτρατιώταc ἐκλεκτοὺc ἐπορεύθην cὺν αὐτοῖc, παραγγείλαc μὴ cυμπορευθῆναι μεθ' ἡμῶν γέροντα. εἷc δέ τιc γέρων περίεργοc ἔχων δύο υἱοὺc γενναίουc καὶ ἀληθεῖc cτρατιώταc λέγει[2]) πρὸc αὐτούc· τεκνία, ἀκούcατε τῆc φωνῆc τοῦ πατρὸc ὑμῶν καὶ λάβετέ με μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐχ[3]) εὑρεθήcομαι ὑμῖν κενὸc ἐν τῇ ὁδῷ· ἰδοὺ γὰρ ἐν καιρῷ περιcτάcεωc ζήτηcιc μέλλει γενέcθαι (γέροντοc) παρ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βαcιλέωc. εἰ οὖν εὑρεθῆτέ με ἔχοντεc[4]), μεγάλωc τιμηθήcεcθε. οἱ δὲ λέγουcιν αὐτῷ· φοβούμεθα, πάτερ, τὴν ἀπειλὴν τοῦ βαcι-
fol. 246a λέωc, μήπωc εὑρεθῶμεν παραβάντεc τὸ πρόcταγμα αὐτοῦ καὶ cτερηθῶμεν[5]) † ἐπὶ τῇ cτρατιῶ † καὶ τοῦ ζῆν. ὁ δὲ γέρων· ἀναcτάντεc κείρατέ μου τὸν πώγωνα[6]) καὶ ἀλλάξαcθε[7]) τὸ cχῆμα καὶ πορεύcομαι μεθ' ὑμῶν[8]) ἀνὰ μέcον τοῦ cτρατοῦ καὶ ἐν καιρῷ δέοντι[9]) μεγάλωc ὑμᾶc ὠφελήcω.[10]) οἱ δὲ ἐποίηcαν τὸ κελευcθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸc αὐτῶν. ἐκεῖθεν οὖν ὁδεύcαντεc ἡμέραc γʹ εὕρομεν τόπον ὁμιχλοειδῆ. μὴ δυναμένων δὲ ἡμῶν πορρωτέρω[11]) προβῆναι διὰ τὸ ἄβατον καὶ ἀcτίβητον[12]) τὸν τόπον εἶναι, ἐπήξαμεν ἐκεῖ τὰc cκηνὰc ἡμῶν. τῇ δὲ ἐπιούcῃ λαβὼν χιλίουc ἐνόπλουc εἰcῆλθον μετ' αὐτῶν ἱcτορῆcαι, μήπωc ἐνταῦθά ἐcτιν τὸ τέλοc τῆc γῆc. εἰcελθόντεc οὖν ἐν τοῖc ἀριcτεροῖc μέρεcιν, ἦν γὰρ ἐκεῖνο τὸ μέροc φωτεινότερον, ὡδεύcαμεν[13]) τόπουc πετρώδειc καὶ κρημνώδειc[14]) ἕωc ἡμέραc ἡμίcουc· τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἡλίου οὐκ ἐπέγνων[15]), [τὴν ὁδόν·] ἀλλὰ cχοίνοιc[16]) μετρῶν κατὰ τὴν γεωμετρίαν

---

52) τοὺc 53) ὀδόνταc 54) ἡμήπνουc 55) νενεκρομένοc 56) διαφυλαξάcει 57) ἐπιχειροῖν· 58) ἀνιχνεῦον 59) cτεριθεὶc 60) τοῖc

39. 1) cτρατιώταc 2) λέγων 3) οὐκ 4) ἔχοντα 5) ὑcτερηθῶμεν 6) πώγονα 7) ἀλλάξαcθαι 8) ἡμῶν 9) δέοντοc (δὲ ὄντοc) 10) ὀφελήcω· 11) παρ' ἑτέρω 12) ἀcτείβητον 13) ὁδεύcαμεν 14) κρυμνώδειc· 15) ἐπέγνω 16) cχοίνουc

ἐπέγνων[15] τὴν ὁδὸν καὶ τὴν ὥραν. μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθέντες
ὑπεστρέψαμεν διὰ τὸ τὴν ὁδὸν ἄβατον εἶναι. ἐξελθόντες δὲ ἠβου-
λήθημεν ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσιν. ἦν δὲ πεδίον λίαν ὁμαλόν, πλὴν
ζοφῶδες καὶ σκοτεινόν. ἐγὼ δὲ ἐν ἀμηχανίᾳ ἐγενόμην, ὅτι οὐδεὶς fol. 246b
τῶν νέων συνεβούλευσέ μοι εἰσελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, μήποτε
[γὰρ] τῶν ἵππων (διὰ τοῦ σκότους) καὶ τῆς μακρᾶς ὁδοῦ διασκορπι-
σθέντων οὐ δυνάμεθα ὑποστρέψαι. ἐγὼ δὲ εἶπον πρὸς αὐτούς· ὦ
γενναῖοι πάντες ὑμεῖς ἐν πολέμῳ, νῦν ἐγνώκατε ὅτι ἄνευ βουλῆς[17]
καὶ συνέσεως οὐδέν ἐστιν γενναιότατον· εἰ γὰρ ἦλθεν γηραιός,
συνεβούλευσεν ἂν ἡμῖν πῶς δεῖ εἰσελθεῖν ἐν τῷ ζοφώδει[18] τού-
τῳ[19] τόπῳ. ἀλλ' οὖν τίς ἐν ὑμῖν γενναῖος, ὃς ἀπελθὼν ἐν τῇ
παρεμβολῇ ἐνέγκῃ[20] μοι γέροντα; καὶ παρ' ἐμοῦ λήψεται χρυσοῦ
λίτρας[21] δέκα. οὐδεὶς οὖν εὑρέθη τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὸ τῆς ὁδοῦ
μῆκος καὶ διὰ τὸ τὸν ἀέρα ἀφεγγῆ εἶναι. προσελθόντες οὖν οἱ
υἱοὶ τοῦ γέροντος λέγουσί μοι· ἐὰν ἀνεξικάκως ἀκούσῃς, δέσποτα,
ἐροῦμεν (τὶ) πρός σέ. κἀγὼ δέ· εἴπατε ὅ τι δ'[22] ἂν βούλησθε.[23]
ὄμνυμι[24] γὰρ τὴν ἄνω πρόνοιαν τοῦ μὴ ἀδικῆσαι ὑμᾶς. οἱ δὲ
εὐθέως διηγήσαντό μοι τὰ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν καὶ ποδαπῶς
ἤγαγον αὐτόν, καὶ δραμόντες παρέστησαν αὐτὸν τὸν γέροντα.
ἐγὼ δὲ ἰδὼν κατησπασάμην αὐτὸν καὶ βουλὴν ᾔτουν δοθῆναι ἡμῖν.
ὁ δὲ γέρων λέγει· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἔξεστίν σοι τοῦτο γνῶναι,
ὅτι εἰ μὴ[25] μεθ' ἵππων εἰσέλθῃς οὐκέτι τὸ φῶς ὄψει. ἐπίλεξαι
οὖν ἵππους θηλείας[26] ἐχούσας πώλους· καὶ τοὺς μὲν πώλους fol. 247a
ἔασον[27] ἐνταῦθα, ὑμεῖς δὲ εἰσέλθετε[28] μετὰ τῶν ἵππων, καὶ
αὗται[29] ἐξάξουσιν ὑμᾶς[30] διὰ τοὺς αὐτῶν πώλους. ζητήσας οὖν
ἐν παντὶ τῷ στρατῷ οὐχ εὕρομεν εἰ μὴ[25] ρ' ἵππους θηλείας[26]
ἐχούσας πώλους. λαβὼν οὖν ταύτας καὶ ἑτέρους ἵππους ρ' ἐπι-
λέκτους, ὁμοίως καὶ ἑτέρους ἵππους βαστάζοντας τὰ πρὸς τὴν
χρείαν, εἰσήλθομεν κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ γέροντος, καὶ ἐάσαμεν
τοὺς πώλους ἔξω.

Ὁ δὲ γέρων παρήγγειλεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅ τι δ'[31] ἂν
εὕρωσιν μετὰ τὸ εἰσελθεῖν ἐπὶ τῆς γῆς κείμενον συλλέγειν αὐτὰ
καὶ βαλεῖν ἐπὶ τοῖς μαρσίποις αὐτῶν. εἰσῆλθον οὖν τριακόσιοι
ἑξήκοντα στρατιῶται (καὶ) ἐκέλευσα προπορεύεσθαι τοὺς ἑξήκοντα
πεζούς. καὶ οὕτως εἰσήλθομεν ὁδὸν ὡσεὶ σχοίνους[32] ιε' καὶ εὕρο-
μεν τόπον καὶ ἦν ἐν αὐτῷ πηγὴ διαυγής, ἧς τὸ ὕδωρ ἤστραπτεν
ὡς ἀστραπή, καὶ ἕτερα πλεῖστα ὑδάτων. ἦν δὲ καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ
τόπου ἐκείνου εὐώδης, καὶ οὐ πάνυ σκοτεινόν. πρόσπεινος δὲ
γενόμενος ἠθέλησα δέξασθαι ἄρτον, καὶ καλέσας τὸν μάγειρον
[Ἀνδρέαν ὀνόματι[33]] εἶπον αὐτῷ· εὐτρέπισον ἡμῖν προσφάγιον.[34]

17) βούλου (συμβούλου?) 18) ζοφώδη 19) τοῦτο 20) ἐνέγκει 21) λύτρας 22) εἰ τιδ' 23) βούλεσθαι· 24) ὤμνημοι 25) μί 26) θηλίας — am ende der seite bemerkt: καὶ ἐν ἑτέρω λόγῳ· ὄνους θηλίας ἐχούσας πωλάρια εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν φωσάτων (oder τοῦ φουσάτου?) παρακρατηθῆναι· 27) ἔασας 28) εἰσέλθατε 29) αὖται 30) ἡμᾶς· 31) ἤ τοιδ' 32) σχοινίους 33) ὀνόμτϊ die eingeklammerten worte von gleichzeitiger hand am rande bemerkt. 34) προσφάγειον·

ὁ δὲ τάριχον λαβὼν ἐπορεύθη ἐπὶ τὸ διαυγὲς ὕδωρ τῆς γῆς πλῦ-
fol. 247ᵇ ναι τὸ ἔδεσμα. καὶ εὐθέως βραχὲν ἐν τῷ ὕδατι ἐψυχώθη καὶ ἔφυγε τὰς χεῖρας τοῦ μαγείρου. ἐκεῖνος δὲ φοβηθεὶς οὐκ ἀνήγγειλέ μοι τὸ γεγονός[35])· αὐτὸς δὲ λαβὼν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ἔπιεν καὶ ἔλαβεν ἐν σκεύει τινὶ ἀργυρῷ καὶ ἐφύλαξεν· ἦν γὰρ πᾶς ὁ τόπος βρύων ὕδατα πολλά, ἐξ ὧν ὑδάτων πάντες ἐπίομεν.[36]) ὢ τῆς ἐμῆς δυστυχίας[37]), ὅτι οὐκ ἔκειτό μοι πιεῖν ἐκ τῆς ἀθανάτου ἐκείνης πηγῆς τῆς ζωογονούσης τὰ ἄψυχα, ἧς ὁ ἐμὸς μάγειρος τετύχηκεν.

Cap. 40.

Μετὰ δὲ τὸ λαβεῖν βρώσεως ἀναστάντες ὡδεύσαμεν[1]) ὡσεὶ σχοίνους λʹ πλεῖον ἢ ἔλαττον· λοιπὸν ὡδεύσαμεν ἰδόντες αὐγὴν[2]) ἄνευ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρων. καὶ εἶδον δύο ὄρνεα πετόμενα[3]) καὶ μόνον ἔχοντα ὄψεις ἀνθρωπίνας, Ἑλληνικῇ (δὲ) διαλέκτῳ ἐκραύγαζον· τί χώραν πατεῖς, Ἀλέξανδρε, τὴν θεοῦ μόνου; ἀνάστρεφε, δείλαιε, ἀνάστρεφε· μακάρων νήσους πατεῖν οὐ δυνήσει. ἀνάστρεψον, ἄνθρωπε, καὶ τὴν δεδομένην σοι γῆν πάτει καὶ μὴ κόπους πάρεχε σεαυτῷ. σύντρομος δὲ γενόμενος κάλλιστα ὑπήκουσα τῇ φωνῇ ὑπὸ τῶν ὀρνέων μοι δεδομένῃ.[4]) τὸ δὲ ἕτερον ὄρνεον πάλιν ἐφθέγξατο Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· ἐγκαλεῖταί (ἐκκα-
fol. 248ᵃ λεῖταί?) σε, φησίν, ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ Πώρου βασιλεία νίκη[5]) ὑποταγήσεταί σοι. καὶ ταῦτα εἰπὸν[6]) τὸ ὄρνεον ἀνέπτη.[7]) ἐγὼ δὲ ἐξιλεωσάμενος καὶ † κρατῶν τὸν ὁδηγόν, τὰς ἵππους ἔμπροσθεν βαλόντες, † πάλιν κατὰ τὴν ἅμαξαν τῶν ἀστέρων δι' ἡμερῶν κβʹ ἐξήλθομεν πρὸς τὴν φωνὴν τῶν πώλων καὶ τῶν μητέρων αὐτῶν. πολλοὶ οὖν τῶν στρατιωτῶν ἐβάσταξαν ἕκαστος ὃ εὗρε. ἐξαιρέτως δὲ οἱ τοῦ γέροντος υἱοὶ ἔπλησαν τοὺς μαρσίπους αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν παραγγελίαν.

Cap. 41.

Καὶ ἐξελθόντων ἡμῶν πρὸς τὸ φῶς εὑρέθησαν χρυσίον δόκιμον λαβόντες καὶ μαργαρίτας μεγάλους τιμῆς ἀξίους. τοῦτο δὲ ἰδόντες μετεμελήθησαν οἱ μὲν λαβόντες ὅτι μὴ πλέον ἔλαβον, οἱ δὲ μὴ λαβόντες ὅτι οὐκ ἔλαβον. ὑπερευχόμεθα οὖν πάντες τῷ γέροντι τῷ δόντι ἡμῖν τοιαύτην βουλήν.

Μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν ἡμᾶς διηγήσατο ὁ μάγειρος τὸ[1]) συμβὰν αὐτῷ ἐπὶ τῆς πηγῆς. ἐγὼ δὲ τοῦτο[2]) ἀκούσας συνεχέθην[3]) λύπῃ καὶ τοῦτον δεινῶς ἐκόλασα. ὁ μὲν (οὖν) εἶπεν[4]) πρὸς ἐμαυτόν· τί σοι τὸ ὄφελος, Ἀλέξανδρε, μεταμεληθῆναι[5]) ἐπὶ πράγματι πα-

---

35) γεγονὼς· 36) ἐπίωμεν· 37) δυστιχείας **40.** 1) ὁδεύσαμεν 2) αὐτὴν 3) πετώμενα 4) δεδομένην· 5) νίκη 6) εἰπὼν 7) ἀνέπτησεν· *) der armenischen übersetzung liegt etwa folgender griechische text zu grunde: καὶ λαβόντες οὖν ὁδηγὸν τὸν ἀστέρα τὸν ἐπὶ τῷ πόλῳ οὕτως ἐξήλθομεν κτλ. **41.** 1) τῷ 2) τούτω 3) συνεχέ (θ über χ) τῇ 4) εἶπον 5) μεταμεληθεὶς

ρελθόντι; οὐκ ᾔδειν[6]) δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος ἔπιεν ἢ ὅτι ἐφύλαξεν· τοῦτο γὰρ οὐχ[7]) ὡμολόγησεν[8]), εἰ μὴ[9]) ὅτι ἐψυχώθη τὸ τάριχος.[10]) προσελθὼν δὲ ὁ μάγειρος τῇ ἐμῇ θυγατρὶ τῇ[11]) ἐκ τῆς παλλακῆς[12]) fol. 248 b Οὔννας[13]) ὀνόματι Καλῇ[14]) ἐπλάνησεν καί τι ὑποσχόμενος[15]) αὐτῇ[16]) δοῦναι ἐκ τῆς ἀθανάτου πηγῆς· ὃ καὶ πεποίηκεν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μαθὼν — ἐρῶ τὸ ἀληθές — ἐφθόνησα[17]) τῇ ἀθανασίᾳ αὐτῶν. καὶ τὴν ἐμὴν θυγατέρα[18]) προσκαλεσάμενος εἶπον αὐτῇ· λαβοῦσά[19]) σου τὸν ἱματισμὸν ἔξελθε τοῦ προσώπου μου· ἰδοὺ γὰρ γέγονας δαίμων ἀπαθανατισθεῖσα.[20]) Καλὴ μὲν τῷ ὀνόματι[21]) ἐκλήθης· ἀρτίως δὲ καλέσω σε Καλὴν τῶν ὀρέων, ὅτι ἐν αὐτοῖς τοῦ λοιποῦ κατοικήσεις[22])· ἔσῃ[23]) δὲ κεκλημένη Νηραΐδα[24]), ὡς ἐκ τοῦ νηροῦ[25]) τὰ ἴδια δεξαμένη, τουτέστιν τὰ ἀθάνατα. καὶ ταῦτα εἰπὼν προσέταξα[26]) τοῦ λοιποῦ μὴ οἰκεῖν ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν τοῖς ὄρεσιν. ἡ δὲ κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη ἐξῆλθε τοῦ προσώπου μου καὶ ἀπῆλθεν οἰκῆσαι μετὰ δαιμόνων ἐν ἐρήμοις τόποις. τὸν δὲ μάγειρον προσέταξα δεθῆναι μύλον ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ καὶ ῥῖψαι αὐτὸν ἐν τῇ θαλάσσῃ. ὁ δὲ ῥιφεὶς[27]) ἐγένετο δαίμων καὶ ἀπελθὼν κατῴκησεν ἔν τινι τόπῳ τῆς θαλάσσης, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἐκλήθη Ἀνδρέας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἐμοῦ μαγείρου καὶ τῆς ἐμῆς θυγατρός. ἐγὼ δὲ ὑπέλαβον[28]) διὰ πάντων τούτων, ὅτι ἐνταῦθά ἐστι τὸ τέλος τῆς γῆς. προσέταξα δὲ κτισθῆναι ἀψῖδα ἐν τῷ τόπῳ fol. 249 a ἐκείνῳ μεγίστην καὶ γράψαι διὰ γλυφῖδος οὕτως· οἱ βουλόμενοι εἰσελθεῖν ἐν τῇ μακάρων χώρᾳ, δεξιᾷ πορεύεσθε[29]), μήποτε ἀπόλησθε.[30])

Πάλιν οὖν διενοήθην ἐν ἑαυτῷ λέγων εἰ πάντως[31]) ἐνταῦθά ἐστιν τὸ τέρμα τῆς γῆς καὶ ὁ οὐρανὸς ἐνταῦθα κλίνεται. ἠβουλήθην οὖν ἱστορῆσαι τὴν ἀλήθειαν. προσέταξα οὖν συλληφθῆναι ἐκ (τῶν ὀρνέων) τοῦ τόπου ἐκείνου δύο. ἦσαν γὰρ ὄρνεα μέγιστα λευκά, ἀλκιμώτατα πάνυ καὶ ἥμερα· βλέποντα γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἔφευγον. τινὲς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐπέβαινον τοῖς τραχήλοις αὐτῶν, καὶ ἀνέπτοντο[32]) βαστάζοντες αὐτούς. ἐσθίουσιν[33]) δὲ θῆρας ἀγρίας, ἔνθεν καὶ πλεῖστοι τῶν τοιούτων ὀρνέων[34]) ἦλθον πρὸς ἡμᾶς διὰ τοὺς θνήσκοντας ἵππους. δύο οὖν ἐξ αὐτῶν κρατήσας προσέταξα μέχρις ἡμερῶν τριῶν μὴ δοθῆναι αὐτοῖς[35]) βρῶσιν. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ προσέταξα κατασκευασθῆναι ξύλον ὅμοιον ζυγῷ καὶ . . . .*) (καὶ) ταύτην[36]) προσδεθῆναι ἐν μέσῳ[37]) τοῦ ζυγοῦ· ταύτην δὲ κατεσκεύασα ὥσπερ σπυρίδα[38]), κρατῶν δύο δόρη[39]) ὡσεὶ ἑπτὰ πηχῶν τὸ μῆκος καὶ ἔχοντα ἐπάνω ἧπαρ ἵππων.[40]) εὐθὺς οὖν

6) εἴδην 7) οὐκ 8) ὁμολόγησεν· 9) μὶ 10) τάριχον 11) τὴν 12) παλακῆς 13) οὖν νας (dazwischen scheinen 2 buchstaben zu fehlen) 14) καλὴν 15) ὑποσχώμενος 16) αὐτῆς 17) ἐφθώνησα 18) θυγατέραν 19) λαβῶν 20) ἀπαθανατηθεῖσοι· 21) ὀνόμτι 22) κατοικήσης· 23) ἔσυ 24) νεραΐδα· 25) νεροῦ 26) προσέταξεν 27) ῥιφῆς 28) ὑπέλαβα 29) πορεύεσθαι· 30) ἀπωλεῖσθαι· 31) πάντος 32) ἀνήπτοντο (ἀνίπταντο?) 33) ἐσθίουσαν 34) ὀρνέων 35) αὐτὰ *) ein wort oder einige ausgefallen. 36) ταῦτα 37) μέσον 38) σπυρίδα· 39) δόρυ 40) ἱππέων

ἀνέπτη τὰ ὄρνεα τοῦ καταφαγεῖν[41]) τὸ ἧπαρ καὶ ἀνῆλθον[42]) μετ' fol. 249b αὐτῶν ἐν τῷ ἀέρι[43]), ὥς νομίζειν με πλησίον τοῦ οὐρανοῦ ὑπάρχειν. ὅλως δὲ ἔτρεμον[44]) διὰ τὴν ὑπερβάλλουςαν[45]) τοῦ ἀέρος ψυχρότητα ἐκ[46]) τῶν πτερύγων τῶν ὀρνέων γεγενημένην. εἶτα συναντᾷ με πετεινὸν ἀνθρωπόμορφον καὶ λέγει πρός με· ὦ Ἀλέξανδρε, ὁ τὰ ἐπίγεια μὴ καταλαβὼν τὰ ἐπουράνια ἐπιζητεῖς; ὑπόστρεφε οὖν διὰ τάχους ἐπὶ τῆς γῆς, μήπως τοῖς ὀρνέοις τούτοις βρῶμα γενήσῃ.[47]) καὶ πάλιν φησὶ πρός με· πρόσσχες[48]), Ἀλέξανδρε, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω. ἐγὼ δὲ μετὰ φόβου προσσχὼν[49]) καὶ ἰδὼν καὶ ἰδοὺ ὄφις μέγας κύκλῳ καὶ μέσον τοῦ ὄφεως ἅλωνα σμικροτάτην. καὶ λέγει μοι ὁ συναντήσας[50]) μοι· ἐπίστρεψον οὖν τὸ δόρυ ἐπὶ τὴν ἅλωνα, ἥτις[51]) ἐστὶν ὁ κόσμος· ὁ γὰρ ὄφις ἡ θάλασσα [ἣν*] ἡ κυκλοῦσα τὴν γῆν. ἐγὼ δὲ ὑποστρέψας βουλήσει τῆς ἄνω προνοίας κατῆλθον ἐπὶ τῆς γῆς μακρόθεν τοῦ στρατοπέδου ἡμερῶν ζ'· ἤμην[52]) δὲ εἰς τέλος νενεκρωμένος καὶ ἡμίθνητος (ἡμιθνής?). εὗρον δὲ ἐκεῖ σατράπην ὑπὸ τὴν ἐμὴν ἐξουσίαν (καὶ) λαβὼν παρ' αὐτοῦ τριακοσίους ἱππεῖς ἦλθον εἰς τὸ στρατόπεδον. οὐκέτι οὖν προσεθέμην ἀδύνατα ἐπιχειρεῖν. ἔρρωσο.[53])

---

41) κατασφαγεῖν 42) ἀνῆλθα 43) ἀέρει· 44) ἔτρεμα 45) ὑπερβάλουςαν 46) καὶ 47) γενήσει· 48) πρόσχες 49) προσχὼν 50) συναντίσας 51) εἴτις *) ἦν? 50) εἴμην 51) ἔρρωσον:·

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ'.

Cap. 1.

Μετὰ δὲ ταῦτα πάντα τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο Ἀλέξανδρος, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, πρὸς Πῶρον βασιλέα τῶν Ἰνδῶν. πολλὴν[1]) οὖν ἔρημον ὁδεύσαντες καὶ τόπους ἀνύδρους καὶ φαραγ- fol. 250a γώδεις ἔλεγον οἱ ἔξαρχοι τῶν στρατευμάτων πρὸς τὰ στρατόπεδα· ἀρκετὸν ἡμῖν μέχρι Περσίδος ποιήσασθαι τὸν πόλεμον καὶ ὑποτάξαι τὸν Δαρεῖον ὡς ἀπαιτοῦντα τοὺς Ἕλληνας φόρους· τί οὖν κάμνομεν[2]) πορευόμενοι πρὸς Ἰνδούς, πρὸς θηριώδεις τόπους μὴ προσήκοντας τῇ Ἑλλάδι; ἐὰν Ἀλέξανδρος τῇ ἰδίᾳ μεγαλοφροσύνῃ πολεμιστὴς[3]) τυγχάνῃ[4]) καὶ θέλῃ[5]) ὑποτάσσειν βαρβάρων ἔθνη, τί αὐτῷ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν; πορευέσθω μόνος καὶ πολεμείτω. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος διαχωρίσας[6]) τὸ Περσικὸν στράτευμα καὶ (τὸ) τῶν Μακεδόνων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, εἶπε πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ Ἕλληνας· ἄνδρες συστρατιῶται καὶ σύμμαχοι Μακεδόνες καὶ πάντες οἱ τῶν Ἑλλήνων δυνάσται· οὗτοι γὰρ οἱ Πέρσαι πολέμιοι ὑμῶν εἰσι καὶ ἐμοῦ· * * καὶ νῦν τί διαγογγύζετε; διετάξατέ[7]) με μόνον πορεύεσθαι πρὸς τὸν πόλεμον καὶ πολεμεῖν βαρβάροις. τοῦτο μέντοι ὑμᾶς ὑπομνήσω, ὅτι ὡς[8]) κἀκείνους τοὺς πολέμους μόνος ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ὅσους βούλομαι λαβεῖν τῶν βαρβάρων[9]) πάλιν μόνος νικήσω· ἐμοῦ γὰρ ἓν βούλημα πρὸς τὸν fol. 250b πόλεμον τὰς ψυχὰς ὑμῶν[10]) πάντων ἐθεράπευσε ἤδη[11]) ἀδρανούντων[12]) πρὸς τὰ Δαρείου πλήθη. οὐκ ἐγὼ πρῶτος τῆς στρατείας ἐν τοῖς πολέμοις ὑπερήσπιζον, οὐκ ἐγὼ ἐμαυτοῦ ἄγγελος εἰσῆλθον πρὸς Δαρεῖον; οὐ παρεβουλευσάμην τοῖς κινδύνοις; εἶτα δὲ βουλεύσασθε καὶ πορεύεσθε εἰς Μακεδονίαν μόνοι καὶ διασώσατε ἑαυτοὺς καὶ μὴ ἀμφισβητήσητέ τι εἰς ἀλλήλους, ἵνα[13]) μάθητε ὡς οὐδὲν δύναται στρατεία δίχα φρονήσεως βασιλέως. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἱκέτευον αὐτὸν λῆξαι τῆς ὀργῆς, ἔχειν δὲ αὐτοὺς ἕως τέλους μεθ' ἑαυτοῦ.

Cap. 2.

Καὶ παραγενομένου (αὐτοῦ) σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ εἰς τοὺς ὅρους τῆς Ἰνδικῆς χώρας ὑπήντησαν αὐτῷ γραμματηφόροι[1])

III. **1.** 1) πολὴν 2) κάμνωμεν 3) πολεμηστὴς 4) τυγχάνει· 5) θέλει 6) διαχωρήσας 7) διετάξετέ 8) ὡς ὅτι 9) περσῶν 10) ἡμῶν 11) ἤδε 12) ἀδρανοῦντας 13) ἵναι **2.** 1) γραμματιφόροι·

σταλέντες παρὰ Πώρου βασιλέως Ἰνδῶν καὶ ἐπέδωκαν αὐτῷ τὰ γράμματα Πώρου. καὶ λαβὼν Ἀλέξανδρος ἀνέγνω ἐπὶ τῶν στρατοπέδων αὐτοῦ περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς Πῶρος Ἰνδῶν Ἀλεξάνδρῳ πόλεις λεηλατοῦντι. προστάσσω σοι ἀναχωρεῖν· ἄνθρωπος γὰρ ὢν τί δύνασαι πρὸς θεόν; τί δὲ τοῖς συνοῦσίν σοι χειμασίαν[2])
fol. 251[a] παρέχεις ἀσθενέστερος ὢν πρὸς μάχην, δοκῶν σθεναρώτερός μου εἶναι; ἐγὼ οὖν ἀήττητός εἰμι· οὐ μόνον ἀνθρώπων τυγχάνω βασιλεύς, ἀλλὰ καὶ † Διόνυσον ἔχων ἀπειλοῦντά σοι ἐνταῦθα ὃν λέγουσι θεόν· † ὥστε οὖν οὐ μόνον συμβουλεύω ἀλλὰ καὶ κελεύω σοι διὰ τάχους σε ἀπαίρειν εἰς τὴν Ἑλλάδα. οὐ γὰρ φοβήσει με ἡ πρὸς Δαρεῖόν σου μάχη οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅσα κατὰ τὴν ἐκείνων ἀδρανίαν ἐγένετο τυχηρά[3])· σὺ γὰρ δοκῶν σθεναρώτερος ὑπάρχει. ὥστε οὖν ἄπαραι[4]) εἰς τὴν Ἑλλάδα. εἰ γὰρ χρείαν εἴχομεν τῆς Ἑλλάδος, πάλαι (ἂν) πρὶν Ξέρξου κατεδουλωσάμεθα αὐτὴν Ἰνδοί, νῦν δὲ ὡς ἀχρεῖον[5]) ἔθνος τυγχάνον[6]) (καὶ) παρ' αὐτοῖς μηδὲν ἄξιον βασιλικῆς θεωρίας ὑπάρχον οὐκ ἐπεστράφημεν· πᾶς γὰρ τὸ κρεῖττον ἐπιθυμεῖ (ἔχειν).

Οὕτως οὖν δημοσίᾳ ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος τῷ[7]) στρατοπέδῳ[8]) αὐτοῦ τὰ γράμματα Πώρου εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες συστρατιῶται, μὴ πάλιν ὑμᾶς[9]) ταρασσέτω τὰ ἀναγνωσθέντα Πώρου γράμματα. μέμνησθε δὲ καὶ ὧν ἔγραψε Δαρεῖος· ἀληθῶς γὰρ μία φρόνησίς ἐστι τοῖς βαρβάροις ἡ ἀναισθησία. ὥσπερ γὰρ τὰ ὑπ' αὐτοὺς
fol. 251[b] ζῶα, τίγρεις, λέοντες, ἐλέφαντες, γαυρούμενοι τῇ περὶ ἑαυτοὺς γενναιότητι, ῥᾳδίως ὑπὸ ἀνθρωπίνης φύσεως κυνηγοῦνται, οὕτω καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν βαρβάρων γαυρούμενοι τῷ πλήθει τῆς στρατείας ῥᾳδίως ὑπὸ τῆς φρονήσεως τῶν Ἑλλήνων χειροῦνται. καὶ οὕτως ἀποφηνάμενος Ἀλέξανδρος πρὸς τὸ θαρσῦναι τὴν στρατείαν αὐτοῦ ἀντιγράφει Πώρῳ·

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος βασιλεῖ Πώρῳ χαίρειν. ἔτι μᾶλλον περισσοτέρως ἡμᾶς προθύμους ἐποίησας πρὸς μάχην σοι ὀτρυνθῆναι, λέγων τὴν Ἑλλάδα μηδὲν ἄξιον ἔχειν βασιλικῆς θεωρίας, ἀλλ' ὑμᾶς τοὺς Ἰνδοὺς πάντα[10]) κεκτῆσθαι[11]) καὶ χώρας τε καὶ πόλεις· οἶδας[12]) δὲ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος τὸ κρεῖττον ἐπιθυμεῖ[13]) λαβεῖν καὶ οὐ τὸ ἔλαττον ἔχειν. ἐπεὶ οὖν οἱ Ἕλληνες ταῦτα οὐκ ἔχομεν, ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι κέκτησθε αὐτά, ἐπιθυμοῦμεν τῶν κρειττόνων καὶ θέλομεν αὐτὰ ἀφ' ὑμῶν κεκτῆσθαι.[14]) γράφεις δέ μοι καὶ θεὸν ἑαυτὸν εἶναι καὶ ἁπάντων ἀνθρώπων βασιλέα, ὥστε καὶ τοῦ θεοῦ σε μείζονα δύνασθαι.[15]) ἐγὼ δὲ πρὸς ἄνθρωπον κομπηγόρον συνάπτω τὸν πόλεμον καὶ μάλιστα βάρβαρον καὶ οὐχὶ θεόν· θεοῦ γὰρ μίαν πανοπλίαν οὐ δύναται ὑπενεγκεῖν ἅπασα ἡ οἰκουμένη,
fol. 252[a] βροντῆς ἠχισμὸν ἢ ἀστραπῆς φωτισμὸν ἢ κεραυνοῦ ὀργήν. ἐμὲ οὖν οὐ θαμβοῦσι τὰ ὑπ' ἐμοῦ πολεμηθέντα ἔθνη, οὔτε δειλὸν ποιοῦσιν οἱ ὑπὸ σοῦ κομπώδεις λόγοι.

---

2) über χειμασίαν übergeschrieben συμαχίαν 3) στυγηρόν· 4) ἄπαρε 5) ἀρχεῖον 6) τυγχάνων· 7) τῶν 8) στρατοπέδων 9) ἡμᾶς 10) πάντας 11) κέκτησθε· 12) οἶδα 13) ἐπιθυμεῖν 14) κεκτεῖσθαι· 15) δύνασθι·

Cap. 3.

Πῶρος δεξάμενος τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναγνοὺς ὠτρύνθη[1]) σφόδρα καὶ εὐθέως συνήγαγε τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων καὶ ἐλέφαντας καὶ ἕτερα πολλὰ θηρία, ἅτινα συνεμάχοντο τοῖς Ἰνδοῖς. ὡς δὲ ἦλθον ἐγγὺς οἱ Μακεδόνες[2]) καὶ Πέρσαι, ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν παράταξιν τοῦ Πώρου ἐφοβήθη, οὐ τοὺς ὄχλους, ἀλλὰ τὰς θῆρας· θεωρήσας γὰρ τὸ ξένον τῶν θηρίων ἐθαύμασεν· ἀνθρώποις γὰρ εἶχεν ἔθος μάχεσθαι καὶ οὐ θηρίοις.

Γίνεται οὖν πάλιν Ἀλέξανδρος ἑαυτοῦ ἄγγελος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἔνθα ἦν Πῶρος, στρατιωτικῷ σχήματι ὀψώνια ἀγοράζων. οἱ δὲ Ἰνδοὶ τοῦτον θεασάμενοι εὐθέως παρέστησαν αὐτὸν Πώρῳ τῷ βασιλεῖ. καὶ λέγει αὐτῷ Πῶρος· πῶς ὁ Ἀλέξανδρος; ὁ δὲ εἶπεν· Ζῇ καὶ ὑγιαίνει[3]) καὶ ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν τὸν τοιοῦτον βασιλέα Πῶρον. καὶ ἐξελθὼν μετὰ Ἀλεξάνδρου ἔδειξεν αὐτῷ τῶν θηρίων τὸ πλῆθος καὶ εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· πορευθεὶς εἰπὲ τῷ Ἀλε- fol. 252b ξάνδρῳ, ὅτι ἐγὼ τοὺς ὁμοίους σου θῆρας ἐξάγω σοι πολεμεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη· Πῶρε βασιλεῦ, πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν πρὸς Ἀλέξανδρον αὐτὸς ἀκήκοεν τὰ παρὰ[4]) σοῦ ῥηθέντα. ὁ δὲ Πῶρος· παρὰ τίνος; ὁ δέ· παρὰ Πώρου· θεοῦ γὰρ υἱὸς ὢν οὐκ ἀγνοεῖ τὰ λεγόμενα. φιλοτιμήσας οὖν αὐτὸν Πῶρος ἐξαπέστειλεν.

Ἐξελθὼν δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τοῦ Πώρου θεασάμενος τὴν παράταξιν τῶν θηρίων καὶ ἐξετάσας τὸν ἴδιον λογισμόν, πολλὴν σκέψιν[5]) ποιησάμενος, τί λοιπὸν ποιεῖ ὁ φρενήρης; ὅσους ἂν εἶχεν[6]) ἀνδριάντας χαλκοῦς καὶ τῶν στρατιωτῶν τὰ καταφράγματα στήσας τρόπαια, τούτους ἐκέλευσεν πυρωθῆναι ἐπιμελῶς ὡς εἶναι μόνον πῦρ τὸ χάλκωμα, καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι ὡσεὶ τεῖχος τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. καὶ ἐσάλπισαν τὸ πολεμικὸν μέλος. ὁ δὲ Πῶρος ἐκέλευσεν εὐθέως λυθῆναι τὰς θῆρας. τὰ οὖν θηρία τῇ ὁρμῇ ἐχόμενα ἐπεπήδων[7]) καὶ ἐδράσσοντο[8]) τῶν ἀνδριάντων, καὶ εὐθέως τὰ στόματα αὐτῶν ἀνήπτοντο καὶ οὐκέτι οὐδενὸς ἥπτοντο. οὕτως οὖν τὴν ὁρμὴν τῶν θηρίων κατέπαυσεν ὁ νουνεχὴς Ἀλέξανδρος. οἱ δὲ Πέρσαι κατεδυνάστευον τοὺς fol. 253a Ἰνδοὺς καὶ τούτους ἐπεδίωκον τοξοβολίαις[9]) καὶ ἱππομαχίαις. πολλὴ[10]) δὲ ἦν ἡ μάχη ἀναιρούντων καὶ ἀναιρουμένων. πίπτει δὲ ὁ Ἀλεξάνδρου ἵππος ὁ Βουκέφαλος ἐξασθενήσας τῇ γνώμῃ· καὶ τούτου γενομένου ἀμελήσας τοῦ πολέμου ὁ Ἀλέξανδρος, εἴκοσι ἡμέρας ἔμειναν πολεμοῦντες μετ' ἀλλήλων. οἱ δὲ Ἀλεξάνδρου φοβηθέντες ἑαυτοὺς προεδίδοσαν.[11])

Cap. 4.

Νοήσας οὖν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι μέλλει[1]) προδίδοσθαι, σιγὴν κελεύσας γενέσθαι τοῦ πολέμου ἀπεφήνατο πρὸς Πῶρον βασιλέα λέγων· τοῦτο[2]) οὐκ ἔστι βασιλέως δύναμις, (ἐὰν) ἵνα ὁπότερος

3. 1) ὀτρύνθη 2) μακέδοναι 3) ὑγειαίνει· 4) περὶ 5) σκέψην 6) ἦχεν 7) ἐπεπήδουν 8) ἐδράσοντο 9) τοξοβελίαις 10) πολὴ 11) προεδίδωσαν· **4.** 1) μέλλη 2) τούτῳ

ἡμῶν νικήσῃ[3]) μεταξὺ ἡμῶν τὰ στρατόπεδα[4]) ἀπολοῦνται[5]), ἀλλὰ τοῦτο γενναιότης ἐστὶ τοῦ ἰδίου σώματος, ἐὰν ἑκάτερος[6]) ἡμῶν ἀναπαυσάμενος τῆς στρατείας ἔλθωμεν εἰς μονομαχίαν περὶ τῆς βασιλείας. ἐχάρη δὲ Πῶρος καὶ ὑπέσχετο Ἀλεξάνδρῳ μονομαχῆσαι πρὸς αὐτόν, ὁρῶν τὸ σῶμα Ἀλεξάνδρου μὴ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. ἦν γὰρ Πῶρος πηχέων ε', ὁ δὲ Ἀλέξανδρος οὐδὲ τριῶν. ἔστησαν οὖν ἑκάτερα μέρη ἐπὶ θεωρίᾳ Πώρου καὶ Ἀλεξάν-
fol. 253b δρου. θόρυβος οὖν γίνεται ἄφνω εἰς τὸ τοῦ βασιλέως Πώρου στρατόπεδον. ὁ οὖν Πῶρος θροηθεὶς ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω ἰδεῖν τί ὁ θόρυβος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κοιλάνας τοὺς πόδας Πώρου ἐμπηδᾷ εἰς αὐτὸν καὶ ἐντίθησι τὸ ξίφος αὐτοῦ διὰ τῆς λαγόνος[7]) αὐτοῦ καὶ παραυτὰ[8]) ἀναιρεῖ Πῶρον τὸν βασιλέα Ἰνδῶν. ἤρξαντο οὖν τὰ στρατεύματα ἀμφότερα εἰς ἀλλήλους πολεμεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λέγει πρὸς τοὺς Ἰνδούς· τάλανες Ἰνδοί, τί[9]) πολεμεῖτε τοῦ βασιλέως ὑμῶν[10]) ἀναιρεθέντος; (οἱ δὲ εἶπον·) ἵνα μὴ αἰχμαλωτισθῶμεν, πολεμοῦμεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λέγει αὐτοῖς· παύσασθε πολεμοῦντες καὶ ἀναστρέψαντες εἰσέλθετε[11]) εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν ἐλεύθεροι ὄντες· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐτολμήσατε εἰς τὸ στρατόπεδόν μου ἐπιβῆναι ἀλλὰ Πῶρος. ταῦτα δὲ εἶπεν εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀναλογεῖ τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ πρὸς τὸ τῶν Ἰνδῶν μάχεσθαι.

Εὐθέως οὖν ἐκέλευσε τὸν βασιλέα Πῶρον θάπτεσθαι βασιλικῶς. τὰ δὲ τίμια[12]) πάντα τοῦ παλατίου αὐτοῦ λαβὼν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο πρὸς τοὺς Βραχμᾶνας ἤτοι τοὺς Ὀξυδόρκας, οὐχ ὡς ὄντας πολεμιστὰς τῷ πλήθει, ἀλλὰ γυμνοσοφιστὰς ὑπὸ καλύβας καὶ σπήλαια οἰκοῦντας.

Cap. 5.

fol. 254a Οἱ δὲ Βραχμᾶνες[1]) μαθόντες[2]) πρὸς αὐτοὺς παραγίνεσθαι τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον τοὺς[3]) ἀρίστους αὐτῶν φιλοσόφους ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν μετὰ γραμμάτων. καὶ δεξάμενος καὶ ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος εὗρεν οὕτως περιέχοντα τὰ γράμματα αὐτῶν·

Γυμνοσοφισταὶ Ἀλεξάνδρῳ ἀνθρώπῳ ἐγράψαμεν· εἰ μὲν γὰρ παραγίνει[4]) πρὸς ἡμᾶς πολεμῆσαι, οὐδὲν ὀνήσει[5])· οὐ γὰρ ἔχεις παρ' ἡμῶν τι βαστάσαι· (εἰ δὲ θέλεις ἃ ἔχομεν βαστάσαι,) οὐ δέεται ταῦτα πολέμου ἀλλὰ δεήσεως οὐ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἄνω πρόνοιαν· ἐὰν δὲ βούλῃ[6]) μαθεῖν τίνες ἐσμὲν ἄνθρωποι, γυμνοὶ φιλοσοφεῖν εἰωθότες οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν ἀλλ' ἐκ τῆς ἄνω προνοίας δημιουργηθέντες· σοὶ[7]) γὰρ ἕπεται πολεμεῖν, ἡμῖν φιλοσοφεῖν.

Ταῦτα ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς εἰρηνικῶς πρὸς αὐτοὺς ἐπορεύετο, καὶ ἐθεώρησεν ὕλας πολλὰς καὶ δένδρα πολλὰ

3) νικήσας· 4) στρατόπαιδα 5) ἀπωλοῦνται· 6) ὁ πότερος 7) λαγῶνος 8) παρ' ἀυτῷ 9) τίνα (ἵνα τί?) 10) ἡμῶν 11) εἰσέλθατε 12) ταμυῖα (ταμιεῖα) **5.** 1) βραχμᾶνε 2) μασθόντες 3) τὰς 4) παραγένει (παραγένῃ?) 5) ὠνήσει· 6) βούλει 7) σὺ (von jüngerer hand corrigiert σέ)

καὶ ὑπέρκαλα μετὰ καρπῶν παντοδαπῶν, ποταμὸν δὲ περικυκλοῦντα ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην, οὗ ἦν τὸ ὕδωρ διαφανές, λευκὸν ὡςεὶ γάλα, (καὶ) φοίνικας πολυπληθεῖς[8]) καρπῶν[9]) γέμοντας, τὸ δὲ τῆς ἀμπέλου κλῆμα ἔχον βότρυας χιλίους[10]) καλοὺς λίαν εἰς ἐπιθυμίαν· καὶ εἶδεν αὐτοὺς Ἀλέξανδρος γυμνοπεριβόλους ὑπὸ καλύβας καὶ σπήλαια κατοικοῦντας. ἔξω δὲ μακρὰν ἀπὸ διαστήματος [αὐτῶν] πολλοῦ εἶδε[11]) τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία αὐτῶν ὡς ποίμνια νεμόμενα.[12]) fol. 254 b

Cap. 6.

Ἐζήτησε δὲ ἀπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος λέγων· τάφους οὐκ ἔχετε; οἱ δὲ εἶπον· τοῦτο τὸ χώρημα (ἔνθα) μένομεν, ἐστὶν ἡμῶν καὶ τάφος· ὧδε γὰρ ἀναπαυόμεθα ἐπὶ τὴν γῆν ταφίζοντες ἑαυτοὺς εἰς ὕπνον· γῆ γὰρ ἡμᾶς γεννᾷ, γῆ τρέφει, ὑπὸ γῆν δὲ τελευτήσαντες κείμεθα (κοιμώμεθα?) τὸν αἰώνιον ὕπνον. ἕτερον δὲ ἐπηρώτησεν·[1]) τίνες ἄρα πλείονές εἰσιν, οἱ ζῶντες ἢ οἱ νεκροί; οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν τετελευτηκότες πλείονες, ἀλλὰ μηκέτι ὄντες ἀμέτρητοι[2])· οἱ γὰρ ὁρώμενοι πλείονές εἰσι τῶν μὴ φαινομένων. ἕτερον δὲ ἐρωτᾷ ἐρώτημα· τί ἄρα ἰσχυρότερον, θάνατος ἢ ζωή; οἱ δὲ εἶπον· ἡ ζωή, ὅτι ὁ ἥλιος ἀνατέλλων τὰς ἀκτῖνας ἔχει λαμπράς, δύνων δὲ ἀσθενέστερος ὁρᾶται. ἔτι ἠρώτησεν· τί πλεῖον, ἡ γῆ ἢ ἡ θάλασσα; οἱ δὲ εἶπον· ἡ γῆ. καὶ γὰρ αὐτὴ ἡ θάλασσα ὑπὸ τῆς γῆς κατέχεται. ἕτερον δὲ ἠρώτησε[3])· τί ἄρα πάντων τῶν ζώων ἐστὶ πανουργότερον; οἱ δὲ εἶπον· ὁ ἄνθρωπος. ὁ δέ φησιν· πῶς; οἱ δὲ εἶπον· τοῦτο ἀπὸ σεαυτοῦ πείθου· σὺ γὰρ θὴρ ὑπάρχων ἰδὲ πόσα θηρία μετὰ σοῦ ἔχεις, ἵνα τὴν τῶν ἑτέρων θηρίων ζωὴν μόνος ὑφαρπάσῃς. ὁ δὲ οὐκ ὠργίσθη[4]), ἀλλ' ἐμειδίασεν. ἄλλο δὲ εἶπεν· τί ἐστι fol. 255 a
βασιλεία; οἱ δὲ εἶπον· πλεονεξίας δύναμις ἄδικος, τόλμη καιροῦ συνίσχοντος, χρυσοῦν φορτίον. ἕτερον δὲ εἶπεν· τί πρῶτον ἐγένετο, νὺξ ἢ ἡμέρα; οἱ δὲ εἶπον· ἡ νύξ· καὶ γὰρ τὰ γενόμενα ἐν τῷ σκότει τῆς γαστρὸς αὐξάνονται, εἶτα εἰς τὴν αὐγὴν ἀποκύει λαβεῖν τὸ φῶς. ἕτερον δὲ εἶπεν· ποῖα κρείττονά ἐστι μέρη, τὰ δεξιὰ ἢ τὰ εὐώνυμα; οἱ δὲ εἶπον· τὰ δεξιά· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ ἥλιος τοῖς δεξιοῖς ἀνατέλλει καὶ τοῖς εὐωνύμοις μέρεσι τοῦ[5]) οὐρανοῦ[6]) περιπολεύει· θηλάζει (δὲ) πρῶτον ἡ γυνὴ τῷ δεξιῷ μαζῷ. ἔπειτα δὲ αὐτοὺς ἐπηρώτησεν[1]) Ἀλέξανδρος· ἔχετε ἀνάκτορα[7]); οἱ δὲ εἶπον· ναὶ ἔχομεν ἡγούμενον. ὁ δὲ εἶπεν· ἤθελον αὐτὸν ἀσπάσασθαι. οἱ δὲ ὑπέδειξαν αὐτῷ τὸν Δανδάμην[8]) εἰς τὴν γῆν ἀνακείμενον. (ἦσαν δὲ) ἐστρωμένα αὐτῷ φύλλα δένδρων πολλὰ καὶ παρατεθειμένα[9]) ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐκ σικύων πέπονες[10]) καὶ λοιπὴ ὀπώρα. ἰδὼν δὲ τοῦτον Ἀλέξανδρος ἠσπάσατο αὐτόν. κἀκεῖνος δὲ εἶπεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ· χαίροις, οὐκ ἀνέστη δέ, οὐκ ἐτίμησεν αὐτὸν ὡς βασιλέα. ἐπηρώτησεν[1]) δὲ αὐτὸν Ἀλέξανδρος, εἰ ἔστιν

8) πολυπαθεῖς 9) καρπὸν 10) χιλίας 11) ἴδε 12) νεμώμενα·
6. 1) ἐπερώτησεν· 2) μετρητοί· 3) ἐρώτησε· 4) ὀργίσθη· 5) τοῦτο 6) οὖν 7) ἀνάκτωρα; 8) δαδάμην· 9) παραθέμενα 10) πέπονας

αὐτοῖc κτῆμα. ὁ δὲ εἶπεν· κτήματα ἡμῖν γῆ, δένδρα καρποφόρα, fol. 255b φῶc, ἥλιος, cελήνη, ἀςτέρων χορός, ὕδωρ· ὅταν[11]) οὖν πεινάcωμεν, πορευόμεθα εἰc τὰ κατάκομα δένδρα καὶ ἐcθίομεν[12]) καρποὺc αὐτομάτουc· κατὰ γὰρ γένναν cελήνηc ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν[13]) δένδρα κυΐcκει[14]) καρπούc. ἔχομεν δὲ καὶ τὸν μέγαν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην, καὶ ὁπόταν διψῶμεν, ἀπερχόμεθα πρὸc αὐτὸν καὶ πίνομεν[15]) ὕδωρ καὶ εὐφραινόμεθα. ἔχομεν δὲ ἕκαcτοc τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γυναῖκα καὶ κατὰ cεληνιακὴν[16]) γένναν πορεύεται ἕκαcτοc καὶ πληcιάζει τῇ ἰδίᾳ cυνεύνῳ, ἕωc ἂν τέκῃ[17]) δύο παῖδαc· καὶ λογιζόμεθα τὸν[18]) μὲν ἕνα ἀντὶ τοῦ πατρόc, τὸν[18]) δὲ ἄλλον ἀντὶ τῆc μητρόc. ταῦτα ἀκούcαc Ἀλέξανδροc εἶπε πᾶcιν· αἰτήcατέ με τί θέλετε καὶ δώcω[19]) ὑμῖν. ἐξεβόηcαν δὲ πάντεc λέγοντεc· δὸc ἡμῖν ἀθαναcίαν. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπεν· τούτου ἐγὼ ἐξουcίαν οὐκ ἔχω, κἀγὼ (γὰρ) θνητὸc ὑπάρχω. οἱ δὲ εἶπον· τί τοίνυν θνητὸc ὑπάρχων τοcαῦτα πολεμεῖc, ἵνα πάντα ἄρῃc καί που ἀπενέγκῃc; οὐ πάλιν καὶ cὺ ἑτέροιc αὐτὰ καταλιμπάνειc; Ἀλέξανδροc εἶπεν· ταῦτα ἐκ τῆc ἄνω προνοίαc διοικεῖται, ἵνα ἡμεῖc δοῦλοι καὶ διάfol. 256a κονοι γενώμεθα τῆc ἐκείνων ἐπιταγῆc. οὐ γὰρ κινεῖται θάλαccα, εἰ μὴ ἄνεμοc πνεύcῃ, οὐδὲ caλεύεται δένδρα, εἰ μὴ ῥιπίcῃ πνεῦμα· οὐ γὰρ ἐνεργεῖται ἄνθρωποc, εἰ μὴ ἐκ τῆc ἄνω προνοίαc. κἀγὼ δὲ παύcαcθαι θέλω τοῦ πολεμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐᾷ με[20]) ὁ τῆc γνώμηc μου δεcπότηc. εἰ[21]) γὰρ πάντεc ὁμόγνωμοι ἦμεν[22]), ἀργὸc ἐτύγχανεν (ἂν) ὁ κόcμοc· θάλαccα οὐκ ἐπλέετο, γῆ οὐκ ἐγεωργεῖτο, γάμοι οὐκ ἐπετελοῦντο, παιδοποιία οὐκ ἦν· πόcοι γὰρ ἐν τοῖc γενομένοιc[23]) ὑπ' ἐμοῦ πολέμοιc ἐδυcτύχηcαν[24]) ἀπολέcαντεc[25]) ἄνδραc καὶ παιδία; ἄλλοι δὲ εὐτύχηcαν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων· πάντεc γὰρ τὰ πάντα λαμβάνοντεc ἑτέροιc παραχωροῦcιν, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν ὑπάρχει.

Ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδροc προcήνεγκε τῷ Δανδάμῃ χρυcίον καὶ ἄρτουc καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον· λάβε ταῦτα, πρεcβῦτα, εἰc μνήμην ἡμῶν. ὁ δὲ Δανδάμηc γελάcαc εἶπε· ταῦτα ἡμῖν ἄχρηcτά ἐcτιν, ἀλλ' ἵνα οὖν μὴ δόξωμεν[26]) ὑπερηφανεύεcθαι, ληψόμεθα ἀπὸ cοῦ τὸ ἔλαιον. καὶ ποιήcαc cωρὸν ξύλων ἔξηψεν εἰc αὐτὸν[27]) πῦρ καὶ κατέχεεν ἔμπροcθεν Ἀλεξάνδρου τὸ ἔλαιον εἰc τὸ πῦρ.

Cap. 17.

Καὶ τούτου γενομένου ὑπεχώρηcεν ἀπ' αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδροc. fol. 256b ὑποcτρέψαc οὖν τὴν κατὰ φύcιν ὁδὸν τὴν φέρουcαν εἰc τὴν Πραcιακήν, ἥτιc δοκεῖ μητρόπολιc εἶναι τῆc Ἰνδικῆc χώραc, ἔνθα ἦν Πῶροc βαcιλεύων, καὶ πάντεc οἱ τοῦ Πώρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον. (Müller p. 123a) καὶ πάντα κατὰ φύcιν διοικονομήcαντοc καὶ τῶν Ἰνδῶν προθύμωc cυνελθόντων, ἔλεγόν τινεc τῷ Ἀλεξάν-

11) ὅ τ' ἂν 12) ἐcθίωμεν 13) ἡμῶν 14) κυείcκει 15) πίνωμεν 16) καταcεληνακὴν 17) τέκει 18) τὸ 19) δόcω 20) ἔâμαι 21) οἵ 22) ὦμεν 23) γεναμένοιc 24) ἐδυcτήχηcαν 25) ἀπωλέcαντεc 26) δόξομεν 27) αὐτῶν

δρῳ· μέγιστε βασιλεῦ, λήψει πόλεις θαυμαστὰς καὶ βασιλείας καὶ ὄρη εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζώντων ἐπέβη ποτὲ βασιλεύς. τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολυϊδρίων[1]) ἐλθόντες ἔλεγον Ἀλεξάνδρῳ· βασιλεῦ, ἔχομέν σοί τι δεῖξαι παράδοξον ἄξιόν σου· δείξομέν σοι γὰρ φυτὰ ἀνθρωπίνῳ στόματι λαλοῦντα. εἰσήνεγκαν οὖν Ἀλέξανδρον, ἔνθα ἦν ἱερὸν τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης· κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρὰ καὶ δύο δένδρα παραπλήσια κυπαρίσσοις.[2]) κύκλῳ δὲ ἦν αὐτοῖς δένδρα παρόμοια τῇ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένῃ μυροβαλάνῳ[3])· ὁ καρπὸς αὐτῶν (ὁμοίως). προσηγόρευον οὖν τὰ δύο δένδρα τὰ ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρενικῷ λογισμῷ, τὸ δὲ θηλυκὸν θηλυκῷ. ὄνομα δὲ ἦν τοῦ ἀρρενικοῦ ἥλιος, τοῦ δὲ θήλεος[4]) σελήνη· ἃ ἔλεγον τῇ ἰδίᾳ φωνῇ μου θεαματου. τούτοις δὲ τοῖς fol. 257ᵃ δυσὶ δένδροις περιεβέβλητο δορὰ παντοίων θηρίων, τῷ[5]) μὲν ἄρρενι ἀρρένων, τῷ δὲ θήλει θηλυκῶν· παρ' αὐτοῖς δὲ σίδηρος οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε κασσίτερος[6]), ἀλλ' οὐδὲ[7]) πηλὸς εἰς πλάσιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἐρωτῶντος[8]), τίνος αἱ δοραί εἰσιν αἱ σκέπουσαι αὐτά, ἔφησαν λέγοντες, λεόντων[9]) εἶναι καὶ παρδάλεων. περὶ δὲ τῶν δένδρων[10]) ἔτι ἀνεζήτει μαθεῖν Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἔφησαν· πρωίας γενομένης ὅταν ὁ ἥλιος ἀνατέλλῃ[11]), φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν[12]) κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ γίνεται (γίνηται?) καὶ ὅταν[12]) μέλλῃ δῦναι, τοῦτο τρίτον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς σελήνης γίνεται. καὶ οἱ δοκοῦντες ἱερεῖς εἶναι προσῆλθον λέγοντες τῷ Ἀλεξάνδρῳ· εἴσελθε καθαρῶς καὶ προσκύνησον καὶ λήψει χρησμόν... οἱ δὲ ἱερεῖς ἔλεγον· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, σίδηρον οὐ καθήκει[13]) εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν. προστάσσει οὖν τὰ ξίφη ἔξω ἀποθέσθαι τοῦ περιβόλου. συνεισῆλθον δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἄνδρες ἱκανοί. καὶ κελεύει κατοπτεῦσαι[14]) τὸν τόπον κύκλῳ. προσκαλεῖται οὖν ἐκ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ Ἰνδῶν, ἵνα ἑρμηνείας τύχῃ[15]) παρ' αὐτῶν. ὀμνύει δὲ αὐτοῖς, ὅτι ἐὰν δύνῃ[16]) ὁ ἥλιος καὶ fol. 257ᵇ φωνή μοι χρησμοῦ μὴ ἀκουσθῇ, ζῶντας ὑμᾶς ἐμπρήσω. ἐγένετο δὲ ἅμα τῷ[17]) δῦναι τὸν ἥλιον, φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ δένδρου. οἱ δὲ συνόντες αὐτῷ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἠθέλησαν μεθερμηνεῦσαι. σύννους[18]) δὲ γενόμενος ὁ Ἀλέξανδρος εἵλκυσεν αὐτοὺς κατὰ μόνας. καὶ πρὸς τὸ οὖς ..... εἶπον αὐτῷ· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἐν τάχει ἀπολέσθαι[19]) ἔχεις ἀπὸ τῶν ἰδίων.[20]) πάντων δὲ τῶν ἑστώτων ἀποτερατωθέντων[21]) ἐβουλήθη Ἀλέξανδρος πάλιν χρησμοδοτισθῆναι. ἀκούσας δὲ τὸ μέλλον εἰσῆλθεν καὶ ἠξίωσεν ἵνα ἀσπάσηται τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα. καὶ τῆς σελήνης ἀνατελλούσης φωνεῖ τὸ δένδρον Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι δεῖ σε ἀποθανεῖν καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀναιρεθήσῃ καὶ οὐ δυνήσῃ[22]) ἀνακομισθῆναι πρὸς Ὀλυμπιάδα

17. 1) Πολιδρύων 2) κηπαρίσσοις· 3) ἐναργύπτω καλουμένη· μυροβαλάνω. vielleicht μυροβάλανος ausgefallen. 4) θήλεως· 5) τὸ 6) κασσίτηρος· 7) οὔτε 8) ἐρωτόντος, 9) λεώντων 10) θηρίων 11) ἀνατέλη· 12) ὅτ' ἂν 13) καθείκει 14) καθοπτεῦσαι 15) τύχει 16) δύνει 17) τὸ 18) σύνους 19) ἀπωλέσθαι 20) ἰνδῶν· 21) ἀποτεραθέντων, 22) δυνῆσοι

τὴν μητέρα cου. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ θαυμάcαντος ἐβουλήθη cτεφάνους καλλίcτους παραθεῖναι[23]) τοῖc δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων λεγόντων· οὐκ ἔξεcτι τοῦτο γενέcθαι· εἰ δὲ βιάζεις, πρᾶξον ὃ βούλει· βαcιλεῖ γὰρ πᾶc νόμος ἄγραφος, περίλυπος δὲ γενόμενος
fol. 258a Ἀλέξανδρος ἀναcτὰς ὄρθρου cὺν τοῖc ἱερεῦcι καὶ φίλοις αὐτοῦ καὶ τοῖc Ἰνδοῖc πάλιν εἰc τὸ ἱερὸν εἰcῆλθε, καὶ προcευξάμενος προcῆλθε cὺν τῷ ἱερεῖ. καὶ ἐπιθεὶc τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ δένδρῳ ἐπηρώτηcεν, εἰ ἄρα πεπλήρωται αὐτοῦ τὰ τῆc ζωῆc ἔτη, τοῦτο βουλόμενος μαθεῖν. ἅμα δὲ τῷ[24]) γενέcθαι τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ βάλλειν τὴν αὐγὴν εἰc τὴν κορυφὴν τοῦ δένδρου, φωνή τις (ἐξῆλθεν) ὀξεῖα διαρρήδην λέγουcα· πεπλήρωταί cου τὰ ἔτη τῆc ζωῆc, καὶ ἀνακομιcθῆναι οὐκ ἔχεις πρὸc Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα cου, ἀλλ᾽ ἐν Βαβυλῶνι ἔχεις ἀπολέcθαι.[19]) μετὰ δὲ ὀλίγον χρόνον καὶ ἡ μήτηρ cου καὶ ἡ γυνή cου κάκην κακῶν (sic) ἀπολοῦνται[25]) ἀπὸ τῶν ἰδίων.[20]) καὶ περὶ τούτων μηκέτι ἀξίου, οὐ γὰρ ἀκούcεις[26]) ἔτι τί ποτε.

Ταῦτα ἀκούcας περίλυπος ἐγένετο καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ἐκίνηcεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆc Ἰνδικῆc. καὶ παραγίνεται ἐν Περcίδι.

Cap. 18.

Καὶ ἐπείγετο[1]) ἐπὶ τὰ Cεμιράμεως[2]) βαcίλεια θεάcαcθαι· ἦcαν γὰρ περίφημα. ἐβαcίλευcε δὲ ὅλης τῆc χώρας ἐκείνης γυνὴ ἔχουcα κάλλος ὑπερήφανον, μέcης ἡλικίας τυγχάνουcα. πέμπει οὖν πρὸc αὐτὴν γράμματα Ἀλέξανδρος περιέχοντα οὕτως· Βαcιλεὺc Ἀλέ-
fol. 258b ξανδρος βαcιλίccῃ Κανδάκῃ τῇ ἐν Μερόῃ[3]) καὶ τοῖc ὑπ᾽ αὐτὴν τυράννοις χαίρειν. πορευόμενος εἰc Αἴγυπτον ἤκουcα παρὰ τῶν[4]) ἐκεῖ ἱερέων[5]) περὶ τῶν οἰκητηρίων ὑμῶν καὶ τῶν τάφων καὶ ὅτι χρόνον τινὰ ἐκυριεύcατε[6]) Αἰγύπτου· διὸ ἔπεμψα πρὸc ὑμᾶc. βουλευcάμενοι οὖν πέμψατε ἡμῖν ὃ ἂν φαίνηται[7]) ὑμῖν. ἔρρωcθε.

Ἀντιγράφει[8]) δὲ ἡ Κανδάκη οὕτως· Βαcίλιccα Μερόης[9]) Κανδάκη καὶ πάντες οἱ τύραννοι βαcιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν. μὴ καταγνῷc τοῦ χρωτὸc ἡμῶν· ἐcμὲν γὰρ ταῖc ψυχαῖc λαμπρότεροι τῶν παρὰ coὶ λευκοτάτων. ὑπάρχομεν δὲ εἰc πλῆθος cκυταλοὶ π′ ἐν ἑτοίμῳ πρὸc τοὺc[10]) ἐπιόντας κακοποιεῖν. κομίζουcι δέ coι οἱ παρ᾽ ἡμῶν cταλέντες πρέcβεις χρυcοῦ πλίνθους[11]) ὁλοcφυρήτους[12]) ρ′, Αἰθίοπας ἀνήβους[13]) φ′, cφίγγας c′ καὶ cτέφανον διὰ cμαράγδων λιτρῶν[14]) χιλίων χρυcίου, μαργαριτῶν ἀμετρήτων ὁρμαθοὺc δέκα ἐcφραγιcμένους, cτατῆρας δέκα, γλωccόκομα ἐλεφάντινα π′, καὶ θηρίων γένη διάφορα τῶν παρ᾽ ἡμῖν· ἐλέφαντας ε′, παρδάλεις ἡμέρους ι′, καὶ ἐν ταῖc γαλεάγραις κύνας ἀνθρωποφάγους λ′, ταύρους μαχίμους[15]) λ′, ὀδόντας ἐλεφάντων τ′, δορὰς παρδάλεων τ′,

---

23) παραθῆναι 24) τοῦ 25) ἀπωλοῦνται 26) ἀκούcης **18.** 1) ἐπήγετο 2) cεμηράμεως 3) βερόη 4) ἀρετῶν 5) ἱερῶν, 6) ἐκηριεύcατε 7) φαίνητε 8) ἀντιγράφη 9) βερόης 10) τοῦ 11) πλήνθους 12) ὁλοφυρίτας· 13) ἀμίβους 14) λυτρῶν 15) μαχήμους

ῥάβδους ἐβενίνους [16]) γ'. πέμψον οὖν οὓς βούλει τοὺς παραληψο- fol. 259ᵃ
μένους αὐτὰ εὐθέως, καὶ γράψον ἡμῖν τὰ περὶ σοῦ, ὅτι πάσης τῆς οἰκουμένης ἐβασίλευσας. ἔρρωσο. [17])

Cap. 19.

Δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος τὰ γράμματα Κανδάκης τῆς βασιλίσσης καὶ ἀναγνοὺς ἔπεμψε Κλεομένην Αἰγύπτιον ταῦτα παραλαβεῖν. ἡ δὲ Κανδάκη[1]) ταῦτα ἀκούσασα περὶ Ἀλεξάνδρου τὸ πῶς χειροῦται τοὺς τηλικούτους βασιλεῖς, ἕνα τῶν[2]) ἑαυτῆς φωνήσασα Ἕλληνα ζωγράφον ὄντα ἐκέλευσεν πορευθῆναι εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἀγνωστὶ ζωγραφῆσαι τὸ Ἀλεξάνδρου ὁμοίωμα. καὶ ἐποίησεν οὕτως. ἡ δὲ Κανδάκη λαβοῦσα τὸ αὐτοῦ ὁμοίωμα ἔθετο ἐν ἀποκρύφῳ τόπῳ.

Ἐγένετο δὲ μεθ' ἡμέρας (τινὰς) τὸν υἱὸν τῆς Κανδάκης ὀνόματι Κανδαύλην[3]) μετ' ὀλίγων ἱπποτῶν[4]) βίαν ὑπομεῖναι ὑπὸ τοῦ τυράννου Βεβρύκων. καὶ κατατρέχει εἰς τὰς σκηνὰς Ἀλεξάνδρου φεύγων ὁ Κανδαύλης ὁ υἱὸς τῆς Κανδάκης. οἱ δὲ φύλακες συλλαβόντες αὐτὸν παριστῶσι Πτολεμαίῳ τῷ καλουμένῳ Σωτῆρι ἔχοντι τὰ δεύτερα τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου· ἐκοιμᾶτο δὲ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς. καὶ ἐξήτασεν[5]) αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος· τίς τυγχάνεις καὶ οἱ σὺν
σοὶ ὄντες; ὁ δὲ εἶπεν· υἱός εἰμι Κανδάκης τῆς βασιλίσσης. καὶ λέγει fol. 259ᵇ
αὐτῷ[6]) ὁ Πτολεμαῖος· τί οὖν ὧδε ἐλήλυθας; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· μετὰ τῆς γυναικός μου καὶ ὀλίγης στρατείας ἠρχόμην ἐνιαύσιον τελέσαι μυστήριον παρὰ τὰς[7]) Ἀμαζόνας.[8]) ὁ δὲ τύραννος τῶν Βεβρύκων ἰδών μου τὴν γυναῖκα καὶ ἐξελθὼν μετὰ πλείστης δυνάμεως ἥρπασεν αὐτὴν καὶ τοὺς πλείονάς μου στρατιώτας ἀνεῖλεν. ὑποστρέφω οὖν ὅπως πλείονα δύναμιν παραλαβὼν κατακαύσω τὴν τῶν Βεβρύκων[9]) χώραν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Πτολεμαῖος εἰσῆλθε πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ διύπνισεν[10]) αὐτὸν καὶ διηγήσατο αὐτῷ ἅπερ ἤκουσε παρὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Κανδάκης. ἀκούσας δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἐγείρετο καὶ ἄρας τὸ ἑαυτοῦ διάδημα ἔστεψε τὸν Πτολεμαῖον καὶ τὴν χλαμύδα αὐτοῦ περιέβαλεν[11]) αὐτῷ καὶ λέγει αὐτῷ· καθέζου ὡς τυγχάνων Ἀλέξανδρος καὶ εἰπὲ τῷ ῥεφερενδαρίῳ[12]) οὕτως· φώνησόν μοι Ἀντίγονον τὸν μέγαν ὑπερασπιστήν. καὶ ὅταν ἔλθω, διήγησαί μοι ἅπερ εἶπές μοι καὶ εἰπέ μοι· τί βουλευώμεθα περὶ τούτου; δός μοι συμβουλίαν.

Προκαθίζεται οὖν Πτολεμαῖος τῷ βασιλικῷ σχήματι ἠμφιεσ-
μένος· ὃν[13]) θεασάμενα τὰ στρατεύματα συνεφοράζοντο[14]) (συνε- fol. 260ᵃ
φράζοντο?), τί πάλιν ἐνθυμεῖται Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κανδάκης ἰδὼν αὐτὸν ἐν τῇ[15]) βασιλικῇ[16]) ἐσθῆτι ἐφοβήθη, μὴ κελεύσει αὐτὸν ἀναιρεθῆναι· αὐτὸν γὰρ ὑπώπτευεν[17]) εἶναι Ἀλέξανδρον. εἶτα κελεύει Πτολεμαῖος· Ἀντίγονόν μοι καλέσατε τὸν μέγιστον

16) ἐβελίνους 17) ἔρρωσον. **19.** 1) κανδάκης 2) τὸν 3) κανδαῦλον· 4) ἱππασίων· 5) ἐξέτασεν 6) αὐτὸν 7) ταῖς 8) ἀμαζόνες· 9) βεβρίκων 10) διύπνησεν 11) ἔβαλεν 12) φερενδαρίῳ 13) ὧν· 14) συνεφωράζοντο, 15) τὴν 16) βασιλικὴν· 17) ὑπόπτευεν

ὑπερασπιστήν μου. ἐλθόντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶπεν αὐτῷ ὁ Πτολεμαῖος· Ἀντίγονε, οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Κανδάκης τῆς βασιλίσσης· ἡρπάγη δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ τυράννου τῶν Βεβρύκων· τί οὖν μοι συμβουλεύεις ποιῆσαι; ὁ δὲ εἶπεν· συμβουλεύω σοι, Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, καθοπλίσαντά σου τὴν στρατείαν πολεμῆσαι τοῖς Βέβρυξιν, ἵνα λυτρωσώμεθα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ παραδῶμεν αὐτῷ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ Κανδαύλης ὁ υἱὸς τῆς Κανδάκης ἔχαιρε ταῦτα ἀκούσας. εἶπε δὲ Πτολεμαῖος· εἰ τοῦτο βούλει, Ἀντίγονε, τοῦτο καὶ ποίησον ὡς ὑπερασπιστής μου. κέλευσον ἑτοιμάζεσθαι τὴν στρατείαν.

Cap. 20.

Καὶ τοῦ Πτολεμαίου κελεύσαντος Ἀντιγόνῳ [1]) ὡς ἐκείνου Ἀλεξάνδρου τυγχάνοντος τοῦτο γέγονεν. ἔφθασεν δὲ ἐπὶ τὸν τόπον Ἀντίγονος τοῦ τυράννου παρὰ μίαν ἡμέραν σὺν Πτολεμαίῳ (καὶ εἶπεν Ἀντίγονος τῷ Πτολεμαίῳ)· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μὴ fol. 260ᵇ ὀφθῶμεν τοῖς Βέβρυξιν ἡμέρας, μήποτε μαθὼν ὁ τύραννος ἀναιρήσει τὴν γυναῖκα. ὥστε οὖν νυκτὸς εἰσβάλωμεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνάψωμεν τὰς οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἡμῖν οἱ ὄχλοι ἀναστάντες τὴν γυναῖκα παραδώσουσι Κανδαύλου· οὐ γάρ ἐστιν ἡ μάχη ἡμῶν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ περὶ ἀπαιτήσεως γυναικός. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Ἀντιγόνου προσέπεσεν αὐτῷ ὁ Κανδαύλης καὶ εἶπεν· ὦ τῶν φρενῶν σου, Ἀντίγονε· εἴθε σὺ ἦς Ἀλέξανδρος [2]) καὶ μὴ ὑπερασπιστὴς Ἀλεξάνδρου. καὶ δὴ [3]) νυκτὸς εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν πόλιν, κοιμωμένων αὐτῶν, καὶ ἀνάπτουσι τὰ προάστεια. τῶν δὲ διυπνισθέντων καὶ πυνθανομένων, τί τὸ αἴτιον τοῦ ἐμπυρισμοῦ, ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρος ἐκβοᾶν· Κανδαύλης ἐστὶν ὁ βασιλεὺς μετὰ πλείστης δυνάμεως [4]), κελεύων ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν γυναῖκα, πρὶν ὅλην ὑμῶν τὴν πόλιν καταφλέξω. οἱ δὲ περιληφθέντες [5]) πάντες γενόμενοι [6]) εἰς τὰ τοῦ τυράννου μέλεθρα τῇ δυνάμει τοῦ πλήθους ἤνοιξαν τὰ βασίλεια καὶ σύγκοιτον [7]) οὖσαν τὴν γυναῖκα Κανδαύλου τῷ τυράννῳ [8]) ἀπέσπασαν καὶ παρέδωκαν τῷ Κανδαύλῃ· τὸν δὲ τύραννον ἀνεῖλον. ὁ δὲ Κανδαύλης τῇ συμβουλίᾳ καὶ ἐπινοίᾳ Ἀν- fol. 261ᵃ τιγόνου εὐχαριστήσας περιπλακεὶς Ἀντιγόνῳ εἶπεν· Πίστευσον σεαυτὸν ἐμοί, ὅπως ἄρω σε πρὸς τὴν ἐμὴν μητέρα Κανδάκην, ἵνα σοι δώσω βασιλικὰ δωρήματα [9]) ἀντάξιά [10]) σου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος περιχαρὴς γενόμενος εἶπεν αὐτῷ· αἴτησαί με παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου· κἀγὼ γὰρ ἐπιθυμῶ τὴν [11]) χώραν [12]) ἐπιθεωρῆσαι. μετέδωκεν οὖν Ἀλέξανδρος τῷ Πτολεμαίῳ ἵνα αὐτὸν πέμψῃ [13]) σὺν αὐτῷ ὡς ἄγγελον αὐτοῦ. καὶ εἶπε Πτολεμαῖος τῷ Κανδαύλῃ· βούλομαί σου τὴν μητέρα διὰ γραμμάτων ἀσπάσασθαι. παραλαβὼν οὖν τὸν ἄγγελόν μου Ἀντίγονον ἄγαγε μετὰ σοῦ, πάλιν δὲ σωζόμενον αὐτὸν ἄγαγε ὧδε πρός με, ὥσπερ καὶ σεαυτὸν καὶ τὴν

20. 1) ἀντιγόνου 2) ἀλέξανδρε· 3) δεὶ 4) δυνάμεας· 5) περιλειφθέντες 6) γενάμενοι 7) σύνκοιτον 8) τυράνῳ 9) δωρύματα 10) ἀνάξιά 11) τῆς 12) χώρας 13) πέμψει

γυναῖκά cου πρὸς τὴν μητέρα cου cώους ἀποκαθιcτῶν. ὁ δὲ Κανδαύλης εἶπεν· βαςιλεῦ, οὕτως παραλαμβάνω τοῦτον τὸν ἄνδρα ὡς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον· ἐκπέμψω δέ cοι αὐτὸν μετὰ βαςιλικῶν δώρων.

Cap. 21.

Καὶ δὴ πορευόμενος Κανδαύλης ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ Ἀλέξανδρον καὶ ἱκανὴν cτρατείαν καὶ κτήνη καὶ ἁμάξας καὶ δῶρα ἱκανά. ὁδεύων δὲ Ἀλέξανδρος ἐθαύμαζε τὰ ποικίλα ὄρη τῆς κρυςταλλοφόρου[1]) γῆς φθάνοντα[2]) ἕως τῶν τοῦ οὐρανοῦ νεφῶν, καὶ τὰ δένδρα τὰ ὑψιπέτηλα[3]) καρποῖς καταγέμοντα, οὐχ ὡς παρ' Ἕλλη- fol. 261b cιν, ἀλλ' ὡς ἴδια θαύματα.[4]) μηλέαι[5]) γὰρ ἦςαν χρυςίζουςαι τὸν ὄγκον τῆς ὀπώρας ἔχουςαι ὡς τὰ [τῶν] παρ' Ἕλληςι κίτρα[6]), καὶ βότρυες[7]) cταφυλῆς παμμεγέθεις, κάρυα δὲ ἔχοντα περίμετρον πεπόνων, πίθηκοι[8]) δὲ τέλειοι ὡς ἄρκοι, ἄλλα τε ζῶα ποικίλα τῇ χρόᾳ[9]) καὶ ξένα τῇ μορφῇ. ἔνιοι δὲ ἦςαν τόποι τοίχους πετρώδεις καταβάςεις ἔχοντες. εἶπεν δὲ ὁ Κανδαύλης· Ἀντίγονε, θεῶν οἰκητήρια τὰ ὧδε καλοῦνται. τὴν οὖν πορείαν ἐποιοῦντο καὶ ἔφθαςαν εἰς τὰ βαςίλεια, καὶ ὑπήντηςεν αὐτῷ ἡ μήτηρ καὶ οἱ[10]) ἀδελφοὶ[11]) αὐτοῦ. καὶ ὡς ἔμελλεν αὐτῷ περιπλέκεςθαι[12]), ὁ Κανδαύλης εἶπεν· οὐ πρότερον[13]) ἐμὲ περιπλέκεςθε[14]), εἰ μὴ πρῶτον τὸν cωτῆρά μου γενόμενον καὶ τῆς ἐμῆς γυναικὸς εὐεργέτην[15]) ἀςπάςαςθε, Ἀντίγονον τὸν ἄγγελον Ἀλεξάνδρου τοῦ βαςιλέως. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· τίνα[16]) cοι παρέςχε cωτηρίαν; ὡς δὲ διηγήςατο αὐτοῖς Κανδαύλης τὴν ἁρπαγὴν τῆς γυναικὸς τὴν γενομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ τυράννου τῶν Βεβρύκων καὶ τὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενομένην αὐτῷ βοήθειαν, περιεπλάκηςαν αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν Κανδάκη. λαμπρὸν δὲ κατὰ (τὰ) βαςίλεια γίνεται δεῖπνον.

Cap. 22.

Τῇ οὖν ἑξῆς ἡμέρᾳ ἡ Κανδάκη προῆλθε βαςιλικῷ διαδήματι fol. 262a ἐμφαίνουςα, ὑπερμεγέθης τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν μορφὴν ἡμίθεον ἔχουςα, ὡς δοκεῖν Ἀλεξάνδρῳ[1]) εἶναι τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα. ἔβλεπε δὲ τὰ βαςίλεια ἀςτράπτοντα χρυςορόφοις[2]) cτέγαις[3]) καὶ πετρώδεςι[4]) τοίχοις. cτρωμναὶ δὲ Cηρικοῖς[5]) ὑφάςμαςι καὶ τέχναις ποικίλαις χρυςίου ἐπὶ κλιντήρων τὰς βάςεις ἐχόντων χρυςᾶς· τὰ δὲ ἀνάκλιτα ἱμαντωμένα[6]) χρυςῷ, τράπεζαι δὲ ἐλεφαντίνης ὕλης ἡπλωμέναι, Μηδικοί τε κίονες τὰς κεφαλίδας ἐβενίνοις[7]) χροιαῖς ἀπαςτράπτοντες· ἀνδριάντες δὲ ἦςαν ἀναρίθμητοι χαλκοῖ·

---

21. 1) κρυςταλοφόρου 2) φθανόντων 3) ὑψηπέτηλα 4) ἐθήματα· 5) μηλαῖαι 6) κήτρα· 7) βότρυας 8) πιθικοί 9) χρῶᾳ 10) ὁ 11) ἀδελφὸς 12) περιπλέκεςθε 13) πρώτερον 14) περιπλέκεςθαι. die worte ὁ Κανδαύλης εἶπεν· οὐ πρ. ἐμὲ περιπλ. am rande von jüngerer hand. 15) hinter εὐεργέτην interpunction. 16) τίς **22.** 1) ἀλέξανδρον 2) χρυςορρόφοις 3) cτέγες· 4) πετρώδες 5) ςειρικοῖς 6) ἱμεντωμένα 7) ἐβελίνοις

ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα τετορνευμένα ἐκ πορφυριτῶν[8]) λίθων cὺν τοῖc πώλοιc[9]), ὥcτε δοκεῖν αὐτοὺc τρέχειν ζῶνταc· ἐλέφαντεc[10]) δὲ ἐκ τοῦ ὁμοίου λίθου[11]) γλυφέντεc[12]) τοῖc ποcὶ cυμπατοῦντεc τοὺc πολεμίουc καὶ τοῖc προμυκτῆρcιν[13]) εἱλίccοντεc τοὺc ἀντιδίκουc· ὅλοι τε [οἱ] ναοὶ cὺν τοῖc κίοcιν[14]) ἐκ μιᾶc ψήφου γεγλυμμένοι. ταῦτα οὖν ὁρῶν Ἀλέξανδροc ἀπεθαύμαζεν. ἦν δὲ cυνεcθίων τοῖc ἀδελφοῖc Κανδαύλου. παρεκάλει δὲ ὁ Κανδαύληc τὴν μητέρα καὶ ἠξίου διδόναι τῷ ἀγγέλῳ Ἀλεξάνδρου ἄξια τῆc
fol. 262ᵇ αὐτοῦ φρονήcεωc δῶρα καὶ ἀπολῦcαι αὐτόν. τῇ δὲ ἑξῆc ἡμέρᾳ λαβοῦcα τῆc δεξιᾶc χειρὸc Ἀντιγόνου ἡ Κανδάκη ἐδείκνυεν αὐτῷ κοιτῶναc διαυγεῖc ἐξ ἀερίτου[15]) λίθου, ὥcτε τὸν ἥλιον διὰ τῶν μαρμαρυγῶν[16]) ὑπονοεῖν ἔνδον ἀνατέλλειν· ἐν αὐτοῖc δὲ τρίκλινον ἐξ ἀμιάντων ξύλων· οἰκίαν δὲ οὐ παγεῖcαν τοῖc θεμελίοιc ἐπὶ τῆc γῆc, ἀλλὰ μεγίcτοιc τετραγώνοιc ξύλοιc παγεῖcαν, ἐπὶ[17]) τροχῶν cυρομένην ὑπὸ εἴκοcι ἐλεφάντων καὶ ἔνθα ἐπορεύετο ὁ βαcιλεὺc πόλιν πολεμῆcαι, εἰc αὐτὴν κατέμενεν. εἶπε δὲ Ἀλέξανδροc τῇ Κανδάκῃ· ταῦτα πάντα ἄξια ἦν θαυμάζειν, εἰ παρὰ τοῖc Ἕλληcιν ἐτύγχανον καὶ οὐ παρὰ coί, ὅτι ὄρη τοιαῦτα καὶ ποικίλα[18]) τυγχάνουcι. παροργιcθεῖcα[19]) (δὲ) ἡ Κανδάκη εἶπεν· ἀληθῶc εἶπαc Ἀλέξανδρε. ὁ δὲ φωνηθεὶc τῷ ὀνόματι Ἀλέξανδρε ἀντεcτράφη λέγων· ἐγώ, κυρία, Ἀντίγονοc καλοῦμαι· ἄγγελόc εἰμι Ἀλεξάνδρου. εἶπεν δὲ ἡ Κανδάκη· ναί, εἰ καὶ Ἀντίγονοc ἐκλήθηc[20]), ἀλλ' οὐ παρ' ἐμοί· Ἀλέξανδροc ὁ βαcιλεὺc τυγχάνειc. ἄρτι δέ coι δείξω τὸ cυμβόλαιόν cου. καὶ καταcχοῦcα αὐτὸν τῆc χειρὸc εἰcφέρει εἰc κοιτῶνα καὶ φέρει αὐτῷ τὸ εἰκονίδιον[21]) τοῦ ὁμοιώματοc
fol. 263ᵃ αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιγινώcκειc τὸν cεαυτοῦ χαρακτῆρα; ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἐπιγνοὺc τὸ ἑαυτοῦ ἐκτύπωμα ἐταράχθη καὶ ἔτρεμεν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ Κανδάκη· τί τρέμειc, Ἀλέξανδρε, καὶ τετάραξαι; ὁ Περcολέτηc[22]), ὁ Ἰνδολέτηc[23]), ὁ καθελὼν τρόπαια Μήδων καὶ Πάρθων καὶ ὅλην τὴν ἀνατολὴν καταβαλὼν νῦν χωρὶc πολέμου καὶ cτρατείαc ὑποχείριοc γέγοναc Κανδάκηc. ὥcτε νῦν γίνωcκε, Ἀλέξανδρε, ὅτι ὅcτιc δοκεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑπερφρονεῖν μέγα, καὶ ἄλλοc[24]) μείζονα τούτου φρονήcει· τὸ γὰρ τῆc Κανδάκηc φρόνημα ὑπερέβη τὸ coῦ cόφιcμα, ὦ Ἀλέξανδρε. ἐθυμαίνετο δὲ ὁ Ἀλέξανδροc καὶ ἔτριζε τοὺc ὀδόνταc αὐτοῦ. λέγει αὐτῷ ἡ Κανδάκη· τοὺc ὀδόνταc cου τρίζειc; τί δύναcαι ποιῆcαι ὁ τηλικοῦτοc[25]) βαcιλεὺc γενόμενοc; νῦν ὑποχείριοc ἐγένου μιᾶc γυναικόc. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἠθέληcε ξίφει ἑαυτὸν ἀνελεῖν καὶ τὴν (Κανδάκην· εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ) Κανδάκη· καὶ τοῦτο γενναῖον καὶ βαcιλικόν, (ἀλλὰ) μηδὲν ἀγωνιάcῃc, τέκνον Ἀλέξανδρε· ὥcπερ δὲ cύ μου τὸν υἱὸν καὶ τὴν τούτου γυναῖκα ὑπὸ τῶν Βεβρύκων διέcωcαc ληφθεῖcαν, κἀγώ cε διαφυλάξω ἀπὸ τῶν βαρβάρων, Ἀντίγονόν cε καλοῦcα·

---

8) πορφυροτῶν 9) πόλιc· 10) ἐλέφανταc 11) λίθουc 12) γλυφένταc· 13) προμυξεῖcιν 14) κίωcιν· 15) ἀρρήτου 16) μαρμάρων 17) ὑπὸ 18) ποίκηλα 19) παρωργιcθεῖcα 20) ἐκλήθειc· 21) εἰκονήδιον 22) περcωλέτηc· 23) ἰνδωλέτηc· 24) ἄλλωc 25) τηλικούτωc

ἐὰν (γὰρ) γνώσωσί σε ὄντα Ἀλέξανδρον, ἀναιροῦσί σε εὐθέως, ὅτι σὺ Πῶρον τὸν βασιλέα Ἰνδῶν ἀνῄρησας· ἡ γὰρ γυνὴ τοῦ μικρο- fol. 263[b] τέρου μου υἱοῦ θυγάτηρ ἐστὶ Πώρου, ὅθεν Ἀντίγονόν σε καλέσω· ἐγώ σου φυλάξω τὸ μυστήριον.

Cap. 23.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἡ Κανδάκη ἐξῆλθε σὺν αὐτῷ καὶ εἶπεν· τέκνον Κανδαύλη καὶ σὺ θυγάτηρ Ἅρπισα, εἰ μὴ κατ' εὔκαιρον[1]) εὕρετε[2]) τὴν στρατείαν Ἀλεξάνδρου, οὔτε ἐγὼ ὑμᾶς ἀπελάμβανον, οὔτε σὺ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εὕρισκες· ὥστε ἄξιοι γενώμεθα τοῦ ἀγγέλου Ἀλεξάνδρου καὶ δῶμεν[3]) αὐτῷ δωρεάς. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἕτερος υἱὸς ὁ μικρότερος· ἔσωσε τὸν ἀδελφόν μου καὶ τὴν τούτου γυναῖκα Ἀλέξανδρος· ἄχθεται[4]) δὲ ἡ ἐμὴ γυνὴ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Πώρου ἀναιρεθέντος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὸν ἐκείνου ἄγγελον ὑποχείριον ὧδε ἔχουσα ἀναιρῆσαι θέλει Ἀντίγονον. εἶπε δὲ ἡ Κανδάκη· καὶ τί σοι ὄφελος, τέκνον; ἐὰν τοῦτον φονεύσῃς[5]), νικᾷς τὸν Ἀλέξανδρον; εἶπεν δὲ Κανδαύλης πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν· ἐμὸς σωτὴρ ἐγένετο καὶ τῆς ἐμῆς γυναικός, κἀγὼ τοῦτον διασώσας πέμψω πρὸς Ἀλέξανδρον. οὐκοῦν ἕνεκα τούτου καὶ ἡμεῖς ὧδε συνάψωμεν μάχην πρὸς ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔφη· ἐγὼ μέν, ἄδελφέ μου, οὐ θέλω, εἰ δὲ σὺ τοῦτο βούλει, ἑτοιμότερός fol. 264[a] σού εἰμι. καὶ ταῦτα εἰπόντες ἐτρέποντο μονομαχῆσαι εἰς ἀλλήλους. ἡ δὲ Κανδάκη ἀγωνιάσασα περὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, μὴ ἔλθωσιν εἰς μάχην, λαβοῦσα τὸν Ἀλέξανδρον λέγει αὐτῷ· φρενήρης τυγχάνων καὶ τοσαῦτα τρακτάτα (sic) δοὺς[6]) οὐδεμίαν δύνασαι ἀφορμὴν φρενῶν εὑρεῖν, ὅπως μὴ διὰ σὲ πολεμήσουσί μου τὰ τέκνα ἑαυτούς; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔφη· ἐγὼ ἐλθὼν εἰρηνεύσω[7]) αὐτούς. καὶ ἐλθὼν μεταξὺ ἀμφοτέρων Ἀλέξανδρος λέγει· ἄκουε Θώα[8]) καὶ σὺ Κανδαύλη, ἐὰν ἐμὲ ὧδε ἀναιρήσετε, οὐδὲν μελήσει[9]) Ἀλεξάνδρῳ· ἐγὼ γὰρ Ἀντίγονος καλοῦμαι· οὔτε γὰρ οἱ ἄγγελοι οἱ ἀποστελλόμενοι πολύτιμοι τυγχάνουσι πρὸς μάχην βασιλικήν. ἐὰν οὖν ἐμὲ ὧδε ἀναιρήσητε[10]), ἔχει ἀγγέλους πλείονας Ἀλέξανδρος· εἰ δὲ βούλεσθε παρ' ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ὑμῶν αἰχμάλωτον λαβεῖν Ἀλέξανδρον, ὑπόθεσθέ[11]) μοί τι μέρος δωρεᾶς δοῦναι ἐνταῦθα, ἵνα καὶ πρὸς ὑμᾶς καταμείνω καὶ καταρτίσω τὸν Ἀλέξανδρον ὧδε παραγενέσθαι, ὡς ὑμῶν βουλομένων ἃ ἡτοιμάσατε δῶρα κατ' ὄψιν αὐτοῦ ἀποδοῦναι· καὶ τότε τὸν ἐχθρὸν ὑμῶν ὑποχεί- fol. 264[b] ριον λαβόντες ἑαυτοὺς ἐκδικήσαντες θεραπευθῆτε.[12]) ἐπείσθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῷ καὶ ἦλθον εἰς ἀγάπην. ἡ δὲ Κανδάκη θαυμάσασα τῶν φρενῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶπεν αὐτῷ· Ἀντίγονε, ἤθελον τοῦ εἶναί σε υἱόν μου, καὶ διὰ σοῦ πάντων τῶν ἐθνῶν κατεκράτησα· οὐ γὰρ πολεμῶν ἐχειρώσω τοὺς πολεμίους καὶ τὰς πόλεις,

---

23. 1) εὐθὺ καιρὸν 2) εὕρατε 3) δώσωμεν 4) übergeschrieben λυπειται 5) φωνεύσης, 6) δώσας· 7) εἰρηνεῦσαι 8) θῶα 9) μελλήσει 10) ἀναιρήσηται· 11) ὑπότεσθέ 12) θεραπευθεῖται·

ἀλλὰ ἀγχινοίᾳ πολλῇ. ἴcθι[13]) μὲν οὖν δωροφορούμενος, ἐγκρατῶς δὲ τῆς Κανδάκης φυλαςςούςης Ἀλεξάνδρου τὸ μυςτήριον. καὶ μεθ' ἡμέρας δέκα πορευομένου αὐτοῦ δίδωςιν αὐτῷ ἡ Κανδάκη δῶρα βαςιλικά, καὶ ςτέφανον ἀδαμάντινον πολύτιμον καὶ θώρακα δι' ὀνύχων[14]) καὶ βηρύλλων[15]) καὶ χλαμύδα ἀςτεροφεγγῆ διὰ χρυςοῦ ὁλοπόρφυρον. καὶ ἐκπέμπει αὐτὸν μετὰ παραδοχῆς πολλῆς καὶ τῶν ἰδίων ςτρατιωτῶν.

Cap. 24.

Ὁδοιπορήςας δὲ ἡμέρας τεταγμένας ἦλθεν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ἔνθα εἶπεν αὐτῷ ὁ Κανδαύλης τοὺς θεοὺς ἐκεῖ διαιτᾶςθαι.[1]) καὶ εἰςελθὼν ἔνδον μετ' ὀλίγων ςτρατιωτῶν ὁρᾷ φαντααςίαν εἰδώλων καὶ πυρὸς ἀςτραπήν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐδειλίαςεν ἔμπροςθεν
fol. 265ᵃ (ἀπορίᾳ?) ληφθείς· ἐπέμενε δὲ ἰδεῖν τί τὸ ἀποβηςόμενον. ὁρᾷ δέ τινας ἄνδρας ἀνακειμένους ἀπαςτράπτοντας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λυχνοφεγγεῖς, ἕνα δὲ λέγοντα αὐτῷ· χαίροις[2]) Ἀλέξανδρε· οἶδάς με τίς εἰμι ἐγώ; ἐγώ εἰμι ὅςπερ[3]) καὶ cὺ cήμερον· οὐ τοςοῦτον δὲ εὐτύχηςα ὅςον cύ· ἔχεις γὰρ ὄνομα ἀθάνατον κτίςας τὴν περιπόθητον ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλεξάνδρειαν πόλιν. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος· ἄρα πόςα ἔτη ζήςομαι· καὶ ἔφη αὐτῷ· καλὸν μὲν τὸν ὄντα μὴ εἰδέναι πότε τελευτᾷ· προςδεχόμενος γὰρ ἐκείνην τὴν ὥραν ἀπὸ πότε[4]) ἔμαθεν ἐτελεύτηςεν· † τὸ δὲ ἐν ἀγνοίᾳ εἶναι τὸν ὄντα τούτῳ λήθη παρέχει τὸ μὴ ἔχειν κατάγνώμην· εἰ καὶ ὅλως τελευτᾷ· † τὴν μέντοι γε κτίζεις πόλιν περιφανῆ πᾶςιν ἀνθρώποις· πολλοὶ βαςιλεῖς ἐπιβήςονται τῷ[5]) ἐδάφει[6]) αὐτῆς[7])· οἰκήςεις[8]) δὲ αὐτὴν καὶ θανὼν καὶ μὴ θανών· τάφον γὰρ αὐτὴν ἕξεις ἣν κτίζεις πόλιν. καὶ οὕτως εἰπόντος αὐτοῦ ἐξέρχεται Ἀλέξανδρος.

Cap. 25.

Καὶ παραλαβὼν τοὺς ἰδίους τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τὰ ἴδια [ἐκ] ςτρατεύματα. ὑπήντηςαν δὲ αὐτῷ οἱ cατράπαι καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν βαςιλικὴν ἐςθῆτα. καὶ ἐκεῖθεν τὴν ὁδοιπορίαν
fol. 265ᵇ ἐποιήςατο ἐπὶ Ἀμαζόνας. γενόμενος δὲ παρ' αὐτὰς ἀπέςτειλεν αὐταῖς γράμματα περιέχοντα οὕτως·

Βαςιλεὺς Ἀλέξανδρος Ἀμαζόςι χαίρειν. τὴν μὲν πρὸς Δαρεῖον μάχην οἴομαι ὑμᾶς ἀκηκοέναι. ἐκεῖθεν δὲ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ἐπεςτρατεύςαμεν καὶ ἡττήςαμεν τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν καὶ κατεδουλώςαμεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἄνω προνοίας. ἐκεῖθεν δὲ εἰς τοὺς Βραχμᾶνας ὡδεύςαμεν τοὺς καλουμένους γυμνοςοφιςτάς, καὶ λαβόντες φόρους παρ' αὐτῶν ἀφήκαμεν ἐπὶ τῶν ἰδίων τόπων καταμένειν παρακαλεςάντων ἡμᾶς καὶ ἐν εἰρήνῃ παρεάςαμεν.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀναζευγνύομεν[1]) πρὸς ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ ςυναντή-

---

13) ἴcθη 14) διόνιον 15) βίβρυλλον· **24.** 1) αἰτήςαςθε 2) χαίρις 3) ὥςπερ 4) ἀπότε (ὁπότε?) 5) τοῦ 6) ἐδαφῆςαι 7) αὐτήν· 8) οἰκήςης **25.** 1) ἀναζεύγνομεν

cατε ἡμῖν γηθοcύνωc· οὐ γὰρ ἐρχόμεθα κακοποιῆcαι, ἀλλ᾽ ὀψό-
μενοc τὴν χώραν, ἅμα δὲ καὶ ὑμᾶc εὐεργετῆcαι. ἔρρωcθε.

Δεξάμεναι δὲ τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναγνοῦcαι ἀντέ-
γραψαν Ἀλεξάνδρῳ ταῦτα· Ἀμαζονίδων αἱ κράτιcται καὶ ἡγού-
μεναι Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν. ἐγράψαμέν coι ὅπωc εἰδῇc[2]) πρὸ τοῦ
cε ἐπιβῆναι ἐπὶ τοὺc τόπουc ἡμῶν, ἵνα μὴ ἀδόξωc ἀναλύcηc. διὰ
δὲ τῶν γραμμάτων ἡμῶν διαcαφοῦμεν[3]) τὰ κατὰ τὴν χώραν ἡμῶν
καὶ ἡμᾶc αὐτὰc οὔcαc cπουδαίαc τῇ διαίτῃ[4])· ἔcωθεν γὰρ τοῦ fol. 266ᵃ
Ἀμαζονικοῦ ποταμοῦ πέραν οἰκοῦμεν, ἐν μέcῳ δέ. ἔcτι (δὲ)[5]) τὸ
περίμετρον τῆc γῆc ἡμῶν ἐνιαυτοῦ ἔχον[6]) κύκλευμα· ποταμὸc δὲ
οὐκ ἔχων ἀρχήν. ἔcτι δὲ εἴcοδοc ἡμῖν μία. ἐcμὲν δὲ αἱ κατοι-
κοῦcαι παρθένοι ἔνοπλοι μυριάδεc κζ΄· ἄρρεν δὲ παρ᾽ ἡμῖν οὐδὲ
ἓν ὑπάρχει· οἱ δὲ ἄνδρεc πέρα τοῦ ποταμοῦ κατοικοῦcι τὴν χώραν
νεμόμενοι.[7]) ἡμεῖc δὲ κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἄγομεν πανήγυριν, ἱππο-
φονίαν[8]), θύουcαι τῷ Διὶ καὶ Ποcειδῶνι καὶ Ἡφαίcτῳ καὶ Ἄρεϊ
ἡμέραc λ΄. ὅcαι[9]) δὲ βούλονται ἐξ ἡμῶν διακορεῦcαι[10]), (ἡμέραc)
τινὰc καταμένουcι πρὸc αὐτούc· καὶ τὰ θηλυκὰ ὅcα ἂν τίκτουcι,
γινόμενα ἑπταετῆ διαβιβάζουcι πρὸc ἡμᾶc. ὅταν δὲ πολέμιοι[11])
ἐπιcτρατεύουcιν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν χώραν, ἐκπορευόμεθα ἐφ᾽
ἵππων μυριάδεc δώδεκα· αἱ δὲ λοιπαὶ τὴν νῆcον διαφυλάττουcι.
καὶ ἐρχόμεθα εἰc cυνάντηcιν ἐπὶ (τὰ) ὅρια[12])· οἱ δὲ ἄνδρεc ὄπιcθεν
παρατεταγμένοι ἀκολουθοῦcιν ἡμῖν. καὶ εἴ τιc ἐν τῷ πολέμῳ
τραυματίαc γένηται, προcκυνεῖται ὑπὸ [δια παρὰ] τῆc ἡμετέραc
ἀγερωχίαc[13]) καὶ cτεφθεῖcα[14]) ἀείμνηcτοc ὑπάρχει· εἴ τιc δὲ ἐὰν
πέcῃ ἐν πολέμῳ ὑπερμαχοῦcα ἡ ἐγγὺc οὖcα αὐτῇ[15]) χρήματα λαμ- fol. 266ᵇ
βάνει οὐκ ὀλίγα ὄντα. ἐὰν δέ τιc cῶμα ἀγάγῃ[16]) τῶν ἐναντίων
εἰc τὴν νῆcον, πρόκειται ἐπὶ τοῦτο[17]) χρυcίον καὶ ἀργύριον καὶ
cιτηρέcια ἐπὶ τοῦ[18]) διαβιῶcαι (αὐτήν)· ὥcτε ἡμᾶc ἀγωνίζεcθαι[19])
ὑπὲρ τῆc ἰδίαc δόξηc. ἐὰν δὲ πολεμίων κρατήcωμεν ἢ πάλιν φύ-
γωcιν, αἰcχρὸν εἰc αὐτοὺc καταλείπεται εἰc ἅπαντα χρόνον ὄνει-
δοc· ἐὰν δὲ ἡμᾶc νικήcωcιν, ἔcονται γυναῖκαc νενικηκότεc. ὅρα
οὖν, βαcιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ τὰ αὐτὰ coὶ cυμβήcονται. βουλευcά-
μενοc οὖν ἀντίγραψον ἡμῖν καὶ εὑρήcειc[20]) ἡμῶν τὴν παρεμβολὴν
ἐπὶ τῶν ὁρίων.[21]) (ἔρρωcο.)

Cap. 26.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἐντυχὼν τοῖc γράμμαcιν αὐτῶν καὶ μει-
διάcαc ἀντέγραψεν αὐταῖc τάδε· Βαcιλεὺc Ἀλέξανδροc Ἀμαζόcι[1])
χαίρειν. τὰ τρία μέρη τῆc οἰκουμένηc ἐκυριεύcαμεν καὶ οὐ διελί-

2) ἴδειc 3) διαcαφιοῦμεν 4) διέτῃ· 5) ἐν μέcῳ δὲ ἐcτὶ τὸ περίμ. κτλ. 6) ἔχων 7) νεμώμενοι· 8) ἱπποφωνίαν 9) ὅcοι 10) διακουρεῦcαι (διακορεύεcθαι?)· wahrscheinlich hinter diesem wort ausgefallen: διαπερῶcι καὶ ἡμέραc. 11) πόλεμοι 12) ὄρη 13) ἀγεροχίαc· 14) cτεφθεὶc 15) ἢ ἐγγίζουcα· αὕτη 16) ἀγάγει 17) τοῦτον 18) τούτουc 19) ἀγωνίζεcθε 20) εὑρήcειν 21) ὀρέων· **26.** 1) ἀμαζόναιc

πομεν τρόπαια cυνιcτῶντες κατὰ πάντων. αἰcχρὸν μὲν οὖν ἡμῖν ἀπολειφθήcεται, ἐὰν μὴ ἐπιcτρατευcώμεθα ἐφ' ὑμᾶc. καὶ εἰ μὲν οὖν θέλετε ἀπολέcθαι καὶ ἀοίκητον τὴν ἑαυτῶν χώραν ἔcεcθαι, μείνατε ἐπὶ τῶν ὁρίων[2]· εἰ δὲ βούλεcθε εἰc τὴν ἰδίαν γῆν κατοικεῖν καὶ μὴ πεῖραν πολέμου λαβεῖν, διαβᾶcαι[3]) εἰc τὸν ποταμὸν
fol. 267ᵃ ὑμῶν [καὶ] ὄφθητε[4]) ἡμῖν. ὡcαύτωc καὶ οἱ ἄνδρεc μενέτωcαν ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ἐὰν ταῦτα πράξητε, ὄμνυμί[5]) ἐγὼ ἐμὸν πατέρα καὶ ἐμὴν μητέρα Ὀλυμπιάδα, μὴ ἀδικῆcαι ὑμᾶc· ἀλλὰ καὶ ὃν δ' ἂν φόρον βούλεcθε, λήψομαι[6]) παρ' ὑμῶν καὶ οὐκ ἐλεύcομαι εἰc τὴν ὑμετέραν γῆν. ἃc δὲ ἀνεκρίνατε ἐφίππουc[7]), ἐξαποcτείλατε πρὸc ἡμᾶc. δίδομεν[8]) δὲ κατὰ μῆνα ἑκάcτῃ τῶν πεμπομένων παρ' ὑμῶν ἀντιμίcθιον χρυcίου cτατῆρα καὶ τὰ cιτηρέcια. μετὰ δὲ τὸν ἐνιαυτὸν αὗται[9]) μὲν ἀπελεύcονται, ἄλλαc δὲ ἀποcτείλατε. βουλευcάμεναι δὲ ἀντιγράψατε ἡμῖν. ἔρρωcθε.

Δεξάμεναι δὲ καὶ ἀναγνοῦcαι τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἐκκληcίαν[10]) ἑαυταῖc ποιήcαcαι καὶ βουλευcάμεναι ἀντέγραψαν αὐτῷ ταῦτα· Ἀμαζόνων αἱ κράτιcται καὶ ἡγούμεναι βαcιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν. δίδομέν coι ἐξουcίαν ἐλθεῖν πρὸc ἡμᾶc[11]) καὶ θεάcαcθαι ἡμῶν τὴν χώραν. ταccόμεθά coι δὲ διδόναι κατ' ἐνιαυτὸν χρυcίου τάλαντα ρ', καὶ τὰc κρατίcταc ἐξ ἡμῶν φ' ἀπεcτάλκαμέν coι εἰc
fol. 267ᵇ ὑπάντηcίν cου φερούcαc[12]) coι καὶ τὰ χρήματα καὶ ἵππουc γενναίουc ρ'. αὗται[13]) οὖν ἔcονταί coι τὸν ἐνιαυτόν. εἴ τιc δὲ ἐὰν διακορευθῇ[14]) ὑπό τινοc ἀλλοδαποῦ[15]), μενέτω παρ' ὑμῖν[16])· γράφειc δὲ ἡμῖν ὅcαι ἐὰν καταμείνωcιν παρ' ὑμῖν. τὰc δὲ λοιπὰc ἐξαποcτείλαc λήψει ἄλλαc. πειθαρχοῦμεν δέ coι καὶ παρόντι καὶ ἀπόντι· ἀκηκόαμεν γάρ cου τὰc ἀρετὰc καὶ ἀνδραγαθίαc[17])· † ἡμεῖc γὰρ ἐcμὲν παρὰ τὴν οἰκουμένην κατοικοῦντεc· † ἐπελήλυθαc δὲ ἡμῖν ὁ δεcπότηc. ἔδοξε[18]) δὲ ἡμῖν γράψαι καὶ ἐπὶ τῆc οἰκείαc γῆc οἰκεῖν ἡμᾶc καὶ πειθαρχεῖν coι ὡc δεcπότῃ. ἔρρωcο.

Cap. 27.

Τούτων δὲ διαπεμφθέντων γράφει Ἀλέξανδροc τὰ πεπραγμένα τῇ ἑαυτοῦ μητρὶ Ὀλυμπιάδι οὕτωc·

[Ἐπιcτολὴ Ἀλεξάνδρου πρὸc τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα ἔχουcα οὕτωc[1])·]

Βαcιλεὺc Ἀλέξανδροc τῇ γλυκυτάτῃ[2]) μου μητρὶ Ὀλυμπιάδι χαίρειν. ταῖc Ἀμαζόcι[3]) παραταξάμενοc τὴν πορείαν ἐποιούμην ἐπὶ τὸν Πρύτανιν ποταμόν. παραγενόμενοc δὲ παρὰ τὰ προάcτεια εἶδον ποταμὸν ἐκεῖ θηριώδη ὄντα, cφόδρα δὲ εἰc ἀθυμίαν ἦλθον οἱ cτρατιῶται. τῆc γὰρ ἡμέραc ἤδη[4]) μεcαζούcηc οὐκ ἐπαύcατο ὁ

---

2) ὀρέων 3) διαβᾶτε 4) ὤφθητε 5) ὄμνυμιν 6) λήψωμαι 7) ἐφ' ἵππουc· 8) δίδωμεν 9) αὗτοι 10) ἐκληcίαν 11) ὑμᾶc· 12) φεροῦcα 13) αὐτὰ (αὗται?) 14) διακουρευθῇ 15) ἀλλοδαποῦc· 16) ὑμῶν· 17) ἀνδραγαθείαc· 18) ἔδοξεc 27. 1) das eingeklammerte als überschrift mit rother tinte. 2) γλυκιτάτῃ 3) ἀμαζόναιc 4) ἤδει

ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς, πολλοὶ δὲ τῶν πεζῶν τοὺς πόδας ἐξήλγησαν· ἐγένοντο δὲ καὶ βρονταὶ ὑπερμεγέθεις καὶ ἀστραπαὶ καὶ κεραυνοὶ fol. 268a ἔπιπτον. μελλόντων δὲ ἡμῶν διαβαίνειν τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Πρύτανιν, συνέβη πολλοὺς ἀναιρεθῆναι τῶν ἐγχωρίων ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. ἤλθομεν οὖν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Θερμώδοντα[5]), ὃς ἐξέρχεται χώραν πεδινὴν καὶ εὐδαίμονα, ἐν ᾗ[6]) ᾤκουν Ἀμαζονίδες[7]) γυναῖκες τῷ μεγέθει ὑπερέχουσαι καθ᾽ ὑπερβολὴν τῶν λοιπῶν γυναικῶν κάλλει τε καὶ εὐρωστίᾳ, σπουδαῖαι[8]), ἐσθῆτα δὲ φοροῦσαι ἀνθινήν· ὅπλοις δὲ ἐχρῶντο ἀργυρέοις[9]) καὶ ἀξίναις, σίδηρος (δὲ) καὶ χαλκὸς οὐκ ἦν ἐν αὐταῖς, συνέσει δὲ καὶ ἀγχινοίᾳ τεταγμέναι. παραβαλλόντων[10]) δὲ ἡμῶν παρὰ τὸν ποταμὸν ἔνθα Ἀμαζόνες[11]) ᾤκουν — ἔστι γὰρ (δὲ?) ποταμὸς μέγας καὶ ἀδιάβατος, ἔχει δὲ θηρίων πλῆθος — αὗται οὖν διαβᾶσαι παρετάξαντο ἡμῖν. ἡμεῖς δὲ δι᾽ ἐπιστολῶν ἡμῶν ἐπείσαμεν αὐτὰς ὑποταγῆναι ἡμῖν.

Cap. 28.

Καὶ λαβόντες παρ᾽ αὐτῶν φόρους ἀνεχωρήσαμεν ἐπὶ[1]) τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς τὸν Τένοντα ποταμόν, καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ ἤλθομεν ἐπὶ τὸν Ἄντλαν ποταμόν. ἐκεῖ δὲ οὐκ ἦν ὁρᾶν οὔτε γῆν οὔτε οὐρανόν· ἦσαν δὲ ἔθνη πολλὰ καὶ παντοδαπὰ (ἐκεῖ) κατοικοῦντα. εἴδομεν[2]) δὲ κυνοκεφάλους * * (ἀκεφάλους) ἀνθρώπους, οἵτινες fol. 268b ὀφθαλμοὺς εἶχον ἐν τῷ στήθει καὶ τὸ[3]) στόμα[4]), ἑτέρους δὲ ἄνδρας ἑξαχείρους καὶ ταυροπροσώπους καὶ τρωγλοδύτας[5]) καὶ ἱμαντόποδας ἀγριανθρώπους, ἄλλους δὲ δασεῖς ὡς αἶγας καὶ λεοντοπροσώπους, καὶ θηρία παμποίκιλα καὶ διάφορα εἰς ὅρασιν. ἀπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἀποπλεύσαντες ἤλθομεν εἰς νῆσόν τινα μεγάλην, ἀπέχουσαν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίους ρκ' καὶ εὕρομεν ἐκεῖ πόλιν τοῦ Ἡλίου· πύργοι δὲ ἦσαν ιβ' ἀπὸ χρυσίου καὶ σμαράγδων ᾠκοδομημένοι[6])· τὸ δὲ τεῖχος τῆς πόλεως ἐκείνης Ἰνδικὸν ἦν. ἐν δὲ μέσῳ ἦν βωμὸς χρυσίῳ καὶ σμαράγδῳ ᾠκοδομημένος, ἔχων ἀναβαθμοὺς ξ' (ζ'?)· ἐπάνω δὲ ἵστατο ἅρμα ἵππων καὶ ὁ ἱππηλάτης[7]) ἐκ χρυσίου καὶ σμαράγδων. ἰδεῖν δὲ αὐτὸ[8]) οὐκ ἦν ῥᾳδίως διὰ τὴν ὁμίχλην. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Ἡλίου Αἰθίοψ ἦν βύσσον καθαρὰν ἐστολισμένος. ἐλάλησεν ἡμῖν βαρβαρικῇ φωνῇ ὥστε ἀναχωρεῖν ἡμᾶς τῶν[9]) τόπων[10]) ἐκείνων.[11]) καὶ ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν περιεπατήσαμεν ὁδὸν ἡμερῶν ζ'· εἶτα εὕρομεν[12]) σκότος, ἀλλ᾽ οὐδὲ[13]) πῦρ ἐφαίνετο ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις. καὶ ἀναχωρήσαντες fol. 269a ἐκεῖθεν ἤλθομεν εἰς Λύσσου λιμένα καὶ εὕρομεν ὄρος ὑψηλότατον, ἐν ᾧ ἦλθον καὶ εἶδον οἰκίας καλὰς χρυσίου[14]) καὶ ἀργυρίου[15]) γεμούσας. εἶδον δὲ καὶ περίβολον μέγαν[16]) σαπφείρου λίθου,

5) θερμοδδν· 6) ᾧ 7) μαζονίδες 8) σπουδαια· 9) ἀργυραίοις 10) παραλαβόντων 11) αἱ ἀζόνες **28.** 1) ὑπὸ 2) ἴδομεν 3) τῷ 4) στόματι· 5) τρογλωδίτας· 6) οἰκοδομουμένοι· (οἰκοδομούμενοι?) 7) ἱππελάτης 8) αὐτῷ 9) τὸν 10) τόπον 11) ἐκεῖνον· 12) εὕραμεν 13) οὔτε 14) χρυσίον (χρυσίων?) 15) ἀργύριον 16) μέγα

ἔχοντα ἀναβαθμοὺς ρη΄, καὶ ἄνωθεν ἱερὸν στρογγύλον ἔχον στύλους σαπφειρίνους κύκλῳ ρ΄. ἔσωθεν δὲ καὶ ἔξωθεν ἀνάγλυφοι ἀνδριάντες ἡμιθέως (ἡμιθέων?) γεγλυμμένοι· Βάκχαι, Σάτυροι, Μύστιδες αὐλοῦσαι καὶ βακχεύουσαι διφυεῖς· ὁ δὲ πρεσβύτης Ἡμάρων ἐπὶ ὑποζυγίῳ[17]) ἦν. μέσον δὲ τοῦ ναοῦ ἔκειτο κλίνη χρυσοσφύρητος (χρυσοσφυρήλατος?) ἐστρωμένη, ἐν ᾗ ἦν ἀνὴρ περιβεβλημένος σινδόνα βαμβυκίνην. καὶ τὴν μὲν μορφὴν αὐτοῦ οὐκ εἶδον, ἦν γὰρ περικεκαλυμμένος, τὸ δὲ σθένος αὐτοῦ καὶ τὴν ὁλκὴν (ἀλκὴν?) τοῦ σώματος αὐτοῦ ἔβλεπον. ἦν δὲ ἐν μέσῳ τοῦ ἱεροῦ ἅλυσις χρυσῆ ὡς λιτρῶν[18]) ρ΄ [στατήρων] καὶ στέφανος χρυσοῦς[19]) κρεμάμενος διαυγής· ἀντὶ δὲ πυρὸς ἦν λίθος τίμιος φῶς ἐκφαίνων ἐν ὅλῳ τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ἦν δὲ καὶ ὀρτυγοτροφεῖον[20]) χρυσοῦν κρεμάμενον ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἐν ᾧ ἦν ὄρνεον θηλυκὸν (ἡλίκον?) περιστερά, καὶ ὥσπερ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ Ἑλληνικῇ ἐβόησέ μοι καί φησιν· Ἀλέξανδρε, παῦσαι λοιπὸν θεοῖς ἀντιτασσόμενος
fol. 269[b] καὶ ὑπόστρεφε εἰς τὰ ἴδια μέλαθρα καὶ μὴ προπετεύου ἀναβαίνειν εἰς οὐρανίους ὁδούς. βουλομένου δέ μου καθελεῖν αὐτὸ[21]) καὶ τὴν κρεμαμένην κανδήλαν ὅπως ἀποστείλω σοι, καὶ εἶδον τὸν ἐπὶ τῆς κλίνης κινούμενον[22]) ὡς δοκεῖν αὐτὸν ἀναστῆναι. ἔφησαν δέ μοι οἱ φίλοι μου· παῦσαι βασιλεῦ· ἱερὸν γάρ ἐστιν. ἐξελθὼν δὲ τὸν περίβολον εἶδον ἐκεῖ κειμένους κρατῆρας χρυσοτορνεύτους δύο χωροῦντας ἀνὰ μετρητὰς ξ΄, οὓς καὶ ἐξεμετρήσαμεν ἐν τῷ δείπνῳ. ἐκέλευσα δὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκεῖ γενέσθαι πᾶσαν καὶ εὐωχηθῆναι. ἦν δὲ ἐκεῖ οἶκος μέγας κατεσκευασμένος· ἦσαν δὲ ἐκεῖ ποτήρια ἐπίσημα πάσης εὐπρεπείας ἄξια ἐκ λίθων τετορνευμένα. ἐν δὲ τῷ[23]) κατακλιθῆναι ἡμᾶς τε καὶ τὰ στρατεύματα πρὸς εὐωχίαν ἐπὶ δεῖπνον, ἐξαίφνης ὥσπερ βροντὴ βιαία αὐλῶν καὶ κυμβάλων πλήθους[24]) καὶ συρίγγων καὶ σαλπίγγων καὶ τυμπάνων καὶ κιθάρας ἐγένετο. καὶ τὸ ὄρος ὅλον[25]) ἐκαπνίζετο ὥσπερ κεραυνοῦ πολλοῦ πεσόντος ἐφ᾽ ἡμᾶς. ἡμεῖς οὖν φοβηθέντες ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῶν τόπων ἐκείνων καὶ ἤλθομεν ἐπὶ τὰ Κύρου βασί-
fol. 270[a] λεια καὶ κατελαβόμεθα πόλεις πολλὰς ἐρήμους καὶ ἐπίσημον μίαν πόλιν, ἐν ᾗ ἦν οἶκος μέγας, ἔνθα αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐχρημάτιζεν. ἔφησαν δέ μοι ἐκεῖ εἶναι ὄρνεον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἑρμηνεῦον. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸν οἶκον εἶδον πολλὰ θεάματα ἄξια θαύματος· ἦν γὰρ ὁλόχρυσος. ἦν δὲ μέσον τῆς ὀροφῆς ὥσπερ ὀρτυγοτροφεῖον[20]) ὅμοιον τῷ πρώτῳ χρυσοῦν κρεμάμενον καὶ ἔσωθεν αὐτοῦ ὄρνεον ὡς περιστερὰ χρυσόχροος.[26]) τοῦτο ἔφασαν ἑρμηνεύειν τοῖς βασιλεῦσι διὰ τὰς προσπιπτούσας φωνάς. εἶδον δὲ ἐκεῖ καὶ κρατῆρα μέγαν[16]) χρυσοτόρνευτον — ταῦτα δὲ ἦσαν ἔσωθεν τῶν βασιλείων Κύρου — χωροῦντα μετρητὰς ἑκατὸν ἑξήκοντα. θαυμαστὸν δὲ ἦν τῇ κατασκευῇ πάνυ· εἶχε γὰρ εἰς τὸ κύκλευμα ἀνδριάντας[27]) καὶ ναυμαχίαν (εἰς τὸ) ἄνω διάζωμα[28])· τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ εὐλο-

---

17) ἱπποζυγίῳ 18) λυτρων. 19) χρυσὸς 20) ὀρτυγοτροφῖον 21) καθελθεῖν αὐτὸν 22) κιμούμενον, 23) τὸ 24) πλῆθος 25) ὅλος 26) χρυσόχοος 27) ἀνδριάντα 28) διάζωνον·

γίαν· τὸ δὲ ἔξωθεν αὐτοῦ χρυςοτόρνευτον· τοῦτο δὲ ἔφηςαν ἐξ Αἰγύπτου εἶναι πόλεως Μέμφης, κἀκεῖθεν ἐνεχθῆναι ὅτε ἐπεκράτηςαν οἱ Πέρςαι. ἦν δὲ ὁ οἶκος κατεςκευαςμένος εἰς τὸν[29]) Ἑλληνικὸν ῥυθμόν[30]), ἔνθα αὐτὸς ὁ βαςιλεὺς εἴθιςτο χρηματίζειν. ἐν δὲ τούτῳ γέγραπται ἡ ναυμαχία ἡ γενομένη[31]) Ξέρξου. ἔκειτο δὲ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ θρόνος χρυςοῦς λιθοκόλλητος[32]) καὶ λύρα αὐτομά- fol. 270b
τως κρουομένη. κύκλῳ ἔκειτο ποτηροθήκη χρυςῆ, ἓξ καὶ δέκα πήχεις ἔχουςα, ἀναβαθμοὺς[33]) δὲ εἶχεν ὀκτώ· ὑπεράνω δὲ ἕςτηκεν ἀετὸς ὑπερέχων ταῖς πτέρυξι τὸ[34]) ὅλον κυλικεῖον.[35]) ἦν δὲ καὶ ἀναδενδρὰς χρυςῆ ἑπτάκλαδος, πάντα δὲ εἰργαςμένα χρυςῷ. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν θεαμάτων τί coι μέλλω λέγειν τοςαῦτα; τοιαῦτα δέ ἐςτιν ὥςτε ἀπὸ τοῦ πλήθους μὴ δύναςθαι ἡμᾶς ἡμέρᾳ μιᾷ[36]) ἑρμηνεύειν τὴν ὑπερβάλλουςαν ἀρετήν. ἔρρωςθε.*)

Cap. 30.

Γράφει δὲ καὶ ἕτερα γράμματα Ἀλέξανδρος τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι, γενόμενος ἐν Βαβυλῶνι τῇ μεγάλῃ, μέλλοντος αὐτοῦ ἐκλιπεῖν τὸν ἀνθρώπινον βίον[1]), περιέχοντα οὕτως· Μεγάλην τινά φαςιν [ἔχειν] τῶν δαιμονίων τὴν προβλεψίαν.[2]) τῶν γὰρ ἐγχωρίων γυναικῶν τις ἔτεκε βρέφος, τὰ μὲν ἄνω τοῦ ςώματος ἕως τῶν λαγόνων ἀνθρώπου πάντα κατὰ φύςιν, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν μηρῶν ἕως κάτω θηρίων προτομαί[3]), ὥςτε εἶναι παρόμοιον τὸ παιδίον τῇ καλουμένῃ Σκύλλῃ· ἦςαν γὰρ αἱ προτομαὶ[3]) λεόντων καὶ ἀγρίων κυνῶν. καὶ τούτων[4]) ἦςαν αἱ μορφαὶ πᾶςιν εὔδηλοι, ὥςτε γινώςκειν τὸν ἑκάςτου τύπον[5]), ἡ δὲ τοῦ παιδίου προτομὴ ἦν τεθνηκυῖα. ἅμα δὲ τῷ[6]) τεκεῖν τὴν γυναῖκα τὸ βρέφος, ἐμβαλοῦςα αὐτὸ εἰς τὸ ῥακίον[7]) καὶ κατακαλύψαςα παραγίνεται ἐπὶ τὰ βαςίλεια fol. 271a
Ἀλεξάνδρου καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ αὐτοῦ· μήνυςόν με τῷ βαςιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ περί τινος πράγματος θαυμαςτοῦ, ἐπειδὴ βούλομαι αὐτῷ δεῖξαί τι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐτύγχανεν ἀναπαυόμενος μέςον ἡμέρας ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. ὡς δὲ ἠγέρθη, ἤκουςε περὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἐκέλευςεν εἰςάγεςθαι αὐτήν. τῆς δὲ ἐλθούςης ἐκέλευςεν ὁ βαςιλεὺς ἀποςτῆναι πάντας τοὺς παρόντας. καὶ ἐξελθόντων πάντων ἔδειξεν αὐτῷ ἡ γυνὴ τὸ γεγεννημένον[8]) τέρας φάςκουςα αὐτὴ αὐτὸ τετοκέναι. τοῦτο δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος ἐθαύμαςε καὶ εὐθέως ἐκέλευςεν ἐνεχθῆναι ςημειολύτας ςοφούς τε καὶ μάγους. καὶ τούτων ἐλθόντων μετὰ καὶ Χαλδαίων, ἐκέλευςε τὴν ςύγκριςιν ποιήςαςθαι αὐτοὺς περὶ τοῦ ςημείου τούτου τοῦ γεννηθέντος, ἐπαγγειλάμενος αὐτοῖς θάνατον, ἐὰν μὴ εἴπωςιν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν. ἦςαν δὲ οἱ ἐπιδοξότατοι καὶ ςυνετώτατοι τῶν Χαλδαίων πέντε, καὶ ὁ μὲν εἷς κατὰ τέχνην πολὺ διέφερεν πάντων, ὃς οὐκ ἐτύγχανεν κατὰ τύχην παρεπιδημῶν. οἱ δὲ παρόντες ἔλεγον ἐςε-

29) τὸ 30) ῥεῖθρον· 31) γεναμένη 32) χρυςολιθοκόλητος· 33) ἀναβάθους 34) τὸν 35) κύκλον. 36) ἡμέραν *) cap. 29 fehlt.

30. 1) βίον am rande von derselben hand. 2) προςβλεψίαν· 3) προνομαὶ 4) τούτου 5) τόπον 6) τοῦ 7) ῥακκῖον 8) γεγενημένον

cθαι[9]) τοῖς πολέμοις[10]) τὸν Ἀλέξανδρον ἰσχυρότερον πάντων καὶ
fol. 271ᵇ κατακυριεύσειν[11]) πάντων τῶν ἀνθρώπων· τὰ δὲ ζῶα τὰ ἀλκιμώτατα[12]) ἔφασαν εἶναι τὰ ἔθνη ὑποτεταγμένα τῷ ἀνθρωπίνῳ cώματι καὶ τοῦτο σημαίνειν.[13]) μετ' αὐτοὺς δὲ παρεγένετο καὶ ὁ ἕτερος Χαλδαῖος πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ἰδὼν τὴν διάθεσιν τοῦ σημείου ἀνεβόησεν μεγάλως δακρύων καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διέρρηξεν[14]) δεινοπαθῶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἰδὼν αὐτὸν περιπαθῆ γενόμενον ἠγωνίασεν οὐ μετρίως καὶ κελεύει αὐτὸν θαρροῦντα λέγειν τὰ ἐκ τοῦ σημείου θεωρούμενα. ὁ δὲ λέγει[15]) αὐτῷ ταῦτα· βασιλεῦ, οὐκέτι συγκρίνῃ τοῖς ζῶσιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἀπαιτοῦντος αὐτὸν τὰ τῆς συγκρίσεως τοῦ σημείου ἀπεκρίθη αὐτῷ ταῦτα· κράτιστε βασιλεῦ πάντων ἀνθρώπων, ὁ μὲν τύπος ὁ ἀνθρώπινος σὺ εἶ, τῶν δὲ θηρίων αἱ μορφαὶ οἱ περὶ σὲ ὄντες εἰσίν. καὶ εἰ μὲν οὖν τὸ ἄνω μέρος ἔζη καὶ ἐν κινήσει ἦν καθάπερ καὶ τὰ ζῶα τὰ ὑπὸ τούτῳ[16]) ὄντα· — καὶ ὥσπερ οὖν τοῦτο μετέστη[17]) ἐκ τοῦ ζῆν, οὕτως καὶ σύ, βασιλεῦ· καὶ ὃν τρόπον τὰ θηρία τὰ ὑπὸ τούτῳ[16]) ὄντα, οὕτως καὶ οἱ περὶ σέ. οὔτε γὰρ φρόνησιν ἔχουσιν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἄγρια τυγχάνουσι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· οὕτως καὶ οἱ περὶ σὲ ὄντες
fol. 272ᵃ διάκεινται[18]) πρὸς σέ. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Χαλδαῖος ἐξῆλθε· τὸ δὲ βρέφος αὖθις καῆναι[19]) εἶπεν ὁ Χαλδαῖος. καὶ ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τὰ καθ' ἑαυτὸν διετύπου πράγματα καθ' ἡμέραν.

Cap. 31.

Τοῦ δὲ Ἀντιπάτρου ἐπαναστάντος Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ Ἀλεξάνδρου ἐποίησεν εἰς αὐτὴν ὅπερ ἐβούλετο. καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου πλεονάκις γραφούσης αὐτῷ περὶ τοῦ Ἀντιπάτρου — ἤχθετο γὰρ ὡς μήτηρ περὶ Ἀλεξάνδρου — καὶ βουλομένης αὐτῆς διελθεῖν εἰς τὴν ἤπειρον, διεκώλυεν[1]) αὐτὴν Ἀντίπατρος. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου δεξαμένου τὰ γράμματα Ὀλυμπιάδος τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ γνοὺς δι' αὐτῶν τὴν ἐνεστηκυῖαν τῇ μητρὶ αὐτοῦ λύπην ἀπέστειλεν πρὸς τὸν Ἀντίπατρον Καρτερὸν τοὔνομα εἰς Μακεδονίαν ἐπιμελητὴν αὐτῆς γενόμενον. αἰσθόμενος δὲ Ἀντίπατρος τὴν ἐπίνοιαν Ἀλεξάνδρου καὶ ἄφιξιν[2]) Καρτεροῦ καὶ εἰδὼς[3]) τοὺς στρατιώτας ἀνακομίζοντα[4]) ἀπὸ Ἀλεξάνδρου εἰς Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν ἕνεκεν αὐτοῦ, ἐφοβήθη καὶ ἦλθεν εἰς δολοφονίας[5]) Ἀλεξάνδρου, φοβούμενος περὶ ὧν ἔπραξεν εἰς Ὀλυμπιάδα, μήποτε εἰς παραφυλακισμὸν ἔλθῃ· ἤκουσε γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον
fol. 272ᵇ ὑπερβεβηκέναι πολὺ πρὸς ὑπερηφανίας[6]) διὰ τὰς ἐπιτελουμένας αὐτοῦ (αὐτῷ?) πράξεις. καὶ τοῦτο διαλογιζόμενος ἐσκεύασε φάρμακον δηλητήριον, ἃ οὐκ ἔφερεν ἀγγεῖον οὔτε χαλκοῦν[7]) οὔτε ὑάλινον οὔτε κεράμιον, ἀλλ' εὐθέως ἐρρήγνυτο. ἐν μολιβδίνῃ οὖν

9) ἔπεσθε 10) πολεμίοις 11) κατακυριεύσει 12) ἀλκιμωδέστατα· 13) σημαίνει· 14) διέρριξεν 15) cod.: λέγει αὐτῷ· ταῦτα βασιλεῦ, οὐκ ἔξεστι συγκρῖναι τ. ζ. κτλ. 16) τοῦτο 17) μετέστην 18) διώκειται 19) καῖναι **31.** 1) διεκόλλυεν 2) ἔφεξιν 3) ἰδὼς 4) ἀνακομίζοντας 5) δολοφωνίας 6) ὑπερηφανείας 7) χαλκόν·

πυξίδι[8]) βαλὼν τὸ φάρμακον ὁ Ἀντίπατρος καὶ περικαθάψας[9]) ἄλλῃ πυξίδι[8]) ϲιδηρᾷ δέδωκεν τῷ ἰδίῳ υἱῷ καὶ ἀπέϲτειλεν εἰϲ Βαβυλῶνα Ἰούλλῳ τῷ ἐπικέρνῃ[10]) Ἀλεξάνδρου τοῦ βαϲιλέωϲ, ϲυλλαλήϲαϲ αὐτῷ ὑπὲρ τῆϲ τοῦ φαρμάκου δεινότητοϲ καὶ θανατηφόρου δυνάμεωϲ, ὅπωϲ ἐάν τι αὐτῷ ἐν τοῖϲ πολέμοιϲ ὑπὸ τῶν πολεμίων ϲυμβῇ δεξάμενοϲ τέλοϲ λάβοι.[11]) ἀφικόμενοϲ δὲ ὁ υἱὸϲ Ἀντιπάτρου εἰϲ Βαβυλῶνα ϲυνελάληϲεν Ἰούλλῳ τῷ ἐπικέρνῃ Ἀλεξάνδρου λάθρα περὶ τῆϲ τοῦ φαρμάκου δόϲεωϲ.[12]) τοῦ Ἰούλλου οὖν ἐν λύπῃ φερομένου πρὸϲ Ἀλέξανδρον, πρὸ ὀλίγων γὰρ ἡμερῶν παραπεϲόντοϲ Ἰούλλου Ἀλέξανδροϲ ῥάβδῳ κατὰ τῆϲ κεφαλῆϲ Ἰούλλῳ δεδωκὼϲ ἐτραυμάτιϲεν αὐτὸν δεινῶϲ, ὅθεν Ἰοῦλλοϲ ὀργιζόμενοϲ Ἀλεξάνδρῳ ὑπήντηϲε τῷ Ἀντιπάτρου υἱῷ πρὸϲ τὸ παρανόμημα.[13]) παρέλαβεν δὲ ϲὺν αὐτῷ Ἰοῦλλοϲ Μήδιόν τινα ϲυνηδικημένον[14]) αὐτῷ. καὶ διετάξαντο εἰϲ ἑαυτοὺϲ πῶϲ δώϲουϲι τῷ fol. 273a
Ἀλεξάνδρῳ τὸ φάρμακον πιεῖν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἀναπαυϲαμένου ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ δείπνου μεγάλου, προϲῆλθεν αὐτῷ τῇ ἐπαύριον [τίϲ] Μήδιοϲ ἀξιῶν αὐτὸν εἰϲελθεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ πειϲθεὶϲ Ἀλέξανδροϲ τῇ τοῦ Μηδίου δεήϲει ἧξεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ αὐτοῦ. ϲυνανεκλίνθηϲαν δὲ τῷ βαϲιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τινέϲ. τὸ δὲ μέλλον γίνεϲθαι διὰ τοῦ φαρμάκου φόνιον[15]) ἐπιβούλευμα Περδίκκαϲ[16]) μὲν καὶ Πτολεμαῖοϲ καὶ Ὄλκιοϲ καὶ Λυϲίμαχοϲ καὶ Εὐμένιοϲ καὶ Κάϲϲανδροϲ[17]) οὐκ ᾔδειϲαν[18]), οἱ δὲ ἄλλοι πάντεϲ οἱ ϲυνανακείμενοι Ἀλεξάνδρῳ μετειλήφαϲι τῆϲ παρανόμου πράξεωϲ τοῦ φαρμάκου καὶ ϲυμπεφωνηκότεϲ ἦϲαν τῷ Ἰούλλῳ οἰνοχόῳ τοῦ βαϲιλέωϲ Ἀλεξάνδρου, δεδωκότεϲ ὅρκουϲ ἀλλήλοιϲ· ἐπεθύμουν γὰρ ἤδη πραγμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ϲυνανακλιθέντοϲ[19]) αὐτοῖϲ προϲήνεγκεν αὐτῷ[20]) Ἰοῦλλοϲ ποτήριον ἄδολον· λόγου δὲ προϲπεϲόντοϲ διατριβῆϲ ἕνεκεν [τοῦ τόπου] ἤδη διεληλυθότοϲ ἱκανοῦ χρόνου ἐπέδωκεν Ἰοῦλλοϲ[21]) ἕτερον ποτήριον ἔχον τὸ φάρμακον. δεξάμενοϲ δὲ Ἀλέξανδροϲ ϲὺν τῇ fol. 273b
ϲυντυχίᾳ[22]) καὶ πιὼν ἐξαίφνηϲ ἀνεβόηϲεν ὡϲ τόξῳ πεπληγμένοϲ διὰ τοῦ ἥπατοϲ. μικρὸν δὲ ἐπιϲχὼν χρόνον (καὶ τὴν ὀδύνην ἐγκαρτερήϲαϲ ἀπῄει πρὸϲ ἑαυτόν), ἐντειλάμενοϲ τοῖϲ παροῦϲι ἐπὶ τὸν δεῖπνον μένειν.

Cap. 32.

Οἱ δὲ ἀγωνιάϲαντεϲ διέλυϲαν παραχρῆμα τὸ δεῖπνον, ἔξωθεν δὲ ἀπεκαραδόκουν τὸ ϲυμβηϲόμενον. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἑαυτὸν προϊέμενοϲ εἶπεν· ὦ Ῥωξάνη, μικρὸν ἐμοὶ χάριϲαι ϲεαυτήν. καὶ ὑπ' αὐτῆϲ κατεχόμενοϲ ἀπῆλθεν εἰϲ τὸ παλάτιον αὐτοῦ καὶ κατεκλίθη. ἡμέραϲ δὲ γενομένηϲ ἐκέλευϲεν Περδίκκαν[1]) καὶ Πτολεμαῖον καὶ Λυϲίμαχον εἰϲελθεῖν πρὸϲ αὐτόν· εἶπε δὲ ἵνα ἄλλοϲ τιϲ μὴ

---

8) πυξίδη 9) περιθάλψαϲ 10) ἐπιβέρνῃ 11) λάβει 12) δώϲεωϲ· 13) παρανόμηϲθαι (?) 14) ϲυνδικημένον 15) φώνιον 16) περδικάϲ 17) κάϲανδροϲ· 18) εἰδήϲαϲαν· 19) ϲυνανακληθέντοϲ 20) αὐτῶν 21) ἰούλλουϲ 22) ϲυντιχία **32.** 1) περδικὰν

εἰςέλθῃ ςὺν αὐτοῖς, ἄχρις ἂν διαθήςεται.[2]) ἐξαίφνης δὲ ἐκ τῶν Μακεδόνων ἐγένετο βοὴ καὶ ςυνδρομὴ πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατίου Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὸ ἀνελεῖν τοὺς ςωματοφύλακας αὐτοῦ, εἰ μὴ δείξωςιν αὐτοῖς τὸν βαςιλέα. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου πυνθανομένου περὶ τοῦ θορύβου προςῆλθεν αὐτῷ Περδίκκας[3]) καὶ ἐδίδαξεν αὐτῷ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν Μακεδόνων. προςέταξε δὲ Ἀλέξανδρος τὴν κλίνην αὐτοῦ ἐπαρθῆναι εἰς ἕνα τόπον (ὑψηλόν), ὥςτε
fol. 274ᵃ πᾶςαν τὴν δύναμιν τῶν ςτρατευμάτων παραπορευομένους ὁρᾶν αὐτόν, εἰςάγειν δὲ μόνους Μακεδόνας[4]), καὶ δι' ἑτέρας θύρας ἐξάγειν. ποιήςαντος δὲ τοῦ Περδίκκα[5]) τὰ προςταχθέντα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ βαςιλέως, εἰςεπορεύοντο οἱ Μακεδόνες μόνοι καὶ ἐθεώρουν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὃς οὐκ ἐδάκρυεν τηλικοῦτον βαςιλέα Ἀλέξανδρον κατακείμενον κλίνῃ ἡμιθανῆ. ἀνὴρ δέ τις ἐξ αὐτῶν, τῷ[6]) μὲν εἴδει[7]) οὐκ ἀπρεπής, ἰδιώτης δέ, ἐλθὼν πληςίον τῆς κλίνης Ἀλεξάνδρου εἶπεν· ἐπ' ἀγαθῷ μέν, Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, Φίλιππος ὁ πατήρ ςου ἦρξεν, ἐπ' ἀγαθῷ[8]) δὲ[9]) καὶ ςύ, βαςιλεῦ· ςὺ μὲν προλαμβάνεις ἡμᾶς· καλὸν οὖν ἡμᾶς ςὺν ςοὶ ἀποθανεῖν τῷ ποιήςαντι Μακεδονίαν πόλιν ἐλευθέραν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δακρύςας ἐξέτεινε τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔμφαςιν ποιούμενος παρακλήςεως.

Cap. 33.

Καὶ κελεύςας εἰςελθεῖν ὑπομνηματογράφον εἶπε περὶ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· ἐὰν γένηταί μοι ἐκ Ῥωξάνης τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀρρενικός, ἐκεῖνος βαςιλευέτω Μακεδόςιν· ἐὰν δὲ θῆλυ γένηται, ἑλέςθωςαν ὃν ἂν βούλωνται[1]) βαςιλέα. προςέταξε δὲ γράψαι (πρὸς) τὴν μητέρα αὐτοῦ οὕτως·

[Ἐπιςτολὴ Ἀλεξάνδρου πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ ἔχουςα (cod. ἔχων) οὕτως[2])·]

fol. 274ᵇ Βαςιλεὺς Ἀλέξανδρος τῇ γλυκυτάτῃ μοι μητρὶ χαίρειν. δεξαμένη μου ταύτην τὴν τελευταίαν γραφὴν ποίηςον ἄριςτον πολυτελῆ εἰς ἀντάμειψιν[3]) τῆς ἄνω προνοίας τὸν τοιοῦτόν ςοι παραςχούςης[4]) υἱόν. πλὴν εἰ βούλει με θεραπεῦςαι, αὐτὴ δι' ἑαυτῆς πορευθεῖςα ςυνάγαγε πάντας μικρούς τε καὶ μεγάλους, πλουςίους καὶ πένητας ἐν τῷ ἀρίςτῳ, λέγουςα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ τὸ ἄριςτον ἡτοίμαςται· δεῦτε οὖν χυθέντες[5])· πλὴν μηδεὶς ἐξ ὑμῶν (ὃς) ἔχει θλίψιν ἢ νῦν ἢ ἔκπαλαι εἰςέλθοι, ὅτι οὐ θλίψεως ἄριςτον ἐποίηςα, ἀλλὰ χαρᾶς. ἔρρωςο μῆτερ.

Τοῦτο[6]) δὲ ποιήςαςα ἡ Ὀλυμπιάς, οὐδεὶς παρεγένετο[9]) ἐν τῷ ἀρίςτῳ οὔτε μικρὸς οὔτε μέγας, οὐ πλούςιος οὐ πένης εὑρέθη δίχα θλίψεως. εὐθὺς οὖν ἐπέγνω ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὴν ςοφίαν αὐτοῦ καὶ ὡς ὅτι[10]) ἐκ[11]) τῶν ὄντων ἐξῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ χάριν παρα-

2) διαθήςηται· 3) περδικᾶς 4) εἰς ἁγιαςμόν· 5) περδικᾶ 6) τὸ 7) ἤδει 8) ἐπαγαθῶς 9) τὲ **33.** 1) βούλονται 2) die eingeschlossenen worte mit rother tinte übergeschrieben. 3) ἀντάμηψιν 4) παραςχόντα 5) χηθέντες· 6) εἰςέλθει· 7) ἔρρωςον 8) Τούτω 9) παρεγένετω 10) ὅ τι 11) ἐκεῖ

μυθίας ἔγραψεν ταῦτα, ὡς ὅτι οὐ ξένον τι συνέβη τοῦτο[12], ἀλλὰ (τὸ) τοῖς πᾶσι συμβὰν καὶ συμβαῖνον.[13])

Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγένετο περὶ τὸν ἀέρα ὁμίχλη καὶ ἐφάνη μέγας ἀστὴρ κατερχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ σὺν αὐτῷ ἀετός, καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ Βαβυλῶνος, ὃ ἐκάλουν Διός, ἐκινήθη. ὁ δὲ ἀστὴρ πάλιν ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν· (ἠκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἀετός. κρυβέντος δὲ τοῦ ἀστέρος εἰς τὸν οὐρανόν,) εὐθέως ἐκοιμήθη Ἀλέξανδρος τὸν αἰώνιον ὕπνον. fol. 275a

Cap. 34.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἐμάχοντο μετὰ τῶν Μακεδόνων βουλόμενοι τὸν Ἀλέξανδρον ἀνακομίσασθαι καὶ Μιθρὰν[1]) ἀναγορεῦσαι. οἱ δὲ Μακεδόνες ἀντεποιοῦντο βουλόμενοι ἀναλαβεῖν αὐτὸν εἰς Μακεδονίαν. λέγει αὐτοῖς Φίλιππος ὁ Πτολεμαῖος· ἔστι μαντεῖον τοῦ Βαβυλωνίου Διός· παρ' αὐτῷ οὖν ληψόμεθα[2]) χρησμὸν (περὶ) τοῦ σώματος Ἀλεξάνδρου, ποῦ ἂν καταστήσωμεν αὐτό. ἐχρημάτισε δὲ αὐτοῖς ὁ τοῦ Διὸς χρησμὸς οὕτως· ἐγὼ φράσω τὰ συμφέροντα πᾶσιν· ἔστι πόλις ἐν Αἰγύπτῳ τοὔνομα Μέμφη, κἀκεῖ ἐνθρονίζειν τοῦτον. τοῦ δὲ χρησμοῦ δοθέντος οὐδεὶς οὐκέτι ἐλάλησεν, ἀλλὰ συνεχώρουν τῷ Πτολεμαίῳ βαδίζειν καὶ κομίζειν αὐτὸν ἐν μολιβδίνῃ λάρνακι ἐν Μέμφῃ τῇ πόλει ἐσμυρνισμένον. θέμενος δὲ αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος ἐπὶ ἁμάξης τὴν πορείαν ἐποιεῖτο ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον. ἀκούσαντες δὲ οἱ Μεμφῖται ὑπήντησαν τῷ σώματι Ἀλεξάνδρου καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸ[3]) ἐν Μέμφῃ. (εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιπροφήτης[4]) τοῦ ἐν Μέμφῃ[5]) ἱεροῦ· ὧδε αὐτὸ[5]) μὴ καθιδρύσητε[6]), ἀλλὰ εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Ῥακώτιδι[7])· ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ fol. 275b σῶμα τοῦτο, ἀκαταστατεῖ ἡ πόλις ἐκείνη πολέμοις καὶ μάχαις ταραττομένη. εὐθέως οὖν ὁ Πτολεμαῖος ἄγει αὐτὸ[8]) ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ποιεῖ τάφον ἐν τῷ ἱερῷ τῷ καλουμένῳ Σῶμα Ἀλεξάνδρου, κἀκεῖ τὸ λείψανον Ἀλεξάνδρου καθίδρυσεν.

Cap. 35.

Ἔζησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἔτη λβ'· ἐβίωσεν δὲ οὕτως· ἀπὸ κ' ἐτῶν ἐβασίλευσεν, ἐπολέμησεν δὲ ἔτη δώδεκα, πολεμῶν δὲ ἐνίκησεν. ὑπέταξεν δὲ βαρβάρων ἔθνη κβ', Ἑλλήνων φυλὰς[1]) ιδ'. ἔκτισε δὲ πόλεις δώδεκα ταύτας[2])· (Ἀλεξάνδρειαν τὴν κατ' Αἴγυπτον,) Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Ὀρπᾶς, Ἀλεξάνδρειαν τὴν (πρὸς) Κράτιστον (apud Granicum J. Val.), Ἀλεξάνδρειαν τὴν Σκυθίαν[3]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Κρηπῖδος ποταμοῦ, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρωάδος, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, Ἀλεξάνδρειαν τὴν

---

12) τούτω (τούτῳ?) 13) συμβαίνων **34.** 1) μη θρὰν 2) ληψώμεθα 3) αὐτῷ 4) ἀρχηπροφήτης 5) die eingeklammerten worte von jüngerer hand am unteren rande 6) καθηδρύσητε· 7) ῥακοντῖδι 8) αὐτῶ
35. 1) φυλλὰς 2) αὗται· 3) σκυφίαν·

ἐπὶ Πέρσας[4]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βουκέφαλον[5]) ἵππον[6]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πῶρον[7]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ τὸν Τίγριν[8]) ποταμόν, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Μασσαγέτας[9]) καλουμένην.

Ἐγεννήθη μὲν ὁ Ἀλέξανδρος μηνὶ Ἰαννουαρίῳ νεομηνίᾳ, fol. 276ᵃ ἀνατολῆς οὔσης ἡλίου· ἐτελεύτησε δὲ μηνὶ Ἀπριλλίῳ νεομηνίᾳ δύσεως οὔσης ἡλίου. καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ νεόμαγα (sic), διὰ τὸ τὸν Ἀλέξανδρον νέον τετελευτηκέναι. ἐτελεύτησε δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τῷ ͵ερϛʹ ἔτει[10]) τοῦ κόσμου, ἐν τῷ τέλει τῆς ριγʹ ὀλυμπιάδος· ἡ δὲ ὀλυμπιὰς ἔτη εἰσὶν δʹ — τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει[10]) τῆς βασιλείας Ἄχαζ πρώτη ὀλυμπιὰς ἤρξατο —. ἀπὸ τῆς τελευτῆς Ἀλεξάνδρου ἕως τῆς τοῦ θεοῦ λόγου ἐκ παρθένου σαρκώσεως ἔτη τριακόσια εἴκοσι τέσσαρα.

Ταῦτα ἐγὼ Ἀλέξανδρος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς ὑπέταξα πλήθη ἐθνῶν πολλῶν· πρῶτον μὲν Ἕλληνας, Ἴβηρας· † ἀβάρους· σκλάβους· μαύρους· μαυρεντιανούς· ὀνογούρους· τετραγούρους· τετρακάτους· μονοκεράπους· σικίονας· κανζιώτας· κανζίτας· ῥυσπουρίτας· χαρουρίτας· ὀφιομάγους· ὀφιόποδας· ἐλεφαντινόποδας· σκυμβριότας· ἐξαμάρους· λογγιβάρδους· λευεσεντιανούς· οὐριδάς· δερματισίους· ἀβασγούς· ἀρμενίους· ῥουσίους· ὄχλους· σαρακηνούς· σύρους· ἀλανοὺς· ἐβρεπάους· ἐβρεξάους· ἐξαχείρους· ἐξωστίχους· λωρόποδας· ὑποφαλαγγίους· πρίσκους· λακούς· fol. 276ᵇ πολύποδας· πατισόφους· λέσαεις· ὀστρυκοὺς· πανζήτας· δελεήμας· σανδάλεις· κασάνδρεις· κασυνδρειώτας· αἰγιότας· αἰγιτίδους· ὑποβιώτας· ὑποβοτίους· ἰνδοὺς· σινδιανοὺς· σουγδανοὺς· μαρθολομαίους· αἰγυπτίους τοῖς κατοικοῦσι τοῖς σκοτεινοῖς τόποις· ἐβραίους· θρυμνίτας· κούσκους· χαζάρους· βουλγάρους· χουβάβους· πέρσας· αἰθίοπας· καὶ ῥωμαίους τοὺς νικήτορας στρατιώτας· τοὺς δὲ λιποὺς· χωρὶς πολέμου ὑπετάξαμεν· καὶ φόρους ἐτέλεσαν. †

Fol. 204ᵇ ist die erzählung durch ein ganz ungehöriges stück unterbrochen. es heiszt dort nemlich cap. 30:

κἀκεῖθεν διαπερᾷ· καὶ παραγίνεται εἰς ἀφρικὸν· οἱ δὲ τῶν ἀφρικῶν στρατηγοὶ· ὑπήντησαν αὐτῷ· und nun folgt ohne absatz folgendes:

καὶ ἔδειξεν μίλια· ω̅· καὶ ἦλθεν ἐν τόπω λεγομένου ἀρεοῦ (corr. ἀραοῦ)· καὶ ὁδεύοντα· εἶδεν χώραν φαραοῦ· καὶ αὐταῦ (corr. αὐτὸς) ἐπέρασεν ἐν θαλάσσῃ μίλια. ρ̅ν̅. καὶ ὥδευσεν (dahinter corr. εἰς) χώραν λεγομένην καρταγένειαν· καὶ αὐτοῦ δὲ ἠκούσθη ἐν ὅλω τῶ τόπω· ἀποβαλέντος ζία ἕως ἔμπυλος· μίλια περι τρεχομένου εριδιομετρΐ*) ἀναδρομῆς καρταγένειας· ἕως ἔμπηλος μίλια· υ̅ν̅· καὶ περὶων προσεκύνησαν ἅπαντες τὸ αὐτὸ μέρος· ἀπὸ σύμπηλος ἕως χώρας ἀσκόνια. ἀφεντεύσας δὲ τὸν αὐτῶν σύνορον.

---

4) περίας (Περσίας?) 5) κεφνλῶν 6) ἵππων· 7) πώρων· 8) τήγριν 9) τὰ μεσάγγυστα 10) ἔτη *) εριδιομετρίας?

(fol. 205ᵃ) ἀπὸβάλλεντος ἕως κόνια κρατούμενον τὸ σύνορον αὐτῶν, μίλια, β̄ ὀλόγυρα· ἀπὸ ποταμὸν τουρτούζες, ἕως ποταμ̃ πορόδους· καὶ ἀνερχόμενος αὐτόθι· ἐλθὼν ἐν τόπω ἄκρος λεγόμενον τζούμπη·

Καὶ αὐτοῦ ἀναχωριθεὶς· ἐπέρασων (corr. ἐπέρασεν) τῆ (corr. την) αὐτοῦ θάλασσα πέραν. μίλια· κ̄· εἰς χώραν λεγομένην σέτα· καὶ αὐτὸν ἐπροσεκύνησαν ἅπαντες· ἦσαν δὲ ἄνθρωποι μαῦροι βαρβαριώτες· καὶ αὐτὸν καὶ αὐτού θες διεκίνησαν χώραν· σάφηναν ἄνα ἐ......μίλια. ῡ. καὶ αὐτοῦ κτῖσον πῦργον ἡμῶν ἐν τῷ παραθαλασσίω, ὑψηλὸν καὶ εὐκρεμνοτόν· καὶ πῦργον φοβερὸν· καὶ ἄνω ἔθεσον, βραχίων ἀρκόκαπρον· ἐγγράφως λεγομένου· ἕως αὐτοῦ ἄπελθε βασιλεῦ ἀλέξανδρε· darauf eine lücke von einigen zeilen und dann (s. buch I. cap. 30) καὶ ἱκετεύων ἀποστῆναι κτλ.

ÜBER DIE OXFORDER HANDSCHRIFTEN DES PSEUDO-CALLISTHENES.

Von den übrigen hss. des Pseudo-Callisthenes war bisher sehr wenig bekannt. durch freundliche vermittelung des hrn. prof. **Gildemeister** in Bonn ist es jetzt möglich geworden, über die vier **Oxforder** (Zacher Pseudo-Callisthenes s. 19—23) ein urteil zu gewinnen. nemlich auf den wunsch des hrn. prof. **Gildemeister** hat hr. dr. **Prym** in Oxford sich der mühe unterzogen, aus den zum teil schwer lesbaren hss. einige abschnitte mitzuteilen. für diese genauen und wertvollen mitteilungen gebührt ihm der gröste dank aller, welche sich mit der Alexandersage beschäftigen. diese abschnitte folgen hier übersichtlich zusammengestellt mit beifügung des textes von C, zu dem die Oxforder hss. im allgemeinen stimmen. natürlich ist die schreibung der hss. genau beibehalten. an mehreren stellen war nur das vom gedruckten texte abweichende bemerkt, wobei wol abweichungen in betonung und interpunction nicht berücksichtigt sind, in diesem falle könnte also das hier gegebene in einigen kleinigkeiten von dem in den hss. befindlichen abweichen.

Im folgenden bezeichnet **C** den text der Pariser hs. nr. 113 suppl., **20** bezeichnet *cod. Barocc. nr. 20* in Oxford, und **17** den *cod. Barocc. nr. 17*.

Müller I c. 18 (p. 17).

C. Μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν Ἀλέξανδροϲ μετὰ τῶν ϲυνηλικιωτῶν αὐτοῦ
20. Μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν Ἀλέξανδροϲ μετὰ τῶν ϲυνηλικιωτῶν αὐτοῦ
17. ἐν μιᾶ οὖν τῶν ἡμερῶν μετὰ τῶν ἡλικιοτῶν αυτου

C. ϲυνὼν, λόγουϲ ἐν λόγοιϲ προτείναντεϲ, εἰϲφέρεται λόγοϲ, ὡϲ ὅτε εἰϲ
20. ϲυνὼν, λόγουϲ ἐν λόγων προτείναντεϲ, εἰϲφέρεται λόγοϲ, ὡϲ ὅτι ἐν
17. ϲυνῶν. λόγουϲ ἐκ λόγων προτεινόντων εἰϲφέρεται λόγοϲ. ὧϲ ὅτι ἐν

C. Πίϲαν ἁρματηλατοῦϲιν οἱ δοκιμώτεροι τῶν βαϲιλέων παῖδεϲ, καὶ
20. Ρώμῃ ἁρματηλατοῦϲιν οἱ δοκιμώτεροι τῶν βαϲιλέων παῖδεϲ, καὶ
17. ῥώμη ἁρματηλ$^{\alpha}$τοῦϲιν οἱ εὐδοκιμώτεροι τῶν βαϲιλέων παῖδεϲ. καὶ

C. τῷ νικήϲαντι ἆθλα διδοῦϲιν ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διόϲ· ὃϲ
20. τῷ νικήϲαντι ἆθλα διδοῦϲιν ὑπὸ τοῦ καπετωλίου Διόϲ· ὃϲ
17. τῶ νικήϲαντι ἄθλα δίδοται παρὰ τοῦ καπετωλλίου Διόϲ· ὁ

C. δ' ἂν ἡττηθεὶς, παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. Ταῦτα ἀκού-
20. δ' ἂν ἡττηθεὶς, παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. Ταῦτα ἀκού-
17. δὲ ἡττηθεὶς παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. ταύτα ἀκού-

C. σας Ἀλέξανδρος ἔρχεται πρὸς Φίλιππον δρομαῖος, καὶ εὑρί-
20. σας Ἀλέξανδρος ἔρχεται πρὸς Φίλιππον δρομαῖος,
17. σας Ἀλέξανδρος, ἔρχεται πρὸς τὸν πρα αὐτοῦ δρομαῖος

C. σκει αὐτὸν εὐκαιροῦντα καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπε· Πάτερ,
20. καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπε· Πάτερ,
17. καὶ λέγει.

C. δέομαί σου,
20. δέομαί σου τὸ ἐν ἐμοὶ καταθύμιον πλήρωσον καὶ
17. δέομαί σου ὦ δέσποτα. τῷ ἐν ἐμοὶ καταθύμιον πλήρωσον. καὶ

C. ἐπίτρεψόν μοι εἰς Πίσαν πλεῦσαι ἐπὶ
20. ἐπίτρεψὸν μοι ἐν Ῥώμῃ ἀπελθεῖν
17. τὸ ἁρμόζων παρασχόμενος. ἀπόστειλόν μοι ἐν ῥώμῃ

C. τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. Ὁ δὲ Φί-
20. ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. Ὁ δὲ Φί-
17. ἁρματηλατῆσαι. ὁ δὲ Φί-

C. λιππος εἶπε πρὸς αὐτόν· Καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τούτους ἐπιθυμεῖς;
20. λιππος εἶπε πρὸς αὐτὸν· Καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τοῦτο ἐπιθυμεῖς;
17. λιππος λέγει. ὦ βία ἀπὸ σοῦ παῖ· οὔπω γάρ σοι ὄγδοον

C. οὐ συγχωρῶ σοι ταῦτα πρᾶξαι.
20. οὐ συγχωρῶ σοι ταῦτα πρᾶξαι.
17. ἔτος διῆλθε καὶ ἁρματηλατῆσαι βούλει; οὐ συγχωρῶ σε τοῦτο πρᾶξαι.

C. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἁρματηλατῆσαι
20. παῖς γὰρ ἐμοῦ τυγχάνεις. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν·
17. παῖς γὰρ ἡμῶν τυγχάνεις ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φησίν.

C. βούλομαι, καὶ εἰ τοῦτό μοι οὐ συγχωρεῖς, μετ' ὀλίγον ὄψῃ με
20. εἰ τοῦτό μοι οὐ συγχωρίσεις, μετ' ὀλίγον ὄψῃ με
17. εἰ τοῦτο οὐ συγχωρήσεις μετ' ὀλίγον ὄψει με

C. θανούμενον. Ὁ δὲ φησί· Τέκνον,
20. θανατούμενον. Ὁ δὲ Φίλιππος πισθεὶς ἔφη. ἐγὼ οὖν
17. τεθανατωμένον ἐπὶ τοῦτο πισθεὶς ὁ Φίλιππος.

C. προνοήσομαί σοι ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ἱπποστασίων ἐπιτηδείους·
20. προνοήσομαί σοι ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ὑποστασέων ἐπιτηδείους·
17. κατασκευάζει αὐτῷ σκεῦος δοὺς καὶ πώλους ἑπτὰ οἵους ἐν πᾶσι

C. καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται· σὺ δέ, τέκνον, γύμναζε σεαυτὸν
20. καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται· σὺ δὲ, τέκνον, γύμναζε σεαυτὸν
17. μακεδονία εὗρε κούφους τοῖς ποσί.

C. ἐπιμελέστερον· ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε·
20. ἐπιμελέστερον· ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε·
17.

C. Πάτερ, cὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν εἰς τὸν ἀγῶνα· ἔχω γὰρ
20. Πάτερ, cὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν ἐν τῷ ἀγωνίῳ· ἔχω γὰρ
17.

C. ἵππους ἐκ νέας ἡλικίας, οὓς ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. Καταφιλήσας
20. ἵππους ἐκ νέας ἡλικίας, οὓς ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. Καταφιλήσας
17.

C. δὲ αὐτὸν Φίλιππος καὶ θαυμάσας αὐτοῦ τὴν προθυμίαν φησὶ
20. δὲ αὐτὸν Φίλιππος καὶ θαυμάσας αὐτοῦ τὴν προθυμίαν
17.

C. πρὸς αὐτόν· Τέκνον, ὅπου βούλῃ, βάδιζε ὑγιαίνων. Καὶ
20. καὶ
17.

C. ποιήσας αὐτὸν στολήν, οἵαν ὁ Ἀλέξανδρος διωρίσατο· ὥσπερ τις
20. ποιήσας αὐτὸν στολήν, οἵαν ὁ Ἀλέξανδρος διωρίσατο· ὥσπερ τις
17. ποιῇ καὶ στολὴν οἷαν Ἀλέξανδρος διωρίσατο.

C. θεάσαι τῷ ἡλίῳ ἀνατείλαντι, τοῦτο ἦν ἡ χρεία τῆς στολῆς·
20. θεάσαι τῷ ἡλίῳ ἀνατείλαντι, τί τοῦτον ἦν ἡ χρεία τῆς στολῆς·
17. ἡλίου δὲ ἦν ἀνατέλλοντος, ἡ χροῖα τῆς στολῆς·

C. κατακοσμήσας αὐτὴν μαργάρῳ καὶ λίθοις τιμίοις. Ἀπελθὼν δὲ ἐπὶ
20. κατακοσμήσας αὐτὴν χρυσίῳ καὶ λίθοις τιμίοις,
17. κατακοσμήσας αὐτὴν χρυσίω καὶ λιθοις τιμίοις.

C. τὸν λιμένα ἐκέλευσε ναῦν καινὴν κατασκευασθῆναι καὶ τοὺς ἵπ-
20.
17.

C. πους ἅμα τοῖς ἅρμασι ἐμβληθῆναι· καὶ στρατιώτας παραλαβὼν
20. λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ στρατιώτας,
17. λαβὼν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ στρατιῶτας

C. ἐπέβη ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιστίωνι, καὶ
20. καὶ ὑπηρεσίαν ἱκανὴν
17. καὶ ὑπηρεσίαν ἱκανήν.

C. ἀποπλεύσας παραγίνεται εἰς Πίσαν· Ἐξελθὼν δὲ καὶ λαβὼν ξένια
20. κατῆλθεν ἐν Ῥώμη. ἐξελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς
17. κατῆλθεν ἐν ῥώμη. κατα δὲ τύχην. καιρὸν οἱ ἀρ-

C. πολλὰ ἐκέλευσε τοῖς πᾶσι τὴν τῶν ἵππων ἄμειψιν
20. ἐκέλευσε τοῖς πεσιν αὐτοῦ (?) τὴν τῶν ἵππων ἄληψιν
17. ματιλατοῦντες εἶχον. καὶ τὸ ὀλύμπιον ηὐτρεπίζετο. καὶ τρεῖς μὲν

C. γενέσθαι, καὶ αὐτὸς ἅμα τῷ Ἡφαιστίωνι περιπατῶν ἐξ-
20. ποιεῖσθαι. καὶ αὐτὸς ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ὑφαιστίωνι ἐπιπεριπατῶν ἐξ-
17. ηὑρίσκοντο. τέταρτος δὲ οὐκ ἦν. καὶ ἀθυμία περὶ τούτου τοῖς πο-

C. ἦλθεν
20. ἴει.
17. λίτες κατεῖχε. κήρυξ δὲ ἀνήρχετο κατέθος ἐπιβοῶν τὸν βουλόμενον

C. 20.
17. ἀγωνίcαcθαι. ὡc ἅτε εὐγενεῖ καὶ ἀνδρείον καὶ φίλον τοῦ Διόc. τοῦ

C. 20.
17. δὲ κήρυκοc βοῶντοc, Ἀλέξανδροc ἐπιcτὰc ᾔτει ἁρματηλατῆcαι. κυ-

C. 20.
17. κλωcάντων οὖν αὐτῶν πάντων. καὶ θαυμαζόντων τότε νέον τῆc

C. 20.
17. ἡλικίαc. καὶ τὸ θραcὺ καὶ αὐcτηρὸν τοῦ προcώπου. καὶ τὸ

C. Ὑπήντηcεν
20. καὶ ὑπήντηcεν
17. εὐγενὲc τοῦ μὴ διάματοc ἐξεπλήττοντο. καὶ ὡc ταῦτα οὕτωc εἶχεν,

C. αὐτοῖc Νικόλαοc ὁ υἱὸc Ἀρδέου βαcιλέωc Ἀκαρνάνων πλούτῳ καὶ
20. αὐτοὺc Νικόλαοc ὁ υἱὸc Ἀρδαίου βαcιλέωc Ἀκαρνάνων πλούτῳ καὶ
17. ἰδοῦ Νικόλαοc τίc υἱὸc βαcιλέωc. ἐμπειρώτατοc ἐν τῷ ἁρ-

C. τύχῃ, δυcὶ θεοῖc φυλαττόμενοc, ἀνὴρ εὐμεγέθηc καὶ ἀλκιμώτατοc
20. τύχῃ, δυcὶ θεοῖc φυλαττόμενοc, ἀνὴρ εὐμεγέθηc καὶ ἀλκιμώτατοc
17. ματηλατεῖν. ἀνὴρ εὐμεγέθ(ηc) καὶ ἀλϋκμό ττ

C. λίαν καὶ τῇ τοῦ cώματοc δυνάμει πεποιθώc. καὶ προcελθὼν
20. λίαν καὶ τῇ τοῦ cώματοc δυνάμει πεποιθώc. καὶ προcελθὼν
17.

C. ἠcπάcατο τὸν Ἀλέξανδρον εἰπών· Χαίροιc, μειράκιον. Ὁ δέ·
20. ἠcπάcατο τὸν Ἀλέξανδρον εἰπών· Χαίροιc, μειράκιον. Ὁ δὲ Ἀλέ-
17.

C. χαίροιc καὶ cὺ, ὅcτιc ἂν εἴηc καὶ πόθεν τυγ-
20. ξανδροc ἔφη. χαίροιc καὶ cὺ, ὃc δ᾽ ἄν τιc εἴη. καὶ ὥc τιc τυγ-
17.

C. χάνοιc. Ὁ δὲ Νικόλαοc εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· Ἐγώ εἰμι
20. χανιc. ὁ δὲ Νικόλαοc εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· Ἐγώ εἰμι
17.

C. Νικόλαοc ὁ βαcιλεὺc Ἀκαρνάνων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε πρὸc
20. Νικόλαοc ὁ βαcιλεὺc Ἀκαρνάνων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἔφη.
17.

C. αὐτόν· Μὴ οὕτω γαυριοῦ, Νικόλαε βαcιλεῦ, καὶ φρυάττου
20. μὴ οὕτω. αβρία Νικόλαε βαcιλεῦ καὶ φρυάττου
17.

C. ὡc τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆc αὔριον ζωῆc· τύχη γὰρ οὐχ ἕcτηκεν
20. ὡc τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆc αὔριον ζωῆc· τύχη γὰρ οὐχ ἕcτηκεν
17.

C. ἐφ᾽ ἑνὸc τόπου· ῥοπὴ δὲ τοὺc ἀλαζόναc κατευτελίζει. Ὁ δὲ
20. ἐφ᾽ ἑνὸc τόπου· ῥοπὴ δὲ τοὺc ἀλαζόναc κατευτελίζει. Ὁ δὲ
17.

C. Νικόλαοc ἔφη· Λέγειc μὲν ὀρθῶc, ὑπονοεῖc δὲ οὐχ οὕτωc·
20. Νικόλαοc ἔφη· Λέγειc μὲν ὀρθῶc, ὑπονοεῖc δὲ οὐχ οὕτωc·
17. Τῷ λίῳ ἐπιcτὰc ἔφη.

C. τί δὲ παρεγένου ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιστής; ἔμαθον
20. τί δὲ παρεγένου ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιστής; ἔμαθον
17. τί ἐνταῦθα ἥκες παῖ.

C. γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἐγὼ
20. γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἐγὼ
17.

C. πάρειμι ἀγωνίσασθαί σοι τὸν ἱππαστικὸν ἀγῶνα, μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ.
20. πάρειμι ἀγωνίσασθαί σοι τὸν ἱππαστικὸν ἀγῶνα, μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ.
17.

C. Νικόλαος εἶπε· Μᾶλλον παλαιστὴς ἢ παγκρατευτὴς ἢ ἱμαντομάχος
20. Νικόλαος. μᾶλλον παλαιστὴς ἢ παγκρατίων ἢ ἱμαντομάχος
17.

C. ἥκεις· Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· Ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.
20. οἶκας. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· Ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.
17. ὁ δὲ φησὶν ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.

C. Ὑπερζέσας δὲ τῇ χολῇ Νικόλαος καὶ καταφρονήσας Ἀλεξάνδρου,
20. Ὑπερζέσας δὲ τῇ χολῇ Νικόλαος καὶ καταφρονήσας Ἀλεξάνδρου,
17. Ὁ δὲ Νικόλαος,

C. θεωρήσας τὸ νέον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν δὲ τὸ τῆς
20. θεωρήσας τὸ νέον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν τὸ τῆς
17.

C. ψυχῆς αὐτοῦ εὔθυμον ἐνέπτυσεν αὐτῷ εἰπών· Μηδέν σοι
20. ψυχῆς ἔκχημα ἐνέπτυσεν αὐτῷ εἰπών. μή σει
17. πτύελον τούτω τῇ ὄψει ἐπαφείς,

C. κακὸν γένοιτο. Ὁρᾶτε εἰς τίνα ἐλήλυθε τὸ Πισαῖον στάδιον.
20. καλῶς γένοιτο. ὁρᾶτε εἰς τίνα ἐλήλυθε τὸ πισσέον στάδιον.
17. ὑπεχώρησεν.

C. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδιδαγμένος ἦν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγκρα-
20. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδιδαγμένος ἦν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγκρα-
17. ἐπὶ τοῦτο θυμομαχήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἔφη. ὅτι παῖς τυ-

C. τεύεσθαι, ἀπομαξάμενος τὸν ἐνυβρισίαλον, καὶ μειδιάσας
20. τεύεται. ἀπομαξάμενος τὸν ἐνύβρη σιελόν. καὶ μειδιάσας
17. χάνω. οἶδασι παντες. φανήσομαί σοι ἐν τῷ ἁρματιλατῆσαι

C. θανάσιμον φησίν· Νικόλαε, ἄρτι σε νικήσω· μείζων
20. θανάσιμον φησίν· Νικόλαε, ἄρτι σε νικήσω· μείζων
17. βούλουσθαι. μείζων

C. γὰρ Ἄρεως καὶ Ἡρακλέους σοι φανήσομαι, καὶ παρ' ἐμοῦ
20. γὰρ Ἄρεως καὶ Ἡρακλέους σοι φανήσομαι, καὶ παρ' ἐμοῦ
17. ανέος καὶ ἱρακλέος. καί παρ' ἐμοὶ

C. τὸ ζῆν ἀπολέσεις, καὶ ἐν τῇ πατρίδι σου Ἀκαρνάνων
20. τὸ ζῆν ἀπολέσεις, καὶ ἐν τῇ πατρίδι σου Ἀκαρνάνων
17. τὸ ζῆν ἀπωλέσεις. ἐπιβοῶσιν ἐπὶ τούτοις οἱ λαοὶ Ἀλεξάνδρου. ἐκ

C. δόρατί cε λήψομαι. Καὶ ἀπέcτηcαν ἀπ' ἀλλήλων διαμαχόμενοι.
20. δόρατί cε λήψομαι. καὶ ἀπέcτηcαν ἀπ' ἀλλήλων διαμαχόμενοι.
17. Διὸc ὡc διϋπεριθμηκότεc. καὶ δὴ τῶν ὄχλων ἐπιcυναχθέντων καὶ τῶν

17. δήμων θρηλουμένων. ἄγωνται πάντεc ἐν τῶ ὀλυμπίω οἱ ἁρματιλατῆcαι

17. βουλόμενοι.

Barocc. 20 stimmt dann weiter mit cap. 19 der edition, nur ist zu bemerken, dasz statt Λάκων (pag. 19ᵇ lin. 1) Λαομέδων steht, wie in C.

Barocc. 17 fährt hinter dem oben angeführten (. . . ἁρματιλατῆcαι βουλόμενοι) fort wie C nach λυποψηχηcάντων (Müller anm. 10). also:

C. Καὶ ἰδοῦ Νικόλαοc τῇ οὐρανίῳ ἐζωcμένοc ἐcθῆτι, καὶ cὺν
17. καὶ ἰδοὺ Νικόλαοc τῆ οὐρανίω ἐζωcμενοc αἰcθῆτι. καὶ ὁ cὺν

C. αὐτῷ Κύμων ὁ Κορίνθιοc ἠκαcίᾳ καὶ αὐτὸc ἐζωcμένοc, μετὰ δὲ
17. αὐτῶ Καλλιcθένηc. ἰκαcίω καὶ αὐτὸc ἐζωcμένοc. μετὰ δὲ

C. τούτοιc Λαομέδων ὁ Λύβιοc ἦν τέταρτοc.
17. τούτοιc Λαομέδων καὶ Ἀλέξανδροc. Καὶ ὁ

C. καὶ με-
17. μὲν Λαομέδων ὀλύμπιοc. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἀνατέλλων. καὶ με-

C. γίcτου θρήλου γενομένου, οἱ τοῦ Ὀλυμπίου μέρουc φυλῆται
17. γίcτου θρήλου γενομένου. οἱ τοῦ ὀλυμπίου μέρουc φιλιταὶ

C. πρὸc Λαομέδοντα ἐπεβόων· Τί τὴν ψυχὴν cυμπάcχειc,
17. πρὸc Λαομέδοντι ἐπεβόουν. τί τὴν Ψυχὴν cου ἀπὸ coῦ ποι-

C. ὦ Λαόμεδον, καὶ cὺν μειρακίῳ ἦλθεc
17. ῆcαι ἠθέληcαc, ὦ Λαομέδων. καὶ cυν μηρακίω ἐξῆλθεc

C. μαχέcαcθαι;
17. μάχεcθαι Νικολάω καὶ Καλλιcθένει. ποίαν βοήθειαν ἐκ τούτων

C. μὴ κατάνευε ἁρματηλατῶν. Ὁ δὲ Λαο-
17. τοῦ μηρακιου ἐκδέχει. μὴ κατάνευε ἁρματηλατῆcαι. ὁ δὲ Λαο-

C. μέδων φηcὶ πρὸc αὐτούc· Ὑμεῖc οἱ τοῦ Ὀλυμπίου ἄπειτε
17. μέδων ἔφη πρὸc αὐτούc. ὑμεῖc οἱ τοῦ μέρουc τοῦ ὀλυμπίου, ἄπητε

C. ἀπ' ἐμοῦ· κἀγὼ παρὰ τοῦ μειρακίου ἐκδέχομαι cτεφάνουc
17. ἄπ' ἐμοῦ· κἀγὼ παρὰ τοῦδε τοῦ μηρακίου, ἐκδέχομαι cτεφάνουc

C. ἐκ τοῦ μελχίου Διόc. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc φηcὶ πρὸc αὐτόν·
17. ἐκ τοῦ μελχίου Διόc.

C. Ναί, οὕτωc ἔχει· ἀπὸ γὰρ τοῦδε τοῦ ἀγῶνοc καὶ ἡ τοῦ πατρὸc
17. ἀπὸ γὰρ τοῦδε τοῦ ἀγῶνοc. καὶ ἡ τοῦ πατρὸc

C. πραγματεύεταί μοι βαcιλεία. Καὶ ταῦτα εἰπών, καὶ κρατήcαc
17. προμαντεύετέ με βαcιλεία. ταύτα δὲ εἰπών, κρατήcαc

C. τῆc χειρὸc αὐτοῦ κατεφίληcεν αὐτὸν
17. Ἀλέξανδροc τῆc χειρὸc κατεφίληcε. καὶ πρὸc τὸν

C. λέγων. Ἴδε καὶ νέος Ἰνόμαος. Μεταξὺ δὲ
17. δῆμον φηςίν. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ νέος Οἰνόμαος. μεταξὺ δὲ

C. αὐτῶν
17. τούτων τὸ ὀλύμπιον ηὐτρεπίζετο, οἱ ἵπποι ἐζεύνοντο. καὶ

C. ἕκαςτας τῷ ἰδίῳ περιεποιεῖτο ςκεῦος, Ἀλέξανδρος ἔχων
17. ἕκαςτος τὸ ἴδιον περιεποιήτω ἕκαςτον. Ἀλέξανδρος δὲ ζεύνηςιν.

C. δέκα ἵππους βαςιλίους
17. ἐν μὲν τῇ βίςςα (?) δύο ἵππους καλλίους. τοὺς δὲ ἀκροτήρας

C. δαγαλίους, δεξιὸν μὲν τὸν Βουκέφαλον, ἀριςτερὸν δὲ τὸν πετάςιον.
17. δαγαλλίους, δεξιῶν μὲν τὸν βουκέφαλον. ἀριςτερὸν δὲ

C. Καὶ ἐςτήκειςαν κατ' ἀξίαν, ὥςτε πάντας λέγειν ἐν τοῖς Ὀλυμ-
17. καὶ ἱςτήκηςαν κατατάξιν. ὥςτε πάντας λέγειν ἐν τοῖς ὀλυμ-

C. πίοις γεννηθῆναι τοὺς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἵππους.
17. πίοις γεννηθῆναι τοὺς Ἀλεξάνδρου ἵππους. τῶν δὲ

C.
17. βολίων ἀχθέντων. καὶ τοῦ ςυνήθους ἐπιτελεςθέντος λαχμοῦ.

C.
17. ἔλαχε τὸν οὐρανίον παραβῆναι· μετὰ τοῦτον ἀνατέλλοντα τὸν

C. Παρειςτήκειμα πάριος· ςυμ-
17. Ἀλέξανδρον. ἵςταντο οἱ (?) ὁρίζωντες. παριςτίκη Μαπάριος ςυμ-

C. παρῆςαν οἱ βλέποντες· οἱ ςπένδοντες ἐπεβόων Ζεὺς ἄνωθεν ἑώρα.
17. παρῆςαν οἱ βλέπωντες· οἱ ςπεύδοντες(?) ἐπεβόων. Ζεῦς ἄνωθεν ἑόρα.

C. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς ἀθλοθέτης ἐκάθητο. Ὁ
17. ἐν δὲ τῷ καπετωλίῳ ἀθλοθέτης ἐκάθευδεν. ὁ ἱερεὺς τοῦ Διός. ὁ

C. ὄχλος θεωρεῖν προςεπήγετο ἰδεῖν τὸ
17. ὄχλος θεωρεῖν ςυνεπείγετο. οὐχ' ὡς τὸ ὀλύμπιον βλέπειν. ἀλλ' ὡς τὸ

C. ἀποβηςόμενον. καὶ ἦν ἰδεῖν μυριάριθμον ὄχλον ὀφθαλ-
17. ἀποβηςόμενον Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ἦν ἰδεῖν μυριάνδρον ὄχλον ἔχωντα

C. μὸν ἕνα ἔχοντας, καὶ αὐτὸν πρὸς Ἀλέξανδρον. Μεταξὺ δὲ τούτου
17. ἕνα ὀφθαλμὸν. καὶ αὐτὸν πρὸς Ἀλέξανδρον. μεταξὺ δὲ τούτων,

C. Ἀλέξανδρος τὴν cημαςίαν ποιεῖται· καὶ διὰ τῆς χειρὸς
17. Ἀλέξανδρος τὴν cημαςίαν ποιεῖ. καὶ Μαπάριος διὰ τῆς χειρὸς,

C. τοῖς ὄχλοις ἐμήνυε. Οἱ δὲ ὄχλοι εὐφήμουν· καὶ
17. τοῖς ὄχλοις ἐμήνυςεν. οἱ δὲ ὄχλοι. ἰδοὺ ἡμεῖς ἐπεβόηςαν. καὶ

C. πολλοῖς ἔρις ςυνέπεςε· ςιγὴ δὲ τοῖς πᾶςιν ἐξίςου
17. πολλοῖς αἶροις ςυνέπεςε καὶ κλύδων. ςυγῆ δὲ τοῖς πᾶςιν ἐξίςου

C. ἐγένετο.
17. ἐγένετο. ἀγὼν δὲ ἦν ὁ πλείων τῶν ἀγωνιζομένων. ὁ οὐράνιος δὲ

C. Καὶ
17. ἄφνωτο ςυνήθη ποιήςας ςημεῖον. καὶ Μαπάριος τῷ ὄχλῳ κατα-

C. ἰδοὺ οἱ καγκελλίδες ἄφνω ἀνεψ-
17. μυνησεν. ἰδοὺ ἡμεῖς ἐπιβοησάντων, αἱ κάγκελοι ἄφνω ἀνεώ-

C. χθησαν· τὸ θάμβος εἶχε τοῖς πᾶσιν. Ἐξῆλθον δὲ ἅμα
17. χθησαν. τὸ θάμβος εἶχε τοὺς (?) πάντας. ὡς γὰρ ἐξήλθωσαν ἅμα

C. Νικόλαος καὶ Καλλισθένης μέσον τὸν Ἀλέξανδρον ἔχοντες, ὧδε
17. Νικόλαος καὶ Καλλισθένης. μέσον δὲ τὸν Ἀλέξανδρον εἶχον, ὧδε

C. κάκεῖσε περισκοποῦντες τὸ πῶς αὐτὸν θανατώσουσιν. Ἤγετο δὲ
17. κακεῖσαι περισκοποῦντες το ποῦ αὐτὸν θανατώσουσιν. ἤγετο δὲ

C. Ἀλέξανδρος μέσον αὐτῶν, καθάπερ χειμαζομένη ναῦς. Καὶ ὁ μὲν
17. μέσον αὐτῶν. καθάπερ χειμαζομένη ναῦς.

C. Καλλισθένης πλαγίως ἐκ δεξιῶν, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ἦν Νικόλαος
17.

C. οὐχ οὕτως ἔχων τὸ νικῆσαι ὡς τὸ ἀναιρῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον·
17.

C. ἦν γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ Νικολάου ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῷ πολέμῳ
17.

C. ἀναιρεθεὶς πότε. ὡς δὲ τὸν ἐπὶ σφενδῶνα κατέλαβον τόπον,
17. ὡς δὲ τὸν ἐπισφενδόνα κατέλαβον καμπόν.

C. ἐνδίδωσι τὰς ἡνίας Ἀλέξανδρος· καὶ ὁ Βουκέφαλος περικλύει
17. ἐνδίδωσι τὰς ἠνοίας Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ βουκέφαλος περικλείη

C. τοὺς ἵππους καὶ τὸν μὲν Καλλισθένην περιδραμὼν τῇ σφενδῶνι
17. τοὺς ἵππους. καὶ τὸν μὲν Καλλισθένην. περιδρ^αμῶν το σφενδόνιον

C. ἀπερρίψατο· τὸν δὲ Νικόλαον συνεχώρησε προαπελθεῖν αὐτόν· ὁ δὲ
17. ἀπερρίψατο. Νικολάου

C. Νικόλαος ἀγνοῶν τὴν ἐνέδραν διέβη, ἔχων τὴν δόξαν τοῦ
17.

C. νικηθῆναι· καὶ λοιπὸν ἤλαυνε πρῶτος, μετὰ δὲ ταῦτα σκονδυλίζει
17.

C. ὁ δεξιὸς ἵππος τοῦ Νικολάου ὁ ἐπὶ τῷ πρώτῳ ἅρματι, καὶ
17.

C. συμπεσόντων τῶν ἵππων καταπίπτει ὁ Νικόλαος. Ὁ οὖν Ἀλέ-
17. τῷ σκεύει

C. ξανδρος ἐπιβαίνει τῇ ὁρμῇ τῶν ἵππων ἑαυτοῦ, καὶ παρερχό-
17. ἐπεύει.

C. μενος ἐπιλαμβάνεται τῷ ἄξονι τῶν ὀπισθίων τοῦ Νικολάου·
17.

C. καὶ σὺν τῷ ἡνιόχῳ καὶ τοῖς ἵπποις τελευτᾷ ὁ Νικόλαος.
17. καὶ τοῦ πέρωνος αὐτὸν πατάξαντος τελευταὶ παραχρῆμα. οἱ δὲ

C. Καὶ διαμένει λοιπὸν ὁ
17. ἵπποι αὐτοῦ διελύθησαν καὶ ἀπέθανον. καὶ μόνος Ἀλέξανδρος

C. Ἀλέξανδρος μονώτατος· καὶ γίνεται τῷ τελευτήσαντι ἡ παροιμία
17. τὸν ἀγῶνα διετέλει. Λαομέδων δὲ ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐρχόμενος

C. ἡ λέγουσα· ὃς ἄλλῳ κακὰ τεύχει ἑαυτῷ κακὸν ἔτευχεν,
17. ἐγκρατεὶς γίνεται Καλλισθένη. καὶ ὅρμησε κατὰ Ἀλεξάνδρου.

C. ὡς παρ' Ἡσιόδῳ· Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.
17. ἐπιβοᾶτο νῦν ὁ δῆμος καταπαῦσαι Λαομέδωντι. Ἀλέξανδρος

C.
17. δὲ ὅμως ἐπὶ τούτοις θρασύνεται. καὶ τῷ Λαομέδοντι ἐπεξέρχεται.

C.
17. ὁ δὲ Λαομέδων φείξας τῶν ἵππων ἐγκρατὴς γίνεται. καὶ ἱκε-

C.
17. τηρίοις αὐτὸν διανεύετε σχήμασιν. ὁ δὲ οὐκ εἴχετο μέχρις ὁ τοῦ

C.
17. Διὸς ἱερεὺς ἀναστὰς. δάφνην ἐξέπεμψε καθὼς ἔθος ἦν αὐτοῖς.

C.
17. καὶ μόλις πεισθεὶς Ἀλέξανδρος συγκεχώρηκε Λαομέδωντι. φιλο-

C.
17. νικίαι δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ βοαὶ καὶ βρότος. νικητὴς δὲ

C.
17. Ἀλέξανδρος ἀναδείκνυται. καὶ παρὰ πάντων εὐφημούμενος.

C. Στεφανοῦται λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος
17. καὶ ὑπὲρ πάντων θαυμαζόμενος. στεφανοῦται παρὰ τοῦ ἱερέως.

C. καὶ ἀναβαίνει τὸν νικητικὸν ἐστεμμένος στέφανον. Καὶ λέγει αὐτῷ
17. καὶ χρισμὸν λαμβάνει ἐκ Διός. ὁ δὲ χρισμὸς οὗτος, ἤκωμου

C. ὁ τοῦ Διὸς μάντις· Ἀλέξανδρε, προμηνύει σοι ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς
17. τὸν ἀγῶνα τελέσας Ἀλέξανδρε. στέμματα δὲ ἐμᾶ συνέχων ἄνυε.

C. ταῦτα· θάρσει· ὥσπερ γὰρ Νικόλαον ἐνίκησας, οὕτω πολλοὺς
17. συγένει μρς καὶ πρς τιμωρὸς. καὶ γεγονὼς ἄνασσε κόσμου.

C. νικήσεις ἐν πολέμοις. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν κληδόνα
17. λαβὼν δὲ τὸν χρισμὸν,

C. ταύτην, νικηφόρος ἀνεστρέφετο πρὸς τὴν Μακεδονίαν μετὰ πλήθους
17. ἐξέρχεται ῥώμης. καὶ συνέρχονται δῆμοι καὶ πᾶσα

C. λαοῦ, καὶ ὁ Λαομέδων ὁ συναρματηλατήσας αὐτῷ·
17. ἡ πόλις σχεδὸν. καὶ Λαομέδων ὁ σὺν αὐτῷ ἁρματιλατήσας.

C. οὐκ ἐβούλετο γὰρ καταλεῖψαι αὐτόν.
17. καὶ οὐκ ἠβούλετο κατα λεῖψαι αὐτόν. νεανίσκος πάνυ χρηστός

C. Οἱ δὲ λαοὶ θαυμάζοντες ἐπὶ τῇ
17. καὶ θεῶν ἄξιος. πάλιν νοστοῦσι δ' ὅμως θαυμάζοντες ἐπὶ τῇ

C. συνέσει καὶ τῇ ἀνδρείᾳ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὕμνον αὐτῷ
17. συνέσει καὶ ἀνδρεία Ἀλεξάνδρου. ὕμνον αὐτῷ

C. πλέκουσιν ἔχοντα οὕτως· Στίχοι πρὸς εὐφημίαν Ἀλεξάνδρου·
17. πλέξαντες τόνδε.

C. Αὔχη, Φίλιππε· τέρπου Μακεδονία. ὁ μὲν γεννήτης ἐντυχὼν
17. Αὔχη, Φίλιππε· τέρπου, Μακεδονία. ὁ μέν γενέτης εὐτυχὼν

C. Ἀλεξάνδρου, ἡ δὲ πατρὶς τυχοῦσα τοιούτου κάλλους, αὐτὸν
17. Ἀλεξάνδρου, ἡ δέ πατρὶς τυχοῦσα καλεῖσθαι τούτου, αὐτὸν

C. δ' ὑπαντήσαντες στεφανώμενον, νικητὴν ἀήττητον γαοῦχον μέγαν·
17. δέ ὑπαγυτίσαντες(?)ἐστεφανωμένον, νικητὴν ἀήττητον προῦχον μέγα.

C. ἀνατείλας γὰρ κατηγλάϊσε ῥώμην, καὶ πάντας ἠμαύρωσε λοιποὺς
17. ὡς ἀνατέλλων ἤθλησεν ἐν τῷ σταδίῳ. καὶ πάντας ἠμαύρωσε λοιποὺς

C. ἀστέρας. Δέχου οὖν αὐτὸν, λαμπρὰ Μακεδονία, καὶ τοὺς ἐχθροὺς
17. ἀστέρας. δέχει ὁ δ' αὐτὸν, λαμπρὰ Μακεδονία, καὶ τοῖς ἐχθροῖς

C. ἀμῦναι ἐν τούτῳ δίδου· Ἀλέξανδρος γάρ ἐστιν ὁ κοσμο-
17. ἄμηναν ἐν τούτῳ δίδου· Ἀλέξανδρος γάρ ἐστιν ὁ κοσμο-

C. κράτωρ. Ταῦτα λέγοντες, τὴν ὁδὸν περιείων δάφνην
17. κράτωρ. • ταῦτα λέγωντες τὴν πόλιν διήρχοντο. δάφνας

C. ἔχοντες ἐν ταῖς χερσὶν ταῖς τούτων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐλθὼν
17. ἔχοντες ἐν χερσὶν, Ἀλέξανδρος δὲ τὴν ὁδοιπο-

C. εἰς Μακεδονίαν εὑρίσκει κτλ. (cap. 20).
17. ρίαν ἐποιεῖτο πρὸς Μακεδωνίαν.

Der *Barocc. 23*, der überhaupt nur aus 49 blättern besteht, hat gleich hinter fol. 1 eine grosze lücke; fol. 2 enthält schon lib. II cap. 14.

Im *cod. miscell.* (im folgenden durch *m.* bezeichnet), ist zwischen fol. 6 und 7 eine lücke; denn fol. 6 enthält die verwandlung des Nektanebos in eine schlange in gegenwart des Philipp (Müller I cap. 10), während fol. 7 schon Alexander von Lysias beleidigt wird (cap. 21), auch schlieszt fol. 6 mit dem abgebrochenen worte τρικλι und fol. 7 beginnt mit καὶ εὐθὺς . .

Auszer obigem stücke hat hr. dr. Prym aus den Oxforder hss. noch mitgeteilt denjenigen teil von III 17, welcher in BCL erhalten ist; in *Bar. 17* fehlt dies stück. des zusammenhangs wegen hat er auch die zunächst vorhergehenden zeilen hinzugefügt. zur vergleichung ist im folgenden der text der hs. C (Müller s. 101) mit abgedruckt, so gut sich derselbe nach Müllers angaben wiederherstellen liesz; an manchen stellen muste B und die Leidener hs. zu rathe gezogen werden.

Barocc. 23 (fol. 25 vers.) ὁ δὲ Δαν-	Barocc. 20 (fol. 125 v.) ὡς δὲ κύριος
cod. misc. (fol. 74 vers.) ὁ δὲ Δαν-	Barocc. 17 (fol. 85) ὡς δὲ κύριος
BC. (Müller p. 101 b) Ὁ δὲ Δάν-	C (Müll. s. 99 anm. 11) Ὡς δὲ κύριος ὁ
23. δάμης γελάσας λέγει.	20. Ἀλέξανδρος καὶ Ἰνδοῖς ἐγεγόνει.
misc. δάμης γελάσας ἔφη.	17. καὶ αὐτῶν ἐγεγόνει,
BC. δαμις γελάσας εἶπεν αὐτῷ·	C. Ἀλέξανδρος καὶ Ἰνδοῖς ἐγεγόνει,

23. ταῦτα ἡμῖν ἄχρηστα εἰcι.
m. εἰc ἡμᾶc αὐτὰ ἄχρηστα εἶναι.
BC. Ταῦτα ἡμῖν ἄχρηστά εἰcιν·

23. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν
m. ἀλλ' ἵνα μὴ φανοῦμεν
BC. ἀλλ' ἵνα οὖν μὴ δόξωμεν

23. ὑπερηφανεύεcθαι. ληψόμεθα
m. ὑπερηφανεύεcθαι. λάβομεν
BC. ὑπερηφανεύεcθαι, ληψόμεθα

23. τὸ ἔλαιον. καὶ ποι-
m. τὸ ἔλαιον ἀπὸ coῦ. καὶ ποι-
BC. ἀπό cou τὸ ἔλαιον. Καὶ ποι-

23. ἥcαc cωρὸν ξύλων, ἀνῆψεν
m. ἥcαc cωρὸν ξύλων, ἀνῆψεν
BC. ἥcαc cωρὸν ξύλων, ἐξῆψεν

23. πῦρ. ἐξέχεεν
m. εἰc αὐτὸ πῦρ.
BC. εἰc αὐτὰ πῦρ, καὶ κατέχεεν

23. ἐπά-
m.
BC. ἔμπροcθεν Ἀλεξάνδρου τὸ

23. νω τοῦ πυρὸc τὸ ἔλαιον.
m.
BC. ἔλαιον εἰc τὸ πῦρ.

23.
m. καὶ
B. (Müll. p. 120 cap. 17 anm.) καὶ

23. τούτου δὲ γενομένου ἀπέ-
m. τούτου γενομένου ὑπε-
B. τούτου γενομένου ὑπε-

23. cτρεψεν Ἀλέ-
m. χώριcεν ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλέ-
B. χώρηcεν ἀπ' αὐτῶν Ἀλέ-

23. ξανδροc καὶ ἤρξατο
m. ξανδροc ὑποcτρέψαc εἰc
B. ξανδροc καὶ ὑποcτρέψαc εἰc

23. τῆc
m. τὴν κατὰ φύcιν
B. τὴν κατὰ φύcιν

20. τὸ cκυθρωπὸν Μακεδόνων ῥαδίωc
17. τὸ cκυθρωπὸν Μακεδόνων
C. τὸ cκυθρωπὸν Μακεδόνων

20. ἐθεράπευcεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν
17. ἐθεράπευcεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν
C. ἐθεράπευcεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν

20. ἐναγῶν βουλευμάτων.
17. ἐνάγχωc βουλευμάτων. ὡc δῆθεν
C. ἐναγῶν βουλευμάτων.

17. ἐνουτέθη. τόδε ἐπεῖπον αὐτοῖc

17. τὸ δυcτίχιον. ἐπὰν ἀνάγκη καὶ

17. βία καταλάβῃ. ἀπορήcαc ὅμωc

17. δὲ τῆc ζωῆc μέτρον. πολλῶν

20. ὡc
17. λόγων εὕρημα ὥcτε μὴ θανεῖν. ὡc
C. Ὡc

20. δὲ τοῖc βαcιλείοιc Πώρου ὁ Ἀλέ-
17. δὲ ἐν τοῖc βαcιλείοιc Πώρου
C. δὲ τοῖc βαcιλείοιc Πώρου ὁ Ἀλέ-

20. ξανδροc εἰcέδυ,
17. εἰcῆλθε,
C. ξανδροc εἰcέδυ, τὰ τίμια πάντα τοῦ

20. πᾶcα
17. πᾶcα
C. παλατίου αὐτοῦ παρέλαβε, καὶ πᾶcα

20. ἡ ἀνατολὴ καὶ ἑαυτοὺc χῶραι
17. ἡ ἀνατολὴ καὶ αὐτῆc χῶραι
C. ἡ ἀνατολὴ καὶ αἱ αὐτῆc χῶραι

20. δουλικῶc Ἀλεξάνδρῳ ὑπήκουcαν.
11. δουλικῶc - ὑπήκουcαν.
C. δουλικῶc Ἀλεξάνδρῳ ὑπέκειcαν.

20.
17. ἐκεῖcαι δὲ ἐνιαυcιαίον διατρίψαc
C. (Müll. p. 120 c. 17 anm.) Μετὰ δὲ

20. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ τὸ
17. χρόνον. καὶ κατὰ τῶν βορίων ἔδο-
C. ταῦτα ἔδοξεν· αὐτῷ τὸ

20. καταβόριον μέροc ὑπεξελθεῖν.
17. ξεν, ἀνατολῆc μερῶν ἐπεξελθεῖν.
C. κατὰ βορρᾶν μέροc ὑπεξελθεῖν.

20. καὶ τὴν 17. πάcαc γὰρ C. καὶ τὴν

23. ὁδοῦ τῆς φερούσης εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
m. ὁδόν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
20. ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακήν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
C. ὁδόν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
17. τὰς πόλεις αὐτῶν ἐπόρθη. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιμαχήσασθαι δυνάμενος

---

23. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορός ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
m. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορρὸς ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
20. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορός ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
C. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πῶρος ἦν βασιλεύς, πάντες
17. Ἀλεξάνδρῳ. καταλαμβάνει οὖν καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν Ἀμαζονίδων.

---

23. οἱ τοῦ Πόρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
m. οἱ τοῦ Πόρρου ἀπεδέξαντο τόν Ἀλέξανδρον.
20. οἱ τοῦ Πόρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
C. οἱ τοῦ Πώρου προσεδέξαντο τόν Ἀλέξανδρον.
17. αὗται δὲ αἱ Ἀμάζοναι γυναῖκες ἦσαν παρθενοι etc. (schlieszt sich später an p. 138 der edit. (C) an).

---

23. φθάσαντες οὖν ἐν τῇ χώρᾳ	20. καὶ πάντα κατὰ φύσιν
misc. φθάσαντες οὖν	C. καὶ πάντα κατὰ φύσιν
23. εὗρον ἐκεῖ παλάτιον τερπνότα-	20. διηκονομήσαντος καὶ τῶν
m. εὗρον παλάτιον τερπνόν.	C. διοικονομήσαντος καὶ τῶν
23. τον. καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἀλέ-	20. Ἰνδῶν προθύμως συνελ-
m. εἰσῆλθεν οὖν ὁ Ἀλέ-	C. Ἰνδῶν προθύμως συνελ-
23. ξανδρος μετὰ καὶ ἑτέρων ἀρχόν-	20. θόντων, ἔλεγον τινῶν
m. ξανδρος μετὰ ἑτέρων ἀρχόν-	C. θόντων, ἔλεγόν τινες ἐξ
23. των τριῶν. εἶδεν οὖν ἐκεῖ ἄνθρω-	20. τῶν Ἀλεξάνδρων. μέγιστε
m. των τριῶν. εἶδεν οὖν ἐκεῖ ἄνθρω-	C. αὐτῶν Ἀλεξάνδρῳ· Μέγιστε
23. πον κείμενον ἐν κλίνῃ χρυσῇ. καὶ	20. βασιλεῦ, λήψῃ πόλεις θαυ-
m. πον ἐν κλίνῃ χρυσῇ. καὶ	C. Βασιλεῦ, λήψῃ πόλεις θαυ-
23. ταύτην κεκοσμημένην σινδόσι	20. μαστὰς καὶ βασιλεῖας καὶ
m. ταύτην κεκοσμημένην σινδόνας	C. μαστὰς καὶ βασιλείας καὶ
23. χρυσονφάντοις. ἦν δὲ τό μὲν σῶ-	20. ὄρει. εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζών-
m. χρυσονφάντους. εἶδε τό μὲν σῶ-	C. ὄρη, εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζών-
23. μα αὐτοῦ μέγιστον σφόδρα καὶ	20. των ἐπέβη ποτὲ βασιλεύς.
m. μα αὐτοῦ μέγιστον σφόδρα καὶ	C. των ἐπέβη ποτὲ βασιλεύς.
23. ὡραῖον πάνυ. τόν δὲ πώγωνα καὶ	20. τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιδρι-
m. ὡραῖον πάνυ. τόν πώγωνα καὶ	C. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιδρί-
23. τὴν τρίχαν ἔχων λευκήν. ἐπεριβέ-	20. ων συνελθόντες ἔλεγον τῷ
m. τὰ μήλιον (?) λευκά. ἐφόριε	C. ων ἐλθόντες ἔλεγον
23. βλητο δὲ στολὴν λευκήν. βαμβίκι-	20. Ἀλεξάνδρῳ
m. δὲ στολὴν λευκήν. βαμβίκι-	C.

23. νον. τοῦτον ἰδὼν Ἀλέξανδρος, προσεκύ-
m. νον. τοῦτον ἰδὼν Ἀλέξανδρος, προσεκύ-

23. νησεν αὐτόν. ὁμοίως καὶ ὁ γέρων
m. νησεν αὐτόν. ὁμοίως καὶ ὁ γέρων

23. ἀντησπάσατο αὐτόν. εἶτα λέγει πρὸς αὐτὸν
m. ἀντησπάσατο αὐτόν. εἶτα λέγει πρὸς αὐτὸν

23. βούλεσθε ἰδεῖν ἱερώτατα
m. Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, καὶ οἱ μετὰ σοῦ! ἔχομέν σοι τὶ δεῖξαι παρά-
20. ἔχομέν σοι τὶ δεῖξαι παρά-
C. Βασιλεῦ, ἔχομέν σοι δεῖξαί τι παρά-

23. δένδρα δύο.
m. δοξον ἀξίωμα
20. δοξον ἀξιόν σου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος. τί ὑμῖν ἔδοξεν.
C. δοξον ἀξίωμα. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς αὐτούς· Τί ὑμῖν ἔδοξε

23.
m. δείξομεν γάρ σοι τὰ φυτὰ ἐν ἀνθρωπίνω
20. οἱ δὲ εἶπον δείξομεν σοι φυτὰ ἀνθρωπίνω
C. δεῖξαί μοι; Οἱ δὲ εἶπον· δείξομέν σοι φυτὰ ἀνθρωπίνῳ

23.
m. στόματι λαλοῦντα. εἰσῆλθεν οὖν ὁ Ἀλέξανδρος. ἔνθα ἦν ἱερόν,
20. στόματι λαλοῦντα. εἰσήνεγκαν οὖν τὸν Ἀλέξανδρον. ἔνθα ἦν ἱερὸν
C. στόματι λαλοῦντα. Εἰσήνεγκαν οὖν Ἀλέξανδρον, ἔνθα ἦν ἱερὸν

23.
m. ἥλιος καὶ σελήνη. κατὰ δὲ αὐτὰ ἦν φρουρά. καὶ δύο δένδρα
20. τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης. κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρᾶ. καὶ δύο δένδρα
C. ἡλίου καὶ σελήνης, κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρὰ καὶ δύο δένδρα

23.
m. παρόμοια
20. παραπλήσια κυπαρίσσης. κύκλῳ δὲ ἦν αὐτοῖς δένδρα παρόμοια
C. παραπλήσια κυπαρίσσοις. Κύκλῳ δὲ ἦν δένδρα παρόμοια

23.
m. τῆ αἰγυπτίω καλουμένη μυριοβαλάνω. ὁ καρπὸς αὐτῆς
20. τῆς ἐν Ἀιγύπτω καλουμένης μυροβαλάνω ὁ καρπὸς αὐτῶν
C. τῇ ἐν Αἰγύπτῳ μυροβαλάνῳ, καὶ ὁ καρπὸς

23.
m. προσαγορεύεται. τὰ δένδρα τὰ ἐν μέσω
20. προσηγόρευον οὖν αὐτῷ δύο δένδρα τὰ ἐν μέσω
C. ὁμοίως. Προσηγόρευον δὲ τὰ δύο δένδρα τὰ ἐν μέσῳ

23.
m. τοῦ παραδείσου. τὸ μὲν ἀρσενικόν, ἀρσενικῷ λογισμῷ. ἤγουν
20. τοῦ παραδείσου. τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρενικῷ λογισμῷ.
C. τοῦ παραδείσου τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρένων λογισμῷ,

23. καὶ τὸ μὲν ἕν,
m. ὄνομα. τὸ δὲ θηλυκόν, θηλυκῶ ὄνομα. ἦν
20. τὸ δὲ θηλυκὸν θηλυκῶ. ὄνομα δὲ ἦν
C. τὸ δὲ θήλειον θηλυκῷ λογισμῷ. Ὄνομα δὲ

---

23. ἥλιον προηγόρευον. τὸ δὲ ἕτερον σελήνην.
m. τοῦ ἀρςενικοῦ, ἥλιος. τοῦ δὲ θυλυκοῦ σελήνη. ἃ ἔλεγον τῇ
20. τοῦ ἀρρενικοῦ ἥλιος. τοῦ δὲ θήλεως σελήνη. ἃ ἔλεγον τῇ
C. τοῦ ἀρρενικοῦ ἦν ἥλιος, τῆς δὲ θηλείας σελήνη, ἃ ἐλάλουν τῇ

23.
m. ἰδία φωνῇ. μουθά· μαθούς. τούτοις οὖν τοῖς δύο δὲν-
20. ἰδία φωνῇ μουθεαμαθοῦς. τοῦτοις δὲ τοῖς δύο δέν-
C. ἰδίᾳ φωνῇ. , Τούτοις δὲ

23.
m. δροις, ἦσαν ἐνδεδυμένα δέρματα θηρίων. τῶ μὲν
20. δροις, περιέβέβλητο δορὰ παντοίων θηρίων, τῶ μεν
C. περιβέβλητο δοραὶ παντοίων θηρίων, τῷ μὲν

23.
m. ἀρςενικῶ, ἀρςενικὰ δέρματα. τῶ δὲ θηλυκῶ, θηλυκὰ δέρματα.
20. ἄρρενι ἀρρένων, τῶ δὲ θηλυκῶ θηλυκῶν.
C. ἄρρενι ἀρρένων, τῷ δὲ θήλει θηλείων.

23.
m.
20. Παρ' αὐτοῖς δὲ ςίδηρος οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε
C. Παρ' αὐτοῖς δὲ ςίδηρος οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε

23.
m. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου
20. καςςίτερος, ἀλλ' οὔτε πηλὸς εἰς πλάςιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου
C. καςςίτερος, ἀλλ' οὐδὲ πηλὸς εἰς πλάςιν. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου

23.
m. ἐρωτήςαντος. τίνων θηριων εἶναι τὰ δέρματα.
20. ἐρωτῶντος τίνος αἱ δοραὶ εἰςὶν αὐταυ ταυτα
C. ἐρωτῶντος τίνος εἰςὶν αἱ σκεποῦςαι

23.
m. εἶπεν ὁ γέρων. λεόντων εἰςί καὶ πάρδων τὰ
20. σκεπουςιν. οἱ δὲ εἶπον λεόντων εἶναι καὶ πάρδων
C. αὐτά, ἔφαςαν λεόντων καὶ παρδάλεων.

---

23. προλέγοντα ὑμῖν τὰ μέλλοντα
m. δέρματα. ὁποῖον ταῦτα τὰ δένδρα προλέγουςι τὰ μέλλοντα
20. περὶ δὲ τῶν δένδρων αἰτίαν ἐζήτει μαθεῖν ὁ Ἀλέξανδρος.
C. Περὶ δὲ τῶν δένδρων τὴν αἰτίαν ἐζήτει μαθεῖν ὁ Ἀλέξανδρος.

---

23. γενέςθαι ὑμῖν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούςας λέγει πρὸς αὐτὸν
m. γενέςθαι. Ταῦτα ἀκούςας ὁ Ἀλέξανδρος λέγει πρὸς τὸν
20. C.

23. εὐφρανάς με πατερ. χάριν δὲ μᾶλλον ὁμολογοῦμεν coι
m. γέροντα με πατερ. χάριν δὲ ὁμολογῶ coι
20.
C.

---

23. περὶ τούτου. καὶ εἰ κελεύcειc ἴδωμεν αὐτά.
m. περὶ τοῦτον. καὶ ἐὰν ὁρίcηc εἰcίδωμεν, περὶ προρρήcεωc τινόc.
20.
C.

---

23. ὁ δὲ γέρων λέγει. εἰ μὴ καθήρεcθε
m. τί μέλει γενέcθαι, ἐν ἐμοί. ὁ δὲ γέρων. ἐὰν οὐδὲν καθαριεύcηc
20.
C.

---

23. ἀπὸ γυναικόc, οὐ δύναcθαι αὐτὰ ἰδεῖν. ὁ γὰρ τόποc, ἐν ᾧ ἵcταντεc
m. ἀπὸ γυναικόc, οὐ δυνάμεθα ἰδεῖν. ὁ γὰρ τόποc, ὅπου ἵcταντεc
20.
C.

---

23. θεοῦ ἐcτὶ κατοικητήριον. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc λέγει. καθαροὶ ἐcμὲν
m. θεοῦ ἐcτὶ κατοικητήριον. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε. καθαροὶ ἐcμὲν ὦ
20.
C.

---

23. τιμιώτατε. καὶ λέγει ὁ γέρων
m. τιμιώτατε. ὁ δὲ γέρων. πρωῖαc γενομένηc ὅταν
20. οἱ δὲ ἔφηcαν πρωΐαc γενομένηc ὅταν
C. οἱ δὲ ἔφαcαν· πρωίαc γενομένηc, ὅταν

23.
m. ὁ ἥλιοc ἀνατέλλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν κατὰ
20. ὁ ἥλιοc ἀνατέλλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν κατὰ
C. ὁ ἥλιοc ἀνατείλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου φέρεται καὶ ὅταν κατὰ

23.
m. μέcον τοῦ οὐρανοῦ γένοιται, καὶ ὅταν μέλει δύνειν,
20. μέcον τοῦ οὐρανοῦ πάλιν γίνετε, καὶ ὅταν μέλει δύνειν,
C. μέcον τοῦ οὐρανοῦ γένηται, καὶ ὅταν μέλλῃ δύνειν,

23.
m. ὁμοίωc. τό αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.
20. τοῦτο τρίτον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.
C. τοῦτο τρίτον. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.

23.
m. μετὰ δὲ ταῦτα λέγει ὁ γέρων τῷ Ἀλεξάνδρῳ.
20. καὶ οἱ δοκοῦντεc ἱερεῖc εἶναι προcῆλθον τῷ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντεc.
C. Καὶ οἱ δοκοῦντεc ἱερεῖc εἶναι προcῆλθον τῷ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντεc·

23.
m. εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ θέλειc λάβειν χρηcμόν.
20. εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ λήψῃ χρηcμόν. οἱ
C. Εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ λήψῃ χρηcμόν. οἱ

23. ἐάσατε οὖν
m. μετὰ
20. δέ ἱερεῖς ἔλεγον. Ἀλέξανδρε βασιλεῦ σίδηρον
C. δέ ἱερεῖς εἶπον αὐτῷ καὶ τοῦτο. Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, σίδηρον

---

23. τὰ ὅπλα ὑμῶν,
m. ἅρματά σας. μηδὲν σεβεῖτε εἰς τὸ ἱερὸν. εἰ μὴ ἀφήτε τὰ
20. οὐ καθήκει εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν. προστάσσει οὖν τὰ ξίφη
C. οὐ καθήκει εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν. Προστάσσει οὖν τὰ ξίφη

---

23. καὶ ἀκολουθήσατέ μοι. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς
m. ἔξω. καὶ ἀκολουθήσατέ μοι. ἐν δέ τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν
20. ἔξω ἀποθέσθαι τοῦ περιβόλου. συνῆλθον δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ
C. ἔξω ἀποθέσθαι τοῦ περιβόλου. Συνῆλθον οὖν τῷ Ἀλεξάνδρῳ

---

23. ἔβλεπον διὰ τοῦ ὑέλου καὶ ἰδοὺ πάντα
m. ἔβλεπον διὰ τοῦ ὑέλλου ἤγουν γυαλίου καὶ ἰδοὺ πάντα
20. ἄνδρες ἱκανοὶ καὶ κελεύει κατοπτεῦσαι τὸν τόπον κύκλῳ.
C. ἄνδρες ἱκανοὶ καὶ κελεύει κατοπτεῦσαι τὸν τόπον κύκλῳ.

---

23. τὰ δένδρα ἐοίκασι δάφνεσι. τὸ δέ δάκρυον αὐτῶν
m. τὰ δένδρα παρόμοια ὡς δάφνεσι. τὸ δέ δάκρυον αὐτῶν
20. C.

---

23. ἦν βάλσαμος. καὶ ἦν εὐῶδες πᾶν τὸ ἄλσος ἐκεῖνο. καὶ
m. ἦν βάλσαμος. καὶ ἦν εὔοσμον. ὅλον τὸ ἄλσος ἐκεῖνο. καὶ
20. C.

---

23. εἶδον. καὶ ἰδοὺ μέσον τοῦ ἄλσου ἐκείνου.
m. πάλιν εἶδον. καὶ ἰδοὺ μέσον τοῦ ἄλσου ἐκείνου.
20. C.

---

23. ἱστάμενα δένδρα ὑψηλώτατα τοῖς λοιποῖς δενδράσι.
m. ἵστατο δένδρον λίαν ὑψηλότερον τοῖς λοιποῖς δένδροις.
20. C.

---

23. καὶ οὐκ· ἦν ἐν αὐτοῖς οὔτε καρπὸς οὔτε φύλλα. ὀσμὴν
m. καὶ οὐκ εἶχεν καρπὸν. οὔτε φύλλα. μελω-
20. C.

---

23. δὲ εἶχον πάσης εὐωδίας. ἐπείδε τὴν κορυφὴν
m. δίαν (?) δὲ εἶχεν ὑπερ πάσαν εὐωδίαν. εἰς δὲ τὴν κορυφὴν
20. C.

---

23. τοῦ αὐτοῦ δένδρου ἵστατο πετεινὸν ὡραιότατον. τὸ λε-
m. τοῦ δένδρου ἵστατο πετεινὸν ὥραι ὅμορφον. τὸ λε-
20. C.

---

23. γόμενον φοίνιξ. εἶχε γὰρ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ,
m. γόμενον φοίνιξ. εἶχε γὰρ εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,
20. C.

---

23. στέφανον χρυσαυγίζοντα. ὥστε λάμποντα μακρόθεν,
m. στέφανον χρυσαυγίζοντα. ὥστε λάμπην ἀπὸ μακρόθεν,
20. C.

23.	καὶ ἀκτινοβολεῖν, ὡς τὸν ἥλιον. τὰ δὲ μεταφρενα (?) αὐτοῦ
m.	καὶ ἀκτινοβολεῖν, ὡς τὸν ἥλιον. ἡ δὲ ῥάχη αὐτοῦ
20.	C.
23.	καὶ ὑπὸ τοῦ στήθους, τί δὴ καὶ λέγειν. ἦν γὰρ ὥςπερ
m.	κατὰ ὑπὸ τοῦ στήθους, τί δεῖ καὶ λέγειν. ἦν γὰρ ὥςπερ
20.	C.
23.	χρυσοπράσινον. τὸ δὲ ὄπισθεν ἦν κανίζων, ὥςπερ σάπφειρος
m.	χρυσοπράσινον. τὸ δὲ ὄπισθεν ἦν κακανίζων, ὥςπερ Ζέφυρος
20	C.
23.	τὸ δὲ οὐραῖον μέρος, ἦν ἀληθινὸν ὡςεὶ φλόξ. ἰδὼν
m.	τὸ δὲ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ μέρος, ἦν ἀληθῶς ὡς ἡ φλόξ. ἰδὼν
20.	C.
23.	δὲ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἐξέστησαν τῇ
m.	δὲ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἐξέστησαν τῇ
20.	C.
23.	διανοίᾳ. ἐκ γὰρ τῆς ξένης εὐωδίας τοῦ δένδρου καὶ
m.	διανοίᾳ. ἀπὸ γὰρ τῆς ξένης εὐωδίας τοῦ δένδρου ἐκείνου καὶ
20.	C.
23.	τῆς παρηλλαγμένης ὄψεως τοῦ πετεινοῦ ἐκείνου οὐκ ἠβού-
m.	τῆς παρηλλαγμένης ὄψεως τοῦ πετεινοῦ ἐκείνου οὐκ ἐβού-
20.	C.
23.	λετο ἀναχωρεῖν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ γέρων λέγει. ἀκμὴν Ἀλέ-
m.	λετο ἀναχωρῆσαι ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ γέρων εἶπεν αὐτῷ. Ἀλέ-
20.	C.
23.	ξανδρε, οὐχ' ἑώρακας τὰ θαύματα. διελθόντων οὖν ἡμῶν
m.	ξανδρε, οὐχ' ἑώρακας ταῦτα. ὅταν ἐδιαβέναμεν
20.	C.
23.	ἐκεῖνο τὸ ἄλσος τὸ εὐῶδες. εἶδον λόπον ἔχοντα βαθμοὺς
m.	τὸ ἄλσεως ἐκεῖνο τὸ εὐῶδες. εἶδον οὖν λίθον ἔχοντα σκαλια
20.	
23.	χιλίους, δι' οὗ οἱ βουλόμενοι ἄν͞οι ἤρχοντο.
m.	χίλια, δι' ὧν ἀνήρχοντο οἱ βουλόμενοι.
20.	C.
23.	ἦσαν δὲ αὐτοὶ ἐκ σαπφείρου λίθου.
m.	ἦσαν δὲ ἐκ σαπφείρου λίθου. ὑπεράνω δὲ τοῦ τοιούτου
20.	C.
23.	ἵςτατο ἱερὸν ὅλον ἐκ κρυστάλλου λίθου. ἀνελθόντων
m.	λίθου. ἵςτατο ἱερὸν ὅλον ἐκ κρυστάλλου λίθου. ἀνελθόντων
20.	C.
23.	οὖν διὰ τῶν βαθμίδων. εἰςῆλθον ἔνδον τοῦ ἱεροῦ
m.	οὖν καὶ ἡμῶν διὰ τῶν βαθμίδων. εἰςῆλθον ἔνδον τοῦ ἱεροῦ
20.	C.

23. ἐκείνου. ἦν δὲ ὅλον ἄσκεπον. ὑετὸς δὲ, οὐδέποτε. εἰσήρχετο
m. ἐκείνου. ἦν δὲ ὅλον ἄσκεπον. ἀετὸς δὲ, οὐδέποτε. ἐπείγεν ἐν
20. C.

23. ἐκεῖ. ἵσταντο δὲ ἔνδον τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου. δύο δένδρα
m. ἐκεῖ. ἵσταντο δὲ ἀπέσω τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου. δύο δένδρα
20. C.

23. ὑψηλὰ καὶ ὡραιότατα. καὶ τὸ ἓν πρὸς τὸ ἕτερον ὑπέκυπτεν.
m. ὑπηλὰ καὶ ὡραιότατα. καὶ τὸ ἓν πρός τὸ ἕτερον ὑπέκυπτεν.
20. C.

23. ὡς νομίζειν τοὺς ἀγνοοῦντας, ἔμψυχα εἶναι. ἦσαν δὲ
m. ὡς νομίζειν τοὺς ἀγνοοῦντας, ἔμψυχα εἶναι. εἶχον δὲ
20. C.

23. ἐνδεδυμένα ὡς δορὰν παρδάλεως. καὶ τὸ μὲν ἓν
m. ὡς ἔνδυμα, παρδολέοντος δέρμα. καὶ τὸ μὲν
20. C.

23. ἐκαλεῖτο ἥλιος. τὸ δὲ ἕτερον σελήνη. εἶπε ὁ γέρων
m. ἐκαλεῖτο ἥλιος. τὸ δὲ ἕτερον σελήνη. εἶπε δὲ ὁ γέρων
20. C.

23. πρὸς Ἀλέξανδρον. πρόσσχες ἄνω. καὶ περὶ ὧν βούλαισει ἐρώ-
m. πρός Ἀλέξανδρον. πρόσχες ἄνω. καὶ περὶ ὧν βούλαισαι ἐρω-
20. C.

23. τησε. καὶ ἐνθυμήθητι ἐν τῇ καρδίᾳ σου. φανε-
m. τῆσαι. ἐνθυμήσον ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ φανε-
20. C.

23. ρῶς δὲ μὴ εἴπῃς τοῦτο. λέγει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος. ἐν ποίᾳ
m. ρῶς εἰπὲ μοι τοῦτο. λέγει ὁ Ἀλέξανδρος. ἐν ποίᾳ
20. C.

23. δ' ἀποκριθήσονταί μοι τὰ δένδρα.
m. διαλέκτω, ἤγουν γλῶσσα, θέλουν με ἀποκριθῆναι τὰ δένδρα.
20. C.

23. ὁ δὲ γέρων λέγει. τὸ μὲν ἓν δένδρον ὁ ἥλιος.
m. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ γέρων εἶπε. τό μὲν δένδρον ὁ ἥλιος.
20. C.

23. ἄρχεται βαρικοι τῷ λόγῳ. ἐν δὲ τῷ τέλει, ἑλληνικῶς πληροῖ.
m. ἄρχεται ἰνδικῶς τῷ λόγῳ. ἐν δὲ τῷ τέλει, ἑλληνικῶς πληροῖ.
20. C.

23. τὸ δὲ ἕτερον δένδρον ἡ σελήνη. ἄρχεται μὲν ἑλληνικῶς.
m. τὸ δὲ δένδρον ἡ σελήνη. ἄρχεται μὲν ἑλληνικῶς.
20. C.

23. τέλος δὲ ἰνδικῶς. καὶ ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου λαλεῖ ὁ ἥλιος.
m. πληροῖ δὲ ἰνδικῶς. καὶ ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου λαλεῖ ὁ ἥλιος.
20. C.

23. ἀνατελούϲηϲ δὲ τῆϲ ϲελήνηϲ λαλεῖ ἡ ϲελήνη. τὸ δένδρον.
m. ἀνατελούϲηϲ δὲ τῆϲ ϲελήνηϲ λαλεῖ ἡ ϲελήνη.
20. C.

---

23. τότε προϲελθὼν ὁ Ἀλέξανδροϲ ἠϲπάϲατο τὰ δένδρα. καὶ
m. προϲκαλεῖται οὖν καὶ ἕνα ἐκ τῶν ϲυνακολουθηϲάντων αὐτῷ Ἰνδῶν.
20. προϲκαλεῖται οὖν ἐκ τῶν ϲυνακολουθηϲάντων αὐτῷ Ἰνδῶν.
C. Προϲκαλεῖται οὖν ἐκ τῶν ϲυνακολουθηϲάντων αὐτῷ Ἰνδῶν,

---

23. ἐν αὐτὰ εὐθυμηθεὶϲ. εἰ νικᾶν ἰϲχύϲω καὶ ὑποϲτρέψω εἰϲ
m. ἵνα ἑρμενεύϲη τῶν δένδρων τὴν φωνήν. ὀμνύει δὲ αὐτοῖϲ.
20. ἵνα ἑρμενείαϲ τύχη παρ' αὐτῶν. ὀμνύει δὲ αὐτοὺϲ
C. ἵνα ἑρμηνείαϲ τύχῃ παρ' αὐτῶν. Ὄμνυϲι δὲ αὐτοῖϲ

---

23. Μακεδονίαν.
m. ὅτι ἐὰν δύνει ὁ ἥλιοϲ καὶ φωνὴ μὴ ἀκουϲθῇ χρηϲμοῦ,
20. ὅτι ἐὰν δύνῃ ὁ ἥλιοϲ καὶ φωνή μοι χρηϲμοῦ μὴ ἀκουϲθῇ,
C. ὅτι ἐὰν δύνῃ ὁ ἥλιοϲ καὶ φωνή μοι χρηϲμοῦ μὴ ἀκουϲθῇ,

---

23. εὐθὺϲ οὖν ἀνατέλλοντοϲ τοῦ
m. ζῶνταϲ ὑμᾶϲ κατακαύϲω. ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν
20. ζῶνταϲ ὑμᾶϲ ἐμπρήϲω. ἐγένετο δὲ ἅμα τῷ δῦναι τὸν
C. ζῶνταϲ ὑμᾶϲ ἐμπρήϲω. ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν

---

23. ἡλίου. ἀπεκρίθη τὸ δένδρον ὁ ἥλιοϲ λέγων. Ἀλέξανδρε
m. ἥλιον φωνὴ ἀκούϲθη ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ δένδρου.
20. ἥλιον φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ δένδρου.
C. ἥλιον φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἐκ τοῦ δένδρου.

---

23. κακὰ ἐπερωτήϲαϲ κυριεύϲειϲ μὲν τὴν οἰκουμένην. Μακεδο-
m. οἱ δὲ ἐκεῖϲε ὄντεϲ Ἰνδοὶ μετ' αὐτοῦ φοβούμενοι οὐδὲν ἐπῆγαν
20. οἱ δὲ ϲυνόντεϲ αὐτῷ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἠθέ-
C. οἱ δὲ ϲυνόντεϲ αὐτῷ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἤθε-

---

23. νίαν δὲ οὐκέτι ὑποϲτρέψειϲ. τοῦτο γὰρ ἐπεφήνατο κατὰ
m. νὰ ἑρμηνεύϲουν τὴν φωνήν. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἠϲ λογιϲμὸν
20. ληϲαν μεθερμενεῦϲαι. ϲύννουϲ δὲ γενόμενοϲ
C. λον μεθερμηνεῦϲαι. Cύννουϲ δὲ γενόμενοϲ ὁ

---

23. ϲου ἐϲτάλην καὶ ταῦτα προϲεφθέγ-
m. ἐλθόν, ἐπήρετο ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν ἐκεῖνον κατὰ μόναϲ. τὸν Ἀλέ-
20. Ἀλέξανδροϲ. εἵλκυϲεν αὐτοὺϲ κατὰ μόναϲ.
C. Ἀλέξανδροϲ εἵλκυϲεν αὐτοὺϲ κατὰ μόναϲ.

---

23. ξατο τὸ οὐκέτι λαλῆϲαι.
m. ξανδρον.
20. καὶ πρὸϲ τὸ οὖϲ εἶπεν αὐτοῖϲ. μὴ ἀποκρύψατέ μοι ὅ ὁ
C. καὶ εἶπεν αὐτοῖϲ· μὴ ἀποκρύψατέ μοι. ὃ ὁ

23.
m. καὶ εἶπετον εἰϲ τὸ ὠτίον. Ἀλέξανδρε
20. χρηϲμόϲ μοι λελάληκεν. οἱ δὲ εἶπον Ἀλέξανδρε
C. χρηϲμόϲ μοι λελάληκεν. οἱ δὲ πρὸϲ τὸ οὖϲ εἶπον αὐτῷ· Ἀλέξανδρε,

23.	
m.	βασιλεΰ, ὁ χρησμὸς λέγει. ὅτι γρήγορα θέλεις ἀποθάνῃ ἀπὸ τοῦς
20.	βασιλεῦ, ἐν τάχει ἀπολέσθαι ἔχεις ἀπὸ τῶν
C.	ἐν τάχει ἔχεις ἀπολέσθαι ὑπὸ τῶν
23.	
m.	ἰνδῆς (?). οἱ πάντες δὲ ἵσταντο καὶ ἐθαύμαζον. καὶ πάλιν ἠβουλήθη
20.	Ἰνδῶν. ἐβουλήθη δὲ
C.	ἰδίων (?). ἠβουλήθη δὲ πάλιν
23.	
m.	χρησμοδοτηθῆναι. ὡς οὖν ἐπληροφορήθηκεν,
20.	Ἀλέξανδρος πάλιν χρησμοδοτηθῆναι ἀκούσας δὲ
C.	ὁ Ἀλέξανδρος χρησμοδοτηθῆναι. ἀκούσας δὲ
23.	
m.	το τί τὸν θέλει ἔλθειν. εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδεή-
20.	τὸ μέλλον, εἰσῆλθεν καὶ ἠ-
C.	τὸ μέλλον εἰσῆλθεν καὶ ἠ-
23.	ἑσπέρας δὲ
m.	θηκεν ἵνα ἀξιωθεῖ νὰ προσκυνήσει τὴν μητέρα του τὴν
20.	ξίωσεν. ἵνα ἀσπάσητε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα
C.	ξίωσεν εἰ (ἵνα?) ἀσπάσηται τὴν ἑαυτοῦ μητέρα
23.	γενομένης καὶ τῆς σελήνης ἀνατελλούσης. ἐλάλησε τὸ
m.	Ὀλυμπιάδα. καὶ τῆς σελήνης ἀνατελούσης, φωνῇ τὸ
20.	Ὀλυμπιάδα· καὶ δὴ τῆς σελήνης ἀνατελούσης. φωνῇ τὸ
C.	Ὀλυμπιάδα. ἅμα δὲ τῷ τὴν σελήνην ἀνατεῖλαι, φωνὴν τὸ
23.	δένδρον ἡ σελήνη οὕτως
m.	δεύτερων ἑλληνικῇ διαλέκτω.
20.	δένδρον ἑλληνικῇ διαλέκτω.
C.	δένδρον τὴν αὐτὴν ἐξήνεγκεν Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· Βασιλεῦ
23.	Ἀλέξανδρε ἰδοὺ τὰ περί σου τέλος ἔχει.
m.	Ἀλέξανδρε, ἐν τῇ Βαβιλῶνι ἔνι ἀπόθανῆν σε. καὶ ὑπὸ
20.	Ἀλέξανδρε ἐν Βαβυλωνίᾳ δεῖ σε ἀποθανεῖν. καὶ ὑπὸ
C.	Ἀλέξανδρε, ἐν Βαβυλῶνι δεῖ σε ἀποθανεῖν· ὑπὸ
23.	
m.	τῶν εἰνδῶν, θέλεις φονευθεῖ, διανὰ ὑπάγῃς· εἰς τὴν
20.	τῶν ἰδίων ἀναιρεθείσῃ. καὶ οὐ δυνήσῃ ἀνακομισθεῖναι πρὸς Ὀ-
C.	τῶν ἰδίων ἀναιρεθήσῃ καὶ οὐ δυνήσῃ ἀνακομισθῆναι πρὸς τὴν
23.	
m.	μητέρα σου τὴν Ὀλυμπίαδα νατὴν ἰδῇς. ὁδὲ Ἀλέξανδρος
20.	λυμπιάδα τὴν σὴν μητέρα. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ
C.	μητέρα σου Ὀλυμπιάδα. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ
23.	
m.	θαυμάσας, ἠβουλήθη στεφανῶσαι τὰ δένδρα. κάλλιστα
20.	θαυμάσαντος ἠβουλήθη στεφάνους καλλίστους παραθεῖναι τοῖς
C.	θαυμάσαντος (?) ἐβουλήθη στεφάνους καλλίστους παραθεῖναι τοῖς

23.	
m.	τινὰ πράγματα. οἱ δὲ ἱεροῖς τοῦ ναοῦ ἐκείνου, εἶπον
20.	δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων λεγόντων.
C.	δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων(?) λεγόντων·

23.	
m.	τῷ Ἀλεξάνδρῳ. οὐδὲν τὸ ἔχεις εἰς ἐξουςίαν ςου, να ποιήςης
20.	οὐκ ἔξεςτι τοῦτο
C.	οὐκ ἐξὸν (?) τοῦτο

23.	
m.	τοῦτο. εἰ δὲ κάμνης τούτο βία, πήςετο. καὶ κάμε εἴτι
20.	γενέςθαι. εἰ δὲ βιάζεις πράξειν ὃ
C.	γενέςθαι· εἰ δὲ βιάζεις, πρᾶξον ὃ

23.	
m.	βούλεςαι. τῷ βαςιλεῖ γὰρ, πᾶς νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ
20.	βούλῃ. Βαςιλεὺς γὰρ παςῶν, νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ
C.	θέλεις (?)· βαςιλεῖ γὰρ πᾶς νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ

23.	
m.	γενόμενος ὁ Ἀλέξανδρος ἐπικώθηκεν ὅραν ὄρθρου. μετὰ τοῖς
20.	γενόμενος Ἀλέξανδρος ἀναςτὰς ὄρθρου ςὺν τοῖς
C.?	γενόμενος (?) Ἀλέξανδρος ἀναςτὰς ὄρθρου ςὺν τοῖς

23.	
m.	ἱεροῖς καὶ τοῦς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς Ἰνδεῖς. καὶ
20.	ἱερεῦςιν καὶ φίλοις αὐτοῦ τοῖς Ἰνδοῖς.
C.?	ἱερεῦςι καὶ φίλοις αὐτοῦ καὶ τοῖς Ἰνδοῖς

23.	
m.	πάλιν ἐςέβει εἰς τὸ ἱερόν.
20.	πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν εἰςῆλθεν καὶ προςευξάμενος, προςῆλθεν ςὺν τῷ
C.?	πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν εἰςῆλθε καὶ προςευξάμενος προςῆλθε ςὺν τῷ

23.	
m.	καὶ βαλῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸ δένδρων ἐπηρώτηςεν.
20.	ἱερεῖ, καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸ δένδρον ἐπηρώτηςεν.
C.	ἱερεῖ, καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα πρὸς τὸ δένδρον ἐπηρώτηςεν,

23.	
m.	ἐὰν ἄρα ἀληθῶς ἤγγικε τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, τοῦτο
20.	εἰ ἄρα πεπλήρωνται αὐτοῦ τὰ ἔτη. τοῦτο
C.	εἰ ἄρα (?) πεπλήρωται αὐτοῦ τὰ τῆς ζωῆς ἔτη, τοῦτο

23.	
m.	βουλόμενος μαθῆν. καὶ ἅμα τοῦ ἀνα-
20.	οὖν βουλόμενος μαθεῖν ἅμα τοῦ γενέςθαι τὴν ἀνα-
C.	βουλόμενος μαθεῖα. Ἅμα δὲ τῷ γενέςθαι τὴν ἀνα-

23.	
m.	τῆλαι τὸν ἥλιον καὶ ἐλθῆν εἰς τὴν κεφαλὴν
20.	τολὴν τοῦ ἡλίου. καὶ βάλλειν τὴν αὐγὴν εἰς τὴν κορυφὴν
C.	τολὴν τοῦ ἡλίου καὶ βαλεῖν(?) τὴν αὐγὴν εἰς τὴν κορυφὴν

23.	
m.	τοῦ δένδρου. φωνὴ μεγάλη ἠκούϲθη. λέγουϲα.
20.	τοῦ δένδρου. φωνὴ τίϲ ἐξῆλθει ὀξεία διαρρήδην λέγουϲα.
C.	τοῦ δένδρου, φωνὴ ἐξηύδει (?) διαρρήδην λέγουϲα·

23.	ὃν γὰρ οὐ προϲδοκᾷϲ οὗτοϲ ϲε δελεάϲῃ. πλὴν οὐκ ἀπὸ
m.	Ἀλέξανδρε, ἐπληρώθηναν τὰ ἐτί ϲου. καὶ ὁ χρόνοϲ τῆϲ ζωῆϲ
20.	πεπλήρωνταί ϲου τὰ ἔτη τῆϲ ζωῆϲ
C.	πεπλήρωνταί ϲου τὰ τῆϲ ζωῆϲ ἔτη,

23.	ξίφουϲ ὡϲ ϲὺ προϲδοκᾷϲ τελευτήϲῃ.
m.	ϲου. καὶ ὡϲ ϲὺ πρὸϲδοκᾷϲ, οὐδέν θέλειϲ ἀποθάνῃ ἀπὸ μαχέ-
20.	
C.	

23.	ἀλλ' ἐκ δηλητηρίου
m.	ρην. ἀλλὰ ἀπὸ φαρμάκιν. ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα ϲου οὐδὲν
20.	
C.	καὶ ἀνακομιϲθῆναι οὐκ ἔχειϲ πρὸϲ

23.	
m.	θέλειϲ φθάϲῃ να ἰδεῖϲ. ὡϲ καὶ προτότερον ἤκουϲαϲ. μά-
20.	
C.	Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα ϲου, ἀλλ' ἐν Βαβυλῶνι ἔχειϲ ἀπολέϲθαι.

23.	
m.	λιϲτα δὲ μετὰ ὀλίγων χρόνον καὶ ἡ μήτηρ ϲου καὶ ἡ
20.	
C.	Μετὰ δὲ ὀλίγον χρόνον καὶ ἡ μήτηρ ϲου καὶ ἡ

23.	ἐν ολίγῳ
m.	γυνή ϲου θέλουν φωνευθῇ. ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν. ἐν ὀλίγῳ
20.	
C.	γυνή ϲου κακὴν κακῶϲ ἀπολοῦνται ὑπὸ τῶν ἰδίων (?).

23.	δὲ καίρῳ κυριεύϲῃϲ τῆϲ γῆϲ. ἐπὶ τοῦτο δὲ λέγει ὁ γέρων
m.	δέ, κυριεύϲῃϲ τῆϲ γῆϲ. ἐπὶ τούτοιϲ δὲ, εἶπεν ὁ γέρων
20.	
C.	

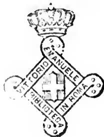
23.	τῷ Ἀλεξάνδρῳ. παῦϲον ἀπὸ τοῦ νῦν τοῦ ἐπερωτᾶν. οὐκέτι
m.	τῷ Ἀλεξάνδρῳ. παῦϲαι τοῦ λοιποῦ ἐπερωτᾶν. οὐκέτι
20.	καὶ περὶ τούτου μηκέτι (?) ἀξίου. οὐ
C.	Καὶ περὶ τούτων μηκέτι ἀξίου. οὐ

23.	γάρ ϲοι ἀποκριθήϲονται. ἀλλ' ὑπόϲτρεψον εἰϲ τοὺϲ ϲούϲ.
m.	γάρ ϲε ἀπόκριθήϲονται. ἀλλ' ὑπόϲτρεψον εἰϲ τὸν ϲτρατόν ϲου.
20.	γὰρ ἀκούϲῃϲ ἀλλό τι.
C.	γάρ ἀκούϲῃ ἔτι πρὸϲ ἃ ἀξιοῖϲ.

23.	φιλοτιμήϲαϲ οὖν ὁ Ἀλέξανδροϲ τὸν γέροντα. ὑπέϲτρεψε μετὰ
m.	φιλοτιμήϲαϲ οὖν ὁ Ἀλέξανδροϲ τὸν γέροντα. ὑπέϲτρεψε μετὰ
20.	ταῦτα ἀκούϲαϲ, περίλυποϲ ϲφόδρα γέγονε. καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν,
C.?	ταῦτα ἀκούϲαϲ περίλυποϲ ἐγένετο, καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν

23. τοῦ Πτολομαίου, καὶ Πέρδικος. καὶ Ἀντιγόνου.
m. Πτολομαίου, καὶ Πέρδικος. καὶ Ἀντιγόνου.
20. ἐκείνησεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς.
C.? ἐκίνησεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς.

Aus dem gegebenen ersieht man, dasz die Oxforder hss. gar manches gemeinsam haben, was in den Pariser hss. und der Leidener sich nicht findet, z. b. lassen sie den Alexander nach Rom (statt nach Pisa) zum wettkampf ziehn, stimmen oft in auslassungen, zusätzen und abweichenden lesarten überein usw. was die einzelnen anlangt, so gehören Baroco. 20 und 17 ohne zweifel zur recension C', da beide erweiterungen bieten, die sich in hs. B und L nicht, wol aber in C finden. in dem letzten der mitgeteilten abschnitte (III 17) stimmt übrigens 20 am meisten, fast buchstäblich, mit L, nicht so genau mit C. schwierig ist die entscheidung über den Barocc. 23 und den cod. miscell. beide stehen einander sehr nahe, während sie von den bekannten hss. im allgemeinen ziemlich stark abweichen. nach einer bemerkung des hrn. dr. Prym sollen auch sie zur recens. C' gehören. aus dem mitgeteilten läszt sich ein urteil darüber nicht gewinnen, doch stimmen sie in diesem stück im einzelnen etwas mehr zu hs. B als zu C, besonders nach pag. 804. der Barocc. 23 weicht übrigens von den andern hss. noch bedeutend mehr ab als der cod. misc.

Homers Odyssee. Von Dr. K. F. Amois. II. Band. 1. & 2. Heft. Vierte berichtigte Auflage. Von C. Hentze. gr. 8. geh. à Heft 12 Ngr.

Horaz Oden und Epoden von C. W. Nauck. 7. Aufl. gr. 8. geh. 18 Ngr.

Lysias, ausgewählte Reden. Von Hermann Frohberger. Drittes Bändchen. gr. 8. geh. 15 Ngr.

Ovidii Nasonis, P., metamorphoses. Von Dr. Johannes Siebolis. II. Heft. Buch X—XV. Sechste Auflage. Besorgt von Dr. Fr. Polle. gr. 8. geh. 15 Ngr.

Platons Protagoras. Von Dr. Julius Deuschle. Zweite Auflage. Neu bearbeitet von Dr. J. Cron. gr. 8. geh. 10 Ngr.

Thukydides. Von Dr. Gottfried Böhme. Ersten Bandes erstes Heft. Buch I und II. Dritte Auflage. gr. 8. geh. 12 Ngr.

Xenophons griechische Geschichte. Von Dr. B. Büchsenschütz. I. Heft. Buch I—IV. 3. Aufl. gr. 8. geh. 12 Ngr.

Cholevius, Dr. L., praktische Anleitung zur Abfassung deutscher Aufsätze in Briefen an einen jungen Freund. Zweite Auflage. geh. 24 Ngr.

Haacke, H., Wörterbuch zu den Lebensbeschreibungen des Cornelius Nepos. 2. Aufl. 8. 10 Ngr.

—— Mit dem Text des Nepos von C. Halm. 12 Ngr.

Hartmann von Aue, sechs Lieder und der arme Heinrich, mit Anmerkungen und einem Glossar versehen von Bernhard Schulz. 8. geh. 7½ Ngr.

Hoche, Rich., Lateinisches Lesebuch. I. Theil. Für die Quarta der Gymnasien und die mittleren Klassen der Realschulen. gr. 8. geh. 15 Ngr.

Koch, Ernst, Griechische Schulgrammatik auf Grund der Ergebnisse der vergleichenden Sprachforschung bearbeitet. Zweite Auflage. gr. 8. geh. 24 Ngr.

Quellenbuch zur alten Geschichte. Für obere Gymnasialklassen. Erste Abtheilung. Griechische Geschichte. 2. Heft. Bearbeitet von Prof. Dr. A. Baumeister. gr. 8. geh. 18 Ngr.

Stier, G., hebräisches Vocabularium. Erster oder grammatisch geordneter Teil. Zweite Auflage. gr. 8. geh. 13½ Ngr.

—— Zweiter oder sachlich geordneter Teil. Zweite Auflage. gr. 8. geh. 9 Ngr.

Wesener, Dr. P., griechisches Elementarbuch nach den Grammatiken von Curtius und Koch. Zweiter Theil. Verba auf μι und unregelmäßige Verba nebst einem etymologisch geordneten Vocabularium. gr. 8. geh. 9 Ngr.

Zschech, F., Historisches Hülfsbuch für den Unterricht in der griechischen und römischen Geschichte. Für die Quarta der Gymnasien. gr. 8. cart. 7½ Ngr.

